

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie bevat ook de integrale vertaling. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive comprend aussi la traduction intégrale. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

VOORLOPIG VERSLAG

COMPTE RENDU PROVISOIRE

Plenumvergadering

Séance plénière

Donderdag

Jeudi

22-10-2026

22-10-2026

Namiddag

Après-midi

De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij kunnen hun correcties schriftelijk meedelen vóór

27-10-2026, om 16 uur

aan de Dienst Integraal Verslag.

e-mail: CRIV@dekamer.be

Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs. Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit avant le

27-10-2026, à 16 heures

au Service du Compte rendu intégral.

e-mail: CRIV@lachambre.be

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
PS	Parti Socialiste
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	Les Engagés
Vooruit	Vooruit
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de lutttes originales – Groen
Anders.	Anders.
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant – Onafhankelijk

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 56 0000/000	Parlementair stuk van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document parlementaire de la 56 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleukerig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/549 81 60	Tél. : 02/549 81 60
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

SOMMAIRE

Agenda	1	Ordre du jour	1
MONDELINGE VRAGEN	1	QUESTIONS ORALES	1
Vraag van Alexander Van Hoecke aan Bart De Wever (eerste minister) over "De uitspraken van de procureur-generaal over de NVR en de rol van de eerste minister" (56002057P) <i>Sprekers: Alexander Van Hoecke, Bart De Wever, eerste minister</i>	1	Question de Alexander Van Hoecke à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les propos du procureur général de Bruxelles sur le CNS et le rôle du premier ministre" (56002057P) <i>Orateurs: Alexander Van Hoecke, Bart De Wever, premier ministre</i>	1
Samengevoegde vragen van	3	Questions jointes de	3
- Vincent Van Quickenborne aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zoveelste uitstel van de verklaring van de regering" (56002058P)	3	- Vincent Van Quickenborne à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le énième report de la déclaration du gouvernement" (56002058P)	3
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het uitstel van een begrotingsakkoord" (56002060P)	3	- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le report de l'accord budgétaire" (56002060P)	3
- Paul Magnette aan Bart De Wever (eerste minister) over "De nieuwe mislukking van de begrotingsonderhandelingen" (56002061P)	3	- Paul Magnette à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le nouvel échec des négociations budgétaires" (56002061P)	3
- Wouter Vermeersch aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het afspringen van de begrotingsonderhandelingen afgelopen nacht" (56002063P)	3	- Wouter Vermeersch à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'échec des négociations budgétaires hier soir" (56002063P)	3
- Sarah Schlitz aan Bart De Wever (eerste minister) over "De nieuwe mislukking van de begrotingsbesprekingen" (56002067P)	3	- Sarah Schlitz à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le nouvel échec des négociations budgétaires" (56002067P)	3
- Natalie Eggermont aan Bart De Wever (eerste minister) over "De besparingen in de zorg" (56002069P)	3	- Natalie Eggermont à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les économies dans les soins de santé" (56002069P)	3
- Matti Vandemaele aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het falen van de begrotingsgesprekken" (56002076P) <i>Sprekers: Vincent Van Quickenborne, Sofie Merckx, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, Paul Magnette, Wouter Vermeersch, Sarah Schlitz, Natalie Eggermont, Matti Vandemaele, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Bart De Wever, eerste minister</i>	3	- Matti Vandemaele à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'échec des négociations budgétaires" (56002076P) <i>Orateurs: Vincent Van Quickenborne, Sofie Merckx, présidente du groupe PVDA-PTB, Paul Magnette, Wouter Vermeersch, Sarah Schlitz, Natalie Eggermont, Matti Vandemaele, président du groupe Ecolo-Groen, Bart De Wever, premier ministre</i>	3
Vraag van Anja Vanrobaeys aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "Unequal Pay Day" (56002062P) <i>Sprekers: Anja Vanrobaeys, David Clarinval, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw</i>	8	Question de Anja Vanrobaeys à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Unequal Pay Day" (56002062P) <i>Orateurs: Anja Vanrobaeys, David Clarinval, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et de l'Agriculture</i>	8
Samengevoegde vragen van	9	Questions jointes de	9
- Steven Vandeput aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Limburgse politie" (56002064P)	9	- Steven Vandeput à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La police limbourgeoise" (56002064P)	9
- Steven Matheï aan Bernard Quintin (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "De Limburgse politie" (56002068P) <i>Sprekers: Steven Vandeput, Steven Matheï, David Clarinval, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw</i>	9	- Steven Matheï à Bernard Quintin (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "La police limbourgeoise" (56002068P) <i>Orateurs: Steven Vandeput, Steven Matheï, David Clarinval, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et de l'Agriculture</i>	9

Samengevoegde vragen van	11	Questions jointes de	11
- Nathalie Muylle aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "De flexi-jobs" (56002072P)	11	- Nathalie Muylle à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Les flexi-jobs" (56002072P)	11
- Sarah Schlitz aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "Flexi-jobs in de kinderopvangsector" (56002081P)	11	- Sarah Schlitz à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Les flexi-jobs dans le secteur de l'accueil de l'enfance" (56002081P)	11
- Axel Ronse aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "De combinatie van een ziekte-uitkering en een flexi-job door langdurig zieken" (56002080P)	11	- Axel Ronse à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Le cumul d'une indemnité de maladie et d'un flexi-job par les malades de longue durée" (56002080P)	11
Sprekers: Nathalie Muylle, Sarah Schlitz, Axel Ronse , voorzitter van de N-VA-fractie, David Clarinval , vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw		Orateurs: Nathalie Muylle, Sarah Schlitz, Axel Ronse , président du groupe N-VA, David Clarinval , vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et de l'Agriculture	
Vraag van Arthur Orlans aan Jan Jambon (VEM Financiën, Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en Federale Culturele Instellingen) over "De tweede verblijven en de belastingaangiften voor het aanslagjaar 2026 (inkomsten 2025)" (56002066P)	14	Question de Arthur Orlans à Jan Jambon (VPM Finances, Pensions, chargé de la Loterie Nationale et Institutions culturelles fédérales) sur "Les secondes résidences et la déclaration fiscale pour l'exercice d'imposition 2026 (revenus 2025)" (56002066P)	14
Sprekers: Arthur Orlans, Jan Jambon , vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen		Orateurs: Arthur Orlans, Jan Jambon , vice-premier ministre et ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie Nationale et des Institutions culturelles fédérales	
Vraag van François De Smet aan Jan Jambon (VEM Financiën, Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en Federale Culturele Instellingen) over "De gevolgen voor de universiteiten van de hervorming i.v.m. de bedrijfsvoorheffing voor vorsers" (56002073P)	15	Question de François De Smet à Jan Jambon (VPM Finances, Pensions, chargé de la Loterie Nationale et Institutions culturelles fédérales) sur "Les conséquences pour les universités de la réforme du précompte professionnel pour les chercheurs" (56002073P)	15
Sprekers: François De Smet, Jan Jambon , vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen		Orateurs: François De Smet, Jan Jambon , vice-premier ministre et ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie Nationale et des Institutions culturelles fédérales	
Vraag van Pierre Jadoul aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De uitspraken van procureur Moinil over de uitvoering van de maatregelen in het regeerakkoord" (56002074P)	16	Question de Pierre Jadoul à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les déclarations du procureur Moinil sur l'exécution des mesures de l'accord de gouvernement" (56002074P)	16
Sprekers: Pierre Jadoul, Annelies Verlinden , minister van Justitie, belast met de Noordzee		Orateurs: Pierre Jadoul, Annelies Verlinden , ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord	
Vraag van Victoria Vandenberg aan Vanessa Matz (Modernisering van de overheid, Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid) over "De beelden en het aanzetten tot geweld op de sociale netwerken" (56002075P)	17	Question de Victoria Vandenberg à Vanessa Matz (Action et Modernisation publiques, Entreprises publiques, Fonction publique, Gestion immobilière de l'État, Numérique et Politique scientifique) sur "Les images et les incitations à la violence sur les réseaux sociaux" (56002075P)	17
Sprekers: Victoria Vandenberg, Vanessa Matz , minister van Modernisering van de overheid, belast met Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, het Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid		Orateurs: Victoria Vandenberg, Vanessa Matz , ministre de l'Action et de la Modernisation publiques, chargée des Entreprises publiques, de la Fonction publique, de la Gestion immobilière de l'État, du Numérique et de la Politique scientifique	
Vraag van Sophie De Wit aan Vanessa Matz (Modernisering van de overheid, Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken,	18	Question de Sophie De Wit à Vanessa Matz (Action et Modernisation publiques, Entreprises publiques, Fonction publique, Gestion immobilière de l'État,	18

Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid) over "De gevangenis capaciteit en de Regie der Gebouwen" (56002065P)

Sprekers: Sophie De Wit, Vanessa Matz, minister van Modernisering van de overheid, belast met Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, het Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid

Numérique et Politique scientifique) sur "La capacité carcérale et la Régie des Bâtiments" (56002065P)

Orateurs: Sophie De Wit, Vanessa Matz, ministre de l'Action et de la Modernisation publiques, chargée des Entreprises publiques, de la Fonction publique, de la Gestion immobilière de l'État, du Numérique et de la Politique scientifique

Samengevoegde vragen van
- Luc Frank aan Bart De Wever (eerste minister) over "Hybride oorlogvoering en buitenlandse inmenging" (56002071P)

- Jeroen Bergers aan Bart De Wever (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad en de Russische hybride aanvallen" (56002079P)

Sprekers: Luc Frank, Jeroen Bergers, Theo Francken, minister van Defensie, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de
- Luc Frank à Bart De Wever (premier ministre) sur "La guerre hybride et les ingérences étrangères" (56002071P)

- Jeroen Bergers à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le Conseil national de sécurité et les attaques hybrides de la Russie" (56002079P)

Orateurs: Luc Frank, Jeroen Bergers, Theo Francken, ministre de la Défense, chargé du Commerce extérieur

Vraag van Jessy Salenbien aan Rob Beenders (Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen) over "De 700.000 gezinnen met een te duur energiecontract" (56002059P)

Sprekers: Jessy Salenbien, Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen

Question de Jessy Salenbien à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Les contrats d'énergie trop coûteux de 700 000 ménages" (56002059P)

Orateurs: Jessy Salenbien, Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances

Samengevoegde vragen van
- Julien Matagne aan Rob Beenders (Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen) over "De terugbetaling van slachtoffers van internetoplichting door de banken" (56002070P)

- Dieter Keuten aan Rob Beenders (Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen) over "De terugbetaling van phishing-slachtoffers" (56002078P)

Sprekers: Julien Matagne, Dieter Keuten, Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Socialefraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen

Questions jointes de
- Julien Matagne à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Le remboursement par les banques des victimes d'arnaques en ligne" (56002070P)

- Dieter Keuten à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Le remboursement des victimes d'hameçonnage" (56002078P)

Orateurs: Julien Matagne, Dieter Keuten, Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances

Vraag van Hugues Bayet aan Mathieu Bihet (Energie) over "Het belasten van de overwinsten in de energiesector en wat politieke wil al niet vermag" (56002077P)

Sprekers: Hugues Bayet, Mathieu Bihet, minister van Energie

Question de Hugues Bayet à Mathieu Bihet (Énergie) sur "La taxation des surprofits dans le secteur énergétique, une question de volonté politique" (56002077P)

Orateurs: Hugues Bayet, Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie

WETSONTWERPEN EN VOORSTEL VAN RESOLUTIE

PROJETS DE LOI ET PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Wetsontwerp houdende instemming met de

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre

Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Kirgizische Republiek inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten en officiële/dienstpaspooten, gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1409/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Belize inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten, gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1410/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Mongolië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een diplomatiek paspoort en houders van een officieel/dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1411/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Republiek Suriname inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een geldig diplomatiek, of dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1412/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije inzake de wederzijdse vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke en dienstpaspooten, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1757/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: **Sandro Di Nunzio, Maxime Prévot**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Republiek Suriname betreffende de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1683/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en Mongolië betreffende de terug- en overname van onregelmatig verblijvende personen, en Uitvoeringsprotocol, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1684/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Kirgizische Republiek betreffende de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en/of verblijvende personen (Terug-en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 18

les États du Benelux et la République kirghize relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques, de service et officiels en cours de validité, fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1409/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et le Belize concernant l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques valables, fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1410/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la Mongolie relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique et les titulaires d'un passeport de service/officiel, fait à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1411/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République du Suriname relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique ou d'un passeport de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1412/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire relatif à l'exemption réciproque de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques et de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1757/1-3)

Discussion générale

Orateurs: **Sandro Di Nunzio, Maxime Prévot**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement

Discussion des articles

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la République du Suriname concernant la réadmission de personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1683/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la Mongolie concernant la réadmission des personnes en séjour irrégulier, et Protocole d'application, faits à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1684/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et la République kirghize relatif à la réadmission des personnes entrées et/ou séjournant sans autorisation (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1685/1-3)

juni 2025 (1685/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en Belize inzake de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1686/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst over het verkeer van personen tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1741/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: **Kathleen Depoorter, Michel De Maegd, Sandro Di Nunzio, Maxime Prévot**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Benin betreffende de status van het militair en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten op missie op het grondgebied van de Republiek Benin, gedaan te Cotonou op 25 april 2023 (1637/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Republiek Congo betreffende de status van de Belgische strijdkrachten aanwezig op het grondgebied van de Democratische Republiek Congo, gedaan te Brussel op 15 mei 2023 (1660/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: **Kathleen Depoorter, Nabil Boukili, Pierre Kompany, Maxime Prévot**, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking, **Benoît Piedboeuf**, voorzitter van de MR-fractie, **Michel De Maegd**

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met de Geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, en met de gezamenlijke verklaring en de gezamenlijke interpretatieve verklaring, gedaan te Brussel op 13 december 2023 (1694/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en het

30 - Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et le Belize relatif à la réadmission des personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1686/1-3) 30

30 - Projet de loi portant assentiment à l'Accord sur la circulation des personnes entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1741/1-3) 30

30 *Discussion générale* 30
Orateurs: **Kathleen Depoorter, Michel De Maegd, Sandro Di Nunzio, Maxime Prévot**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement

33 *Discussion des articles* 33

34 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République du Bénin relatif au statut des personnels militaire et civil des forces armées belges en mission sur le territoire de la République du Bénin, fait à Cotonou le 25 avril 2023 (1637/1-3) 34

34 - Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République Démocratique du Congo relatif au statut des forces belges présentes sur le territoire de la République Démocratique du Congo, fait à Bruxelles le 15 mai 2023 (1660/1-3) 34

34 *Discussion générale* 34
Orateurs: **Kathleen Depoorter, Nabil Boukili, Pierre Kompany, Maxime Prévot**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement, **Benoît Piedboeuf**, président du groupe MR, **Michel De Maegd**

41 *Discussion des articles* 41

41 Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre avancé entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République du Chili, d'autre part, et à la déclaration commune et la déclaration interprétative commune, faits à Bruxelles le 13 décembre 2023 (1694/1-3) 41

41 - Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre global de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le Royaume de Thaïlande, d'autre part, fait

Koninkrijk Thailand, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1702/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van Maleisië, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1703/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: Nabil Boukili, Michel De Maegd, Annick Lambrecht, Maxime Prévot, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, gedaan te Hanoi op 30 juni 2019 (1700/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, gedaan te Brussel op 19 oktober 2018 (1701/1-3)

Algemene bespreking

Sprekers: Katrijn van Riet, Christophe Lacroix, Michel De Maegd, Annick Lambrecht, Maxime Prévot, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met het Mondiaal verdrag over de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs, aangenomen te Parijs op 25 november 2019 (1636/1-3)

Algemene bespreking

Spreker: Annick Lambrecht

Bespreking van de artikelen

Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van de Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee, en Bijlage, gedaan te New York op 17 maart 1992, aangenomen bij Resolutie nr. 4 van 22 augustus 2003 (1638/1-3)

Algemene bespreking

Spreker: Maxime Prévot, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Bespreking van de artikelen

à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1702/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le gouvernement de la Malaisie, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1703/1-3)

Discussion générale

Orateurs: Nabil Boukili, Michel De Maegd, Annick Lambrecht, Maxime Prévot, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement

Discussion des articles

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République socialiste du Viêt Nam, d'autre part, fait à Hanoi le 30 juin 2019 (1700/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République de Singapour, d'autre part, fait à Bruxelles le 19 octobre 2018 (1701/1-3)

Discussion générale

Orateurs: Katrijn van Riet, Christophe Lacroix, Michel De Maegd, Annick Lambrecht, Maxime Prévot, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement

Discussion des articles

Projet de loi portant assentiment à la Convention mondiale sur la reconnaissance des qualifications relatives à l'enseignement supérieur, adoptée à Paris le 25 novembre 2019 (1636/1-3)

Discussion générale

Orateur: Annick Lambrecht

Discussion des articles

Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'Accord sur la conservation des petits cétacés de la mer Baltique et de la mer du Nord, et Annexe, faits à New York le 17 mars 1992, adopté par la Résolution n° 4 du 22 août 2003 (1638/1-3)

Discussion générale

Orateur: Maxime Prévot, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement

Discussion des articles

Voorstel van resolutie betreffende het Global Gateway-initiatief (129/1-4)	51	Proposition de résolution concernant l'initiative Global Gateway (129/1-4)	51
<i>Bespreking</i>	51	<i>Discussion</i>	51
<i>Sprekers: Kathleen Depoorter, Ellen Samyn, Mathieu Michel, Nabil Boukili, Pierre Kompany, Els Van Hoof, Sandro Di Nunzio</i>		<i>Orateurs: Kathleen Depoorter, Ellen Samyn, Mathieu Michel, Nabil Boukili, Pierre Kompany, Els Van Hoof, Sandro Di Nunzio</i>	
Wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen (1705/1-3)	57	Projet de loi portant dispositions financières diverses (1705/1-3)	57
<i>Algemene bespreking</i>	57	<i>Discussion générale</i>	57
<i>Bespreking van de artikelen</i>	57	<i>Discussion des articles</i>	57
Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2025/872 van de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot wijziging van de wet van 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen (1719/1-3)	57	Projet de loi visant à transposer la directive (UE) 2025/872 du Conseil du 14 avril 2025 modifiant la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et à modifier la loi du 19 décembre 2023 concernant l'introduction d'un impôt minimum pour les groupes d'entreprises multinationales et les groupes nationaux de grande envergure (1719/1-3)	57
<i>Algemene bespreking</i>	57	<i>Discussion générale</i>	58
<i>Sprekers: Charlotte Verkeyn, Stéphane Lasseaux, Jan Jambon, vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen</i>		<i>Orateurs: Charlotte Verkeyn, Stéphane Lasseaux, Jan Jambon, vice-premier ministre et ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie Nationale et des Institutions culturelles fédérales</i>	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	58	<i>Discussion des articles</i>	58
Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de btw-regels voor het digitale tijdperk die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2027 en 1 juli 2029 (1718/1-3)	58	Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne les règles en matière de TVA adaptées à l'ère numérique applicables à partir du 1er janvier 2027 et du 1er juillet 2029 (1718/1-3)	59
<i>Algemene bespreking</i>	59	<i>Discussion générale</i>	59
<i>Bespreking van de artikelen</i>	59	<i>Discussion des articles</i>	59
Wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/1-4)	59	Projet de loi concernant la norme énergétique (1715/1-4)	59
<i>Algemene bespreking</i>	59	<i>Discussion générale</i>	59
<i>Sprekers: Charlotte Verkeyn, Kurt Ravyts, Jan Jambon, vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de Federale Culturele Instellingen, Benoît Piedboeuf, voorzitter van de MR-fractie, Robin Tonniau, Xavier Dubois, Steven Matheï, Dieter Vanbesien, Steven Coenegrachts, Jean-Marie Dedecker</i>		<i>Orateurs: Charlotte Verkeyn, Kurt Ravyts, Jan Jambon, vice-premier ministre et ministre des Finances et des Pensions, chargé de la Loterie Nationale et des Institutions culturelles fédérales, Benoît Piedboeuf, président du groupe MR, Robin Tonniau, Xavier Dubois, Steven Matheï, Dieter Vanbesien, Steven Coenegrachts, Jean-Marie Dedecker</i>	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	69	<i>Discussion des articles</i>	69
Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/1-10)	70	Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/1-10)	70

<i>Algemene bespreking</i>	70	<i>Discussion générale</i>	70
<i>Sprekers:</i> Katleen Bury, Natalie Eggermont, Jean-François Gatelier, Jan Bertels, Frank Vandenbroucke , vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding		<i>Orateurs:</i> Katleen Bury, Natalie Eggermont, Jean-François Gatelier, Jan Bertels, Frank Vandenbroucke , vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	77	<i>Discussion des articles</i>	77
Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de militaire taalexamen (1695/1-3)	78	Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux examens linguistiques militaires (1695/1-3)	78
<i>Algemene bespreking</i>	78	<i>Discussion générale</i>	78
<i>Sprekers:</i> Koen Metsu, Kristien Verbelen, Hervé Cornillie, Luc Frank, Axel Weydts, Koen Van den Heuvel, Theo Francken , minister van Defensie, belast met Buitenlandse Handel, Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie		<i>Orateurs:</i> Koen Metsu, Kristien Verbelen, Hervé Cornillie, Luc Frank, Axel Weydts, Koen Van den Heuvel, Theo Francken , ministre de la Défense, chargé du Commerce extérieur, Barbara Pas , présidente du groupe VB	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	82	<i>Discussion des articles</i>	82
Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/1-4)	82	Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/1-4)	82
<i>Algemene bespreking</i>	82	<i>Discussion générale</i>	83
<i>Sprekers:</i> Peter Buysrogge, Kristien Verbelen, Hervé Cornillie, Philippe Courard, Axel Weydts, Koen Van den Heuvel, Theo Francken , minister van Defensie, belast met Buitenlandse Handel		<i>Orateurs:</i> Peter Buysrogge, Kristien Verbelen, Hervé Cornillie, Philippe Courard, Axel Weydts, Koen Van den Heuvel, Theo Francken , ministre de la Défense, chargé du Commerce extérieur	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	85	<i>Discussion des articles</i>	85
MEDEDELING	86	COMMUNICATION	86
Wensen van Zijne Majesteit	86	Vœux de Sa Majesté	86
Urgentieverzoek van de regering	86	Demande d'urgence émanant du gouvernement	86
<i>Spreker:</i> Theo Francken , minister van Defensie, belast met Buitenlandse Handel		<i>Orateur:</i> Theo Francken , ministre de la Défense, chargé du Commerce extérieur	
Inoverwegingnemen	86	Prises en considération	86
Urgentieverzoeken	86	Demandes d'urgence	86
<i>Sprekers:</i> François De Smet, Michel De Maegd, Maaïke De Vreese, Werner Somers, Nabil Boukili, Sofie Merckx , voorzitter van de PVDA-PTB-fractie		<i>Orateurs:</i> François De Smet, Michel De Maegd, Maaïke De Vreese, Werner Somers, Nabil Boukili, Sofie Merckx , présidente du groupe PVDA-PTB	
NAAMSTEMMINGEN	89	VOTES NOMINATIFS	89
Stemafspraken	89	Pairages	89
Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Kristien Verbelen over "De blijvende blootstelling van militairen en militaire locaties via	89	Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Kristien Verbelen sur "L'exposition permanente des militaires et des sites militaires via	89

Strava en andere locatieapps" (nr. 309)

Spreker: **Kristien Verbelen**

Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Natalie Eggermont over "De besparingsplannen in de zorg" (nr. 322) 90

Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Barbara Pas over "De gebrekkige taalkennis bij de Brusselse politie en de maatregelen om die te verbeteren" (nr. 307) 91

Spreker: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie

Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van 92

- mevrouw Barbara Pas over "De begrotingsonderhandelingen en het uitblijven van de regeerverklaring" (nr. 318) 92

- de heer Kjell Vander Elst over "Het uitblijven van de regeerverklaring: de begrotingsonderhandelingen en de staat van het land" (nr. 325) 92

- de heer Matti Vandemaele over "Het herhaaldelijk uitblijven van de regeerverklaring" (nr. 329) 92

- de heer Raoul Hedebouw over "Het uitblijven van de regeerverklaring en de begrotingsonderhandelingen" (nr. 331) 92

- mevrouw Sarah Schlitz over "De onderhandelingen voor een federale meerjarenbegroting" (nr. 333) 92

Sprekers:
, **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie

Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De oprichting van een drugsfonds" (nr. 317) 93

Spreker: **Marijke Dillen**

Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De toestand binnen de gevangenis in dit land" (nr. 330) 93

Sprekers:
, **Marijke Dillen**

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Kirgizische Republiek inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten en officiële/dienstpaspoorten, gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1409/1) 94

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Belize inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten, gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1410/1) 94

Strava et d'autres applications de localisation" (n° 309)

Orateur: **Kristien Verbelen**

Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Natalie Eggermont sur "Les plans d'économies dans les soins de santé" (n° 322) 90

Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Barbara Pas sur "Les lacunes linguistiques au sein de la police bruxelloise et les mesures visant à y remédier" (n° 307) 91

Orateur: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB

Motions déposées en conclusion des interpellations de 92

- Mme Barbara Pas sur "Les négociations budgétaires et l'absence de déclaration gouvernementale" (n° 318) 92

- M. Kjell Vander Elst sur "L'absence de déclaration gouvernementale: les négociations budgétaires et l'état du pays" (n° 325) 92

- M. Matti Vandemaele sur "Le report répété de la déclaration de politique générale" (n° 329) 92

- M. Raoul Hedebouw sur "L'absence de déclaration gouvernementale et les négociations budgétaires" (n° 331) 92

- Mme Sarah Schlitz sur "Les négociations pour un budget fédéral pluriannuel" (n° 333) 92

Orateurs:
, **Barbara Pas**, présidente du groupe VB

Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "La création d'un fonds drogues" (n° 317) 93

Orateur: **Marijke Dillen**

Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "La situation au sein des prisons de ce pays" (n° 330) 93

Orateurs:
, **Marijke Dillen**

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République kirghize relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques, de service et officiels en cours de validité, fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1409/1) 94

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et le Belize concernant l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques valables, fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1410/1) 94

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Mongolië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een diplomatiek paspoort en houders van een officieel/dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1411/3)	95	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la Mongolie relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique et les titulaires d'un passeport de service/officiel, fait à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1411/3)	95
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Republiek Suriname inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een geldig diplomatiek, of dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1412/1)	95	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République du Suriname relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique ou d'un passeport de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1412/1)	95
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije inzake de wederzijdse vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke en dienstpaspooten, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1757/1)	95	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire relatif à l'exemption réciproque de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques et de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1757/1)	95
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Republiek Suriname betreffende de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1683/1)	95	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la République du Suriname concernant la réadmission de personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1683/1)	95
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en Mongolië betreffende de terug- en overname van onregelmatig verblijvende personen, en Uitvoeringsprotocol, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1684/1)	96	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la Mongolie concernant la réadmission des personnes en séjour irrégulier, et Protocole d'application, faits à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1684/1)	96
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Kirgizische Republiek betreffende de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en /of verblijvende personen (Terug-en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1685/1)	96	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et la République kirghize relatif à la réadmission des personnes entrées et/ou séjournant sans autorisation (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1685/1)	96
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en Belize inzake de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug-en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1686/1)	96	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et le Belize relatif à la réadmission des personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1686/1)	96
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst over het verkeer van personen tussen de Regering van het Koninkrijk België en de	97	Projet de loi portant assentiment à l'Accord sur la circulation des personnes entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la	97

Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1741/1)

République algérienne démocratique et populaire, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1741/1)

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Benin betreffende de status van het militair en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten op missie op het grondgebied van de Republiek Benin, gedaan te Cotonou op 25 april 2023 (1637/1)

97

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République du Bénin relatif au statut des personnels militaire et civil des forces armées belges en mission sur le territoire de la République du Bénin, fait à Cotonou le 25 avril 2023 (1637/1)

97

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Republiek Congo betreffende de status van de Belgische strijdkrachten aanwezig op het grondgebied van de Democratische Republiek Congo, gedaan te Brussel op 15 mei 2023 (1660/1)

97

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République Démocratique du Congo relatif au statut des forces belges présentes sur le territoire de la République Démocratique du Congo, fait à Bruxelles le 15 mai 2023 (1660/1)

97

Wetsontwerp houdende instemming met de Geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, en met de gezamenlijke verklaring en de gezamenlijke interpretatieve verklaring, gedaan te Brussel op 13 december 2023 (1694/3)

97

Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre avancé entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République du Chili, d'autre part, et à la déclaration commune et la déclaration interprétative commune, faits à Bruxelles le 13 décembre 2023 (1694/3)

97

Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Thailand, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1702/1)

98

Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre global de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le Royaume de Thaïlande, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1702/1)

98

Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van Maleisië, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1703/1)

98

Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le gouvernement de la Malaisie, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1703/1)

98

Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, gedaan te Hanoi op 30 juni 2019 (1700/1)

98

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République socialiste du Viêt Nam, d'autre part, fait à Hanoi le 30 juin 2019 (1700/1)

98

Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, gedaan te Brussel op 19 oktober 2018 (1701/1)

99

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République de Singapour, d'autre part, fait à Bruxelles le 19 octobre 2018 (1701/1)

99

Wetsontwerp houdende instemming met het Mondiaal verdrag over de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs, aangenomen te Parijs op 25 november 2019 (1636/1)

99

Projet de loi portant assentiment à la Convention mondiale sur la reconnaissance des qualifications relatives à l'enseignement supérieur, adoptée à Paris le 25 novembre 2019 (1636/1)

99

Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van de Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee, en Bijlage, gedaan te

99

Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'Accord sur la conservation des petits cétacés de la mer Baltique et de la mer du Nord, et Annexe, faits à New York le 17 mars 1992, adopté par la

99

New York op 17 maart 1992, aangenomen bij Resolutie nr. 4 van 22 augustus 2003 (1638/1)		Résolution n° 4 du 22 août 2003 (1638/1)	
Voorstel van resolutie betreffende het Global Gateway-initiatief (129/4)	99	Proposition de résolution concernant l'initiative Global Gateway (129/4)	100
Wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen (1705/3)	100	Projet de loi portant dispositions financières diverses (1705/3)	100
Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2025/872 van de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot wijziging van de wet van 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen (1719/3)	100	Projet de loi visant à transposer la directive (UE) 2025/872 du Conseil du 14 avril 2025 modifiant la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et à modifier la loi du 19 décembre 2023 concernant l'introduction d'un impôt minimum pour les groupes d'entreprises multinationales et les groupes nationaux de grande envergure (1719/3)	100
Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de btw-regels voor het digitale tijdperk die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2027 en 1 juli 2029 (1718/3)	100	Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne les règles en matière de TVA adaptées à l'ère numérique applicables à partir du 1er janvier 2027 et du 1er juillet 2029 (1718/3)	100
Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/1-5)	101	Amendement et article réservés du projet de loi concernant la norme énergétique (1715/1-5)	101
Geheel van het wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/4)	101	Ensemble du projet de loi concernant la norme énergétique (1715/4)	101
Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/1-11)	101	Amendements et articles réservés du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/1-11)	101
Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/10)	102	Ensemble du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/10)	102
Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de militaire taalexamen (1695/3)	102	Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux examens linguistiques militaires (1695/3)	102
Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/1-5)	102	Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/1-5)	102
Goedkeuring van de agenda	103	Adoption de l'ordre du jour	103
<i>Motie tot agendawijziging</i> <i>Sprekers: Steven Coenegrachts, Barbara Pas, voorzitter van de VB-fractie, Axel Ronse, voorzitter van de N-VA-fractie</i>	103	<i>Motion de modification de l'ordre du jour</i> <i>Orateurs: Steven Coenegrachts, Barbara Pas, présidente du groupe VB, Axel Ronse, président du groupe N-VA</i>	103
Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/4)	106	Ensemble du projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/4)	106
DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	107	DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	107
<i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 56 PLEN 146 bijlage.</i>		<i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 56 PLEN 146 annexe.</i>	

Plenumvergadering

van

DONDERDAG 22 OKTOBER 2026

Namiddag

Séance plénière

du

JEUDI 22 OCTOBRE 2026

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur en voorgezeten door de heer Peter De Roover, voorzitter.

La séance est ouverte à 14 h 15 et présidée par M. Peter De Roover, président.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Goedemiddag, goede collega's. Het is niet onverstandig om op tijd te beginnen, want het wordt een lange vergadering.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kunt die terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering: Bart De Wever.
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance: Bart De Wever.

01 Agenda**01 Ordre du jour**

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 21 oktober 2026 hebt u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 21 octobre 2026, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)
Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)

Bijgevolg is de agenda aangenomen.
En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Mondelinge vragen**Questions orales**

02 Vraag van Alexander Van Hoecke aan Bart De Wever (eerste minister) over "De uitspraken van de procureur-generaal over de NVR en de rol van de eerste minister" (56002057P)

02 Question de Alexander Van Hoecke à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les propos du procureur général de Bruxelles sur le CNS et le rôle du premier ministre" (56002057P)

02.01 Alexander Van Hoecke (VB): Mijnheer de premier, de georganiseerde misdaad lacht met België. Gisteren nog noemde een gevangene een rechter een groot varken, we worden veracht voor de ineffectiviteit van onze beslissingen, we lopen hopeloos achter en de middelen die we hebben, zijn ronduit belachelijk.

Dat zijn geen uitspraken van de oppositie, maar van de Brusselse procureur des Konings en procureur-generaal toen zij deze week naar dit Parlement kwamen om aan de alarmbel te trekken. Dat zijn de mensen die ervoor moeten zorgen dat het drugsgeweld in Brussel, het vandalisme, de brandstichtingen en de plunderingen die we de afgelopen weken en dagen weer over ons heen hebben gekregen, effectief vervolgd en bestraft worden. Dat is een loodzware verantwoordelijkheid.

Wat zij zeiden, was niets minder dan dat we de strijd tegen de georganiseerde misdaad en de misdaad tout court in dit land hopeloos aan het verliezen zijn. Meer zelfs, we hebben die strijd eigenlijk al voor een groot deel verloren. De procureur-generaal hekelde ook uw afwezigheid, mijnheer de premier, en uw rol. Hij zei te weten dat de regering heel veel te doen heeft, maar dat er geen federale regie is. Een overlegcomité over de drugsproblematiek is een nationale urgentie, aldus de procureur, en hij heeft 100 % gelijk.

Mijnheer de premier, toen u zelf nog burgemeester was, was u bikkelhard over het uitblijven van federale hulp. Vandaag smeekt een topmagistraat u om daaraan in uw positie als premier iets te doen. Mijn vraag is dan ook heel duidelijk. Zult u de verantwoordelijkheid die de veiligheidsdiensten, de politiediensten, de magistraten en heel de bevolking van u vraagt eindelijk opnemen? Wanneer komt, zoals de procureur-generaal terecht vraagt, de Nationale Veiligheidsraad samen, niet alleen om het over Iran en Rusland te hebben, maar ook over de uitzichtloze veiligheidssituatie in dit land?

02.02 Eerste minister **Bart De Wever**: Dank u wel voor uw vraag, collega. In deze legislatuur hebben er al 27 vergaderingen van het Strategisch Comité voor Inlichtingen en Veiligheid en 12 Nationale Veiligheidsraden plaatsgevonden. De jongste Nationale Veiligheidsraad dateert van 2 oktober. Het laatste Strategisch Comité heeft vanmorgen plaatsgevonden. De frequentie van de veiligheidsraden is ongeveer dezelfde als die in de vorige legislatuur.

Een ding is zeker juist. Ik heb een hekel aan hoogmissen. Als een vergadering met hooggeplaatste actoren wordt bijeengeroepen – dat zijn dure vergaderingen – wil ik dat die grondig worden voorbereid en nuttig worden ingevuld. Ik ga ervan uit dat uw partij die houding weet te waarderen, want ze heeft de vorige regering geregeld het verwijt gemaakt de Nationale Veiligheidsraad te pas en te onpas bijeen te roepen, zonder oog voor het resultaat.

Als procureurs aan de regering belangrijke, vertrouwelijke informatie willen bezorgen, bestaan daarvoor verschillende kanalen. In de eerste plaats is er uiteraard de minister van Justitie, die later tijdens deze vergadering ook nog zal antwoorden. Voorts heb ik bij het begin van deze legislatuur een overlegcomité, specifiek voor de georganiseerde misdaad, laten oprichten. Het is de procureur-generaal misschien ontgaan, maar wat hij vraagt, bestaat al. Er is een taskforce tegen de georganiseerde misdaad.

De werking daarvan heb ik vorige maand uitgebreid in de commissie toegelicht. Dat kan ik nu niet doen, in de veertig seconden die me nog resten. Het gaat om een taskforce die zich dagelijks en intensief met die specifieke problematiek bezighoudt en die als orgaan over alle bevoegdheden heen fungeert om het fenomeen aan te pakken. Dat gebeurt niet via voortdurende persconferenties. Dat wil ik absoluut

niet. Dat heeft ook geen enkele zin met werk dat zich in de luwte afspeelt.

Ik apprecieer de *parler-vrai* van de heer Moinil, ik waardeer ook zijn werk, maar ik vind zijn inschatting een beetje negatief. Er worden grote resultaten geboekt, wat hij trouwens zelf ook erkent. Zeker de laatste jaren worden in Antwerpen harde klappen aan de georganiseerde misdaad uitgedeeld.

Vanuit die taskforce kan alles naar de ministers worden gecommuniceerd, op dagelijkse basis. Daarnaast is er om de drie maanden een stuurgroep met de bevoegde ministers en de nationale drugscommissaris om de problematiek te bespreken.

Het onderwerp ligt me na aan het hart. Het vergt een langer debat, daar is nu geen tijd voor, maar ik denk dat we doen wat we kunnen.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat de premier het tempo opdreef naarmate de klok tikte.

02.03 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mijnheer de premier, u zegt eigenlijk dat we de situatie niet te somber mogen inzien en dat er 27 vergaderingen hebben plaatsgevonden. Een Staat die de veiligheid van zijn burgers niet kan garanderen, faalt echter in een van zijn essentiële kerntaken. Dat raakt zelfs aan de essentie van zijn bestaansrecht. Ik hoef dat toch niet in het Parlement aan de premier van het land uit te leggen.

Ondertussen zeggen hoge magistraten letterlijk dat ze door criminelen worden uitgelachen. Rechters worden voor varkens uitgescholden. Er heerst straffeloosheid. Agenten worden doodgeschoten en op straat geëxecuteerd.

In het Italië van Meloni heeft men maandag een bijzondere veiligheidsvergadering bijeengeroepen. De dag nadien zijn er veiligheidsmaatregelen genomen. U hangt echter als een soort spookpremier of ceremoniemeester boven wat er in dit land gebeurt, terwijl de veiligheidsdiensten, de magistraten en de hele bevolking u smeken om iets te doen en uw verantwoordelijkheid op te nemen.

Het heeft lang genoeg geduurd. U bent de premier van dit land. Neem dit in handen en neem uw verantwoordelijkheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Samengevoegde vragen van**

- Vincent Van Quickenborne aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zoveelste uitstel van de verklaring van de regering" (56002058P)
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het uitstel van een begrotingsakkoord" (56002060P)
- Paul Magnette aan Bart De Wever (eerste minister) over "De nieuwe mislukking van de begrotingsonderhandelingen" (56002061P)
- Wouter Vermeersch aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het afspringen van de begrotingsonderhandelingen afgelopen nacht" (56002063P)
- Sarah Schlitz aan Bart De Wever (eerste minister) over "De nieuwe mislukking van de begrotingsbesprekingen" (56002067P)
- Natalie Eggermont aan Bart De Wever (eerste minister) over "De besparingen in de zorg" (56002069P)
- Matti Vandemaele aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het falen van de begrotingsgesprekken" (56002076P)

03 **Questions jointes de**

- Vincent Van Quickenborne à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le énième report de la déclaration du gouvernement" (56002058P)
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le report de l'accord budgétaire" (56002060P)
- Paul Magnette à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le nouvel échec des négociations budgétaires" (56002061P)
- Wouter Vermeersch à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'échec des négociations budgétaires hier soir" (56002063P)
- Sarah Schlitz à Bart De Wever (premier ministre) sur "Le nouvel échec des négociations budgétaires" (56002067P)
- Natalie Eggermont à Bart De Wever (premier ministre) sur "Les économies dans les soins de santé" (56002069P)
- Matti Vandemaele à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'échec des négociations budgétaires" (56002076P)

De **voorzitter**: Puur technisch had ik volgens het Reglement de vragen over de begroting onontvankelijk kunnen verklaren, want daarover loopt een interpellatie in de commissie. Het thema leek me echter meer dan belangwekkend genoeg om er hier de ruimte voor te bieden.

03.01 **Vincent Van Quickenborne** (Anders.): Mijnheer De Wever, wat zijn uw woorden nog waard? Gisteren zei u dat we in blessuretijd zitten en dat er "nu een begroting" moet komen. Wat blijkt

echter keer op keer? U zegt zomaar wat, *n'importe quoi*. Vandaag staan we hier immers opnieuw en wordt alles weer uitgesteld. Deadlines worden gemist en u zegt zomaar wat.

Gisteren zei u in de commissie dat de 10 miljard euro die u wilt vinden, ruimschoots onvoldoende is en dat u volgend jaar opnieuw naar het Parlement zult komen, opnieuw voor 10 miljard. Onlangs hebt u nochtans beweerd dat dit de laatste keer zou zijn en dat er na deze 10 miljard euro een staats Hervorming nodig zou zijn. Wat zegt u nu eigenlijk, mijnheer de eerste minister?

Door het uitstel geeft u de socialisten een boulevard om zelfstandigen en ondernemers opnieuw te koeioneren. Het gaat onder meer om de 155.000 managementvennootschappen. Dat zijn geen doppers, dat zijn geen langdurig zieken. Wat wil de regering doen? De belastingen met 66 % verhogen. Ik heb een tabel waaruit blijkt dat u een half miljard euro wilt halen uit de managementvennootschappen. U bent volledig gek geworden.

De socialisten steken de horeca een mes in de rug met de belachelijke slogan "Alcohol schaadt de gezondheid," met dat schandalige rookverbod en met de ingeslikte btw-belofte om het tarief van 21 naar 12 % te verlagen. Nu zegt u aan de hotels dat u de btw nog eens zult verhogen.

Intussen weten we wat het antwoord zal zijn. U zult zeggen dat het allemaal de schuld is van uw voorgangers in de voorbije 25 jaar en dat u daar niets mee te maken hebt. U bent echter al twee jaar premier. U bent verantwoordelijk voor de begrotingen van 2025 en 2026. Die kwamen te laat, zaten vol lucht en waren bloedrood. Dat is uw verantwoordelijkheid en alleen uw verantwoordelijkheid.

Ik heb dan ook maar één vraag voor u. Kunt u het wel?

03.02 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le premier ministre, il n'y a toujours pas d'accord budgétaire. Cela fait des semaines que nous attendons. Du coup, les débats ici se ressemblent un peu, et vous ne dites pas grand chose.

Mais hier, ici, au Parlement, vous avez répondu à des questions. Vous avez dit quelque chose qui m'a vraiment choquée. Un des groupes dans votre viseur, ce sont les pensionnés. Vous voulez vous en prendre au pécule de vacances des pensionnés. Quand on vous a interrogé là-dessus, vous avez dit: "Le pécule de vacances des

pensionnés, ce n'est pas la fin du monde."

Ce n'est pas la fin du monde? Bien sûr, pour vous, avec vos 20 000 euros par mois de salaire, c'est facile. Mais savez-vous, monsieur le premier ministre, que la plupart des pensionnés belges ont 1 500 euros de pension en moyenne? J'ai reçu des centaines de messages. Ils me disent: "Mais, Sofie, le pécule de vacances, c'est encore ce qui me permet d'offrir un cadeau à mes petits-enfants, ce qui me permet de partir trois-quatre jours à la mer ou dans les Ardennes." Et vous voulez vous en prendre à cela!

D'ailleurs, ce qui est sur la table concernant le budget, je ne le comprends pas. Vous n'alliez pas vous en prendre à la TVA, or nous voyons plusieurs centaines de millions de TVA dans le tableau. Et par rapport aux soins de santé: vous n'alliez plus jamais économiser dans les soins de santé. Or, vous voulez économiser 4 milliards dans les soins de santé, envoyer la facture aux patients, enlever le statut BIM. Quant à l'indexation des salaires, elle est apparemment aussi dans le viseur! Vraiment, monsieur le premier ministre, je crois que ce budget est complètement à côté de ce que la population attend de vous.

Ma question est: quel est votre timing par rapport à l'accord budgétaire? Pensez-vous arriver à un accord?

03.03 Paul Magnette (PS): Monsieur le premier ministre, nous ne savons plus comment vous le demander. Vous rendez-vous compte de ce qui se passe dans ce pays? Vous rendez-vous compte de ce que vivent les gens?

Tout augmente: les loyers, le cadastre, l'énergie, les carburants, les frais scolaires, les courses du quotidien. Tout augmente. Et vous, vous avez aggravé la situation. Vous avez pris 1 000 euros aux pensionnés, vous avez pris 1 000 euros aux malades et aux invalides, et vous prenez 500 euros à la moitié des travailleurs. Dès lors, les gens n'en peuvent plus. Aujourd'hui, ils ne parviennent plus à boucler leurs fins de mois.

Et qu'apprenons-nous maintenant? Votre nouvelle idée consiste à prélever 4 milliards d'euros dans les soins de santé. Mais rendez-vous compte de ce que cela représente? Une fois encore, ce sont les travailleurs et les pensionnés qui vont payer. Ce sont les médicaments qui coûteront plus cher. Ce sont les consultations chez le médecin ou les séjours à l'hôpital qui coûteront davantage. C'est aussi le personnel soignant, déjà à bout, qui sera placé sous une pression encore plus forte.

Votre problème fondamental, monsieur le premier ministre, c'est que vous ne regardez pas au bon endroit! Ce matin, en ouvrant mon journal, j'ai lu que les gestionnaires de fortune en Belgique gèrent un patrimoine de 623 milliards d'euros. L'an dernier, ils ont enregistré un bénéfice de 13 %, soit six fois plus que celui d'un petit compte d'épargne. Ils ont gagné 70 milliards d'euros sans rien faire! Et à ceux-là, vous ne demandez absolument rien.

Dès-lors, monsieur le premier ministre, je vais vous poser des questions très simples, que se posent tous les Belges. Allez-vous enfin avoir le courage de faire contribuer ceux qui gagnent beaucoup d'argent sans travailler? Allez-vous avoir le courage de faire contribuer les multinationales qui transfèrent leurs bénéfices à l'étranger? Allez-vous avoir le courage de vous attaquer à ceux qui utilisent tous les trucs et ficelles pour ne pas payer d'impôts? Voilà ce que les Belges attendent de vous!

03.04 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de premier, als het van u afhangt, dan eindigden de begrotingsonderhandelingen vannacht of vanochtend met een akkoord. Dat liet u gisteren toch uitschijnen in de commissie, maar het werd opnieuw niets. We hebben er eens enkele uitspraken van u en uw N-VA-collega's bijgehaald. "Geen tijdig begrotingsakkoord, dat zou totaal crimineel zijn. Een scenario van voorlopige twaalfden is niet te aanvaarden. Als de begroting niet op orde komt, dan dreigt een rentesneeuwal." Mijnheer de premier, dat is precies het risico waaraan uw regering dit land vandaag blootstelt door haar besluiteloosheid.

Vorige week zei ik hier dat de regering-De Croo een circus was, maar dat de regering-De Wever zo mogelijk nog een groter circus dreigt te worden. Collega's, het circus draaide de afgelopen dagen gewoon verder.

Vorige week kwam u met een nieuwe spectaculaire act. De begrotingsinspanning van 10 miljard euro ging de koelkast in. Er kwam een noodplan van 4 miljard euro, een schuldenrem of een stabiliteitswet. Dat zijn allemaal grote woorden voor wat eigenlijk gewoon een verlaging van de lat was. Amper enkele dagen later verdween ook dat noodplan weer van tafel. Nu zijn we opnieuw vertrokken voor 10 miljard euro.

Mijnheer de premier, u hebt ondertussen meer begrotingsplannen versleten dan begrotingsmiljarden gevonden. Hoeveel begrotingsplannen zult u nog verslijten voordat u

eindelijk een akkoord bereikt? Kunt u vandaag garanderen dat de Vlamingen niet opnieuw de rekening gepresenteerd krijgen via hogere belastingen?

03.05 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, cette nuit vous avez à nouveau vécu un échec. Vous avez à nouveau convoqué une réunion à 19 h en jouant les gros bras, pensant que vous alliez négocier toute la nuit et y arriver. On y a presque cru, à nouveau. Et bien non, c'était l'échec! Les journalistes ont même pu rédiger leurs articles du matin avec toute l'information nécessaire vu que vous avez arrêté quelques petites heures plus tard.

Monsieur le premier ministre, il est temps d'arrêter ce cirque. Organisez des réunions structurées avec un ordre du jour, avec des notes qui permettraient quand même de réaliser un peu de travail et faites en sorte que vous puissiez enfin atteindre vos objectifs!

Hier en commission, vous nous avez dit: "Je comprends vos inquiétudes concernant le pécule de vacances des pensionnés, mais la fin du monde, ce serait une crise de la dette. On verra alors ce qu'il faudra dire aux personnes qui, aujourd'hui, ne peuvent pas supporter le moindre effort." Alors là, premièrement, s'il y a bien un groupe qui a supporté des efforts, monsieur le premier ministre, admettez que ce sont les pensionnés, en plafonnant l'index, en supprimant l'enveloppe bien-être qui permettait de rehausser les plus basses pensions avec le malus pension. Et – parce qu'il n'y a pas que vous dans ce pays –, en Wallonie, ils ont aussi été se sucrer sur le dos des maisons de repos qui vont coûter environ 135 euros par mois par pensionné. Et vous vous dites que vous allez encore chercher un demi-milliard chez les pensionnés. Ce n'est absolument pas raisonnable.

Vous nous parlez de la crise de la dette comme de la fin du monde. Moi, quand on me parle de la fin du monde, je pense plutôt aux canicules, aux inondations; bref, à la fin de la vie sur terre. Ça, c'est une question de point de vue. Mais peu importe, finalement, car ces deux visions, elles se rejoignent, car l'inaction climatique, elle nous coûte très cher. En 2050, elle alourdira la dette d'au moins 100 milliards, et c'est le rapport du *spending review* – donc votre administration – qui l'a établi cet été.

Allez-vous enfin intégrer le risque climatique dans vos budgets, monsieur le premier ministre?

03.06 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Mijnheer de premier, u zoekt nieuwe besparingen, maar u raakt er niet aan uit.

Waarover blijkbaar wel consensus bestaat, is dat er opnieuw miljarden bij de patiënten in de zorg moeten worden opgehaald. Een van de voorstellen die op tafel liggen, is om het remgeld bij de huisarts – wat de patiënt uit eigen zak betaalt – te verhogen van 4 naar 10 euro. Ik wilde minister Vandenbroucke daarover ondervragen, maar hij zag het niet zitten om mij te woord te staan. Daarom richt ik mij nu tot u. Ik ben daar evengoed tevreden mee, want mijn bezorgdheid is ook van budgettaire aard.

Een verhoging van de prijs van een bezoek aan de huisarts is budgettair gezien geen goed idee. Op korte termijn is het misschien gemakkelijk om daar geld te halen en levert het snel iets op. Op lange termijn is zoiets budgettair echter contraproductief en zal het de sociale zekerheid geld kosten. Dat zegt niet de PVDA, maar het RIZIV in een rapport over de verhoging van het remgeld.

Ik citeer: "Hoger remgeld leidt niet noodzakelijk tot netto besparingen, integendeel. Het kan leiden tot verschuivingen binnen de gezondheidszorg, waarbij goedkopere zorg wordt vervangen door duurdere ziekenhuiszorg." Dat is ook logisch: voorkomen is beter dan genezen. Als een bezoek aan de huisarts te duur wordt, blijven de problemen aanslepen en worden mensen zieker. Uiteindelijk leidt dat tot dure ziekenhuisopnames en consultaties bij specialisten. Wat u wilt doen, is dus kortzichtig.

Als u echt begaan bent met de begroting, kunt u beter het omgekeerde doen van wat nu op tafel ligt. De huisarts goedkoper maken, levert op lange termijn winst op voor de sociale zekerheid. Opnieuw, dat zeggen wij niet, dat zijn de woorden van het Rekenhof in zijn advies over het wetsvoorstel dat wij daarover hebben ingediend: de betere tenlasteneming van patiënten door de huisarts zal tot besparingen leiden.

Dat is geen utopie. Verschillende landen doen dat, juist omdat het budgettair interessant is. Ook de PVDA past dat toe in haar wijkgezondheidscentra van Geneeskunde voor het Volk.

Mijn vraag is eenvoudig. Welke besparingen in de zorg liggen er precies op tafel? Wilt u het remgeld verhogen?

03.07 Matti Vandemaele (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, de deadline van vorig weekend miste

u en vervolgens ook die van dinsdag en die van gisterenavond. Al uw mislukkingen van vorig jaar, met al uw gemiste deadlines, doet u dit jaar dus nog eens over. Vorig jaar hebt u zelfs met voorlopige twaalfden moeten werken. Men moet zich dat inbeelden voor een regering met volheid van bevoegdheid.

Straks zult u wellicht zeggen dat het de schuld van iemand anders is. Eerst was de MR de schuldige, nu is het Vooruit. Het zal zeker ook de schuld van Vivaldi zijn, en wellicht zelfs van Leopold I of van de pinguïns in de Zoo van Antwerpen. U blijft maar nieuwe schuldigen aanwijzen.

Mijnheer de premier, uw regering hangt met plak- en spuwwerk aan elkaar. Misschien maakt u voor de beslissingen zelfs minder ruzie dan achteraf. De vraag is dan ook of er nog wel een regering-De Wever is. Is er nog wel een project?

Beste collega's, de voorbije twee jaar was er wel degelijk een project, een project om twee jaar consequent naar beneden te stampen, om de uitzonderingen voor de rijken te laten betalen door de middenklasse. Er was de voorbije twee jaar wel degelijk een project, een project om het klimaat vakkundig te negeren.

Les Engagés en Vooruit, wat doet u eigenlijk nog in die regering? In alle grote dossiers haalt u immers bakzeil. U begint telkens weer over de meerwaardebelasting. Wie zal die echter betalen? Die zal niet betaald worden door de superrijken. Het is een lege doos. De enige verdienste die u hebt, is dat u af en toe iets kunt tegenhouden. Dat is het project van Les Engagés en Vooruit in deze regering.

Mijnheer de premier, kunt u ook iets anders dan doembeelden spuien? Daarin was u de voorbije weken immers bijzonder goed. Ik heb dan ook maar één vraag. Wanneer zult u de hoop, de zekerheid en het perspectief bieden die zo nodig zijn in dit land?

03.08 Bart De Wever, premier ministre: Chers collègues, je vous remercie pour vos questions. Hier, en commission, j'ai déjà répondu en long et en large à la rhétorique que j'entends à nouveau aujourd'hui.

Ce n'est évidemment pas un secret: j'aimerais voir cet exercice budgétaire aboutir le plus rapidement possible. Tant que nous ne donnons pas un signal rassurant aux marchés internationaux – personne n'en a parlé, cela m'étonne –, nous contribuons au risque que notre *spread* continue de se creuser.

Notre devoir est de limiter ce risque. Et plus nous tardons, plus les défis financiers auxquels nous serons confrontés demain seront lourds. Nous avons une plaie infectée qui ne cesse de s'aggraver. Il faut la désinfecter le plus vite possible. Eh oui, cela pourrait piquer, mais cela n'a aucun sens de s'en prendre aux désinfectants, parce que l'alternative, c'est l'amputation. Ce n'est dans l'intérêt de personne, quelle que soit sa sensibilité idéologique.

Naar mijn bescheiden mening ligt er nu al een robuust voorstel op de regeringstafel. Daar is maandenlang aan getimmerd door vele technische medewerkers op de kabinetten, maar ook binnen onze bevoegde administraties. Het gaat om een oefening die er budgettair toe doet. Het gaat dus niet om cijfers die 's nachts op een whiteboard zouden worden gebroddeld.

Het is perfect begrijpelijk dat coalitiepartners alles uit de kast halen om hun visie voldoende te laten doorwegen. Dat is de essentie van politiek. En in dit land zijn er per definitie veel coalitiepartners. Ik wil er wel aan toevoegen dat we nu inderdaad al diep in de blessuretijd spelen. Het oog van de financiële markten rust op ons en op een kruisvat moet men niet met lucifers spelen.

Tijdens de vergadering van de kern gisteren heb ik vastgesteld dat elke coalitiepartner bereid is om de oefening samen zo spoedig mogelijk tot een goed einde te brengen. De werkzaamheden worden voortgezet. De leden van de kern zullen tijdens de parlementaire recesweek volgende week doorwerken, met het oog op het sluiten van een finaal akkoord.

Ik dank u, *je vous remercie*.

03.09 Vincent Van Quickenborne (Anders.): Mijnheer de eerste minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb u gevraagd of u het wel kunt. U hebt daar niet op geantwoord. U hebt mij niet overtuigd, u hebt het Parlement evenmin overtuigd, maar dat is niet het belangrijkste.

Het belangrijkste is dat u het vertrouwen van 1,3 miljoen zelfstandige ondernemers bent kwijtgespeeld. U had vóór de verkiezingen beloofd om de belastingen niet te verhogen. U doet net het tegenovergestelde.

U hebt ook het vertrouwen van de mensen in de horeca kwijtgespeeld. U had beloofd de btw te verlagen van 21 % naar 12 %. U hebt die belofte ingeslikt.

U bent premier geworden met grote beloftes. Wat blijft er van die beloftes over? Wat u doet, is zelfstandigen en ondernemers in de afgrond duwen, terwijl net zij de mensen zijn die ons land kunnen redden.

U hebt gezegd dat u doorwerkt. Mijnheer de voorzitter, ik heb dan ook een voorstel voor u. Volgende week is het opnieuw vakantie in het Parlement. De premier kan dat gebruiken als excuus om nog eens enkele dagen te kopen. Ik stel voor dat we die vakantie annuleren, dat de premier volgende week naar het Parlement komt om hier tekst en uitleg te geven. Wij zijn er klaar voor!

De **voorzitter**: Collega Van Quickenborne, volgende week is er reces, geen vakantie. Sta me toe om dat toch even duidelijk te stellen. Wanneer de regering enig initiatief neemt, zal dit Huis vanzelfsprekend, overeenkomstig haar grondwettelijke plicht, samenkomen.

03.10 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le premier ministre, les propositions qui se trouvent sur la table sont complètement déséquilibrées et envoient intégralement la facture aux citoyens. Que vous le souhaitiez, en tant que parti de droite, nous le savions; que le MR nous mente à longueur de journée en prétendant refuser des taxes qu'il accepte finalement, nous en avons l'habitude – ce n'est pas le MR qui va défendre les travailleurs.

En revanche, il me restait encore un petit espoir du côté des Engagés. Or ils sont près à économiser 4 milliards d'euros dans les soins de santé. Imaginez-vous ce que représente un tel montant? Vous étiez le parti de la santé, de la famille, des plus faibles! Et sur la table, que voyons-nous? Qu'aller chez le médecin coûtera plus cher. Comment osez-vous approuver une telle proposition? Je ne le comprends pas.

03.11 **Paul Magnette** (PS): Monsieur le premier ministre, pour quelqu'un qui n'aime pas la rhétorique, vous avez fait fort...

(...): (...)

Le **président**: Monsieur Bouchez, madame Merckx, je donne la parole à M. Magnette pour une minute.

03.12 **Paul Magnette** (PS): Monsieur le président, j'attends que M. Bouchez ait fini. Si vous pouviez vous taire une fois de temps en temps, monsieur Bouchez, franchement! Vous êtes éternellement en train de donner des leçons! Vous expliquez que (*micro coupé*)

Le **président**: Monsieur Magnette, je vous en prie. Le micro est éteint. Nous sommes ici dans un Parlement, chers collègues. Cela signifie que chacun a droit à la parole. M. Magnette a droit à une minute pour répliquer au premier ministre.

03.13 **Paul Magnette** (PS): Merci, monsieur le président, vous y parvenez enfin.

Monsieur le premier ministre, pour quelqu'un qui n'aime pas la rhétorique, vous avez fait fort. Vous nous expliquez, en substance, à l'aide d'une image qu'on pourrait utiliser avec des petits enfants: "Tu as une petite blessure, on va te mettre du mercurochrome. Désolé, ça va piquer." Les Belges ont tout de même la maturité nécessaire pour entendre un discours un peu plus adulte que celui-là.

Et puis, avec vous, c'est toujours pour les mêmes que cela pique: il y en a pour qui cela ne pique pas, mais pour les pensionnés? Ils ont déjà payé trois fois! Et vous allez maintenant leur retirer leur pécule de vacances. Quelques centaines d'euros qu'ils perçoivent au mois de mai, qui permettent à certains de s'offrir un tout petit plaisir et, pour d'autres, tout juste de régler des factures en retard.

Vous ne cherchez jamais d'argent ailleurs que dans les poches des travailleurs et des pensionnés. Il faut que vous changiez de cap. Ce pays va très mal. Très très mal, même, sur le plan économique. Vous êtes en train de l'envoyer dans le mur. Nous connaissons une crise du pouvoir d'achat presque aussi grave que celle observée en France ou dans l'Italie de votre amie Meloni. Il est temps de changer de cap. Cela suffit!

03.14 **Wouter Vermeersch** (VB): Mijnheer de premier, u hebt het ongetwijfeld ook gelezen. Verschillende commentatoren schreven deze week voor het eerst dat uw premierschap flinke deuken heeft gekregen. Ze hebben natuurlijk gelijk.

U beloofde bij de verkiezingen verandering, maar wat blijkt vandaag? U kunt stilaan gewoon aansluiten in het rijtje van premiers als Verhofstadt, Di Rupo en De Croo.

U beloofde orde op zaken te stellen, maar vandaag blijkt dat dit land er financieel nog nooit zo slecht heeft voor gestaan. U beloofde de Vlamingen minder belastingen, maar uw regering blijft zoeken naar nieuwe manieren om de belastingbetaler uit te persen.

Mijnheer de premier, u beloofde Vlaamse welvaart,

maar u levert Belgische schulden. U beloofde verandering, maar u bent meer van hetzelfde. Na 25 jaar N-VA is de conclusie pijnlijk: De Wever heeft België niet veranderd, België heeft De Wever veranderd.

03.15 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, mais quel cinéma! Quand ce n'est pas le col hors catégorie, c'est maintenant l'amputation! Que va encore nous sortir le Lab de la N-VA la prochaine fois? Sérieusement, quelle dramatisation! De l'argent, dans ce pays, il y en a. C'est simplement que vous refusez d'aller le chercher là où vous ne voulez pas demander des efforts. Or vous savez que vous pouvez aller chercher environ 4 milliards d'euros, peut-être moins, dans les sociétés de management; vous pouvez taxer les plus hauts patrimoines, cela peut vous rapporter 3 milliards d'euros; vous pouvez évaluer les aides aux entreprises, en plein scandale GSK où on voit que ces aides n'atteignent pas leurs objectifs – et la Belgique donne 50 milliards d'euros d'aides à ces entreprises.

Aujourd'hui, monsieur le premier ministre, je vous le dis: prévenir, c'est guérir. Donc, agissez pour protéger et prévenir les maladies de notre population. Faites en sorte de protéger notre population face aux conséquences du dérèglement climatique.

03.16 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Mijnheer de premier, ik vind het echt schandalig dat jullie opnieuw miljarden willen halen in de zorg. Ik heb als spoedarts in de eerste lijn gestaan tijdens de covidcrisis. Toen werd gezegd dat men dat nooit meer zou doen. Deze regering heeft al miljarden bespaard, en nu opnieuw lijkt het vanzelfsprekend, terwijl in België de mensen al gigantisch veel uit eigen zak betalen voor de zorg. Van elke 4 euro die wordt uitgegeven, komt 1 euro uit de zakken van de patiënten. Jullie willen dat opnieuw erger maken.

Medicatie werd al duurder. Nu volgt het bezoek aan de huisarts. Dat is oneerlijk, dat is de factuur naar de patiënten sturen, dat is naar beneden stampen.

We weten al dat de N-VA de gezondheidszorg wil kapotmaken. Nu wordt ook duidelijk dat het niets te maken heeft met budgettaire efficiëntie.

Toch heb ik nog een boodschap voor de kameraden van Vooruit. Ik wou dit debat met jullie voeren. Stem niet in met besparingen in de zorg. Zeg aan de onderhandelingstafel maar dat u de hete adem van de PVDA in uw nek voelt. Ook de mutualiteiten en de vakbonden willen dat niet.

03.17 Matti Vandemaele (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, ik heb u uw bezorgdheid over de markten horen uiten. Die bezorgdheid is terecht. Ik heb u echter geen enkele bezorgdheid over de bevolking horen uiten. Dat zegt geweldig veel over uw wereldbeeld en over de manier waarop u naar de samenleving kijkt. Dat is de kern van uw project. Het project van de regering-De Wever is het N-VA-project.

Collega's van Les Engagés en Vooruit, jullie voeren gewoon het N-VA-programma uit. Jullie vertrekken vanuit de tabellen en het programma van de N-VA. Jullie gaan nu nog een weekje tegenstribbelen, maar over een week zitten we hier opnieuw en dan zal duidelijk zijn dat de factuur opnieuw bij de middenklasse zal terechtkomen. Er zal opnieuw geen klimaatluik in het verhaal van deze regering zitten. Dat is gewoon omdat u niet anders kunt, of omdat u, mijnheer de premier, gewoon niet anders wilt.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Vandemaele, ook om de toekomst te voorspellen. Dat is altijd handig.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de Anja Vanrobaeys à David Clarinval (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Unequal Pay Day" (56002062P)

04 Vraag van Anja Vanrobaeys aan David Clarinval (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "Unequal Pay Day" (56002062P)

04.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mijnheer de minister, vandaag is het Unequal Pay Day. Vanaf vandaag werken vrouwen gratis, want ze verdienen nog altijd 19 % minder dan mannen. Zelfs als men rekening houdt met deeltijds werken, blijft de loonkloof 7 %.

Zijkant voert daar al jaren samen met ons actie rond, want de loonkloof begint vaak thuis. Als er kinderen zijn, nemen vrouwen nog altijd het grootste deel van de zorg op zich en gaan ze deeltijds werken of hebben ze minder promotiekansen. Wie de zorg op zich neemt, betaalt daarvoor een prijs.

Daarom moeten we die ongelijkheid aanpakken, onder andere via loontransparantie. Werknemers moeten kunnen aantonen dat ze een eerlijk loon krijgen en ze moeten discriminatie kunnen aanvechten. Terwijl Europa al waarschuwde dat we de inwerkingtreding van de richtlijn ter zake niet meer mogen uitstellen en dat er loontransparantie

moet komen, sta ik hier voor de zoveelste keer met dezelfde vraag. De wet is er immers nog altijd niet. Meer nog, ouders wachten ook nog altijd op de extra week geboorteverlof, zodat de taken binnen het gezin gelijk verdeeld kunnen worden en vaders eindelijk ook meer tijd hebben voor hun gezin.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen voor u. Wanneer zal de Europese loontransparantierichtlijn omgezet worden in een Belgische wet? Wanneer wordt de regeling met betrekking tot de extra week geboorteverlof van toepassing, zodat ouders van kinderen die dit jaar geboren worden, kunnen rekenen op en kunnen genieten van die extra week bij hun gezin?

04.02 Minister **David Clarinval**: Mevrouw Vanrobaeys, gelijk loon voor gelijk werk is een evident principe. Vrouwen en mannen moeten gelijk worden vergoed voor hetzelfde werk of voor werk van gelijke waarde. De strijd tegen de loonkloof vereist ook aandacht voor de combinatie werk en gezin en een meer evenwichtige verdeling van de zorgtaken tussen vrouwen en mannen.

Tegelijkertijd moeten we voorzichtig zijn met de interpretatie van loonverschillen. Niet elk verschil in verloning wijst automatisch op discriminatie. Ook objectieve factoren kunnen een rol spelen. Die zijn nog te vaak ingegeven door rolpatronen die zich in de privésfeer situeren. Het is belangrijk om die verschillen correct te analyseren en discriminatie gericht aan te pakken. Met het plan Gender Mainstreaming blijft de regering aandacht besteden aan gendergelijkheid in haar beleid.

Ik beklemtoon dat België bij de betere landen in Europa behoort. Volgens de cijfers van Statbel behoort ons land tot de lidstaten met de kleinste loonverschillen tussen vrouwen en mannen. Dat is toch een positieve vaststelling.

Daarnaast heeft Europa met de richtlijn inzake loontransparantie gekozen voor een gemeenschappelijk kader dat alle lidstaten moeten naleven. Zoals ik vorige week al in het Parlement meedeelde, zijn de werkzaamheden momenteel aan de gang.

04.03 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, u zegt telkens hetzelfde: de werkzaamheden zijn aan de gang, maar toch zie ik geen resultaat. Ik verwacht geen woorden meer, maar wel daden. Voer de richtlijn met betrekking tot loontransparantie eindelijk uit.

U zegt dat het een evidente kwestie is, maar soms vraag ik me af of u wel wakker ligt van het feit dat

vrouwen geen eerlijk loon krijgen. Als u er niet van wakker ligt, weet dan wel dat België miljoenen euro's aan boetes boven het hoofd hangt, zolang de richtlijn niet is uitgevoerd.

Mijnheer de minister, vrouwen rekenen op een eerlijk loon, gezinnen wachten op ondersteuning, vaders rekenen op meer tijd met hun kinderen. Maak er eindelijk werk van.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Samengevoegde vragen van**

- **Steven Vandeput** aan **Annelies Verlinden** (Justitie, belast met de Noordzee) over "De Limburgse politie" (56002064P)

- **Steven Matheï** aan **Bernard Quintin** (Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Beliris) over "De Limburgse politie" (56002068P)

05 **Questions jointes de**

- **Steven Vandeput** à **Annelies Verlinden** (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La police limbourgeoise" (56002064P)

- **Steven Matheï** à **Bernard Quintin** (Sécurité et Intérieur, chargé de Beliris) sur "La police limbourgeoise" (56002068P)

(Het antwoord zal door de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw worden gegeven / La réponse sera donnée par le vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et de l'Agriculture)

05.01 **Steven Vandeput** (N-VA): Mijnheer de minister, u bent hier slechts als boodschapper. Toch zal ik proberen de zaak enigszins duidelijk te maken.

We zijn ervan overtuigd, mijnheer de minister, dat een overheid niet alles moet doen. Er zijn echter een aantal absolute kerntaken. Een van die kerntaken is onze veiligheid. Dat is iets wat we samen doen, op lokaal niveau, waar ikzelf als burgemeester bij betrokken ben, maar ook u als titelvoerend burgemeester en heel veel mensen hier in de zaal. We doen dat samen met de lokale politie, de federale politie, de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken.

In dat kader kunnen we het voornemen uit het regeerakkoord om de werking van de federale politie te optimaliseren, tegen het licht te houden en ervoor te zorgen dat de operationele capaciteit in de toekomst kan toenemen, alleen maar ondersteunen.

Naar die plannen is in dit Parlement al veel

gevraagd. Kennelijk komt er nu hier en daar toch iets naar boven. Vanochtend trok onze gouverneur in Limburg – nochtans een heel minzaam man – aan de alarmbel. Hij zei dat er grote woorden worden gesproken over het verhogen van de operationele capaciteit, maar dat de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in feite een plan hebben uitgewerkt om de bestuurlijke component van de federale politie, de Directie openbare veiligheid, te centraliseren.

Die plannen bekijken we met zeer veel argwaan, mijnheer de minister. Een dergelijke centralisatie leidt onmiskenbaar tot een vermindering van de lokale binding en van de slagkracht. Ik heb eigenlijk maar één vraag voor uw collega. Kunt u mij geruststellen over de operationele slagkracht in onze eigen provincie?

De **voorzitter**: Voor alle duidelijkheid, minister Quintin verblijft op dit ogenblik in het buitenland.

05.02 Steven Matheï (cd&v): Mijnheer de minister, de Limburgse gouverneur trekt vandaag aan de alarmbel over de organisatie van de federale politie en de geplande hervormingen.

Laat me duidelijk zijn, cd&v steunt absoluut een sterkere en efficiëntere federale politie en de hervormingen die daarvoor nodig zijn. Efficiëntie betekent voor ons echter niet dat de veiligheid verder weg van de mensen moet worden georganiseerd en gewaarborgd. We mogen ook niet voorbijgaan aan de specifieke problemen in bepaalde regio's. Neem bijvoorbeeld Limburg, met het grote aantal drugslabs en de grensoverschrijdende criminaliteit.

Mijnheer de minister, als we het over de federale politie hebben, moeten we een onderscheid maken tussen twee componenten. Enerzijds is er de gerechtelijke component, waarvoor minister Verlinden bevoegd is. Zij maakt een heel duidelijke keuze: elk gerechtelijk arrondissement – dus ook Limburg – behoudt een eigen federale gerechtelijke politie en een eigen directeur. Daarnaast is er ruimte voor hyperspecialisatie in complexe dossiers op een hoger niveau. Zij erkent dus duidelijk dat nabijheid en terreinkennis essentieel zijn voor onze veiligheid.

Anderzijds is er de bestuurlijke component, waarvoor minister Quintin bevoegd is. Zijn standpunt begrijp ik eerlijk gezegd helemaal niet. Hij doet immers precies het tegenovergestelde. Hij zegt dat we alles moeten centraliseren en weghalen – bijvoorbeeld uit Limburg – waardoor ook de gouverneur en de burgemeesters geen

rechtstreeks aanspreekpunt meer hebben.

Net in Limburg behoren we tot de beste leerlingen van de klas inzake de geïntegreerde samenwerking tussen de lokale politie, de federale politie en de federale gerechtelijke politie, met resultaten op het terrein. Het feit dat de samenwerking elders in het land misschien niet altijd even vlot verloopt, mag absoluut niet tot gevolg hebben dat Limburg daarvan de dupe wordt.

Daarom heb ik één vraag voor u, mijnheer de minister. Waarom houdt minister Quintin vast aan dat idee van centralisatie?

05.03 Minister David Clarinval: Aangezien de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, de heer Quintin, verontschuldigd is, heeft hij mij verzocht u het volgende antwoord mee te delen.

Het regeerakkoord voorziet in een reorganisatie van de federale politie, met als doel onder meer de operationele slagkracht van de federale politie te versterken, dus ook in Limburg. Dat is nodig in het licht van de veranderende en toenemende veiligheidsuitdagingen. Daarbij wordt ook vooropgesteld de structuur te laten evolueren naar een efficiënter geheel, met minder directies en overhead.

Minister Quintin en minister Verlinden hebben in dat kader, met de steun van een expertengroep, een concreet voorstel uitgewerkt. Minister Quintin merkt op dat er een gouverneur namens het College van Gouverneurs deel uitmaakte van de expertengroep en zo rechtstreeks betrokken was bij de uitwerking van het voorstel.

Nu de politiezones groter worden, moeten ook de coördinatie en de organisatie van de federale politie daarop worden afgestemd. Door verschillende diensten te hergroeperen, willen we de samenwerking verbeteren, de beschikbare capaciteit doeltreffender inzetten en de operationele middelen sneller kunnen opschalen wanneer dat nodig is.

De dienstverlening aan de burgers en de ondersteuning van de Limburgse politiezone blijven gegarandeerd. De gouverneur blijft zeker een aanspreekpunt voor de federale politie met betrekking tot de veiligheid in zijn provincie en zal ook in de toekomst over een vast aanspreekpunt binnen de federale politie beschikken.

05.04 Steven Vandeput (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord dat u hier

komt voorlezen. Het stelt me echter helemaal niet gerust, integendeel. Ik heb een boodschap voor uw collega's, al wil ik niet discussiëren over wie precies waarvoor bevoegd is, want dit verhaal en deze hervorming betreffen een gedeelde bevoegdheid. Laat me wel duidelijk zijn. Mensen maakten misschien wel deel uit van de expertengroep, lieten daar hun stem horen en brachten advies uit, maar samen met de andere gouverneurs en met de burgemeesters stelden ze duidelijk dat dit niet wordt gezien als een versterking van de capaciteit op het terrein. Er werd evenwel niet naar hen geluisterd. Men zegt alleen dat ze deel uitmaakten van de expertengroep.

Het zou beter zijn als de minister in deze kwestie eens zou luisteren naar de actoren op het terrein. Veiligheid maakt men immers samen, door overleg, samenwerking en effectieve aanwezigheid op het terrein.

05.05 Steven Matheï (cd&v): Mijnheer de minister, ik begrijp dat u vasthoudt aan het idee van centralisatie. Dat stelt Limburg niet gerust, maar bij uitbreiding West-Vlaanderen of bijvoorbeeld Luxemburg evenmin.

Limburg is een hotspot voor drugscriminaliteit. Het aantal in de afgelopen vijf jaar ontdekte drugslabs ligt er dubbel zo hoog als in Antwerpen. Het aantal drugsdumpingen is er eveneens dubbel zo hoog als in Antwerpen.

Als we veiligheid geïntegreerd willen aanpakken, moeten we dat niet doen op 100 kilometer afstand, maar is nabijheid aangewezen. Minister Verlinden heeft dat voor het gerechtelijke deel begrepen. Ik wil u dan ook vragen of u die boodschap ook wilt overbrengen aan minister Quintin.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van
- **Nathalie Muylle** aan **David Clarinval** (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "De flexi-jobs" (56002072P)
- **Sarah Schlitz** aan **David Clarinval** (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "Flexi-jobs in de kinderopvangsector" (56002081P)
- **Axel Ronse** aan **David Clarinval** (VEM Werk, Economie en Landbouw) over "De combinatie van een ziekte-uitkering en een flexi-job door langdurig zieken" (56002080P)

06 Questions jointes de
- **Nathalie Muylle** à **David Clarinval** (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Les flexi-jobs" (56002072P)

- **Sarah Schlitz** à **David Clarinval** (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Les flexi-jobs dans le secteur de l'accueil de l'enfance" (56002081P)

- **Axel Ronse** à **David Clarinval** (VPM Emploi, Économie et Agriculture) sur "Le cumul d'une indemnité de maladie et d'un flexi-job par les malades de longue durée" (56002080P)

06.01 Nathalie Muylle (cd&v): Mijnheer de minister, collega's, het staat vandaag in grote letters in de krant: het is in ons land interessanter om vier vijfde te werken en dat te combineren met één dag flexi-job dan voltijds te werken. Zo houdt men netto immers meer over dan wanneer men voltijds werkt. Uit hetzelfde onderzoek van Partena Professional blijkt dat steeds meer mensen overwegen om dat volgend jaar ook te doen: niet meer voltijds werken en een flexi-job aannemen.

Eerlijk gezegd, collega's, kan ik hun eigenlijk geen ongelijk geven. Het systeem zoals het vandaag bestaat, kent weliswaar een aantal voorwaarden. Ik denk aan de wachttijd van zes maanden en aan het feit dat men op langere termijn wat minder pensioen opbouwt. Toch moeten we vaststellen dat een flexi-job aan het einde van de maand netto meer oplevert dan voltijds werken in de hoofdjob.

Wij van cd&v hebben de flexi-jobs en de uitbreiding ervan ook gesteund. Vandaag bieden flexi-jobs de mogelijkheid om op een flexibele manier een centje bij te verdienen. Tegelijk zorgen ze ervoor dat onze handelaars, onze kmo's en onze ondernemers piekarbeid kunnen opvangen. Dat is volgens mij het belang van flexi-jobs. Een fiscale optimalisatie mag en kan het niet zijn.

Mijnheer de minister, vandaag hebben we twee mogelijkheden. Ofwel leggen we nog meer voorwaarden en drempels op voor flexi-jobs. We willen daarover praten, zeker als het gaat over de combinatie van ziekte, ook langdurige ziekte, met een flexi-job. Wij willen dat debat echt voeren, maar moeten we niet gaan kijken naar de oorsprong van alle miserie? Is de oorzaak niet dat de lasten in ons land gewoon veel te hoog zijn? Zoveel partijen in dit halfrond hebben een daling van de lasten op arbeid in hun verkiezingsprogramma opgenomen. Toch hebben wij als partij vaak de indruk dat we met die eis alleen staan.

Mensen moeten gewoon netto meer overhouden. Daarom vraag ik u, mijnheer de minister (...)

06.02 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, force est de constater que votre bébé est

une véritable bombe à retardement. Selon votre ministre du Budget, ce dispositif a pesé à hauteur d'un demi-milliard d'euros dans le budget 2025. Cela vous fait rire, j'adore!

Pas plus tard que ce matin, une enquête de Partena a démontré que ce coût est appelé à croître car le système transforme des heures cotisées en heures exonérées. Cela devrait, me semble-t-il, vous inquiéter, dès lors que 22 % des travailleurs qui envisagent d'exercer un flexi-job prévoient également de réduire leur temps de travail. Cette situation fait écho aux avertissements que nous vous adressons lorsque vous avez décidé d'étendre ce mécanisme à l'ensemble des secteurs. Comme à votre habitude, vous n'avez rien écouté.

Monsieur le ministre, l'un des sujets qui suscitent aujourd'hui une vive inquiétude au sein de la population est l'extension des flexi-jobs aux garderies. La Ligue des familles tire la sonnette d'alarme et des parents s'inquiètent, notamment de l'impact que la rotation des travailleurs – en l'occurrence, des travailleuses – pourrait avoir sur le développement cognitif et affectif des tout-petits. Dès lors, un véritable impact de cette extension a-t-il été mesuré, ou avançons-nous à l'aveugle?

Par ailleurs, monsieur le ministre, la révision du régime des flexi-jobs suggérée par le ministre du Budget fait-elle partie des pistes actuellement sur la table des négociations? Quel est le coût estimé de cette extension pour 2026 et 2027? Enfin, entendez-vous corriger ce dispositif avant de réclamer de nouveaux efforts à ceux qui ont déjà payé, notamment les pensionnés et les malades?

06.03 Axel Ronse (N-VA): Ik ben heel sceptisch over alle kritiek op flexi-jobs. Weet u wat flexi-jobs zijn? Dat zijn overuren die u bij een andere werkgever presteert. Wie doet flexi-jobs? Mensen die voltijds of vier vijfde werken, of gepensioneerden.

Als ik collega's hoor zeggen dat we het geld bij de flexi-jobbers moeten zoeken, terwijl we een overheid hebben die zo vet en gulzig is, zoveel uitgeeft en zoveel inactiviteit kent, met PS-systemen waarin mensen inactief worden gehouden, dan zeg ik, om het met de woorden van een illustere collega te zeggen: foei, foei, foei.

Collega's, we mogen echter ook niet blind zijn voor een aantal situaties. Een werknemer is ziek. Zijn werkgever betaalt voor hem een gewaarborgd loon, maar ziet hem wel op een werf waar hij actief is in bijberoep. Dat verhaal is me een paar weken

geleden nog ter ore gekomen. Om opnieuw de woorden van Koen Van den Heuvel te gebruiken: foei, foei, foei. Dat kan niet.

Een andere werkgever heeft een viswinkel. Een van de verkopers is ziek. De werkgever betaalt dus gewaarborgd loon, maar komt diezelfde bediende tegen op de markt waar ze iemand helpt als flexi-jobber. Opnieuw: foei, foei, foei.

Iets gelijkaardigs geldt voor mensen die werkloos zijn. Kunt u zich inbeelden dat ook zij dat kunnen combineren?

Er is nog een probleem, collega's, dat we niet mogen ontkennen. Collega Dedecker heeft dat vandaag in de krant en in *Terzake* heel goed geschetst. Hij heeft mensen in zijn gemeentelijke diensten, onder meer in het onderwijs, die vier vijfde gaan werken om een dag te kunnen flexi-jobben. We kunnen dat die mensen niet kwalijk nemen, want ze worden op hun werk te zwaar belast. Het is echter wel een achterpoortje in het systeem. Mijnheer de minister, mijn vraag aan u is hoe u die achterpoortjes in het systeem zult aanpakken?

06.04 Minister David Clarinval: Beste collega's, ik heb u in het verleden al bevestigd dat ik werk wil maken van een antimisbruikwet voor flexi-jobs. Die ambitie blijft overeind. Tijdens de huidige begrotingsbesprekingen heb ik dan ook een reeks concrete maatregelen op tafel gelegd. Eén zaak moet echter duidelijk zijn. Flexi-jobs zijn een belangrijk instrument om mensen de kans te geven bij te verdienen en ondernemingen de nodige flexibiliteit te bieden. Dat systeem moet evenwel correct worden gebruikt.

Daarom wil ik komaf maken met situaties waarin iemand een flexi-job uitoefent terwijl die persoon bij een andere werkgever thuiszit met gewaarborgd loon wegens ziekte of een ongeval. Dat valt voor mij niet te verantwoorden. Ook de combinatie van een flexi-job met een ziekte- of invaliditeitsuitkering moeten we durven aanpakken. De minister van Sociale Zaken heeft onlangs voorgesteld om de cumulatie te beperken tot maximaal zes maanden, na toestemming van de adviserend arts. Voor mij gaat dat niet ver genoeg. Ik blijf voorstander van een algemeen cumulatieverbod.

Daarnaast lees ik in de kranten dat werknemers overwegen om bewust over te stappen naar een vier vijfde tewerkstelling, om die vervolgens aan te vullen met een flexi-job. Die redenering is begrijpelijk. Op het einde van de maand houdt men netto meer over. Wat vandaag financieel

aantrekkelijk lijkt, kan morgen echter tot verlies leiden. Wie minder werkt in de hoofdjob, moet immers ook rekening houden met een lager loon, minder vakantiedagen, een lagere eindejaarspremie en mogelijk ook andere lagere premies. We mogen werknemers niet blind maken voor die gevolgen als ze uitsluitend naar het nettoloon aan het einde van de maand kijken.

Bovendien mogen flexi-jobs er niet toe leiden dat de reguliere tewerkstelling wordt afgebouwd. Daarom heb ik voorgesteld om de bestaande wachtperiode van zes maanden te verlengen tot twaalf maanden voor werknemers die hun arbeidsduur verminderen tot vier vijfde. Mijn uitgangspunt is eenvoudig: flexi-jobs moeten een aanvulling zijn op de reguliere tewerkstelling, geen vervanging ervan. We moeten mensen die willen bijverdienen kansen geven, maar tegelijk misbruik tegengaan en onze sociale zekerheid beschermen. Die twee doelstellingen gaan voor mij hand in hand.

Concernant la question de Mme Schlitz relative aux flexi-jobs dans le secteur de la petite enfance, l'objectif général est, comme pour les autres secteurs, d'étendre ce dispositif à l'ensemble des secteurs publics et privés, tout en maintenant la possibilité, pour les secteurs concernés et donc pour la Communauté française, de solliciter une exclusion totale ou partielle. Il appartient dès lors à la Communauté française de déterminer si, et dans quelle mesure, le recours aux flexi-jobs dans ce secteur est approprié.

Comme indiqué dans l'exposé des motifs relatif à l'article 5 de la loi du 28 juin 2026, l'exercice d'un flexi-job devra s'inscrire dans le respect de la législation en vigueur relative à l'accès aux fonctions concernées et à leur exercice. Si l'exercice de ces fonctions requiert un extrait de casier judiciaire vierge ainsi qu'un certificat de bonne conduite, vie et mœurs, ces conditions s'appliqueront également aux travailleurs exerçant un flexi-job. La définition des conditions d'accès relève par ailleurs de la responsabilité de la communauté concernée.

L'article 192 de la loi-programme du 22 décembre 2023 a été abrogé par la loi du 28 juin 2026. Cette dernière prévoit une nouvelle évaluation, qui devra être réalisée au plus tard 18 mois après son entrée en vigueur. L'objectif est donc d'évaluer le système des flexi-jobs et, dans ce cadre, le bien-être des enfants pourra également être pris en considération.

Je vous remercie pour votre attention.

06.05 Nathalie Muylle (cd&v): Mijnheer de minister, u hebt een aantal heel goede insteken gegeven die u zult meenemen in de begrotingsbesprekingen. Ik ben het helemaal met u eens wanneer u zegt dat flexi-jobs geen roofoverbouw mogen plegen op de reguliere jobs. Dat doen ze echter wel, want 17 % van de flexi-jobbers zegt dat het hebben van een flexi-job een impact heeft op hun hoofdjob. Ze werken minder, ze doen minder overuren – of ze willen geen overuren meer doen – ze laten vakantiedagen niet uitbetalen, maar nemen ze op om te kunnen flexi-jobben. Flexi-jobs hebben dus wel degelijk een impact. De enige reden die ze daarvoor opgeven, is dat het vandaag netto interessanter is.

U hebt gelijk dat dat op lange termijn misschien niet het geval is, maar vandaag hebben heel veel jonge mensen of mensen met lagere lonen dat nettobedrag nú nodig. Ze hebben die koopkracht nu nodig en daarom is een lastenverlaging heel belangrijk. Dit is geen pleidooi tegen flexi-jobs, maar wel voor een lastenverlaging. We mogen die niet uitstellen. Mensen moeten netto meer overhouden.

06.06 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, vous nous répétez toujours un peu la même chose mais je pense que, à un moment, tout le monde a bien compris. Vous donnez des heures de travail à des personnes qui travaillent déjà ou à des pensionnés plutôt qu'à des personnes qui cherchent du boulot. Des jeunes qui sortent des études, des personnes qui ont été licenciées – par exemple bientôt de chez GSK – ont besoin de ces heures-là mais ne peuvent pas accéder au marché de l'emploi ni à des opportunités professionnelles, à des possibilités de se stabiliser dans la vie, de pouvoir contracter un emprunt pour s'acheter une maison, etc. Ils n'y ont pas accès en raison de cet avantage qu'ont les entreprises à créer ces systèmes-là. Vous pouvez dire "non" tant que vous voulez, c'est la pure vérité, c'est ce que les études démontrent mois après mois, monsieur le ministre.

Vous me parlez du secteur de la petite enfance mais en fait on voit déjà les conséquences que cela pourra avoir sur le terrain, notamment en termes d'impact sur les travailleuses elles-mêmes qui me disent craindre que leurs heures de qualité, donc plutôt en période normale (...)

06.07 Axel Ronse (N-VA): *Ministre Clarinval, j'ai pitié pour la Wallonie. Ecolo, comparé à Groen, est un parti de gauche, mais Groen, en Wallonie, est un parti de droite.*

Ik heb mevrouw Schlitz hier horen zeggen dat het fout is dat een gepensioneerd of iemand die voltijds werkt, nog extra werkt. *C'est la folie*. Zoiets zots heb ik hier nog niet gehoord.

Mensen, er is geen enkel probleem met flexi-jobbers. Weet u waar er wel een probleem mee is? Een werknemer die 100 euro verdient, moet in dit land 53 euro belasting betalen. Dat is waanzin. Daar doen wij iets aan, mijnheer Vandemaele. We voorzien 3 miljard euro aan lastenverlaging in de personenbelasting. De misbruiken, de zaken die niet mogen, die zullen de heer Dedecker, mevrouw Demesmaeker en ikzelf aanpakken.

Minister, ik denk dat we op veel punten (...)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de Arthur Orlans à Jan Jambon (VPM Finances, Pensions, chargé de la Loterie Nationale et Institutions culturelles fédérales) sur "Les secondes résidences et la déclaration fiscale pour l'exercice d'imposition 2026 (revenus 2025)" (56002066P)

07 Vraag van Arthur Orlans aan Jan Jambon (VEM Financiën, Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en Federale Culturele Instellingen) over "De tweede verblijven en de belastingaangiften voor het aanslagjaar 2026 (inkomsten 2025)" (56002066P)

07.01 Arthur Orlans (Anders.): Mijnheer de minister, in deze periode ontvangen de mensen hun belastingbrief. Ik raad iedereen aan om de belastingbrief van dit jaar eens te vergelijken met die van vorig jaar. Voor heel veel belastingplichtigen gaat het om een verschil van duizenden euro's extra. Dat is natuurlijk ook te danken aan de federale regering-De Wever.

Ik zou het kunnen hebben over de vele belastingen en extra taksen, maar ik wil het specifiek hebben over de belastingen op vastgoed. In ons land hebben 1,4 miljoen Belgen een tweede verblijf. Dat gaat niet automatisch over de rijkste 1 %, die volgens de linkerzijde nog veel zwaarder belast moet worden. Het gaat vaak over de middenklasse, over mensen die tijdens hun leven geen dure reizen hebben gemaakt, maar op die manier hebben gespaard en iets willen doorgeven aan hun kinderen.

De federale regering schafte bijvoorbeeld de federale interestaftrek af. Voor de begroting levert die maatregel 210 miljoen euro op, maar wat betekent dat in de praktijk voor de mensen? We

hoorden het verhaal van een dame die een appartementje aan de kust kocht en daarbij uiteraard rekening had gehouden met de federale interestaftrek. Dat de afschaffing van de interestaftrek niet alleen voor nieuwe leningen, maar ook voor bestaande leningen geldt, is niets meer of minder dan contractbreuk. De betrokkene rekende namelijk op een fiscale aftrek van 3.500 euro per jaar. Tijdens het spel zijn echter de regels veranderd en werd de aftrek afgeschaft, maar die persoon moet wel nog 15 jaar lang haar lening afbetalen. Vijftien jaar lang 3.500 euro per jaar betekent een bedrag van 52.500 euro. Zij is nu verplicht om de huurprijs op te trekken of haar appartement te verkopen. Daarover gaat het.

Blijkbaar volstaat de opbrengst van 210 miljoen euro voor de begroting niet. In de pers lezen we nu dat er nog een extra federale belasting op tweede verblijven zou komen. Klopt dat bericht en klopt het dat u inhoudelijk dus op uw tandvlees zit? Welnu, de mensen zitten ook op hun tandvlees. Zult u die extra belasting tegenhouden?

07.02 Minister Jan Jambon: Mijnheer Orlans, ik moet u en de Anders.-fractie bewonderen. U probeert telkens opnieuw, tot twee à drie keer tijdens dezelfde sessie van vragen en antwoorden, in te breken op de begrotingsbesprekingen. Aangezien die lang genoeg duren, hebt u uiteraard heel veel gelegenheden om dat te doen.

Ik moet u echter opnieuw ontgoochelen. Het is niet mijn stijl om in de moeilijke oefening waarmee we momenteel bezig zijn, op voorhand stellingen in te nemen. Er liggen veel zaken op tafel, maar er is nog geen globaal akkoord gesloten. Dat zal u niet zijn ontgaan. We werken naarstig voort, met de naarstigheid die ons eigen is. Zodra er een beslissing is genomen, zal die hier in het Parlement in het lang en in het breed worden uiteengezet.

07.03 Arthur Orlans (Anders.): Mijnheer de minister, we zullen er inderdaad keer op keer op terugkomen en zullen keer op keer de begrotingsonderhandelingen proberen te beïnvloeden. Het is immers belangrijk dat er ook aan uw zijde soms rode lijnen worden getrokken.

1,4 miljoen mensen in ons land hebben een tweede verblijf. Ik ben het beu dat wordt gedaan alsof zij nog geen belastingen betalen. Ze betalen al veel belastingen. Ze betalen uiteraard belastingen op arbeid. Daarnaast werd de federale interestaftrek afgeschaft, dat gaat over duizenden euro's per jaar. Ze betalen ook onroerende voorheffing, vaak minstens 2.000 euro per jaar. Er zijn de lokale belastingen op tweede verblijven; aan

de kust bedraagt die 1.200 euro per jaar. Er is een provinciale taks op tweede verblijven. Dan is er de taks op vakantieverblijven, van 600 euro per jaar.

Het is de ene taks na de andere voor die 1,4 miljoen Belgen. Het gaat hier niet over de rijkste 1 %, maar over de middenklasse, die op die manier aan het sparen was en iets wilde doorgeven aan de kinderen. Het is belangrijk dat we die extra belastingen tegenhouden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de François De Smet à Jan Jambon (VPM Finances, Pensions, chargé de la Loterie Nationale et Institutions culturelles fédérales) sur "Les conséquences pour les universités de la réforme du précompte professionnel pour les chercheurs" (56002073P)

08 Vraag van François De Smet aan Jan Jambon (VEM Financiën, Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en Federale Culturele Instellingen) over "De gevolgen voor de universiteiten van de hervorming i.v.m. de bedrijfsvoorheffing voor vorsers" (56002073P)

08.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, on savait que ce gouvernement n'aimait déjà pas les artistes, mais en fait, vous n'aimez pas non plus les ingénieurs. Nous découvrons en effet que, sur la table de votre budget interminable, se trouve le projet de supprimer la dispense partielle de précompte professionnel dont bénéficient les chercheurs.

Ce serait une véritable catastrophe pour le monde de la recherche et des universités. Savez-vous que pour les universités, cette dispense représente jusqu'à 10 % de leurs moyens propres? Pour les cinq universités francophones et le FNRS, la perte est estimée à 65 millions d'euros par an. C'est plus que ce qu'on va engranger avec la fameuse hausse du minerval en Fédération Wallonie-Bruxelles. L'Université de Mons évoque déjà un plan social.

C'est aussi, par ailleurs, un nouveau démembrement de l'État fédéral. Votre objectif est à l'évidence de renvoyer ce financement indirect des universités vers les communautés. Mais il s'agit comme d'habitude d'un transfert de charge sans transfert de moyens, vers des entités qui n'ont pas nécessairement les moyens de suivre.

Monsieur le ministre, confirmez-vous l'existence de ce projet? Cela figure-t-il bel et bien dans les mesures budgétaires? La presse évoque même un

accord sur ce point. Le MR et Les Engagés ont-ils vraiment laissé passer cette horreur? Pourquoi cibler les universités, alors qu'elles ne pèsent qu'une fraction marginale du dispositif? Avez-vous mesuré l'impact sur l'emploi scientifique, sur l'attractivité des carrières?

Enfin, monsieur le ministre, quel étrange signal de la part d'un gouvernement qui entend aussi renouer avec la croissance, alors que nous savons que le lien entre recherche et entreprise est un facteur déterminant. Si vous voulez vraiment de la croissance, vous avez besoin d'innovation; et si vous voulez de l'innovation, vous avez besoin des chercheurs.

Renoncez à cette mesure, sinon, vous allez couler la recherche scientifique dans ce pays et vous allez couler aussi ce qu'il nous reste de possibilités de croissance. Je vous remercie.

08.02 Jan Jambon, ministre: Monsieur De Smet, je comprends que vous reposiez cette question parce que j'y ai répondu en néerlandais. Je peux à présent la traduire en français, ce qui est assez simple. Ainsi, les deux communautés de ce pays auront été servies.

Il est vrai qu'une proposition relative à la recherche et au développement est actuellement sur la table du gouvernement. Dans une vie précédente, j'étais ministre-président de la Flandre. J'ai alors pu constater à quel point notre système de promotion de la recherche et du développement était formidable. Il constitue un outil important pour attirer des investissements. Je pense qu'en Flandre, 25 % des investissements sont liés à la recherche et au développement. Vous ne devez donc pas me convaincre de l'importance de cette politique.

Pour le reste, une proposition est sur la table. Celle-ci s'inscrit dans les discussions budgétaires actuellement en cours. Une fois les décisions prises, je viendrai présenter la proposition ici, à la Chambre, dans la commission où nous nous rencontrons régulièrement. C'est à cet endroit que nous pourrions en discuter.

08.03 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, votre réponse ne rassurera pas les universités, dont les différents recteurs et rectrices du côté francophone en tout cas – mais je pense aussi du côté néerlandophone – s'inquiètent et s'alarment.

Nous parlons d'un dispositif qui a été conçu au début des années 2000 précisément pour stimuler

la recherche universitaire, avant d'être étendu aux entreprises. Or, ce que nous entendons, c'est que vous supprimeriez ce dispositif pour la recherche universitaire tout en le maintenant pour les entreprises. Selon moi, cela ne serait pas une bonne chose.

Ce qui se passe aujourd'hui dans ce pays, notamment lorsqu'une entreprise comme GSK supprime des milliers d'emplois, s'explique aussi par le fait que le monde des entreprises, celui des PME mais également celui des grandes entreprises est en train de constater qu'en Belgique, la recherche et le lien entre la recherche, le développement et l'entreprise sont de moins en moins les bienvenus. Je peux vous garantir qu'ils le comprennent très bien en français, en néerlandais et en anglais, au regard des mesures de votre gouvernement.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de Pierre Jadoul à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les déclarations du procureur Moinil sur l'exécution des mesures de l'accord de gouvernement" (56002074P)

09 Vraag van Pierre Jadoul aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De uitspraken van procureur Moinil over de uitvoering van de maatregelen in het regeerakkoord" (56002074P)

09.01 Pierre Jadoul (MR): Madame la ministre, le crime organisé lié au trafic de drogue est évidemment un fléau de plus en plus important, particulièrement à Bruxelles. Je ne vais pas reprendre les statistiques, en ce compris de fusillades, qui explosent depuis 2024. Dans ce contexte, la commission de la Justice a eu l'occasion d'entendre plusieurs acteurs judiciaires au cours de la quinzaine écoulée pour faire le point de la situation. Nous avons entendu les présidents francophone et néerlandophone du tribunal de première instance de Bruxelles, la commissaire nationale aux drogues, le procureur du Roi de Bruxelles et le procureur général près la cour d'appel de Bruxelles.

Il y a un constat positif pour commencer – il ne faut pas toujours jeter le bébé avec l'eau du bain –, l'efficacité de la justice bruxelloise semble bien au rendez-vous, dans la mesure où l'action du parquet n'a jamais été aussi forte et où elle n'a jamais produit autant d'effets en termes de défèrement et de suite procédurale ordinaire. La plupart des scènes de tir ont été résolues, nous dit le procureur

du Roi.

Par contre, les acteurs pointent du doigt une forme de découragement lié à une faiblesse par rapport aux moyens financiers colossaux du milieu du crime organisé. Et le procureur du Roi de Bruxelles, particulièrement, a dans ce contexte appelé de ses vœux les plus chers la mise en œuvre d'un certain nombre de réformes intégrées dans l'accord de gouvernement, parmi lesquelles la réforme de la loi Lejeune et des conditions pour solliciter une éventuelle libération conditionnelle, la procédure de comparution immédiate, le contrôle de l'exécution des peines alternatives et les délais de contrôle de la détention préventive qui devraient être allongés.

Madame la ministre, quand le Parlement sera-t-il saisi de textes qui veilleront à la mise en œuvre de cette (...)

09.02 Annelies Verlinden, ministre: Monsieur Jadoul, je tiens d'abord à saluer le travail du parquet, de la cour et du tribunal de Bruxelles dans la lutte contre la criminalité organisée. Le procureur du Roi souligne lui-même les excellents résultats, comme vous l'avez dit.

Cette lutte reste pour moi une priorité absolue. Des avancées majeures ont déjà été réalisées, y compris dans les domaines pour lesquels le procureur a formulé les recommandations. Nous avons renforcé le parquet de Bruxelles de 12 magistrats et de collaborateurs, nous avons également alourdi les peines pour l'exploitation des mineurs à des fins criminelles ainsi que pour le trafic d'armes et le blanchiment d'argent. Et cet été encore, le gouvernement a adopté les mesures visant à mieux protéger les magistrats, les greffiers et le personnel pénitentiaire, à lutter contre l'usage abusif des procédures en récusation et à instaurer des régimes de détention plus stricts.

Nous nous attaquons par ailleurs aux modèles économiques criminels et œuvrons à la confiscation des produits du crime, entre autres avec la création d'un parquet financier. Nous avons investi dans des brouilleurs mobiles supplémentaires – déjà installés – et d'autres achats sont prévus. Un avant-projet instaurant des contrôles judiciaires semestriels est actuellement discuté au sein du gouvernement.

Enfin, d'ici 2029, nous souhaitons disposer d'une chambre de traitement de la toxicomanie dans chaque arrondissement. Des moyens ont été prévus à cet effet. Le Collège des procureurs généraux élabore par ailleurs un plan d'action

coordonné contre la narco-criminalité.

Le Parlement a lui aussi un rôle à jouer, et j'ai bien noté que des initiatives y sont prises, entre autres pour réformer la comparution immédiate ou encore renforcer les règles relatives aux peines de travail volontairement inexécutées. J'attends avec intérêt les résultats de ces travaux.

Le procureur du Roi a eu raison, nous devons absolument mobiliser toutes nos forces pour combattre la criminalité organisée, et c'est exactement ce que je ferai.

09.03 Pierre Jadoul (MR): Madame la ministre, je vous remercie de votre réponse.

Comme je vous l'avais dit lors de votre première déclaration de politique générale en commission de la Justice, j'étais l'un des seuls à ne pas vous envier d'occuper la fonction de ministre de la Justice au regard du contexte très difficile. En tout cas, je prends acte de votre détermination à poursuivre sur la voie tracée par l'accord de gouvernement et vous confirme le soutien de mon parti ainsi que mon engagement personnel à veiller à l'application de cet accord.

Plusieurs réformes n'appellent pas de moyens. J'ai pris acte des moyens supplémentaires dont vous avez bénéficié et je m'en réjouis. Néanmoins, certaines réformes n'en nécessitent pas de nouveaux. Celles-ci sont susceptibles d'améliorer le traitement de la grande criminalité. Je veillerai, en tout cas, à ce que cela reste inscrit à l'agenda de la commission de la Justice.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de Victoria Vandeberg à Vanessa Matz (Action et Modernisation publiques, Entreprises publiques, Fonction publique, Gestion immobilière de l'État, Numérique et Politique scientifique) sur "Les images et les incitations à la violence sur les réseaux sociaux" (56002075P)

10 Vraag van Victoria Vandeberg aan Vanessa Matz (Modernisering van de overheid, Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid) over "De beelden en het aanzetten tot geweld op de sociale netwerken" (56002075P)

10.01 Victoria Vandeberg (MR): Madame la ministre, les violences qui ont marqué les différentes manifestations, tant à Liège qu'à

Bruxelles, ont notamment été amplifiées par les réseaux sociaux.

Cela nous confronte à un phénomène préoccupant: l'utilisation des réseaux sociaux non seulement comme outil de rassemblement, mais aussi comme un moyen de banaliser la haine. Une véritable course aux "likes" semble désormais s'organiser. Brûler une poubelle permet d'obtenir davantage de visibilité, d'attirer davantage de participants et contribue, malheureusement, à faire de la violence l'acteur principal du spectacle. Cette surenchère numérique ne sert pas seulement à se rassembler; elle participe aussi à banaliser la violence. Or, dans les faits, ce sont les commerçants, les policiers et les habitants qui en subissent les conséquences.

Si ce phénomène sur les réseaux sociaux accélère les débordements, s'il sert également à relayer et à coordonner les actions, c'est bien d'un enjeu de sécurité publique dont il est question. Vous avez indiqué avoir sollicité l'Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT) dans ce cadre, et envisager une rencontre avec les différentes plateformes concernées afin de les appeler à leurs responsabilités.

Cela ne vous dispense pas d'assumer les vôtres en tant que ministre du Numérique. Face à cette violence virale, nous attendons de votre part une réaction qui ne soit pas uniquement virtuelle. La réponse politique doit intervenir rapidement. Nous ne pouvons pas attendre des années. Elle doit d'ailleurs se concrétiser dès ce samedi, alors que de nouveaux appels à la violence circulent déjà. Quel dispositif opérationnel sera mis en place dès ce samedi? Enfin, à quelle date cette réunion avec les plateformes est-elle prévue?

10.02 Vanessa Matz, ministre: Madame Vandeberg, les violences auxquelles nous assistons, notamment à Liège et à Bruxelles, sont évidemment intolérables. J'entends votre argument selon lequel la viralité sert à se rassembler. En soi, se rassembler ne me pose aucun problème. Ce qui est un vrai problème, ce sont les appels à la violence, à la destruction, au pillage qui ont circulé sur les réseaux sociaux ces derniers jours. Ceux-ci sont effectivement préoccupants et ne peuvent rester sans réponse. Il y a bien entendu la responsabilité des auteurs de ces publications mais nous devons aussi mettre les plateformes face à leurs responsabilités, dès lors que leurs algorithmes favorisent des contenus appelant au pillage ou allant jusqu'à présenter des morts ou des blessés comme nécessaires pour faire avancer une cause.

Je ne remets pas en question la liberté d'expression ou le droit de manifester, mais ces droits ne peuvent pas servir de prétexte pour rendre viraux des appels à la haine. Je tiens à rappeler que les réseaux sociaux sont d'abord et avant tout des espaces essentiels pour s'informer, s'exprimer et dialoguer dans le respect de tous.

Le Digital Services Act (DSA) nous donne plusieurs moyens d'agir, qu'il s'agisse de signalement de la part des citoyens aux plateformes directement, ou des interventions possibles de la police et de la justice, qui peuvent faire retirer les contenus lorsque la loi l'autorise.

En cas de menace grave pour la sécurité des personnes, les grandes plateformes ont aussi l'obligation d'alerter les autorités. Le cas échéant, l'IBPT peut saisir le régulateur européen lorsqu'il reçoit une plainte contre une plateforme qui n'a pas respecté ses obligations.

Enfin, toujours en vertu du DSA, les plus grandes plateformes sont tenues à une évaluation continue des risques systémiques. J'ai donc convoqué les plateformes, le 3 novembre prochain. Alors, cela ne signifie pas qu'aucun contenu n'a été signalé directement aux plateformes ou via les services de police. J'ai convoqué ces plateformes (...)

10.03 Victoria Vandenberg (MR): Madame la ministre, je vous remercie de ce rappel théorique. Il est évident que ce sont les appels à la haine et à la violence qui sont ici concernés. Au demeurant, je n'avais pas fait référence de manière générale à des appels à la manifestation. Je suis ravie que cette réunion se tienne le 3 novembre, à l'instar de celle qui fut organisée cette semaine en France.

J'espère que, d'ici là, notamment pour les appels relatifs à ce week-end, des dispositifs seront activés en cas d'appels à la haine impliquant nos différentes villes ce samedi. Si nous avons pu déjà entendre certaines déclarations d'intention de votre part, nous attendons de vous une réponse ferme à ce problème gravissime. Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van Sophie De Wit aan Vanessa Matz (Modernisering van de overheid, Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid) over "De gevangencapaciteit en de Regie der Gebouwen" (56002065P)

11 Question de Sophie De Wit à Vanessa Matz (Action et Modernisation publiques, Entreprises publiques, Fonction publique, Gestion immobilière de l'État, Numérique et Politique scientifique) sur "La capacité carcérale et la Régie des Bâtiments" (56002065P)

11.01 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, deze week was procureur Moinil op bezoek in de commissie voor Justitie naar aanleiding van de schietincidenten in Brussel. Hij zei er dat criminelen ons uiltachen. Een straf moet immers worden uitgevoerd, maar er is onvoldoende capaciteit. Hetzelfde geldt voor de reischoppers, ze worden opgepakt en korte tijd later weer vrijgelaten. Het is volgens hem om moedeloos van te worden, dus ze hebben die capaciteit echt nodig.

Dat wisten we eigenlijk al. We hebben ook samen onderhandeld in het regeerakkoord over de noodzaak aan extra celcapaciteit.

Ik weet ook dat dit een moeilijke opdracht is. Het is geen evident dossier. U hebt bovendien nog een ander moeilijk dossier geërd, namelijk het dossier van de overbevolking, samen met minister Verlinden. Dat is niet nieuw. Daarom heeft de regering vorig jaar 600 miljoen euro vrijgemaakt om extra capaciteit te creëren. Het ging toen over de containercellen, de modulaire units. Dat zou voor ongeveer 300 extra plaatsen zorgen.

U zult dan ook begrijpen dat het voor mij schrikken was, toen ik maandag hoorde dat er vertraging was opgelopen bij de levering van de containers en dat die er misschien pas in 2029 zouden komen.

Minister Verlinden heeft gisteren echter gezegd dat zij er samen met u alles aan wilt doen om zo snel mogelijk extra capaciteit te creëren. Ze heeft gisteren ook een opening gelaten toen een collega van ons haar daarover een vraag stelde. Ze zei dat het toch mogelijk moet zijn om al volgend jaar, in 2027, een aantal van die units, die extra cellen via containers, in gebruik te nemen.

Mevrouw de minister, daarom richt ik me tot u, want als bevoegde minister voor de Regie der Gebouwen zit u op een sleutelpositie. U speelt daarin een belangrijke rol. Kunt u het lichtpuntje dat gisteren werd geboden, alstublieft vandaag bevestigen?

11.02 Minister Vanessa Matz: Mevrouw De Wit, de overbevolking in onze gevangenissen is een groot maatschappelijk probleem. Daarom is het mijn ambitie om dat samen met minister Verlinden aan

te pakken.

We streven ernaar om tijdens deze legislatuur 300 extra gevangenisplaatsen te creëren via modulaire units. We halen werkelijk alles uit de kast om zoveel mogelijk bijkomende detentieplaatsen te creëren. Het raamcontract voor die modulaire units dateert van de vorige regering, die gevangenen en FPC's niet had opgenomen. Pas met het huidige regeerakkoord hebben we beslist om die units ook te gebruiken om onze detentiecapaciteit te vergroten.

Zo zorgen ze tijdens deze legislatuur gefaseerd voor telkens 150 extra plaatsen, zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Daarnaast mogen we niet vergeten dat modulaire units intussen gewoon verder worden geïnstalleerd bij detentiehuizen. Zo staan er al 40 units klaar voor het nieuwe detentiehuis van Genk, dat binnenkort, in februari, in gebruik wordt genomen. Ook volgend jaar en het jaar nadien zullen er in ons land meer dan 100 bijkomende plaatsen in detentiehuizen worden gecreëerd.

De overbevolking in onze gevangenen leidt tot een ellendige situatie. We moeten die aanpakken, ook voor het penitentiaire personeel dat dagelijks in moeilijke omstandigheden moet werken.

11.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik u goed begrepen heb, bevestigt u dat lichtpuntje. Daar ben ik heel blij mee, want het is vandaag een noodsituatie. We hebben al veel cellen en nooddorpen gebouwd om mensen te kunnen opvangen. Ik weet dat een gevangenis er niet van de ene op de andere dag staat, maar dit is ook een noodsituatie, zowel voor het personeel en de gedetineerden in de gevangenis als voor de samenleving. Het is heel belangrijk dat u doorzet, want het heeft geen zin om aan de voordeur de politie en Justitie te blijven versterken als tegelijkertijd de achterdeur blijft openstaan door een tekort aan plaatsen. Die deur moet echt gesloten worden en ik reken daarvoor op u.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Questions jointes de

- **Luc Frank à Bart De Wever** (premier ministre) sur "La guerre hybride et les ingérences étrangères" (56002071P)

- **Jeroen Bergers à Bart De Wever** (premier ministre) sur "Le Conseil national de sécurité et les attaques hybrides de la Russie" (56002079P)

12 Samengevoegde vragen van

- **Luc Frank aan Bart De Wever** (eerste minister) over "Hybride oorlogvoering en buitenlandse inmenging" (56002071P)

- **Jeroen Bergers aan Bart De Wever** (eerste minister) over "De Nationale Veiligheidsraad en de Russische hybride aanvallen" (56002079P)

12.01 **Luc Frank** (Les Engagés): *Sehr geehrter Herr Präsident*, monsieur le ministre, les attaques hybrides se multiplient. Contrairement à ce que les communistes ont le culot d'avancer, oui, la Belgique et ses alliés sont exposés aux menaces et aux ingérences de la Russie et d'autres puissances hostiles, comme par exemple l'Iran et l'Algérie.

Oui, la Belgique et ses alliés ont déjà été victimes. Les exemples sont nombreux: les drones au-dessus de Zaventem l'été dernier, les cyberattaques contre les administrations en 2025, les frigos dans les supermarchés français, l'attaque de Leipzig ou encore les câbles sectionnés en mer Baltique.

De même, certains États tentent de profiter des événements de ce week-end pour nourrir les divisions de nos sociétés. Il s'agit d'une véritable guerre politique qui est menée contre nous, visant à déstabiliser nos économies, influencer nos élections et surtout diviser notre société. Il ne faut pas tomber dans ce piège. Et il faut le dire clairement: la violence n'a rien à voir avec les revendications, les origines, la religion ou même les orientations politiques des manifestants.

Monsieur le ministre, trois questions. D'abord: quelles actions concrètes notre Défense entreprend-elle pour faire face à cette nouvelle forme de guerre? Ensuite: comment s'assurer que, dans nos réponses à ces actions malveillantes, nous respectons les principes de la démocratie et de l'État de droit? Enfin: chaque citoyen est concerné par ces attaques complexes. Comment les sensibiliser et les faire participer à la défense de notre démocratie, tant détestée par ces puissances étrangères?

De **voorzitter**: De heer Bergers heeft ook vragen over het thema ingediend in de commissie. Ze worden hier nu meegenomen.

12.02 **Jeroen Bergers** (N-VA): Mijnheer de minister, ons land en het Europese continent worden met hybride aanvallen geconfronteerd. Ik heb begrepen dat de Russische staatsmedia dergelijke aanvallen als Poetinaanvallen moeten benoemen. We hebben het lijstje van Poetinaanvallen al vaak overlopen hier in het

Parlement. Er zijn de dronesincidenten, de computerhacks, de schendingen van het luchtruim en wat de studentenprotesten en de verschrikkelijke rellen in Brussel, Luik en Frankrijk betreft, moeten we vaststellen dat Rusland minstens op sociale media de lachende derde is, terwijl de rellen worden opgepookt door antifa en de communisten. De Veiligheid van de Staat heeft daarvoor in het verleden al gewaarschuwd en professor Frederik Dhondt van de VUB beaamt dat. Met de discussie over de bevroren Eurocleartegoeden die opnieuw op de Europese agenda komt, bestaat het risico dat de hybride Poetinaanvallen op ons land opnieuw zullen intensiveren. We moeten dus waakzaam zijn en klaar staan.

Gelukkig hebt u uw verantwoordelijkheid al genomen door te investeren in de heropbouw van Defensie en in counterdronecapaciteiten. We moeten echter naar de hele keten kijken. De doelwitten van de hybride aanvallen zijn immers niet beperkt tot één soort doelwit. Het gaat ook om ziekenhuizen, luchthavens en kritieke infrastructuur.

De Nationale Veiligheidsraad is samengekomen. Dat is een goede zaak. Mijn vragen aan u zijn tweeledig en heel duidelijk. Zullen we eindelijk naar de hele keten kijken? Zullen we onze hele samenleving met alle overheidscomponenten op alle niveaus en met alle vrijwilligers opnieuw weerbaarder maken? Zullen we voluit de kaart trekken van weerbaarheid?

Zullen we, als er naar aanleiding van het Eurocleardossier opnieuw meer hybride aanvallen komen, eindelijk ook tegenmaatregelen overwegen? Zullen we recht in onze schoenen staan en retorsiemaatregelen nemen?

[12.03] Minister Theo Francken: Dames en heren, de hybride oorlog tegen het Westen is reëel en intensifieert. De actoren die daaruit gewin halen, liggen voor de hand: de Russische Federatie, China, Iran en consorten. Het doel is duidelijk: onze samenlevingen destabiliseren, Europese en interne verdeeldheid zaaien en onze steun aan Oekraïne ondermijnen.

Nous constatons par ailleurs que cette menace prend des formes de plus en plus agressives. En août, un incident impliquant un ou plusieurs drones s'est produit à Leipzig. L'Allemagne l'a attribué à des acteurs liés à la Russie. C'est pourquoi nous avons longuement discuté de cette problématique le 2 octobre, lors du Conseil national de sécurité (CNS). Nous y avons examiné les mesures

nécessaires pour mieux protéger notre pays et renforcer notre résilience.

Ik wil daarbij één zaak beklemtonen. De strijd tegen hybride dreigingen is niet alleen een opdracht van Defensie. Ook de politie, de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de burgerlijke overheden, alsook private actoren zijn betrokken. Het is dus een gedeelde verantwoordelijkheid, zoals u ook hebt gezegd.

Bij Defensie neemt men natuurlijk ook zijn verantwoordelijkheid.

Premièrement, nous renforçons notre protection contre les drones. Deuxièmement, nous renforçons la protection de nos installations militaires et de nos infrastructures critiques.

Ten derde, we versterken onze cybercapaciteiten en onze weerbaarheid tegen sabotage.

Ten vierde, we werken met de regeringspartners aan een duidelijke procedure voor de attributie van hybride aanvallen. We moeten kunnen vaststellen wie achter een aanval op ons land zit. Dat is niet altijd eenvoudig – dat is de essentie van een hybride dreiging en een hybride aanval – maar attributie is essentieel om vervolgens gepast te kunnen reageren.

Laat het duidelijk zijn, we mogen niet tot een *sitting duck* worden, maar moeten ons kunnen verdedigen. Dus moeten we kunnen beschikken over een breed gamma aan proportionele tegenmaatregelen die distorsie op economisch, diplomatiek of juridisch vlak tegen kunnen gaan. Daarbij blijven de principes van onze democratie en onze rechtsstaat uiteraard vooropstaan. We moeten onze democratie verdedigen, zonder de principes ervan op te geven.

Par ailleurs, la Défense met actuellement en œuvre, en collaboration avec le Centre de crise national et les autres autorités concernées, les plans SHIELD et SPEAR.

Ces plans visent à renforcer la résilience nationale et décrivent la manière dont le pays se prépare à faire face aux menaces hybrides et militaires, en accordant une attention particulière à la protection de la population, des infrastructures critiques et des fonctions sociétales essentielles.

Dans ce cadre, le Centre de crise national assure la coordination des aspects civils ainsi que la protection des infrastructures critiques, tandis que la Défense assume ses missions et responsabilités

militaires.

Dat is precies waarom die samenwerking zo belangrijk is. Bij een hybride aanval moeten alle betrokken diensten weten wie waarvoor verantwoordelijk is, hoe informatie wordt gedeeld en hoe men gezamenlijk het best reageert. Dat moet vooraf vastliggen en, belangrijk, dat moet ook regelmatig worden geoefend.

Mesdames et messieurs, pour conclure, les menaces hybrides sont, par excellence, un domaine dans lequel toute la société doit assumer ses responsabilités: non seulement la Défense, la police et les services de sécurité, mais également les citoyens, les entreprises et les associations. Nous avons un peu perdu cette habitude au cours des dernières décennies, au point que nous en sommes parvenus à considérer comme évident que notre sécurité est garantie et que les pouvoirs publics s'en chargent.

In de wereld waarin we vandaag leven, kunnen we ons dat echter niet langer veroorloven. We moeten opnieuw beseffen dat onze vrijheid en onze manier van leven niet gratis is, maar dat het een verantwoordelijkheid van ieder van ons is om die te kunnen behouden en te kunnen doorgeven aan onze kinderen.

12.04 Luc Frank (Les Engagés): Sehr geehrter Herr Minister, ich stimme Ihren letzten Sätzen voll und ganz zu. Früher waren wir resilient, und das war ganz selbstverständlich, wie ich es von meinen Großeltern kannte. Ich bin 1972 geboren und habe noch in der damaligen DDR selbst erlebt, wie das kommunistische System funktioniert. Ich würde mich selbst als resilient bezeichnen.

Mais ce n'est pas uniquement la responsabilité de la société en tant que telle, il y a aussi la responsabilité du citoyen. Donc ce qu'il faut, c'est une Europe forte par rapport aux nouveaux équilibres mondiaux, et il faut savoir que la menace russe, ce ne sont pas des chars à Bruxelles, mais c'est la déstabilisation de notre société, c'est la désinformation, et enfin c'est la violence dans la rue, qu'on voit partout dans certaines villes en Europe.

Donc, ce qu'il faut comprendre, c'est que la menace russe elle est réelle. C'est notre responsabilité, vous l'avez dit, monsieur le ministre, premièrement pour qu'il y ait une bonne cohésion, et deuxièmement pour que notre société soit résiliente. Mais le citoyen lui-même a un devoir de s'informer et de ne pas se laisser manipuler.

12.05 Jeroen Bergers (N-VA): Bedankt voor uw antwoord, mijnheer de minister. De juiste man zit op de juiste plaats. U hebt nog de tijd meegemaakt waarin ons land veel weerbaarder was. Ik ben iets jonger. Ik heb dat helaas niet meegemaakt, maar ik merk dat heel veel jongeren bereid zijn om opnieuw weerbaarder te worden. Zij willen dat de vrijheden en de rechten die we hier hebben, beschermd worden.

Daarvoor moeten we maatregelen nemen. U neemt maatregelen, heel veel maatregelen. Het is hoog tijd dat we de hybride aanvallen waarmee we worden geconfronteerd, niet langer alleen vanuit een militair oogpunt bekijken, maar ook vanuit een civiel oogpunt. Onze maatschappij is op veel vlakken kwetsbaar. We moeten klaarstaan om ons te verdedigen.

Mijnheer de minister, ik ben ook blij dat we kijken naar die retorsies. Als er opnieuw zeer grote hybride aanvallen komen naar aanleiding van Euroclear, moeten we klaar zijn om niet met ons te laten sollen en om ook economische en andere tegenmaatregelen te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van Jessy Salenbien aan Rob Beenders (Consumentenbescherming, Sociale fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen) over "De 700.000 gezinnen met een te duur energiecontract" (56002059P)

13 Question de Jessy Salenbien à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Les contrats d'énergie trop coûteux de 700 000 ménages" (56002059P)

13.01 Jessy Salenbien (Vooruit): Mijnheer de minister, de winter staat voor de deur. Het wordt grijzer en kouder en in heel wat huizen en appartementen gaat de verwarming stilaan wat hoger. Vandaag blijkt echter dat 700.000 mensen in ons land gemiddeld 700 euro per jaar te veel betalen voor hun energie. 700 euro! Daar komt nog bij dat de energieprijzen al aan het stijgen zijn. Dat hebben we te danken aan Donald Trump, die gretig oorlog voert. Ook hier betalen we rechtstreeks de prijs voor die oorlog via onze energiefactuur.

Gelukkig zijn er al belangrijke stappen gezet. Met Vooruit hebben we in de regering de btw op energie al verlaagd van 21 % naar 6 %. Dat scheelt heel wat voor de mensen. U hebt ondertussen ook de sjoemelkortingen aangepakt, de

welkomstkorting en waarmee mensen worden verleid om te kiezen voor een bepaald contract, maar die pas jaren later worden doorgerekend. Het is dus een goede zaak dat daar alvast komaf mee wordt gemaakt.

Mijnheer de minister, betaalbare energie is voor ons als partij van de koopkracht essentieel. De was doen, eten klaarmaken en verwarmen zijn immers gewoon basisbehoeften. Ik heb daarom een belangrijke vraag voor u. Hoe zult u als minister van Consumentenbescherming de mensen verder ondersteunen om hun energiefactuur betaalbaar te houden?

13.02 Minister **Rob Beenders**: Mevrouw Salenbien, de cijfers van de CREG, die u aangeeft, zijn inderdaad hallucinant. Als we vaststellen dat 700.000 mensen in ons land gemiddeld 700 euro te veel betalen voor hun energie en dat zelfs een op de twee Belgen bij de tien duurste contracten zit die op de markt beschikbaar zijn, dan moeten we ingrijpen. De maatregel, de wet Koopkracht Energie, die we afgelopen zomer in het Parlement unaniem hebben goedgekeurd, heeft precies tot doel om de koopkracht van al die mensen te verhogen.

Concreet doen we dat met vier maatregelen, waarvan de eerste deze maand in werking is getreden. We willen die kortingen absoluut behouden op de energiefactuur, maar ze moeten natuurlijk wel vanaf dag één worden aangeboden en niet afhankelijk zijn van allerlei voorwaarden, waardoor mensen ze pas veel later krijgen en ondertussen aan een duur contract vastzitten.

Daarnaast vinden we dat de prijs van vaste contracten moet worden gehandhaafd en tijdens de looptijd van het contract niet mag worden verhoogd.

Administratieve kosten mogen bovendien slechts per dag en niet bijvoorbeeld forfaitair voor twaalf maanden worden aangerekend, ook al switcht de consument na drie maanden naar een ander contract.

Een vierde maatregel is dat we het voor mensen zo gemakkelijk mogelijk maken om over te stappen. Daarom komt er een QR-code op de factuur om hen daarbij te begeleiden.

Maatregelen nemen in het Parlement is één ding. Ervoor zorgen dat mensen buiten het Parlement ze kennen en ervan kunnen gebruikmaken, is iets anders. Daarom zijn we deze week gestart met de campagne *Durf vergelijken*. We moeten mensen

wegwijs maken en vertrouwen doen krijgen in het vergelijken van energiecontracten, telecomcontracten en verzekeringscontracten en hen overtuigen van het financiële voordeel. Met een paar klikken kunnen ze 700 euro besparen. Waarom zouden ze dat niet doen?

We weten echter dat het vertrouwen in een switch heel belangrijk is. Mensen stappen niet zomaar over. We moeten hen begeleiden. Daarom zal die campagne tot het einde van deze legislatuur lopen. Wie laat zomaar enkele honderden euro's liggen? We zullen mensen begeleiden en ervoor zorgen dat iedereen zijn koopkracht ziet toenemen bij een switch.

13.03 **Jessy Salenbien** (Vooruit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat de campagne *Durf vergelijken* verder wordt uitgerold, want dat is nodig. Hopelijk kunnen we op die manier heel wat mensen bereiken en overtuigen om de verschillende energiecontracten te bekijken en de overstap te maken. Het is goed voor hun energiefactuur en, zoals u net zei, voor hun koopkracht. De winter komt eraan, de energiemarkten staan enorm onder druk en daarom is het nu het moment bij uitstek om die switch te maken. De mensen kunnen op Vooruit rekenen, en op u, om hun koopkracht te beschermen. Zoveel is duidelijk.

De **voorzitter**: Collega Salenbien heeft vorige week al een uiteenzetting gehouden, maar dit was haar eerste mondelinge vraag in de plenaire vergadering, zonder twijfel de eerste van vele. (*Applaus*)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Questions jointes de

- Julien Matagne à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Le remboursement par les banques des victimes d'arnaques en ligne" (56002070P)

- Dieter Keuten à Rob Beenders (Protection des consommateurs, Lutte contre la fraude sociale, Personnes handicapées et Égalité des chances) sur "Le remboursement des victimes d'hameçonnage" (56002078P)

14 Samengevoegde vragen van

- Julien Matagne aan Rob Beenders (Consumentenbescherming, Sociale fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen) over "De terugbetaling van slachtoffers van

**internetplichting door de banken" (56002070P)
- Dieter Keuten aan Rob Beenders
(Consumentenbescherming,
Socialefraudebestrijding, Personen met een
handicap en Gelijke Kansen) over "De
terugbetaling van phishing-slachtoffers"
(56002078P)**

[14.01] Julien Matagne (Les Engagés): Monsieur le ministre, en 2026, 40 000 personnes ont été victimes de phishing, soit deux fois plus que l'année précédente, si l'on en croit les chiffres communiqués par le Médiateur. Les formes d'escroquerie sont toujours plus sophistiquées et les cas de phishing concernent de plus en plus des fraudes bancaires, dont les principales victimes sont nos seniors.

Heureusement, des avancées législatives existent. Comme vous le savez, la Cour de justice de l'Union européenne (CJUE) a tranché. Auparavant, c'étaient les victimes de phishing qui devaient entreprendre les démarches pour tenter de récupérer leur argent, parfois même en passant par la voie judiciaire. Désormais, ce seront les banques qui devront rembourser les victimes de phishing dans un délai de 24 heures. À vous, et à nous collectivement, de mettre les mains dans le cambouis et de traduire cette évolution dans la législation belge.

Monsieur le ministre, quelles mesures entendez-vous mettre en place afin de mieux protéger les victimes de phishing, dont le nombre ne cesse d'augmenter? Comment comptez-vous renforcer la protection de nos concitoyens et, plus particulièrement, de nos aînés face à ces pratiques frauduleuses?

[14.02] Dieter Keuten (VB): Mijnheer de minister, collega's, ik zal beginnen met het verhaal van Nicole, een dame uit mijn dorp die mij anderhalf jaar geleden ten einde raad belde. Zij is jonggepensioneerd, heeft haar leven lang gewerkt, belastingen betaald en gespaard, maar plots was 44.000 euro – een klein fortuin, of beter gezegd een groot fortuin – van haar bankrekening verdwenen.

Criminelen waren erin geslaagd een valse Card Stop-app op haar telefoon te installeren en haar op die manier in de val te lokken. Zelfs na vier pv's bleef Nicole machteloos achter. De bank weigerde haar terug te betalen. Het verhaal van Nicole is uiteraard geen alleenstaand geval. Collega Matagne heeft daarnet de cijfers al toegelicht.

Sinds vorige week is er dankzij een uitspraak van

het Hof van Justitie van de Europese Unie een sprankel hoop voor de tienduizenden slachtoffers. In de praktijk heeft Nicole haar geld echter nog steeds niet teruggekregen. Ze moet nog altijd wachten op een terugbetaling. De bank antwoordde haar letterlijk: "We gaan uw dossier opnieuw openen en onderzoeken."

Mijnheer de minister, in juli hebt u nog overleg gepleegd met de banken en wetgevende initiatieven aangekondigd. Hoever staat u daarmee? Hoever staat het met de beloofde controles van de Economische Inspectie om ervoor te zorgen dat de banken de wet naleven? Wanneer zal Ombudsfinaal, ten slotte, zijn rol opnemen aan de kant van de slachtoffers? Hoe zorgt u ervoor dat mensen zoals Nicole niet langer alleen staan tegenover hun bank?

[14.03] Minister Rob Beenders: Collega's, het allerbelangrijkste is dat we er alles aan moeten doen opdat mensen niet geïdoolt worden.

Avant l'été, j'ai proposé, en collaboration avec Febelfin, un plan d'action pour les banques. Il comprend 15 mesures concrètes anti-phishing. De nombreux citoyens ont déjà pu constater l'effet de ces mesures dans leur application bancaire. En voici trois exemples: la sécurité supplémentaire via l'itsme, le contrôle du nom du bénéficiaire et le délai d'attente après avoir relevé les plafonds de versements autorisés.

Par ailleurs, je collabore activement avec tous les ministres concernés. Prochainement, nous lancerons un plan intégral contre la fraude en ligne, car non seulement les banques mais aussi les opérateurs télécoms, la police, le parquet et les médias sociaux doivent participer à la lutte contre le phishing.

Om slachtoffers maximaal te beschermen wanneer ze toch worden geïdoolt, is de wet die we afgelopen vrijdag in de regering hebben goedgekeurd een belangrijke stap vooruit. Die wet zet in op drie fronten. Ten eerste leggen we met de overheid vast wat een toegestane en een niet-toegestane betaling is. Op die manier kunnen banken zich niet langer zomaar verschuilen achter het argument dat het de fout van het slachtoffer was dat men werd geïdoolt, omdat het slachtoffer zo dom zou zijn geweest om een code of link aan te klikken. We leggen dat nu wettelijk vast, zodat het duidelijk is wanneer een betaling niet toegestaan is.

Met die wet volgen we ook de Europese regels over de termijn waarbinnen banken een onderzoek

naar grove nalatigheid moeten voeren. Tegelijk nemen we het nieuwe arrest van het Hof van Justitie en het advies van de Raad van State – dat in de tweede lezing zal volgen – sterk ter harte. Het is absoluut belangrijk dat we aan de kant van de wet staan om slachtoffers maximaal te beschermen.

Ten tweede, we verplichten de banken om de juridische adviezen via de financiële ombudsdienst Ombudfin per dossier op hun website openbaar te maken. Als een bank weigert om een slachtoffer terug te betalen, tegen het advies van de ombudsdienst in, dan moet ze uitleggen waarom. Consumenten kunnen op die manier zien hoe hun bank optreedt. Zo brengen we ook transparantie in het debat. Zo is het voor iedereen duidelijk wanneer een bank niet in overeenstemming met de wet handelt.

Met de derde maatregel in de wet zorgen we ervoor dat de Economische Inspectie sancties kan opleggen aan banken die niet doen wat de wet voorschrijft. Nu ontbreekt het ons aan instrumenten om de banken te sanctioneren. In deze wet staat een sanctieniveau 5 ingeschreven, waarmee men boetes tot een miljoen euro kan opleggen.

We willen met deze regering ook op Europees vlak een voortrekkersrol in de strijd tegen phishing spelen. U weet dat we ook afhangen van Europese wetgeving. Volgende maand zal ik op een Europese vergadering in Dublin de leiding nemen om op Europees niveau ook de definitie van grove nalatigheid te bepalen. Ook daar verschuilen banken zich achter, hoewel we vandaag al beschikken over een goed arrest van het Hof van Cassatie.

We moeten dit dus nauwgezet blijven opvolgen. Ik heb dossiers van slachtoffers gezien, waarin banken larie en apekool invoeren en de bizarste excuses aanvoeren om niet terug te betalen. Het is hoog tijd dat we sancties opleggen en met wettelijke initiatieven optreden. Ik ben blij dat we de wet vrijdag hebben goedgekeurd.

Binnenkort zal ik opnieuw een overleg met de Economische Inspectie hebben, want ik wil dat ze de controles op banken in verband met phishingdossiers blijft opvolgen, zodat banken de wet respecteren zoals we dat allemaal moeten doen.

14.04 Julien Matagne (Les Engagés): Merci monsieur le ministre, pour votre réponse très complète. Je me réjouis évidemment de ces avancées. On ne peut plus laisser les banques

utiliser des excuses bidons pour ne pas défendre leurs clients. Il faut évidemment, et vous l'avez dit, renforcer la collaboration entre les banques, les télécoms, la police, les autorités, les médias sociaux – nous en avons besoin aussi et, parfois, ils peuvent servir à de bonnes choses. Je sais que vous travaillez en bonne collaboration avec la ministre Matz pour ce faire. Je vous remercie pour le travail en cours.

14.05 Dieter Keuten (VB): Minister, preventie is goed. Daarin steunen wij u. We kijken uit naar uw wetgevende initiatieven. Ik ben blij dat de Economische Inspectie beter gewapend zal worden. Ik heb u helaas niet horen spreken over Ombudfin. Die moet meer aan de kant van de slachtoffers staan.

Ik wil het onderwerp nog iets breder trekken, mijnheer de minister. Als we de phishingepidemie willen stoppen, dan moeten we uiteindelijk de daders aanpakken. De gerechtelijke politie is ons in dit Huis komen zeggen dat ze steeds meer verwevenheid ziet tussen zware criminaliteit, drugsdelicten en cybercriminaliteit. De parketten kunnen niet volgen. Ook ontbreekt het de onderzoekscapaciteit van de politie, meer bepaald de Computer Crime Unit, aan een nationaal kader en centrale databanken. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van mensen uit de praktijk. Uw Nationale Cel Phishing heeft nog steeds onvoldoende slagkracht.

Phishing is geen kleine criminaliteit meer. De burger verwacht van u een gerichte aanpak die daders opspoort, straft en verplicht tot terugbetaling.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de Hugues Bayet à Mathieu Bihet (Énergie) sur "La taxation des surprofits dans le secteur énergétique, une question de volonté politique" (56002077P)

15 Vraag van Hugues Bayet aan Mathieu Bihet (Energie) over "Het belasten van de overwinsten in de energiesector en wat politieke wil al niet vermag" (56002077P)

15.01 Hugues Bayet (PS): Monsieur le ministre, je me suis réjoui de lire dans la presse que vous vous étiez souvenu d'un élément essentiel en politique: "Quand on veut, on peut." En effet, vous avez annoncé mardi les derniers chiffres de la rente sur les bénéfices du nucléaire. En regardant dans le rétroviseur, nous nous rendons compte que ce sont plus de 5 milliards d'euros qui sont rentrés

dans les caisses de l'État. Donc 5 milliards d'euros qu'il n'a pas fallu aller chercher dans les poches des travailleurs, des indépendants, des familles et des retraités.

Je ne vous apprendrai rien en vous indiquant que c'est mon collègue Paul Magnette qui, en 2008, lorsqu'il était ministre de l'Énergie, avait fait voter cette loi. Que ne nous avait-on pas sorti à l'époque: "Mais vous êtes fous, les socialistes! Cela ne tiendra jamais! La justice va évidemment annuler cette législation. Vous ne pouvez pas taxer les surprofits: vous allez faire fuir de Belgique toutes les multinationales." C'est la petite musique qu'on nous sert encore sur les bancs de la droite dès qu'il s'agit de faire contribuer un peu plus les milliardaires ou les multinationales.

Et pourtant, quelques années plus tard, ce sont quand même 5 milliards d'euros qui sont rentrés dans les caisses de l'État avec, sous le gouvernement Di Rupo, une augmentation des recettes, une diminution sous Charles Michel et une nouvelle augmentation sous la Vivaldi. Cela signifie quoi, monsieur le ministre? Qu'il s'agit simplement d'un choix politique courageux. Oui, il faut du courage pour faire contribuer les multinationales et les entreprises qui profitent de la crise pour faire exploser leurs bénéfices. Mais c'est un choix nécessaire, monsieur le ministre, parce que les Belges n'en peuvent plus de toutes vos taxes et de l'augmentation du coût de la vie. Oui, je suis désolé, mais depuis que l'Arizona est en place, tout coûte plus cher.

Monsieur le ministre, ma question est très simple: quand allez-vous avoir le courage de taxer enfin le surprofit des entreprises énergétiques, des compagnies multinationales pétrolières et, par la même occasion, de demander au ministre des Finances de faire de même avec les GAFAM, les banques, etc.? Je vous le rappelle, monsieur le ministre: quand on veut, on peut. Alors, allez-y!

15.02 Mathieu Bihet, ministre: Monsieur Bayet, vous avez bonne mémoire. Cependant, je pense qu'en matière de fiscalité nucléaire, il faut de la mémoire, mais surtout beaucoup de cohérence.

Depuis 2008, ce Parlement a instauré plusieurs contributions, systématiquement contestées par les exploitants jusqu'en 2014. En 2016, à l'initiative de mon groupe d'ailleurs, nous avons adopté un mécanisme de contribution de répartition. Cela nous a apporté plus de 2 milliards d'euros de recettes, sans nouveau contentieux. Il était accompagné de régimes spécifiques de redevances pour les unités prolongées de

Tihange 1, de Doel 2 et de Doel 1. Ce régime devait légalement s'éteindre en 2026. J'applique donc la loi.

Depuis, malheureusement, plusieurs réacteurs ont fermé – Doel 3, Tihange 2, Doel 1, Doel 2 et Tihange 1 –, avec toutes les conséquences néfastes que cela implique pour notre sécurité d'approvisionnement, pour le prix de l'énergie, mais également pour le climat.

Vous citez l'un de vos éminents collègues. Je vais également le citer. Dans une interview accordée au *Soir*, il déclarait: "Il faut sortir du nucléaire." Il s'agit d'une prophétie socialiste qui, fort heureusement, n'est pas autoréalisatrice. Si j'ai bien lu la presse, j'ai d'ailleurs vu que vous vous réjouissiez de l'arrivée d'Amazon dans votre commune. Finalement, heureusement que vous n'êtes pas toujours d'accord avec vos collègues.

Mais, monsieur Bayet, souvenez-vous aussi de la taxe sur les surprofits instaurée par la ministre précédente, contestée devant plusieurs juridictions, y compris dans le cadre d'une procédure d'arbitrage contre l'État belge, dont le résultat est attendu au mois de décembre.

En parlant de cohérence, ce qui est le plus troublant, c'est qu'en avril 2024, votre groupe a voté la loi encadrant la prolongation de Doel 4 et de Tihange 3. Or, les articles 30 et 33 de cette loi, que votre groupe a pourtant votée, prévoient qu'une modification législative pertinente – par exemple l'adoption d'une loi affectant l'équilibre économique convenu – pourrait entraîner une compensation des exploitants, notamment par un ajustement du prix d'exercice ou la réalisation des conventions (...)

15.03 Hugues Bayet (PS): Monsieur le ministre, je crois vraiment qu'il faut arrêter de vous cacher et de faire l'autruche. Il faut arrêter de nous dire qu'il n'y a pas d'argent pour aider les Belges. Je ne sais pas si vous vous rendez compte de ce que cela coûte aux Belges, en plus de toutes les taxes que vous leur avez imposées, de rallumer leurs chaudières – parce que, maintenant, il commence à faire froid. De l'argent, il y en a. Des solutions, il y en a. Allez taxer les surprofits! D'autres ont eu le courage de le faire avant vous. Soyez du bon côté de l'histoire. Sinon, les Belges se rappelleront que vous pouviez les aider et que vous ne l'avez pas voulu, parce que, je vous le rappelle: quand on veut, on peut.

Le président: Merci, monsieur Bayet et monsieur

le ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Wetsontwerpen en voorstel van resolutie

Projets de loi et proposition de résolution

[16] Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Kirgizische Republiek inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten en officiële/dienstpaspoorten, gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1409/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Belize inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten, gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1410/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Mongolië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een diplomatiek paspoort en houders van een officieel/dienstpaspoort, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1411/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Republiek Suriname inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een geldig diplomatiek, of dienstpaspoort, gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1412/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije inzake de wederzijdse vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke en dienstpaspoorten, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1757/1-3)

[16] Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République kirghize relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques, de service et officiels en cours de validité, fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1409/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et le Belize concernant l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques valables, fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1410/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord

entre les États du Benelux et la Mongolie relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique et les titulaires d'un passeport de service/officiel, fait à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1411/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République du Suriname relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique ou d'un passeport de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1412/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire relatif à l'exemption réciproque de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques et de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1757/1-3)

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan deze vijf wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces cinq projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, mevrouw Ellen Samyn, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Di Nunzio heeft het woord in de algemene bespreking.

[16.01] **Sandro Di Nunzio** (Anders.): Mijnheer de voorzitter, collega's, onderhavige wetsontwerpen regelen een vrijstelling van visumplicht voor houders van diplomatieke paspoorten en dienstpaspoorten van Belize, Mongolië, Suriname, Kirgizië en, niet onbelangrijk, Algerije.

We vinden het een goede zaak dat we daaromtrent met de betrokken landen goede afspraken maken en de vrijstellingen verbeteren en vergemakkelijken, zodat we met die landen in gesprek kunnen gaan over belangrijke handelsaangelegenheden en hun groeimarkten, waarin onze bedrijven potentieel actief kunnen worden. Het gaat om strategisch interessante regio's waartoe we toegang moeten kunnen krijgen. Het is dan ook belangrijk dat we goede contacten met die landen onderhouden.

Mijnheer de voorzitter, de eerste reeks wetsontwerpen kunnen we niet los zien van de volgende reeks. Die wetsontwerpen betreffen de terug- en overnameovereenkomsten voor mensen die illegaal in ons land verblijven en naar hun land van herkomst moeten worden teruggestuurd. Dat is geen eenvoudige uitdaging. We moeten daarvoor stevast overeenkomsten sluiten met die landen.

Voorzitter: Wouter Vermeersch.

Président: Wouter Vermeersch.

Als we goede overeenkomsten hardmaken en tegelijk de betrokken landen van herkomst de vrijheid geven voor een lakser beleid inzake het verlenen van visa en diplomatieke dienstpaspoorten, moet daar iets tegenover staan. Wederkerigheid is belangrijk. Het is dan ook goed dat beide reeksen wetsontwerpen vandaag voorliggen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de aandacht te vestigen op de overeenkomst met Algerije. De relatie met Algerije was in het verleden niet gemakkelijk. Op zich zijn we er voorstander van om ook voor Algerije de visumplicht te versoepelen. Het is evenwel belangrijk dat de afspraken over terugname ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. De visumvrijstelling hangt immers rechtstreeks samen met de samenwerking rond de terugname van Algerijnse onderdanen die geen verblijfsrecht hebben in ons land.

Mijnheer de voorzitter, even terzijde, mijn aandacht wordt erop gevestigd dat de regering niet aanwezig is.

De **voorzitter**: U hebt volkomen gelijk, collega. Ik roep de vertegenwoordiger van de regering op om naar het halfroond te komen.

Collega's, ik stel voor om de vergadering even te schorsen.

De vergadering wordt geschorst van 16.20 uur tot 16.21 uur.

La séance est suspendue de 16 h 20 à 16 h 21.

Collega's, de minister is ondertussen opgedoken, wat een goede zaak is. Dat betekent dat we onze werkzaamheden kunnen voortzetten. U hebt opnieuw het woord, collega Di Nunzio.

16.02 **Sandro Di Nunzio** (Anders.): Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

Ik dank ook de minister om ons te vervoegen. Als

de collega's het mij vergeven, zal ik ten behoeve van de minister toch nog even van vooraf aan beginnen.

Mijnheer de minister, we bespreken hier vandaag een aantal wetsontwerpen voor over de vrijstelling van de visumplicht voor houders van diplomatieke en dienstpaspoorten uit een aantal landen. Ik vind dat een goede zaak. Het betreft Belize, Mongolië, Suriname, Kirgizië en Algerije.

We zullen die wetsontwerpen uiteraard steunen. We vinden het immers belangrijk dat we goede relaties onderhouden met die landen, zodat we onze handel met hen kunnen uitbreiden en mogelijkheden en opportuniteiten kunnen creëren voor onze bedrijven in die groeiemarkten en landen die ook strategisch van belang kunnen zijn.

We kunnen die wetsontwerpen natuurlijk moeilijk los zien van de reeks andere wetsontwerpen die hierna volgen. Die hebben betrekking op de terugname- en overnameovereenkomsten met diezelfde landen. Als we gunsten verlenen op het vlak van de visumverlening, mag daar ook iets tegenover staan en mogen we een zekere wederkerigheid verwachten. Het is dus goed, mijnheer de minister, dat u die zaken samen bekijkt en dat die wetsontwerpen vandaag na elkaar op de agenda staan.

Ik wil in het bijzonder de twee ontwerpen over Algerije eruit lichten. Uiteraard is het van belang dat we goede relaties onderhouden met Algerije, niet het minst als het gaat om de terugname van Algerijnse onderdanen die geen verblijfsrecht in ons land hebben. We weten dat we moeilijkheden kunnen ondervinden met Algerijnen die hier verblijven zonder dat ze hier mogen zijn, zowel in onze gevangenissen als daarbuiten. De terugkeer van die personen naar Algerije verloopt ook niet altijd zonder problemen. In die zin is het belangrijk dat de opschortingsclausules effectief in de terugnameakkoorden met Algerije zijn opgenomen. U zult daarop straks wellicht ook ingaan.

Mijn belangrijkste bekommernis – dat is de reden waarom ik hier nu al het woord neem – betreft de visumvrijstelling. Als we een visumvrijstelling verlenen en het voor Algerijnse diplomaten of officiële personen gemakkelijker maken om naar hier te komen, is het belangrijk dat de opschortingsclausules in de terugnameakkoorden ook effectief worden toegepast wanneer dat nodig is.

Als in de praktijk zou blijken dat Algerije talmt met

het afleveren van laissez-passers, wil ik er nadrukkelijk op wijzen dat het de taak van de regering is om ervoor te zorgen dat die opschortingsclausules effectief worden toegepast. Zo blijft de visumvrijstelling niet louter een gunst voor Algerije, waardoor men gemakkelijker visa krijgt om naar hier te komen, maar staat daar ook iets tegenover, namelijk dat de laissez-passers effectief worden afgeleverd.

Mijnheer de minister, we zullen u daarin steunen. Het is goed dat die twee bundels wetsontwerpen vandaag voorliggen. Niettemin wil ik namens mijn fractie een warme oproep doen. Als we een strikt terugkeerbeleid willen voeren, moeten we ervoor zorgen dat Algerije niet alleen de baten heeft, maar ook de plicht op zich neemt om mee te werken aan terugkeer. Dat is immers essentieel als we ook een stok achter de deur willen hebben om mensen die illegaal in ons land verblijven naar hun land van herkomst te doen terugkeren.

Onze goedkeuring is dan ook niet onvoorwaardelijk, maar we vertrouwen erop dat u het akkoord zult uitvoeren.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, mag ik u ook namens het Parlement vragen om tijdens de bespreking steeds aanwezig te zijn?

Monsieur le ministre, est-ce que vous souhaitez encore la parole à ce moment ?

16.03 Minister **Maxime Prévot**: Als het niet nodig is, geen probleem hoor.

Ik zal de heer Di Nunzio kort antwoorden. Mijnheer Di Nunzio, zoals u zult hebben opgemerkt, is het akkoord inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van diplomatieke en dienstpaspporten dat met de Democratische Volksrepubliek Algerije is ondertekend een bilateraal akkoord, in tegenstelling tot de vier andere akkoorden waarvan de ontwerpen vandaag ter instemming aan u worden voorgelegd.

Het sluiten van dat akkoord tussen ons land en Algerije evenals het eraan gekoppelde overnameakkoord kadert in een context van diplomatieke toenadering tussen onze beide landen. Die toenadering werd onder meer gekenmerkt door mijn bezoek aan Algiers in juli 2025 en door het bezoek van mijn Algerijnse ambtsgenoot, minister Attaf, aan Brussel in april 2026. Dat bezoek was het eerste in zijn soort in vele jaren. Ik kan mij dan ook alleen maar verheugen over dat positieve signaal voor onze bilaterale samenwerking.

België heeft het momentum van die bevoorrechte relatie dan ook aangegrepen om vooruitgang te boeken op bilateraal niveau, in overleg met onze Nederlandse en Luxemburgse partners, en om die twee akkoorden met Algerije te ondertekenen, hoewel de onderhandelingen op Benelux-niveau nog liepen.

Ik zal op dat specifieke aspect terugkomen ter gelegenheid van de bespreking van het wetsontwerp met betrekking tot de re-admissie-akkoorden dat vandaag als tweede agendapunt gepland staat.

Ik wil u ook een idee geven van de cijfers en van het aantal betrokken visa. Dit jaar gaat het om 56 visa C voor kort verblijf voor houders van een diplomatiek paspoort, 8 visa C voor houders van een dienstpaspport, 17 visa D voor lang verblijf voor houders van een diplomatiek paspoort en 12 visa D voor houders van een dienstpaspport. Het gaat dus zeker niet om grote aantallen. Het is nuttig om die cijfers te kennen.

16.04 **Sandro Di Nunzio** (Anders.): Mijnheer de minister, de cijfers die u geeft, klinken beheersbaar. Als we zo een akkoord sluiten, neem ik aan dat die cijfers mogelijk zullen stijgen, zonder dat we dat willen dramatiseren. Het is belangrijk om te benadrukken dat het effectief gaat om een gunst in het kader van een bredere relatie die we aan het uitbouwen zijn met Algerije. Ik kijk uit naar wat u daarover zult vertellen bij het andere deel van die wetsontwerpen, maar u begrijpt ongetwijfeld mijn bezorgdheden. Dit mag geen eenrichtingsverkeer zijn. Algerije moet ook zijn deel van de verplichtingen nakomen. De terugname van mensen uit Algerije moet effectief plaatsvinden.

Als we kijken naar landen als Marokko, zien we dat er een strategie bestaat om Europese landen tegen elkaar uit te spelen. Daarbij onderhandelt men met afzonderlijke EU-lidstaten over bepaalde privileges. Als het goed uitkomt – zoals we in Ceuta hebben gezien – voert men vervolgens een geopolitiek beleid dat erop gericht is de Europese Unie uit elkaar te spelen, wanneer men dat nodig acht.

Het is dus interessant om te weten of er gelijkaardige akkoorden met Marokko bestaan, dan wel of dergelijke akkoorden daar ook zullen kunnen worden gesloten. Wederkerigheid, zowel op het vlak van visa als op het vlak van terugname, is enorm belangrijk, niet alleen voor ons land, maar zeker ook op Europees niveau. Ik zou u dus willen aanmoedigen om die koers aan te houden, niet

alleen voor landen zoals Algerije, maar ook voor landen zoals Marokko.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*
 Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
 La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1409. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1409/1)**
 Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1409. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1409/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
 Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
 La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1410. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1410/1)**
 Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1410. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1410/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
 Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
 La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1411. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1411/3)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1411. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1411/3)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
 Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
 La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1412. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1412/1)**
 Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1412. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1412/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
 Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
 La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1757. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1757/1)**
 Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1757. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1757/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
 Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[17] Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Republiek Suriname betreffende de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1683/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en Mongolië betreffende de terug- en overname van onregelmatig verblijvende personen, en Uitvoeringsprotocol, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1684/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Kirgizische Republiek betreffende de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en /of verblijvende personen (Terug-en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1685/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en Belize inzake de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1686/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst over het verkeer van personen tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1741/1-3)

[17] **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la République du Suriname concernant la réadmission de personnes en séjour irrégulier (Accord de**

réadmission), fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1683/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la Mongolie concernant la réadmission des personnes en séjour irrégulier, et Protocole d'application, faits à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1684/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et la République kirghize relatif à la réadmission des personnes entrées et/ou séjournant sans autorisation (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1685/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et le Belize relatif à la réadmission des personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1686/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord sur la circulation des personnes entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1741/1-3)

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan deze vijf wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces cinq projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, mevrouw Annick Lambrecht, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Depoorter heeft het woord in de algemene bespreking.

[17.01] **Kathleen Depoorter (N-VA):** Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil even stilstaan bij het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst die werd gesloten tussen de regering en de Democratische Volksrepubliek Algerije.

Met dat bilateraal akkoord zetten we een belangrijke stap, zeker wat betreft het verblijf van

mensen met een illegale of irreguliere status. Er is in ons land een grote populatie van Algerijnen. Als we zien dat van de 2.200 Algerijnen die het bevel hebben gekregen om ons grondgebied te verlaten, slechts 85 effectief die stap hebben gezet, dan kunnen we toch stellen dat dit een belangrijk akkoord is.

Collega De Wit heeft daarnet een vraag gesteld over de containers en de overbevolking in de gevangenissen. Ook op dat vlak kan dit akkoord ons echt wel vooruithelpen. Op dit moment zitten 780 Algerijnen in detentie, van wie 700 in irregulier of illegaal verblijf. Wanneer het akkoord wordt goedgekeurd, kan dat dus een heel groot verschil maken om de mensen terug naar Algerije te leiden, zodat de druk op onze samenleving wordt verlicht.

17.02 Michel De Maegd (Les Engagés): Chers collègues, les textes qui nous sont soumis maintenant concernent un sujet essentiel de notre politique migratoire: la réadmission des personnes qui ne disposent pas ou plus d'un droit de séjour sur notre territoire. Il s'agit à première vue d'accords relativement techniques, des instruments que la Belgique et ses partenaires du Benelux utilisent depuis longtemps pour organiser les procédures de retour dans un cadre clair, un cadre prévisible et juridiquement encadré. Mais derrière ces textes administratifs se trouve un enjeu bien plus important, celui de la capacité de nos États à faire appliquer les décisions qu'ils prennent.

Concrètement ces accords organisent la réadmission, par les États concernés, de leurs propres ressortissants ainsi que, dans les conditions prévues, de certains ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier. Ils fixent des procédures précises, établissent des délais, organisent la communication entre les administrations; autrement dit ils permettent de remplacer des négociations longues et incertaines, menées au cas par cas, par des mécanismes de coopération qui sont plus efficaces.

Quatre des cinq accords que nous examinons aujourd'hui ont été conclus entre les États du Benelux et respectivement la Mongolie, le Belize, le Suriname et la République kirghize, et ce choix d'agir ensemble est loin d'être anodin: en négociant d'une seule voix, la Belgique, les Pays-Bas, le Grand-duché de Luxembourg renforcent leur poids diplomatique auprès de leurs partenaires. Je rappelle d'ailleurs que l'accord avec la Mongolie a été signé en janvier 2024 – c'était sous présidence belge du Benelux.

L'accord avec l'Algérie mérite quant à lui une attention particulière. Signé le 31 mars 2026, il constitue l'aboutissement de près de 20 années de discussions et doit permettre d'améliorer une coopération qui, jusqu'ici, rencontrait de nombreuses difficultés. Il prévoit plusieurs avancées très concrètes: d'abord une identification des ressortissants concernés dans un délai d'environ 15 jours, là où les démarches pouvaient auparavant prendre plusieurs mois; ensuite, une extension de la validité des laissez-passer, qui passent de 24 heures à 30 jours; et enfin la possibilité d'organiser des retours groupés et de faire appel à des escorteurs algériens lorsque cela s'avère nécessaire.

Ce sont des mesures pragmatiques dont les conséquences sont bien réelles: elles doivent permettre d'éviter que des décisions de retour restent inexécutées, faute de coopération ou de documents de voyage. Je tiens cependant à rappeler un principe qui à mes yeux et au nom de mon groupe est absolument essentiel: ces accords ne constituent en aucun cas une remise en cause de nos obligations internationales. Ils doivent être appliqués dans le plein respect des droits fondamentaux, des garanties procédurales et bien entendu du principe de non-refoulement. Ce principe, qui interdit notamment de renvoyer une personne vers un pays où elle risquerait de subir des persécutions ou des traitements inhumains, demeure à nos yeux intangible.

Ces accords organisent les modalités des retours, ils ne suppriment aucune des protections auxquelles les personnes concernées ont droit et je pense que c'est cet équilibre qui doit guider notre action.

Chers collègues, je voudrais, pour terminer, revenir à une question fondamentale, une question qui dépasse largement les accords que nous examinons aujourd'hui. Que signifie être humaniste lorsqu'on parle de migration? Est-ce accueillir sans limites, sans règles, sans jamais oser prendre de décisions difficiles? Ou est-ce au contraire avoir le courage de conjuguer l'humanité avec la responsabilité? Pour moi, la réponse est claire; être humaniste, c'est regarder en face la réalité de ces femmes, de ces hommes, de ces enfants qui fuient la guerre, les persécutions ou la violence. C'est leur garantir une protection lorsqu'ils y ont droit. Ce n'est jamais oublier que chaque personne est un être humain, bien entendu.

Mais être humaniste c'est aussi regarder en face la réalité de notre société, celle des citoyens qui

attendent légitimement aussi que les règles soient respectées, celle des services publics qui doivent pouvoir remplir leurs missions et celle d'un État dont les décisions doivent bien entendu être exécutées pour qu'elles aient un sens. Il ne peut y avoir de liberté sans responsabilité, il ne peut y avoir de politique migratoire véritablement humaine sans une politique de retour crédible, juste et effective. Et cela signifie accueillir dignement ceux qui ont besoin de notre protection. Mais cela signifie aussi être capable d'organiser, dans le respect absolu de leur dignité et de leurs droits, le retour de ceux qui ne remplissent pas les conditions pour rester sur notre sol. Ce n'est pas opposer la fermeté à l'humanité; c'est au contraire refuser de les dissocier car être humain ce n'est pas être naïf. Je crois sincèrement que notre devoir politique est précisément de tenir ces deux exigences ensemble sans céder à ceux qui voudraient nous faire choisir entre l'une et l'autre.

Voilà la ligne que Les Engagés défendent, un État qui protège, qui décide et qui agit sans jamais perdre son humanité. C'est dans cet esprit que nous devons considérer les accords de réadmission qui nous sont soumis et c'est précisément à cela que servent ces instruments. Ils ne résoudront pas à eux seuls tous les défis de notre politique migratoire, je le concède, mais ils en constituent un levier indispensable. C'est pourquoi, au nom du groupe Les Engagés, monsieur le président, chers collègues, je vous invite à soutenir ces cinq accords. Je vous remercie.

17.03 Sandro Di Nunzio (Anders.): Ik vraag kort het woord omdat collega Depoorter terecht heeft gewezen op de overbevolking in onze gevangenissen. In eerdere debatten is al vaak aangehaald dat er veel illegale vreemdelingen in onze gevangenissen zitten, die daar eigenlijk niet horen te zitten, maar wel mee verantwoordelijk zijn voor de overbevolking.

De Algerijnse groep vormt daarvan een aanzienlijk deel. De aangehaalde cijfers over het aantal Algerijnen dat effectief terugkeert, zijn bedroevend laag. Als ik me niet vergis, gaat het over een 85-tal. Ik hoop dat de cijfers aanzienlijk zullen stijgen, nu er een overeenkomst is gesloten. Op die manier kunnen we de druk op onze gevangenissen en op onze samenleving verlichten.

Mijnheer de minister, het is daarbij van essentieel belang dat de opschortingsclausule effectief wordt ingeroepen als blijkt dat Algerije niet meewerkt. U moet duidelijk stellen dat we die maatregel ook daadwerkelijk zullen inzetten als dat noodzakelijk blijkt.

Overigens betreft de overbevolking in onze gevangenissen uiteraard niet alleen Algerijnen. Nog een grote groep zijn Marokkanen die niet op ons grondgebied horen te verblijven en eigenlijk evenmin in onze gevangenissen horen te zitten.

Mijnheer de minister, bestaat er momenteel ook soortgelijke overeenkomsten met landen als Marokko? Als dat nog niet het geval is, maakt de regering daar dan werk van? We moeten immers niet alleen naar Algerije, maar ook naar Marokko kijken om de druk op onze gevangenissen en op onze samenleving te verlichten.

17.04 Maxime Prévot, ministre: Merci pour les interventions des uns et des autres. Monsieur Di Nunzio, nous avons eu l'occasion de signer avec le Maroc des protocoles d'accord similaires. Après, il faut évidemment que ces protocoles d'accord soient mis en œuvre – nous y veillons, avec l'Office des étrangers en particulier –; et voir si, oui ou non, il faut ensuite les formaliser différemment.

Aujourd'hui déjà, des mécanismes de retour existent. A priori, cela suppose que de tels accords de réadmission ont déjà dû être validés dans le passé, puisque les protocoles que nous signons aujourd'hui sont surtout destinés à accélérer leur mise en œuvre. Si vous voulez, je me renseignerai auprès des services pour faire un topo exhaustif des textes concernés.

Mais en tout cas, nous collaborons aussi avec le Maroc pour ce type de retours. Nous assurons un monitoring de leur efficacité. Nous avons pu en parler lors de la visite de mon homologue marocain à Bruxelles, ainsi que lors de ma visite à Rabat, il y a quelques mois.

Nous envisageons d'ailleurs toujours une approche *whole-of-government* durant l'année 2027, indépendamment de la mission économique prévue au Maroc, pour pouvoir aussi veiller à mettre l'accent sur cet aspect.

17.05 Sandro Di Nunzio (Anders.): Mijnheer de minister, u zegt dat u zich daarover zult bevragen. Ik hoop dat de protocollen die nu al lopen, effectief resultaten opleveren.

Als ik u goed begrijp, zult u niet te lang wachten om de volgende stap te zetten en wetsontwerpen voor te leggen die een en ander concretiseren, zoals vandaag, zodat er werk van kan worden gemaakt en het aantal Marokkanen dat wordt teruggestuurd, kan toenemen.

17.06 Minister **Maxime Prévot**: (...)

17.07 **Sandro Di Nunzio** (Anders.): Mijnheer de minister, ik hoor u zeggen dat het misschien al bestaat.

Ik dank u omdat u al een antwoord geeft, ook al hebt u nog niet alle informatie bij de hand. Ik hoop in elk geval dat de protocollen effectief resultaten opleveren en dat een en ander verder kan worden geconcretiseerd.

Op mijn vraag of u de opschortingsclausule in de overeenkomst met Algerije effectief zou toepassen, bent u niet echt ingegaan. Aangezien de clausule erin staat, neem ik aan dat dat ook het geval is. Ik hoop dat u dat nog kunt bevestigen.

We zullen de cijfers over Algerije en ook het verdere verloop met Marokko opvolgen.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1683. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1683/1)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1683. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1683/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1684. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de

bespreking. (Rgt 85, 4) **(1684/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1684. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1684/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1685. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1685/1)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1685. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1685/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1686. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1686/1)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1686. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1686/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1741. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1741/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1741. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1741/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

18 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Benin betreffende de status van het militair en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten op missie op het grondgebied van de Republiek Benin, gedaan te Cotonou op 25 april 2023 (1637/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Republiek Congo betreffende de status van de Belgische strijdkrachten aanwezig op het grondgebied van de Democratische Republiek Congo, gedaan te Brussel op 15 mei 2023 (1660/1-3)

18 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République du Bénin relatif au statut des personnels militaire et civil des forces armées belges en mission sur le territoire de la République du Bénin, fait à Cotonou le 25 avril 2023 (1637/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République

Démocratique du Congo relatif au statut des forces belges présentes sur le territoire de la République Démocratique du Congo, fait à Bruxelles le 15 mai 2023 (1660/1-3)

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Pierre Kompany, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Collega Depoorter heeft het woord in de algemene bespreking.

18.01 Kathleen Depoorter (N-VA): Een *status of forces agreement* is uiteraard zeer belangrijk voor de militairen die al sinds 1999 in Benin – waar de terroristische dreiging toeneemt – in conflictzones werken voor de veiligheid van ons land. De geopolitieke situatie in de Sahel en in Afrika in het algemeen wordt er niet beter op. Met het voorliggende wetsontwerp stemt het Parlement ermee in om de juridische status van onze militairen en het burgerpersoneel tijdens hun opdrachten in Benin te garanderen, zonder dat daarmee afbreuk wordt gedaan aan de soevereiniteit van Benin en dat is heel belangrijk. Wij zullen het wetsontwerp dan ook zeker steunen.

18.02 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Je ne ferai pas une longue intervention, mais je tenais tout de même à expliquer notre vote sur ces deux textes. Je pense qu'il est important de le faire, d'autant plus que nous voterons contre. J'espère qu'il n'est pas nécessaire de rappeler à chacun ici l'histoire de l'armée belge et les atrocités commises durant la période coloniale au Congo. Nous ne pouvons pas non plus faire abstraction de cette histoire lorsque nous discutons aujourd'hui de ces nouveaux accords militaires.

Tout d'abord, que prévoient ces accords? Ils autorisent les militaires belges à porter des armes et à faire usage de la force sur le territoire de ces pays. Ils prévoient également qu'en cas d'infraction pénale, ceux-ci relèvent exclusivement de la juridiction belge. Je renvoie à cet égard à l'article 11, § 1, 4 et 5, qui dispose explicitement que, pour toute infraction pénale ou tout

manquement disciplinaire, le personnel concerné relève uniquement des cours et tribunaux belges. Le Bénin en est informé et la Belgique prend les mesures appropriées. La Belgique peut également exercer ses pouvoirs d'enquête sur le territoire béninois.

Chers collègues, j'ai rappelé le contexte historique de nos relations avec l'Afrique et, lorsque je lis cet accord, j'ai le sentiment qu'il subsiste encore certains résidus de cet esprit colonial. Ce que l'on nous dit ici, c'est que nos militaires peuvent être déployés sur ces territoires, y mener des opérations, tandis que le Bénin ou le Congo n'ont rien à dire. C'est la Belgique qui juge.

Imaginons un instant que la situation soit inversée. Imaginons qu'en Belgique soient déployées des forces militaires étrangères sur lesquelles les autorités belges n'auraient aucun pouvoir. Je reprends ici l'article 9. Imaginons qu'en Belgique, des agents belges ne puissent pénétrer dans certaines installations ou moyens de transport sans le consentement du commandant de détachement concerné; que les perquisitions, réquisitions et saisies y soient exclues, sauf en cas de flagrance et uniquement après information des autorités concernées et en concertation avec elles.

Imaginez qu'en Belgique, le personnel militaire étranger puisse détenir et porter des armes et des munitions, ainsi que revêtir son uniforme, la Belgique recevant seulement la liste au préalable; que l'usage de la force soit limité à de la légitime défense et à l'exécution de la mission – quelle mission? Nous l'ignorons, et j'y reviendrai.

Imaginez encore qu'il existe en Belgique une exemption d'impôts et de droits de douane sur les biens importés et acquis sur place par des forces étrangères. Imaginez que leurs effets personnels, leurs rémunérations et leur sécurité sociale soient également exemptés. S'y ajoutent l'exemption de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique ou de service – on peut dire que c'est de la diplomatie –, mais aussi l'exemption des règles belges relatives à l'enregistrement et au contrôle des étrangers. Un tel contexte prive totalement l'État de sa souveraineté face à la présence de forces militaires étrangères sur son territoire. C'est pourtant ce que nous nous apprêtons à voter aujourd'hui.

Et surtout, dans quel contexte ce vote s'inscrit-il? Je vous rappelle que notre ministre de la Défense ne cache pas ses ambitions de prendre part à la course aux richesses du sous-sol congolais. Il le dit clairement: la Belgique doit obtenir sa part des

matières premières congolaises et nous devons garantir que notre pays garde la main sur ces ressources. Voilà le véritable contexte.

Or, vouloir mettre la main sur les richesses d'un autre pays se fait bien sûr au détriment de sa population. Si cette population refuse une telle mainmise et réagit, et si les forces militaires étrangères agissent de manière illégale sur ce territoire, les juridictions béninoise ou congolaise ne pourront pas agir contre les actes de cette armée étrangère. C'est cela, chers collègues, que nous votons aujourd'hui. Il s'agit d'un colonialisme déguisé qui nous ramène au siècle dernier. Nous devons mesurer l'impact d'un tel accord, d'autant plus que ce gouvernement affiche, par la voix de son ministre de la Défense, une volonté explicite de mettre la main sur ces richesses.

Je tenais à l'exprimer: nous n'acceptons pas ce genre d'accord qui vise à entraver la souveraineté de ces pays. Surtout, le retour de l'esprit colonial apparaît dans l'absence de réciprocité qui caractérise cet accord. La Belgique peut agir, mais pas le Bénin ni le Congo. C'est un texte unilatéral. Bref, il s'agit d'un accord de supériorité vis-à-vis de ces États et de leur souveraineté. Pour ma part, je considère que c'est inacceptable. Pour cette raison, nous allons voter contre cet accord.

18.03 Pierre Kompany (Les Engagés): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, nous devons donner aujourd'hui notre assentiment à des accords qui sont classiquement conclus lorsqu'un État envoie régulièrement des forces dans un autre État. Ainsi, au sein de l'OTAN, il existe un accord-cadre général datant de 1951. Il est notamment applicable aux forces américaines stationnées en Belgique ou au personnel de la Défense belge dans les autres États membres de l'Alliance atlantique. Ces accords facilitent la vie et le déploiement des militaires et permettent d'avoir des règles claires en matière, par exemple, d'accès au territoire, de taxation, de libre circulation, de responsabilité en cas de dommage ou de compétence juridictionnelle si des infractions sont commises par le personnel de l'État d'envoi.

J'attirerai votre attention sur l'accord avec la République démocratique du Congo. Il est important tant pour notre pays que pour notre partenaire congolais. Les dramatiques enjeux de sécurité auxquels font face les forces armées de la RDC sont connus de tous. De récents développements font, du reste, craindre une reprise et une extension inquiétante des combats.

C'est pourquoi nous devons soutenir les forces

militaires de la République démocratique du Congo, en les formant à combattre en armée professionnelle qui reste attentive au droit international humanitaire. C'est aussi un moyen de protéger les populations, même si on sait que c'est un travail qui prendra du temps.

Ici, j'ajouterai personnellement que cette armée, dont nous parlons aujourd'hui dans ce Parlement, dans l'ancien temps, quand on l'appelait Force publique du Congo belge, a été victorieuse dans deux guerres mondiales.

Ouvrez vos livres, vous verrez ce que le monde entier a dit des Congolais, qui ont traversé l'Afrique jusqu'à dépasser l'Égypte, la Palestine et atteindre la Birmanie. Le dernier qui a fait cette guerre en Birmanie a été décoré par le roi Philippe il n'y a pas longtemps. Il est décédé à l'âge de 105 ans.

Chers collègues, Les Engagés soutiendront ces accords, qui sont très classiques dans leurs objectifs et leur contenu. Ceci permettra à l'armée belge de coopérer, gagnant-gagnant, avec l'armée congolaise qui a été détruite et qui doit se refaire. Je vous remercie.

18.04 **Maxime Prévot**, ministre: Écoutez, l'un des privilèges des fonctions que j'exerce, c'est qu'elles me permettent, ici comme ailleurs, d'entendre beaucoup de choses, y compris parfois les plus grotesques. À ce titre, monsieur Boukili, si votre lecture de ce texte est réellement celle que vous avez présentée, à savoir celle d'un colonialisme déguisé ou d'une quelconque supériorité, alors je suis presque flatté que vous votiez contre. Honnêtement, j'ai déjà entendu beaucoup de bêtises, mais celle-ci comptera parmi les perles.

Je voudrais rappeler que ce type de convention, qui existe depuis la Convention de Londres de 1951, soit depuis près de 80 ans, n'a rien d'exceptionnel ni d'extraordinaire. Je ne vais même pas répondre à ce qui me paraît être une comparaison particulièrement douteuse lorsque, dans votre introduction, vous évoquez le Rwanda et la présence belge à cette époque. Vous avez évoqué la présence militaire et les souvenirs douloureux des Belges qui y sont associés.

En outre, il est d'autant plus surprenant que vous sembliez oublier que ce type de convention, dont le seul objectif est d'offrir une sécurité juridique à notre personnel militaire, est exactement celui qui s'applique également à toutes les forces armées de l'OTAN présentes en Belgique. Devrions-nous, pour autant, nous sentir colonisés? Allons, un peu de sérieux!

Je rappelle que ce type de convention existe depuis huit décennies. De surcroît, puisque vous semblez prêter des intentions douteuses à la démarche de ce gouvernement en rappelant les velléités du ministre de la Défense, je souligne qu'il s'agit de textes signés en 2023 par le gouvernement Vivaldi. À moins de considérer que ce gouvernement nourrissait lui aussi les mêmes velléités douteuses à l'égard de la RDC ou du Bénin, nous pouvons effectivement penser qu'il s'agissait simplement de bon sens.

Si ces textes nous arrivent seulement maintenant alors qu'ils ont été signés il y a près de trois ans, c'est en raison de la période des affaires courantes, au cours de laquelle ils n'ont pas été considérés comme prioritaires. Ils n'ont ensuite pas été inscrits à l'ordre du jour aussi rapidement que je l'aurais souhaité.

Nous sommes dans une démarche qui vise, je le redis clairement, à offrir les instruments essentiels pour encadrer juridiquement la présence des forces armées belges sur le territoire d'un État partenaire, avec le consentement de celui-ci.

Si nous sommes présents au Bénin depuis plus d'un quart de siècle et en RDC depuis plus de 20 ans, c'est uniquement dans le cadre d'une présence armée destinée à assurer des formations, de l'entraînement et de l'accompagnement. Nous ne sommes absolument pas dans un autre contexte qui pourrait être douteux, et encore moins dans une logique qui pourrait s'apparenter à un quelconque colonialisme déguisé.

Monsieur Boukili, il ne s'agit pas de nier la souveraineté de ces pays. Nous cherchons simplement à ne pas nous déposséder de la nôtre lorsqu'il s'agit de nos propres soldats. C'est, me semble-t-il, une nuance essentielle. Ces accords définissent clairement les droits, les obligations, les privilèges et les protections applicables au personnel militaire dans le cadre de missions ou de coopérations internationales. Ils permettent également d'accroître la prévisibilité juridique pour les militaires déployés dans ces pays.

Il faut savoir que ces accords sont d'autant plus importants qu'avant leur conclusion, la situation juridique du personnel militaire reposait principalement sur des règles du droit international coutumier, ce qui n'est pas nécessairement de nature à rassurer. Il s'agit souvent de règles non écrites, susceptibles d'être interprétées différemment selon les États concernés. On s'en

préoccupe peu tant qu'aucun problème ne survient.

Or, lorsqu'un problème survient, je pense que ceux qui s'offusquent aujourd'hui seraient les premiers à dénoncer demain le fait que certains de nos militaires aient été laissés sans protection, faute d'un cadre juridique adéquat. Ce que nous souhaitons, c'est donc mettre fin à cette insécurité juridique, tant pour l'État d'accueil que pour le personnel militaire déployé. Il s'agit, à mes yeux, d'une démarche saine, appliquée à travers le monde depuis des décennies. Nous devrions au contraire nous réjouir qu'après tant d'années, notre personnel militaire bénéficie enfin d'une sécurité juridique transparente et mutuellement convenue avec les États hôtes.

Je réfute dès lors tous les raccourcis que vous avez évoqués en parlant de supériorité ou de colonialisme, ainsi que votre indignation quant à l'absence de réciprocité. Il n'y a en effet pas de réciprocité, tout simplement parce que nous n'accueillons pas de contingents de l'armée béninoise ou congolaise sur notre territoire. Le contexte et les circonstances ne s'y prêtent pas. En revanche, nous accordons des privilèges juridiques comparables aux armées étrangères présentes en Belgique, notamment dans le cadre des bases militaires et du quartier général de l'OTAN.

Je vous remercie.

18.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Merci, monsieur le ministre, pour vos réponses.

Je pense que vous oubliez un peu le contexte dans lequel tout cela se passe. D'ailleurs, vous avez parlé de l'OTAN et vous dites qu'on n'est pas colonisés par l'OTAN.

Après – je dis cela comme ça –, c'est l'OTAN qui décide de la politique de défense de la Belgique; c'est l'OTAN qui décide d'augmenter le budget militaire à 5 % sous l'ordre de Trump et la Belgique exécute. Donc, il y a quand même – et ça, ce n'est pas un scoop – une vassalisation de la politique de défense et de la politique étrangère des pays européens vis-à-vis des États-Unis à travers l'OTAN. Même votre premier ministre l'a dit. Ce n'est pas quelque chose que j'invente, c'est un fait. Je n'avais pas pensé à cet aspect, mais vous l'avez ramené pour justifier ces accords pour les armées de l'OTAN. En fait, je pense que c'est plutôt contre-productif dans votre discours, parce que notre vassalité vis-à-vis de l'OTAN, elle est même gênante aujourd'hui.

Vous parlez de cet accord qui a été signé en 1951. C'est exactement l'histoire que j'ai rappelée. En 1951, on est dans un contexte colonial, et il y a donc des accords qui s'inscrivent dans ce contexte. Mais ce n'est pas un hasard si c'est pendant cette période-là qu'on signe ce genre d'accord.

Vous parlez d'une protection juridique, je n'ai aucun problème à protéger juridiquement nos militaires. D'abord, il faut se demander pourquoi les pays de l'OTAN ont des soldats dans d'autres pays. Pourquoi la Belgique, la France, les États-Unis déploient-ils leurs soldats partout dans le monde? C'est une question à se poser!

(...): (...)

18.06 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Et la Russie aussi!

Il y a quand même plus de 800 bases militaires américaines dans le monde. S'il faut parler de cet aspect-là, je crois que l'OTAN est mal placée pour faire la leçon aux autres.

Pourquoi une présence des militaires des pays de l'OTAN et des pays occidentaux partout dans le monde? Ca, c'est l'héritage aussi des rapports coloniaux. C'est quelque chose à questionner.

En plus, ici, on donne des privilèges et de l'immunité à ces militaires. Je suis d'accord pour les protéger juridiquement, mais pourquoi les mettre au-dessus des lois nationales de ces pays-là? S'ils ont commis des infractions au Congo ou au Bénin, la justice congolaise et la justice béninoise ont le droit d'enquêter sur ces abus potentiels et de prendre des décisions. La Belgique ferait de même ici.

À un moment donné, je pense qu'il ne faut pas dénuer cela du contexte, surtout – et je l'ai rappelé – qu'il y a des visées aujourd'hui chez M. Francken. Ce que j'aime bien, chez M. Francken, c'est qu'il dit les choses clairement, il ne se cache pas! Il dit qu'il y a des matières premières dans ces pays, que nous en avons besoin, qu'il faut tout faire pour les avoir. Et avec une armée sur place, cela facilite les choses, surtout si cette armée est privilégiée, immunisée et placée au-dessus des lois de ces pays.

Je vais voter contre, et fièrement, monsieur le ministre!

18.07 Maxime Prévot, ministre: Je n'ai pas le souvenir, monsieur Boukili, que vous ayez été

présent à ce moment-là en commission, alors je vais le rappeler maintenant et donner un exemple: dans l'un de ces pays – et c'est l'expert du ministère qui l'a confirmé en commission –, il est toujours prévu dans le Code pénal de pouvoir faire des procès en sorcellerie. Aurons-nous demain, si je suis votre raisonnement selon lequel seule la législation du pays hôte devant s'appliquer – vous reconnaîtrez au moins que cette notion de sorcellerie est relativement vague et juridiquement peu robuste –, un de nos soldats qui ferait l'objet d'une telle procédure? C'est notamment pour éviter ce type de situation qu'il est heureux d'avoir ce genre d'accord.

C'est une illustration pratique des raisons pour lesquelles, de tout temps et à travers l'ensemble des continents, ce type d'accord est conclu entre les différents États, qui le font de leur plein gré et pas dans un rapport de force conférant à l'humiliation – si je dois, par extrapolation, interpréter vos propos.

18.08 Nabil Boukili (PVDA-PTB): C'est un bon exemple, monsieur le ministre. Je ne suis pas en train de dire que la justice béninoise ou la justice congolaise et leur Code pénal sont parfaits! Mais c'est vous qui voulez le beurre, l'argent du beurre et le sourire de la crémière: vous voulez avoir accès aux richesses et aux matières premières...

18.09 Maxime Prévot, ministre: (...)

18.10 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Mais votre ministre de la Défense, M. Francken, le dit! Il y a des contradictions. On vole des richesses d'un peuple, il y a une armée sur place qui est immunisée et privilégiée! Il faut contextualiser les choses. On veut les richesses de ces pays-là, mais on ne veut pas toutes les contraintes!

À un moment donné, si vous voulez éviter les dérives de la justice de ce pays, pour reprendre l'exemple que vous avez cité, n'envoyez simplement pas l'armée sur place, principalement pour défendre les intérêts de la Belgique au détriment des populations locales.

18.11 Maxime Prévot, ministre: Monsieur Boukili, avant de formuler ce genre d'assertion, essayez au moins de connaître un peu vos dossiers. La présence de nos militaires sur place est souhaitée, assumée et coordonnée avec ces pays depuis plus de 20 ans. Il ne s'agit pas du tout de vampiriser, de protéger ou d'exploiter des ressources. Nous formons leurs armées à leur demande.

J'oserais presque prendre à témoin M. Dermagne,

puisque'il est dans la salle. Il était membre du gouvernement en 2023, lorsque ces textes ont été signés. Monsieur Dermagne, votre volonté était-elle d'aller piller les ressources de ces pays? Voyons, monsieur Boukili, je sais qu'en disant "un peu de sérieux", je place la barre haut, mais quand même!

18.12 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, je voudrais dire à M. Boukili qu'il peut toujours chercher des arguments concernant des richesses que nous irions piller au Bénin. Je me rends dans ce pays depuis une vingtaine d'années dans le cadre de la coopération, et non du colonialisme. J'y travaille donc depuis une vingtaine d'années et je peux vous assurer que la collaboration avec les militaires sur place fonctionne très bien en termes de formation, d'organisation et d'aide. C'est d'ailleurs une demande des Béninois.

Je peux vous dire aussi que, lorsque nous avons l'occasion d'envoyer du matériel médical ou informatique, nous pouvons souvent demander à l'armée belge, dont les avions cargos partent vers ces destinations, d'effectuer des livraisons. L'avantage de passer par l'armée, voyez-vous, c'est que, lorsque le matériel arrive au port de Cotonou, c'est l'armée qui s'occupe de l'acheminer à destination. Cela permet d'éviter les vols, les trafics et les marchandages possibles. Nos militaires font un travail efficace et ne sont absolument pas dans un esprit colonial. Prétendre le contraire relève vraiment d'une perversion de l'esprit.

18.13 Michel De Maegd (Les Engagés): Monsieur le président, tant qu'à faire, autant que je prenne la parole, comme ça, M. Boukili pourra répondre à M. Piedboeuf et à moi-même.

Il est quand même assez extraordinaire d'assister à ce débat, monsieur Boukili. Nous parlons d'accords de protection juridique pour sécuriser la présence de nos soldats sur le territoire du Bénin et de la République démocratique du Congo. Or vous avez la perversité de penser – c'est votre narratif habituel, que nous connaissons, et que j'entends depuis sept ans, je vous connais bien en commission – qu'il s'agirait de néocolonialisme et de suprématisme occidental envers ces pays, où nous allons en réalité coacher, former, entraîner des soldats à leur demande.

En plus, à cette perversité-là, vous ajoutez évidemment l'outrecuidance de penser que nous allons piller les ressources de ces pays visés. Vous ajoutez, dans un grand élan d'offuscation, comme

vous avez l'habitude de le faire au PTB – j'imagine que vous souhaitiez utiliser la vidéo, mais manque de bol, cette fois-ci ce sera râpé – vous déplorez le fait qu'il n'y ait pas de réciprocité.

Pardonnez-moi de vous le dire, mais l'argument est nul et non avenu, à moins que vous considériez, monsieur Boukili, que les soldats béninois doivent venir former nos généraux et nos soldats ici, en Belgique – avec tout le respect que j'ai pour les soldats béninois.

Mais c'est un accord bilatéral. Comprenez-vous cela? Quand il y a un accord bilatéral, cela signifie que deux parties signent cet accord. Vous considérez uniquement la partie belge qui signe l'accord, sans regarder ce que souhaite la partie béninoise ou congolaise, en l'occurrence.

Quand on vous demande de vous expliquer sur ce fameux prétendu néocolonialisme, que finalement tout le monde tourne en dérision tellement il est stupide, vous n'en parlez plus, mais vous dites "vassalisation". Vous revenez avec une autre de vos marottes, dont on a l'habitude au PTB: "vassalisation".

Savez-vous ce que c'est l'alliance atlantique? Ce n'est pas de la vassalisation. L'alliance atlantique est un accord à vocation défensive, auquel la Belgique a prêté allégeance parce qu'elle en avait besoin. Comprenez-vous cela? Ce n'est en rien une vassalisation.

Je vais conclure ici, parce que c'est tellement grotesque comme débat. Quand je lis votre mentor, Peter Mertens, qui, dans le journal *Le Soir*, affirme *urbi et orbi* que la Russie ne présente absolument pas une menace aujourd'hui pour nous – il en est sûr, il l'affirme; et vous êtes évidemment tous là à l'applaudir – je me dis qu'avec votre rhétorique, qui ne s'applique pas, comme vous le voyez, à tous les cas de figure – on la connaît par cœur et on voit qu'elle ne s'applique pas à tous les cas de figure –, ce n'est en tout cas pas avec le PTB que nous serons défendus le jour où, éventuellement, une menace nous atteindra. Merci, monsieur le président.

18.14 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Je vais commencer par la fin, relativement aux déclarations de notre secrétaire général. Je vous invite à lire celles de M. Rutte, secrétaire général de l'OTAN, qui a dit exactement la même chose, à savoir qu'il y a peu de chances que la Russie attaque un membre de l'OTAN.

(...): (...)

18.15 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Ce n'est pas la question!

18.16 Michel De Maegd (Les Engagés): Monsieur Boukili, je vais vous répondre immédiatement. En vérité, c'est systématiquement le même procédé auquel vous recourez. C'était pareil avec le "néocolonialisme" tout à l'heure. Comme vous avez vu que cela ne prenait pas, vous avez dérivé sur la "vassalisation", une autre de vos marottes. À présent, vous dites que les propos de M. Mertens, que vous ne citez pas, mais que je nomme, sont identiques à ceux de M. Rutte. Or il me semble que ce dernier est le premier informé que des menaces hybrides viennent, bien entendu, de la Russie. Vous avez la mémoire courte: un navire arraisonné aux larges de nos côtes en mer du Nord, la flotte fantôme, les attaques à Leipzig attribuées à la Russie par tous les services de renseignement de l'OTAN. Donc, n'essayez pas de vous dissimuler derrière M. Rutte pour cacher l'absurdité de M. Mertens. Tout le monde sait aujourd'hui que la Russie représente une menace hybride et que, malheureusement, nous en faisons déjà les frais.

18.17 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur De Maegd, je vous invite seulement à relire M. Rutte. C'est la même phrase, mais vous l'interprétez différemment en fonction de celui qui l'a prononcée.

Par ailleurs, je n'ai pas remplacé "néocolonialisme" par "vassalisation"; j'ai employé ce dernier terme en parlant du rapport de la Belgique à l'OTAN. Votre premier ministre a reconnu l'existence de cette vassalisation. Ce n'est pas moi qui l'invente. Oui, elle est bien présente à partir du moment où M. Trump, qui dirige l'OTAN, vient dire avec l'approbation de tout le monde: "Vous allez augmenter à 5 %!" Je suis désolé. Ce n'est pas une décision qui a résulté d'un débat démocratique dans ce Parlement. Non, non! C'est à la suite de la demande de M. Trump. Ce qui est franchement grotesque est que vous niez cette vassalisation. Elle est aujourd'hui flagrante, à telle enseigne que votre premier ministre en a reconnu l'existence.

Sur le reste, le discours selon lequel nous allons là-bas pour former des militaires et protéger des infrastructures est exactement celui que l'on tenait au siècle dernier. Soit-disant, nous étions là-bas pour construire des écoles, des infrastructures et des routes.

Le port de Cotonou, que vous avez évoqué, est un bon exemple. Il s'inscrit dans une chaîne logistique liée aux minerais et aux mines d'où sont extraites

les matières premières, lesquelles sont ensuite acheminées vers un port en vue de leur exportation. Il y a donc un aspect (...)

Puis-je terminer mon intervention?

Le **président**: Chers collègues, nous sommes bien en train de parler du Bénin et du Congo et non de Trump ni de la Russie.

18.18 Nabil Boukili (PVDA-PTB): C'est exactement de cela dont je parle.

Le **président**: Cher collègue, continuez!

18.19 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Je réponds simplement aux questions qui sont posées.

Dans le contexte actuel et compte tenu de l'histoire de notre pays en Afrique, cet accord reflète exactement une forme de néocolonialisme. Je le répète en vous regardant droit dans les yeux, monsieur De Maegd. Les arguments utilisés ici sont les mêmes que ceux qui justifiaient notre présence au Congo à l'époque. Vous pouvez le nier, mais vous ne nous ferez pas changer d'avis sur ce point.

18.20 Benoît Piedboeuf (MR): J'entends vraiment des âneries! Le port de Cotonou a été confié en gestion au port d'Anvers par les autorités béninoises. Cela a permis une remise en ordre totale de l'outil, alors que les Chinois voulaient mettre la main sur le port de Cotonou. Le port d'Anvers a fait un travail remarquable. Au bout de leur mandat, ils voulaient arrêter, et les autorités béninoises ont demandé qu'ils continuent.

Quand on parle de minerais à exporter, alors il faudra m'expliquer où il y a des minerais au Bénin!

18.21 Michel De Maegd (Les Engagés): M. Boukili m'interpellait avec beaucoup d'emphase, et finalement j'ai un peu d'affection pour lui parce que cela en devient mignon de la part d'un communiste. Il m'interpellait avec beaucoup d'emphase en disant: "Et je vous le répète, droit dans les yeux – j'étais très impressionné, d'ailleurs – c'est bien du néocolonialisme!"

Monsieur Boukili, j'ai envie de vous dire que je vous l'ai déjà entendu dire mille fois, peut-être même davantage. En fait, répéter une absurdité à l'envi n'en fait pas une vérité. Vous pouvez continuer à répéter cette absurdité dans tous les cas de figure, même dans ceux où cela ne s'applique absolument pas – comme ici, puisque je vous rappelle qu'on

parle de la protection juridique de nos soldats déplacés sur le sol béninois ou congolais. C'est votre conviction, vous êtes enfermé dans votre idéologie, je ne peux pas vous en vouloir, après tout c'est le débat démocratique.

Je veux simplement vous dire que nous n'avons pas la même conception de la société, c'est une évidence, nous n'avons pas la même conception de ce que vous appelez le néo-colonialisme et la vassalisation, c'est une autre évidence, et nous pouvons tourner en rond *ad vitam aeternam*, après le débat nous n'en aurions toujours pas la même conception.

18.22 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Je voudrais conclure avec une citation tirée livre de M. Francken. Cela concerne les différents arguments qui ont été avancés. "L'histoire du Congo belge est aujourd'hui réduite à une succession d'atrocités d'une noirceur absolue. Mais la réalité est plus nuancée: ne jetons pas le bébé avec l'eau du bain. Les Belges ont construit des dizaines de milliers de kilomètres de routes et de voies ferrées, ils ont construit des hôpitaux et des écoles, ils ont mené un travail de civilisation. La Belgique a doté le Congo des meilleures infrastructures de toute l'Afrique." C'est M. Theo Francken qui nous dit cela! Je vois une petite ressemblance entre notre présente discussion et les arguments qui sont donnés pour justifier la colonisation au Congo.

18.23 Michel De Maegd (Les Engagés): Je vais conclure, monsieur le président, en proposant à M. Boukili, la prochaine fois, de venir dès la commission débattre du sujet. Monsieur Boukili, vous n'étiez pas en commission. Malheureusement, je n'avais personne du PTB en commission pour en débattre. C'est tellement plaisant comme débat et, finalement, ça finit par m'en faire rire. Je vous en conjure, venez en commission pour en débattre.

18.24 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Ne faites pas croire, monsieur De Maegd, que je ne viens pas en commission, quand même! C'était pratiquement la seule fois où j'étais absent à la commission, et il y a une justification pour cela. Ne faites pas croire que je ne participe pas aux commissions. D'ailleurs, on rigole beaucoup en commission, on y débat beaucoup et on développe quand même nos deux conceptions qui sont opposées, je le confirme. Je suis entièrement d'accord avec vous sur le fait qu'on n'a pas du tout les mêmes conceptions du monde, pas les mêmes conceptions pour discuter de la situation actuelle et pour l'analyser. On n'a pas les mêmes

conceptions, et on a l'occasion de débattre en commission. Ne faites pas croire, quand même, que je ne viens pas en commission!

Le **président**: Le débat continuera en commission!

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1637. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1637/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1637. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1637/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1660. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1660/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet n° 1660. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1660/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[19] Wetsontwerp houdende instemming met de Geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, en met de gezamenlijke verklaring en de gezamenlijke interpretatieve verklaring, gedaan te Brussel op 13 december 2023 (1694/1-3)

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Thailand, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1702/1-3)**

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van Maleisië, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1703/1-3)**

[19] Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre avancé entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République du Chili, d'autre part, et à la déclaration commune et la déclaration interprétative commune, faits à Bruxelles le 13 décembre 2023 (1694/1-3)

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre global de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le Royaume de Thaïlande, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1702/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le gouvernement de la Malaisie, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1703/1-3)**

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan deze drie wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces trois projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, M. Michel De Maegd, renvoie au rapport écrit.

[19.01] Nabil Boukili (PVDA-PTB): Chers collègues, nous voterons également contre cet

accord. Comme vous le savez, le Chili possède parmi les plus importantes réserves de lithium au monde – une ressource stratégique pour la transition énergétique. À travers cet accord, l'Union européenne cherche notamment à garantir à ses entreprises un accès privilégié à ces ressources, tout en limitant la marge de manœuvre du Chili pour défendre ses propres intérêts économiques.

Il faut rappeler que cet accord a été négocié sous le gouvernement de droite de Sebastián Piñera, avant l'arrivée au pouvoir de Gabriel Boric. Lorsque ce dernier est arrivé au pouvoir, il a demandé la réouverture des négociations sur deux chapitres essentiels: celui relatif aux matières premières et celui concernant la protection des investissements. L'objectif était de préserver la souveraineté économique du Chili, de lui permettre de développer sa propre industrie de transformation du lithium et de conserver une marge de manœuvre pour mener des politiques sociales et environnementales.

Or, la Commission européenne a refusé de rouvrir ces négociations. Pire encore, le texte prévoit des protections pour les investisseurs privés qui sont, selon nous, encore plus favorables que celles prévues dans l'Accord économique et commercial global entre l'Union européenne et le Canada, au détriment de la capacité des États à mener leurs propres politiques. C'est précisément là que réside le problème. Sous couvert de transition écologique, nous risquons de reproduire les mêmes rapports de domination économique. Les pays du Sud fournissent les matières premières, tandis que les multinationales européennes sécurisent leurs profits.

Nous refusons que la transition énergétique serve de prétexte à une nouvelle forme de colonialisme économique. Voilà pourquoi nous voterons contre cet accord, chers collègues.

19.02 Michel De Maegd (Les Engagés): Monsieur le président, chers collègues, le ministre le répète à l'envi, nous devons être en capacité de regarder le monde tel qu'il est et de reconnaître une réalité: en peu de temps, le contexte international a profondément changé. Nous assistons depuis plusieurs années à une remise en cause de plus en plus inquiétante des règles qui ont structuré les relations internationales pendant des décennies.

Sur le plan commercial, d'abord, les droits de douane imposés unilatéralement par les États-Unis, les pratiques de dumping de la Chine ou encore la paralysie de l'Organe de règlement des différends de l'Organisation mondiale du

commerce en sont différentes illustrations. Mais cette évolution dépasse largement les seules questions économiques. Partout, nous voyons le droit international fragilisé. Le recours à la force se substitue trop souvent au dialogue, le droit international humanitaire est bafoué et des institutions aussi essentielles que la Cour pénale internationale font désormais l'objet d'attaques directes. En d'autres termes, chers collègues, c'est l'idée même d'un ordre international fondé sur des règles communes qui est aujourd'hui menacée. Face à cette évolution, nous devons être très clairs: nous ne pouvons pas nous résigner à un monde dans lequel seule la loi du plus fort aurait encore droit de cité.

C'est particulièrement vrai pour les puissances moyennes comme la Belgique, qui ont tout à perdre d'un affaiblissement de ce multilatéralisme. Il en va de notre intérêt mais aussi de notre responsabilité de défendre le dialogue, la coopération et la prévisibilité dans nos relations internationales. Pour cela, nous avons besoin de partenaires, de pays qui partagent notre volonté de stabilité et notre attachement à des règles communes. C'est en réalité tout le sens de l'action de l'Union européenne. Je suis un Européen convaincu, vous le savez.

Dans un monde qui se fragmente, multiplier les partenariats fiables est devenu une nécessité stratégique et les accords qui nous sont soumis aujourd'hui participent pleinement à cette ambition. J'ai entendu mon collègue et je ne vais pas le relancer, mais il faut également reconnaître que le contenu a évolué dans le bon sens. Bien sûr, tout n'est pas parfait. Certaines dispositions mériteraient probablement d'être améliorées, mais les progrès réalisés sont réels.

Je voudrais, à cet égard, prendre l'exemple de l'accord avec le Chili. Soyons clairs, cet accord ne répond pas à toutes nos attentes. Nous regrettons notamment l'ouverture, une nouvelle fois, de contingents tarifaires pour certains produits agricoles, dont la viande bovine, même s'il faut préciser que ces contingents restent limités. Je veux rappeler ici une conviction constante de mon parti, Les Engagés: notre agriculture ne peut pas être la variable d'ajustement de notre politique commerciale. Nos agriculteurs font déjà face à des contraintes économiques, sociales et environnementales considérables. Nous ne pouvons pas, dans le même temps, leur imposer des exigences toujours plus élevées et accepter une concurrence qui ne serait pas soumise aux mêmes règles.

C'est pourquoi nous aurions souhaité un alignement complet du Chili sur les normes européennes en matières phytosanitaire, sociale, environnementale et de bien-être animal, ainsi que dans les processus de production. Mais je pense que, comme on dit, *work in progress*: ce travail doit donc se poursuivre et le dialogue instauré par cet accord doit précisément nous permettre de progresser sur ces questions.

Je sais d'ailleurs, monsieur le ministre, que vous veillerez à ce que ces exigences demeurent pleinement au cœur de nos échanges avec nos partenaires chiliens. C'est d'ailleurs une orientation qui figure également dans notre accord de gouvernement.

Chers collègues, nous devons aussi examiner cet accord dans toute sa dimension stratégique, car l'enjeu dépasse largement le commerce au sens classique du terme. Le Chili est d'abord un partenaire démocratique fiable dans une région d'Amérique latine où la démocratie et la stabilité ne sont pas partout acquises, et c'est un euphémisme. Il suffit de voir les élections qui se déroulent actuellement au Brésil qui ne sont pas forcément une sinécure.

Le Chili est un partenaire avec lequel nous pouvons construire une relation durable, fondée sur la confiance et des intérêts partagés. Il est également un acteur incontournable pour l'approvisionnement en matières premières critiques, notamment en cuivre et en lithium. Ce sont des ressources dont dépendent de plus en plus notre industrie, notre transition énergétique, mais aussi notre capacité à assurer notre défense et celle de la population belge.

Il y a encore quelques années, cette question occupait une place relativement secondaire dans nos débats commerciaux. Aujourd'hui, elle est devenue centrale, car notre autonomie stratégique dépend de notre capacité à sécuriser nos approvisionnements, à diversifier nos partenariats et à réduire nos dépendances. Il s'agit donc d'un enjeu économique, industriel mais aussi géopolitique majeur.

Enfin, je voudrais souligner deux avancées importantes que contient cet accord par rapport au texte précédent. La première concerne le commerce et le développement durable. L'accord prévoit un chapitre spécifique assorti d'engagements ambitieux et contraignants. Pour mon groupe, c'est un élément essentiel, car un accord commercial moderne doit contribuer à garantir des conditions de développement plus

durables, plus équitables et bénéfiques pour les deux parties.

La deuxième avancée concerne la protection des investissements. L'accord-cadre modernisé s'appuie sur le système juridictionnel des investissements, le fameux Investment Court System (ICS), un mécanisme qui représente une amélioration considérable par rapport aux anciennes procédures d'arbitrage prévues dans les accords bilatéraux existants. J'imagine que nous aurons l'occasion d'y revenir plus en détail lors de l'examen du prochain bloc d'accords.

Chers collègues, soutenir ces accords ne signifie pas renoncer à nos exigences, mais au contraire reconnaître les progrès accomplis tout en continuant à défendre les améliorations que nous jugeons nécessaires. Cela signifie aussi prendre la mesure des bouleversements géopolitiques auxquels nous sommes confrontés. Dans le monde d'aujourd'hui, conclure un accord avec un partenaire fiable, c'est aussi faire le choix de la coopération plutôt que celui de la confrontation.

Je suis convaincu que l'Union européenne doit continuer à porter cette ambition, non pas naïvement, bien entendu, ni à n'importe quel prix, mais avec la lucidité et la conviction que nous avons tout à gagner à défendre un ordre international fondé sur des règles.

C'est dans cet esprit et en tenant compte des progrès enregistrés ainsi que de la qualité de nos partenaires et des circonstances géopolitiques que mon parti, Les Engagés, soutiendra ces accords. Je vous remercie de votre attention.

19.03 Annick Lambrecht (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, Vooruit ondersteunt ten volle de overeenkomst met Chili, Thailand en Maleisië, omdat ze de hoogste sociale normen en milieunormen in een heel sterk afdwingbaar hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling verankert.

Er is ook specifieke aandacht voor gendergelijkheid en eerlijke arbeidsomstandigheden, net als voor de toegang tot kritieke grondstoffen zoals lithium. Dat kan en zal ons helpen om de Europese groene energietransitie duurzaam te versnellen.

Vooruit zal onderhavig wetsontwerp dus goedkeuren.

19.04 Maxime Prévot, ministre: Monsieur Boukili, (*le ministre tousse*) d'entrée de jeu, j'en avale de

travers! (*Rires*)

Plus fondamentalement, vous replacez ce débat dans celui de la recherche de la diversification de nos partenariats pour pouvoir disposer de ces minerais critiques. Je voudrais quand même rappeler qu'aujourd'hui, notre économie européenne – et donc la belge aussi – sont particulièrement dépendantes de la Chine et donc on a le besoin de diversifier nos partenariats. C'est peut-être le motif pour lequel vous n'avez pas envie qu'on diversifie nos partenariats parce que nous sommes dépendants de la Chine. Mais, en tout état de cause, il n'y a rien de sale, ce dont on a parfois le sentiment en vous écoutant, à chercher à sauver notre économie, nos entreprises, nos emplois. En effet, qu'on le veuille ou pas, dans l'essentiel des produits qui sont aujourd'hui manufacturés, et *a fortiori* s'ils intègrent une dimension technologique, il y a le besoin de disposer de matériaux critiques, de minerais ou de terres rares, parfois même quatre, cinq, six d'entre eux, pour pouvoir transmettre de l'information, stocker de l'énergie, activer des éléments de fibre optique ou infrarouge.

Et donc, la diversification de nos partenariats pour permettre à l'industrie européenne de garder la tête hors de l'eau au moment où sa compétitivité est écrasée par la compétition imposée par d'autres puissances géopolitiques, elle est nécessaire. Et donc, moi, je ne rougis pas que nous puissions conclure des accords en matière de *grondstoffen*, de minerais critiques, et je vais même vous dire que ce sera l'un des fils conducteurs de ma note de politique générale pour l'année prochaine, parce qu'on en a stratégiquement le besoin, pour des questions autant économiques que de cohésion sociale. Parce que, s'il n'y a plus de capacité d'entreprendre avec une économie vaillante sur notre territoire, c'est quand même les travailleurs qui seront au final les premiers impactés, ceux-là même que vous n'avez en général pas envie de fragiliser.

Et donc, oui, sans complexe aucun, cette dimension, elle est intégrée dans l'accord, notamment avec le Chili. Mais rappelons que le Chili, c'est bien plus qu'un simple partenaire commercial pour l'Union européenne. C'est aussi une démocratie d'Amérique latine avec laquelle l'Union européenne partage de nombreuses valeurs fondamentales, comme le respect du droit, les droits de l'homme, le multilatéralisme, un ordre international fondé sur des règles. Et du reste d'ailleurs, pas plus tard qu'hier, j'avais l'occasion de partager un petit déjeuner avec les ambassadeurs présents à Bruxelles et représentant les pays d'Amérique centrale, latine et des Caraïbes. Il en

ressort qu'on a eu tort, probablement, dans l'histoire de la diplomatie belge de ne pas porter davantage d'attention à cette région du monde, probablement parce que, comme l'a fait remarquer l'un des ambassadeurs présents en guise d'explication peut-être à cette discrétion dans nos relations historiques, c'est une région du monde avec laquelle on n'a jamais eu de problème. Nous nous en sommes donc finalement moins occupés que d'autres, alors même que c'est une région du monde qui compte parmi les démocraties les plus proches de l'Europe – pas seulement pour des questions historiques, mais également pour des questions de fonctionnement démocratique.

Nous avons ici un accord-cadre qui offre des balises pour le commerce et l'investissement, mais aussi pour le dialogue politique et la coopération en matière de droits de l'homme, de sécurité internationale, de développement durable, de changement climatique et de lutte contre la criminalité organisée. Nous savons qu'il s'agit d'un élément clé et aussi d'un élément de renforcement des institutions multilatérales.

Cet accord s'inscrit donc vraiment dans la stratégie européenne plus large, visant à coopérer plus étroitement avec des partenaires qui partagent les mêmes valeurs et le même soutien au système multilatéral.

Même si ce n'est pas l'objectif principal de l'accord, pourquoi devrions-nous être honteux de préciser que la question des minerais critiques représente aussi un élément important de l'accord? C'est un élément important pour notre prospérité et pour notre sécurité économique. Vous l'avez vous-même rappelé: le Chili est l'un des principaux producteurs mondiaux de lithium. J'ai moi-même visité, lors de notre visite d'État organisée l'an dernier au Chili, l'une de ces entreprises, qui travaille d'ailleurs avec la Belgique.

L'accord doit aussi pouvoir offrir un cadre de coopération transparent et non discriminatoire pour ces matières premières critiques. C'est important aussi pour la transition énergétique de l'Europe. Nous ne pouvons pas plaider pour cette transition climatique, énergétique, et puis refuser de s'en donner les moyens.

L'objectif n'est pas de s'approvisionner en lithium de manière sauvage, sans tenir compte de l'impact sur les populations locales et sur leur environnement. La logique de cet accord repose précisément sur le principe que la coopération économique et la durabilité doivent aller de pair. C'est pour cela que cet accord lie la coopération

économique à des engagements clairs en matière de durabilité, d'environnement et de normes sociales, y compris celles relatives à la dignité du travail. Je pense donc que c'est un bon accord, qu'il est heureux de pouvoir signer.

De même, pour répondre à Mme Lambrechts concernant les deux autres accords, avec la Malaisie et la Thaïlande, là aussi, passer des accords avec eux ne veut pas dire que nous sommes alignés à 100 % avec les politiques menées par ces États. Si vous attendez d'ailleurs d'être alignés à 100 % avec chacun des États dans le monde avant de signer des accords avec eux, je crains que votre farde ne sera pas très épaisse.

(...): (...)

19.05 **Maxime Prévot**, ministre: Vous avez raison, c'est vrai. C'est déjà compliqué au sein d'un même gouvernement, et même au sein de l'Union européenne, entre les 27 États membres. Soyons donc modestes, s'agissant de juger le reste du monde.

19.06 **Nabil Boukili** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, j'apporterai brièvement quelques précisions. Bien évidemment, je suis favorable à une diversification de nos relations et de nos accords. Du reste, le PTB a appelé l'Union européenne à s'ouvrir au reste du monde, notamment quand nous avons parlé de la vassalité à l'égard des États-Unis et de la nécessité de nous extraire de cette domination. Nous sommes donc favorables à des partenariats avec différents États. Cela ne nous pose aucun problème. De même, nous sommes tout à fait d'accord d'assurer la garantie de l'accès à des matières premières en vue de la transition énergétique et de répondre au besoin d'une politique énergétique et climatique de la Belgique afin de contrer l'aggravation de la situation.

Nous ne critiquons pas le principe même de conclure un accord gagnant-gagnant avec un État et d'offrir des garanties mutuelles à cette fin. Le problème que pose cet accord, contrairement aux deux accords précédents dont nous avons débattu, est que c'est le gouvernement chilien lui-même qui souhaite revoir deux articles sur la question des matières premières parce qu'il estime que le texte porte atteinte à sa souveraineté. C'est pourquoi nous nous y opposons. L'accès aux matières premières, la transition écologique, l'action des entreprises en ce domaine ne nous posent aucun problème. Seulement, tout cela doit se faire dans l'intérêt de tous les peuples, en l'occurrence le peuple chilien qui doit aussi profiter

de ses matières premières et de l'industrie de transformation de celles-ci pour qu'il ne s'agisse pas simplement d'une exportation de matières premières brutes. Cela va contribuer à soutenir la technologie, à ouvrir des branches dans l'éducation et l'industrie de ces pays. Ce sera bien plus bénéfique, sans nous empêcher, nous Européens, de conclure des accords pour aboutir à un profit mutuel avec le Chili.

Le problème n'est donc pas une question de principe, mais est constitué par l'accord en lui-même, qui porte atteinte à la souveraineté du Chili. Au demeurant ce n'est pas moi qui le déduis tout seul, mais le gouvernement chilien lui-même qui le dit. C'est pourquoi il a demandé la réouverture de ces deux articles et la reprise des négociations. Malheureusement, la Commission européenne a refusé cette demande, raison pour laquelle nous allons voter contre ce projet.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1694. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1694/3)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1694. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1694/3)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1702. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1702/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1702. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1702/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1703. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1703/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1703. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1703/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 en 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[20] Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, gedaan te Hanoi op 30 juni 2019 (1700/1-3)

- Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, gedaan te Brussel op 19 oktober 2018 (1701/1-3)

[20] Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République socialiste du Viêt Nam, d'autre

part, fait à Hanoï le 30 juin 2019 (1700/1-3)

- Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République de Singapour, d'autre part, fait à Bruxelles le 19 octobre 2018 (1701/1-3)

Ik stel u voor één enkele algemene bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion générale à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, mevrouw Katrijn van Riet, verwijst naar het schriftelijk verslag, maar ze krijgt meteen het woord in de algemene bespreking.

[20.01] Katrijn van Riet (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onderhavig wetsontwerp beoogt de instemming met de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en Vietnam en moet voorspelbaarheid voor potentiële en bestaande investeerders bieden. Als het in werking treedt, zal het twintig jaar bestaande bilaterale investeringsverdragen vervangen, waaronder het verdrag tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Vietnam. Dat is een goede zaak.

In het regeerakkoord werd verwezen naar de noodzaak om banden met handelspartners aan te halen. De geopolitieke situatie is veranderd. Vietnam is een van de landen die daarvan rechtstreeks gevolgen ondervinden, onder meer in de Zuid-Chinese Zee.

De voorliggende overeenkomst legt gemeenschappelijke beschermingsnormen vast, onder meer op het gebied van non-discriminatie, eerlijke en billijke behandeling en bescherming tegen onteigening. Tegelijkertijd behoudt de overheid het recht om regelgeving vast te stellen in het algemeen belang.

Onze fractie steunt het wetsontwerp, omdat we duidelijke internationale rechtsregels en voorspelbare geschillenbeslechting beschouwen als belangrijke voorwaarden voor duurzame economische betrekkingen. We hopen dat de overeenkomst onze strategische autonomie kan versterken.

20.02 Christophe Lacroix (PS): Chers collègues, nous voterons contre ces accords. Soyons clairs: notre position ne porte évidemment pas sur le développement des relations économiques internationales ni sur la coopération avec Singapour ou le Vietnam. Nous soutenons le commerce lorsqu'il est équilibré, lorsqu'il favorise le développement durable et lorsqu'il respecte les droits sociaux, environnementaux et humains.

Notre désaccord porte principalement sur le mécanisme de règlement des différends entre investisseurs et États. Depuis les débats relatifs à l'Accord économique et commercial global (CETA), notre groupe exprime les mêmes réserves. Il y a donc, de notre part, une forme de constance. Ce mécanisme de règlement des différends entre investisseurs et États a certes été présenté comme une amélioration par rapport aux anciens mécanismes d'arbitrage privé. Toutefois, un problème fondamental demeure. Il offre aux investisseurs étrangers une voie de recours spécifique pour contester des décisions prises démocratiquement par les pouvoirs publics. Longtemps considérée par certains comme théorique, cette critique trouve aujourd'hui une illustration très concrète dans l'actualité belge. En effet, le groupe INEOS a engagé une procédure d'arbitrage international contre la Belgique à la suite des décisions intervenues dans le dossier du projet Project ONE à Anvers.

Cette procédure vise précisément à obtenir une compensation financière à la suite de décisions publiques – c'est-à-dire de décisions souveraines – prises dans le respect des règles environnementales et des procédures d'autorisation applicables. Chacun peut avoir son opinion sur un dossier particulier. Mais ce que ce dossier démontre, c'est qu'une entreprise multinationale peut invoquer un mécanisme international de protection des investissements pour réclamer réparation à un État lorsqu'une décision publique affecte ses intérêts économiques. C'est précisément le type de situation que nous redoutons et qui se présente aujourd'hui dans notre pays.

Les défenseurs de ces accords rappelleront que le droit des États à réglementer est garanti. Pourtant, les textes prévoient toujours des exceptions ambiguës dans lesquelles ces multinationales peuvent s'engouffrer pour faire valoir leurs intérêts, notamment dans les rares circonstances où une mesure d'intérêt général pourrait être considérée comme "manifestement excessive". Pour le groupe socialiste, la hiérarchie des normes doit être claire.

La protection des investissements ne peut jamais primer sur l'intérêt général ni restreindre la capacité des pouvoirs publics à légiférer dans l'intérêt collectif.

Nous refusons donc qu'un investisseur étranger bénéficie de droits particuliers dont ne disposent même pas les citoyens, et encore moins les entreprises nationales. Nous refusons également que des notions juridiques floues continuent d'ouvrir la voie à la contestation de politiques publiques tout à fait légitimes et démocratiques.

Le dossier INEOS rappelle donc que ces mécanismes ne sont pas des constructions théoriques ou abstraites. Au contraire, ils peuvent être utilisés contre la Belgique lorsque celle-ci applique ou renforce des règles répondant à des objectifs démocratiquement décidés. Tant que cette ambiguïté subsistera dans les accords de protection des investissements, le groupe socialiste ne pourra pas les soutenir.

Pour toutes ces raisons, comme je l'ai dit en préambule, nous voterons donc contre.

20.03 Michel De Maegd (Les Engagés): Chers collègues, l'Asie du Sud-Est est aujourd'hui l'une des régions les plus dynamiques de la planète. C'est une région en pleine transformation, dont le poids économique mais aussi commercial et géopolitique ne cesse de croître. Dans cette partie du monde, deux pays méritent notre attention, Singapour et le Vietnam. Deux pays aux réalités très différentes, mais qui partagent une même ambition: poursuivre leur développement économique, attirer les investissements et renforcer leur place sur la scène internationale.

Pour l'Union européenne comme pour la Belgique, les opportunités sont considérables. Nos échanges commerciaux, nos investissements, nos relations économiques avec ces deux partenaires représentent déjà des intérêts très importants – on a pu s'en rendre compte lors d'une mission, il y a deux ans je pense. Leur croissance ouvre de nouvelles perspectives pour nos entreprises belges.

Mais nos relations ne se résument évidemment pas à des considérations économiques. Avec le Vietnam nous partageons aussi des liens historiques, culturels, entretenus à travers la francophonie, et nous savons que la Belgique bénéficie de manière générale d'une image très positive dans cette partie du monde.

Il y a également une dimension géopolitique que

nous ne pouvons pas ignorer. Singapour et le Vietnam évoluent dans une région directement confrontée à la montée en puissance spectaculaire de la Chine. Chacun de ces pays entretient avec Pékin des relations qui lui sont propres, mais tous deux partagent une volonté commune: préserver leur souveraineté, leur indépendance et leur liberté de choix.

Renforcer nos liens est donc un choix économique, bien sûr, mais également un choix diplomatique et géopolitique, et c'est précisément dans cette logique que s'inscrivent les deux accords d'investissement que nous examinons en ce moment. L'Union européenne a compris dès la fin des années 2000 l'importance de renforcer ces liens avec cette région, et cette dynamique se poursuit aujourd'hui.

Le 7 mai 2025, l'Union et Singapour ont signé un nouvel accord sur le commerce numérique, entré en vigueur en février 2026, un accord important parce que, en plus de faciliter les échanges numériques, il s'appuie sur une approche européenne qui place les citoyens, leurs droits et la protection des données au cœur même des règles du jeu. C'est cette vision des échanges internationaux que nous défendons, une économie ouverte, bien sûr, mais encadrée par des règles claires, justes, respectueuses de nos valeurs.

Le groupe Les Engagés, chers collègues, soutiendra ces deux accords d'investissement, et nous le ferons en réalité avec conviction, parce qu'ils constituent de réelles avancées par rapport au cadre juridique qui s'applique actuellement. Rappelons qu'en Belgique, ce sont encore les anciens accords bilatéraux d'investissement qui servent de référence, des accords fondés sur des modèles que nous avons souvent critiqués, notamment en raison de mécanismes de règlement des différends entre investisseurs et États. Les textes qui nous sont soumis aujourd'hui permettent de franchir plusieurs étapes importantes.

Premièrement, ils renforcent la cohérence européenne. Désormais, l'ensemble des États membres de l'Union sera couvert par un même cadre. C'est tout l'intérêt de faire négocier l'Union au nom de ses membres: peser davantage, parler d'une seule voix et garantir des règles communes.

Deuxièmement, ces accords modernisent les règles de protection des investissements. Ils reconnaissent plus clairement le droit des États à réglementer dans des domaines aussi essentiels que l'environnement, la protection sociale ou la

santé publique. Vous ne me contredirez pas, je pense, sur le fait que c'est fondamental. Ces nouvelles dispositions doivent notamment permettre d'éviter certaines décisions arbitrales, pour le moins contestables, auxquelles les anciens mécanismes ont pu donner lieu.

Troisièmement, et c'est sans doute l'une des avancées les plus significatives à nos yeux, ces accords réforment en profondeur le règlement des différends. Avec le système juridictionnel des investissements que j'ai cité tout à l'heure, l'Investment Court System (ICS), nous nous éloignons des anciennes procédures d'arbitrage pour aller vers un système plus transparent, plus indépendant et plus prévisible. Des juges indépendants, des procédures publiques, davantage de transparence et des normes juridiques plus claires, ce sont pour nous autant de garanties indispensables pour restaurer la confiance dans ce mécanisme.

Enfin, ces accords ouvrent la voie à une ambition plus large: la création d'une véritable cour multilatérale des investissements. Singapour et le Vietnam s'engagent à soutenir cet objectif. C'est une perspective que nous devons encourager parce qu'elle permettrait à terme de disposer d'un système international plus cohérent, plus impartial et plus légitime.

Ces accords, chers collègues, illustrent ce que l'Union européenne peut accomplir lorsqu'elle agit de manière unie: développer nos échanges sans renoncer pour autant à nos exigences, protéger les investissements sans affaiblir le droit des États à réglementer, et renforcer nos partenariats internationaux sans perdre de vue nos valeurs. Dans un contexte international de plus en plus incertain, c'est cette approche équilibrée, exigeante et résolument européenne que nous devons défendre. C'est pourquoi Les Engagés voteront en faveur de ces deux accords. Je vous remercie.

20.04 Annick Lambrecht (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, Vooruit steunt het voorliggende wetontwerp inzake de investeringsbeschermingsovereenkomst met Vietnam en Singapore. We zijn immers van oordeel dat de overeenkomst een belangrijke verbetering vormt ten opzichte van de oude investeringsbeschermingsverdragen. Er is nu immers een belangrijke rol weggelegd op het vlak van bescherming van legitieme beleidsdoelstellingen van staten, zoals de milieubescherming en de volksgezondheid.

20.05 Minister **Maxime Prévot**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de voorliggende overeenkomsten waarborgen een hoge graad van bescherming van de investeringen. De EU en de twee Aziatische landen zijn namelijk overeengekomen de investeringen van beide partijen te beschermen door buitenlandse investeringen niet te discrimineren, eerlijk en billijk te behandelen, onteigeningen te verbieden behalve onder goed gedefinieerde voorwaarden, de overdracht en terugkeer van fondsen toe te staan en investeerders te compenseren voor conflictgerelateerde verliezen.

Tegelijkertijd beschermen de overeenkomsten het recht van de EU, Vietnam en Singapore om legitieme doelstellingen van het openbaar beleid na te streven en te reguleren, bijvoorbeeld op het gebied van de bescherming van de volksgezondheid, de veiligheid en het milieu.

De overeenkomsten sluiten volledig aan bij de nieuwe aanpak van de EU op het gebied van investeringsbescherming en geschillenbeslechting.

Monsieur Lacroix, les accords établissent également un système permanent, international et entièrement indépendant de règlement des différends, dont les pierres angulaires sont les suivantes: un système bicaméral comprenant un tribunal de première instance et un tribunal d'appel, une nomination préalable de tous les membres du tribunal, des règles strictes relatives à leur indépendance, à leur intégrité et à l'éthique, ainsi qu'une procédure transparente et des dispositions visant à prévenir les abus et les procédures multiples.

Ce système de règlement des différends a dès lors été complété par les résultats des travaux complémentaires menés par la Commission, dans le respect des engagements qu'elle avait pris lors de la signature du CETA. Cela m'offre l'occasion d'adresser un petit clin d'œil amical à monsieur Magnette.

Je tiens à souligner que ces accords ne contiennent pas de mécanisme d'arbitrage privé, ni de mécanisme Investor-State Dispute Settlement (ISDS). Les accords nationaux existants prévoient, en revanche, ce type de mécanisme ISDS.

In het algemeen maken de overeenkomsten deel uit van een bredere Europese strategie om een voorspelbaar, transparant en juridisch veilig kader te bieden voor investeringen van Europese bedrijven in belangrijke partnerlanden. Voor een

open economie als die van België, waarvan de welvaart nauw verbonden is met internationale handel en investeringen, is zo'n juridische zekerheid essentieel.

In de huidige geopolitieke context onderstrepen die overeenkomsten ook het belang van de diversificatie van onze economische partnerschappen. Recente internationale ontwikkelingen herinneren ons eraan dat Europa zijn economische partnerschappen moet verbreden en versterken om zijn veerkracht te vergroten. Voor België betekent dit dat we ons moeten blijven richten op open handel op basis van regels met betrouwbare partners in verschillende delen van de wereld. De integratie van alle innovaties en garanties van de nieuwe benadering van de Europese Unie in de investeringsbeschermingsovereenkomst of IPA (Investment Protection Agreement) is voor België eveneens zeer belangrijk.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1700. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1700/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1700. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1700/1)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

We vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1701. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de

bespreking. (Rgt 85, 4) **(1701/1)**

Nous passons à la discussion des articles du projet n° 1701. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1701/1)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[21] Wetsontwerp houdende instemming met het Mondiaal verdrag over de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs, aangenomen te Parijs op 25 november 2019 (1636/1-3)

[21] Projet de loi portant assentiment à la Convention mondiale sur la reconnaissance des qualifications relatives à l'enseignement supérieur, adoptée à Paris le 25 novembre 2019 (1636/1-3)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, mevrouw Ellen Samyn, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Collega Lambrecht heeft het woord in de algemene bespreking.

[21.01] Annick Lambrecht (Vooruit): Vooruit is een grote voorstander van het mondiaal verdrag over de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs. Het verdrag zorgt voor transparante, gelijkwaardige en efficiënte procedures zonder discriminatie, zodat kwalificaties vlot en eerlijk en over de grenzen heen met elkaar kunnen worden vergeleken. Dat is belangrijk in het onderwijs.

Het verdrag versterkt het onderlinge vertrouwen tussen landen om de kwaliteit en toegankelijkheid van het hoger onderwijs te vergroten. Er worden ook heel wat belemmeringen weggenomen, zodat kennis en talent zich vrij kunnen ontplooiën, met behoud van heldere en gemeenschappelijke

kwaliteitsnormen.

In tijden waarin iedereen over onderwijs praat, vond ik het belangrijk om die vooruitgang voor het hoger onderwijs te benadrukken.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1636/1)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1636/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[22] Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van de Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee, en Bijlage, gedaan te New York op 17 maart 1992, aangenomen bij Resolutie nr. 4 van 22 augustus 2003 (1638/1-3)

[22] Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'Accord sur la conservation des petits cétacés de la mer Baltique et de la mer du Nord, et Annexe, faits à New York le 17 mars 1992, adopté par la Résolution n° 4 du 22 août 2003 (1638/1-3)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, Mme Rajae Maouane, renvoie au

rapport écrit.

22.01 **Maxime Prévot**, ministre: Monsieur le président, je souhaitais seulement profiter de l'occasion offerte par l'intitulé de ce texte pour dire qu'après autant de temps consacré à différentes conventions internationales, quand c'est trop, c'est que c'est assez. *(Rires)*

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1638/1)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1638/1)**

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

23 Voorstel van resolutie betreffende het Global Gateway-initiatief (129/1-4)

23 Proposition de résolution concernant l'initiative Global Gateway (129/1-4)

Voorstel ingediend door Els Van Hoof.

Proposition déposée par Els Van Hoof.

Bespreking

Discussion

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

De rapporteurs, de dames Rajae Maouane en Fatima Lamarti, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

Collega Depoorter heeft het woord.

23.01 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, het initiatief voor dit voorstel van resolutie hebben we te danken aan de voorzitter van de commissie, collega Van Hoof, die een aantal aandachtspunten heel duidelijk naar voren heeft gebracht rond het Global Gateway-initiatief op Europees niveau.

Een aantal verklaringen waren noodzakelijk. Met dit voorstel van resolutie willen we een aantal zaken ten aanzien van de regering verduidelijken en de nadruk op bepaalde aspecten leggen. Belangrijk is dat het Global Gateway-initiatief complementair moet zijn aan de klassieke ontwikkelingssamenwerking, waarbij het Parlement en de regering ontwikkelingsdoelstellingen naar voren schuiven. Die ontwikkelingsdoelstellingen moeten uiteraard ook worden gegarandeerd in elk initiatief dat op Europees niveau wordt genomen.

Bovendien is het ontzettend belangrijk – en dat zeg ik niet voor het eerst – dat bij ontwikkelingssamenwerking aandacht wordt besteed aan transparantie en rapportering aan het Parlement. Als we bij de bevolking draagvlak willen creëren voor ontwikkelingssamenwerking, wat absoluut belangrijk is, moeten we ervoor zorgen dat de mensen weten waarom we investeren in ontwikkelingssamenwerking, hoeveel we investeren en hoe die middelen kunnen worden gecontroleerd. Dat wordt in deze resolutie absoluut benadrukt.

Dat geldt ook voor de samenwerking met het maatschappelijk middenveld. We weten dat het in een aantal partnerlanden bijzonder moeilijk is om nog gouvernementele samenwerking te hebben, omdat er heel weinig stabiliteit is. Het middenveld is dan soms nog de enige mogelijkheid om op het terrein het verschil te maken en samen met de bevolking aan een toekomst te werken. Daarom is het ook belangrijk om te benadrukken dat het Global Gateway-initiatief volgens de ODA-criteria moet werken en dat de landen met de meeste noden worden geïncorporeerd.

Bij ontwikkelingssamenwerking is een win-winsituatie uiteraard belangrijk. Partnerschappen zijn optimaal wanneer beide partners winst kunnen maken.

Ten slotte, het is voor de N-VA-fractie essentieel dat bij initiatieven op het vlak van ontwikkelingssamenwerking wordt samengewerkt

met private actoren ter plaatse, maar ook met private actoren uit Europa. Op die manier kunnen we die win-winsituatie ook echt vorm geven.

We zullen dit voorstel van resolutie dan ook absoluut steunen.

23.02 Ellen Samyn (VB): Ik vervang mijn goede collega mevrouw Huybrechts, die vorige week is bevallen van haar tweede kindje, een zoontje.

(Applaus)

Mijnheer de voorzitter, collega's, de Global Gateway werd in 2021 gelanceerd als het Europese antwoord op het Chinese Belt and Road Initiative, de zogenaamde nieuwe zijderoute. Europa wilde daarmee zijn geopolitieke positie versterken, strategische afhankelijkheden verminderen en zijn economische belangen wereldwijd beter verdedigen. Ook voor het Vlaams Belang is het belangrijk dat Europa zijn strategische belangen verdedigt en niet afhankelijk wordt van grootmachten zoals China.

Wanneer we vandaag bekijken wat de Global Gateway concreet is geworden, moeten we toch een aantal fundamentele vragen stellen. Wat is de Global Gateway nu eigenlijk? Wat wil men er in de eerste plaats mee bereiken? Zelfs de indienster van deze resolutie, collega Van Hoof, erkende dat de Global Gateway nog altijd functioneert als een soort *black box*, een weinig transparant instrument waarvan zelfs experts moeite hebben om de concrete werking en financiële structuur te doorgronden. Dat is toch bijzonder opmerkelijk voor een initiatief waarmee men tegen 2027 maar liefst 400 miljard euro aan investeringen wil mobiliseren. Hoe kan men zulke enorme financiële ambities verdedigen wanneer zelfs de precieze werking van het instrument onvoldoende duidelijk is?

Een tweede, minstens even fundamenteel probleem betreft de doelstellingen van de Global Gateway. Oorspronkelijk werd het voorgesteld als een geo-economisch instrument dat de Europese strategische autonomie moest versterken, maar intussen zien we dat de doelstellingen steeds verder worden uitgebreid. Het gaat niet langer alleen over strategische infrastructuur, energie of handelscorridors. Uiteraard kan een beleidsinstrument verschillende doelstellingen nastreven, maar dat betekent nog niet dat die doelstellingen altijd met elkaar verenigbaar zijn.

Wat gebeurt er bijvoorbeeld wanneer een investering belangrijk is voor de Europese toegang

tot kritieke grondstoffen, maar niet aansluit bij de ontwikkelingsprioriteiten van het betrokken partnerland? Wat krijgt dan voorrang? Het strategische belang van Europa of de ontwikkelingsdoelstellingen van dat partnerland? Men kan niet voortdurend nieuwe prioriteiten toevoegen zonder ooit duidelijk te maken welke prioriteit uiteindelijk doorslaggevend is. Anders dreigt de Global Gateway een instrument te worden waaronder men om het even welk internationaal project kan onderbrengen, zonder nog helder te kunnen beoordelen of het oorspronkelijke doel daadwerkelijk wordt bereikt.

Wat daarbij bijzonder opvalt, is dat in de aangenomen commissietekst met geen woord wordt gerept over bijvoorbeeld migratie, terugkeer of terugname. We spreken over 400 miljard euro aan beoogde investeringen, maar waarom worden die dan niet als hefboom gebruikt om van derde landen concrete terugnameafspraken te eisen? Ook dat zou deel moeten uitmaken van een strategisch buitenlandbeleid.

Dan komen we bij een derde probleem, namelijk de efficiëntie. In de resolutie wordt terecht gewezen op het complexe netwerk van financieringsinstrumenten, instellingen en betrokken actoren. Wat is echter vervolgens de voorgestelde oplossing? Nog meer coördinatie, bijkomende investeringshubs, overlegstructuren en masterplannen. Ook in België wordt een Team Belgium Investment Hub opgericht, met een comité en een secretariaat, boven op de bestaande instellingen en instrumenten.

We willen de werking vereenvoudigen en efficiënter maken, maar het antwoord bestaat er opnieuw in bijkomende structuren op te richten. Ik vraag me dan af of we op die manier werkelijk efficiënter zullen werken of vooral meer tijd en middelen zullen besteden aan overleg, coördinatie en administratie.

Uiteindelijk blijft de belangrijkste vraag onbeantwoord, namelijk welke concrete meerwaarde dat alles oplevert.

Collega's, een aantal amendementen hebben de resolutie op bepaalde punten verbeterd. Er is inderdaad meer aandacht voor transparantie en parlementaire controle. Dat zijn noodzakelijke elementen. Meer transparantie vragen is echter niet hetzelfde als transparantie garanderen. Bovendien legt de geamendeerde tekst steeds meer de nadruk op ontwikkelingssamenwerking en de behoeften van partnerlanden, waardoor de oorspronkelijke geopolitieke doelstelling van de

Global Gateway steeds verder naar de achtergrond dreigt te verdwijnen.

Het Vlaams Belang wil geen bijkomend moeilijk te doorgronden Europees instrument dat onder het mom van geopolitieke belangen uiteindelijk vooral uitgroeit tot een nieuwe financieringsstructuur voor ontwikkelingssamenwerking. Zeker gezien de huidige moeilijke budgettaire omstandigheden, zowel in België als in de Europese Unie, is het bovendien onverantwoord om opnieuw middelen vrij te maken voor een instrument waarvan de meerwaarde onvoldoende is aangetoond.

U zult dan ook begrijpen dat onze fractie de resolutie niet zal steunen.

23.03 Mathieu Michel (MR): Monsieur le président, chers collègues, je pense que les auditions ont permis de mieux cerner le système particulier qu'est cette stratégie européenne de Global Gateway. Trop souvent, on la réduit à de l'aide liée, à des investissements tournés vers notre seul intérêt, ou parfois, pour les plus pessimistes, à un concurrent aux politiques traditionnelles de coopération au développement.

Je pense que c'est une lecture erronée. Le texte que nous votons ici aujourd'hui le montre. Pendant des années, nous avons regardé les routes de la soie chinoise avec une certaine perplexité, vu les montants mobilisés, avec parfois une certaine amertume, vu l'absence de conditionnalité des prêts, et avec une certaine inquiétude, en voyant des partenaires historiques se tourner vers d'autres.

Global Gateway, c'est la réponse européenne ou, pour reprendre les mots de notre accord de gouvernement, "une alternative solide et crédible à l'opportunisme géostratégique de la Fédération de Russie et de la République populaire de Chine".

Cette réponse produit des résultats. L'objectif initial était de mobiliser 300 milliards d'euros d'ici 2027. Il a été atteint dès octobre 2025, et porté à 400 milliards, principalement au moyen de garanties, de financements mixtes et de la mobilisation de capitaux privés.

Dans le même temps, l'aide publique au développement des donateurs de l'OCDE a reculé de 23 % en 2025, la baisse la plus brutale jamais enregistrée. C'est évidemment dur à entendre, mais c'est la réalité. Le modèle classique de l'aide est sous pression partout.

Soyons clairs: Global Gateway n'est pas une

rupture avec la coopération au développement. C'est une façon plus impliquée de la concevoir. L'objectif reste celui que fixe l'article 208 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne: la réduction et, à terme, l'éradication de la pauvreté. Ce qui évolue, c'est la manière d'y parvenir. Ce texte veille à ce que cette manière n'oublie personne, en particulier dans les contextes fragiles.

Il est vrai que Global Gateway porte un accent particulier sur l'Afrique, qui concentre environ la moitié des moyens. L'Afrique dispose de nombreux atouts pour s'intégrer dans le commerce mondial et sortir ainsi de la dépendance à l'aide.

L'Afrique n'est plus seulement bénéficiaire. Elle devient actrice de son développement, en partenariat étroit avec l'Europe. Une coopération plus impliquée, c'est une coopération que ne se contente plus de financer. Elle s'engage, elle investit aux côtés de ses partenaires. Elle partage les risques.

Elle construit dans la durée, car nos pays ont des solutions pertinentes à offrir, des savoir-faire, des technologies, des entreprises et des institutions. Nos partenaires, eux, ont aussi leurs priorités et leurs ambitions. Il ne s'agit plus de donner d'un côté et de recevoir de l'autre, mais de construire ensemble, dans un rapport plus mutuellement respectueux.

Cette approche convient particulièrement bien à notre pays, par les priorités de notre coopération, à savoir la santé mondiale, le climat et la stabilité; par notre expertise, notamment portuaire, logistique et dans les énergies durables; par notre approche à 360° et par nos programmes de coopération technique; et aussi, par notre image de partenaire de confiance en Afrique.

Cotonou, par exemple, en est la démonstration. Retenu par les autorités béninoises, le port d'Anvers-Bruges y travaille aux côtés d'Enabel. Entre 2018 et 2023, le port de Cotonou a gagné 26 places dans l'indice de performance logistique de la Banque mondiale. Et l'Équipe Europe, Team Europe, prolonge aujourd'hui ce travail et c'est la même logique dans la santé et dans d'autres domaines.

Mais soyons lucides, chers collègues, une stratégie qui veut convaincre doit pouvoir aussi rendre des comptes. Le Parlement européen l'a dit en mars, le Conseil l'a répété en juin. La sélection, le financement et l'impact des projets doivent être plus lisibles. Et les secteurs sociaux, la santé,

l'éducation restent sous-représentés parmi les 256 projets phares.

C'est pourquoi ce texte demande des critères de transparence contraignants, un suivi systématique de l'impact et des projets mieux alignés sur les priorités des pays partenaires. Et surtout, il demande au gouvernement de venir chaque année devant cette Chambre présenter une évaluation des contributions belge et européenne avec une attention particulière à l'impact social et aux objectifs de développement. Sur ce besoin de contrôle, il subsiste une différence de fond avec ceux qui ne voient dans le Global Gateway qu'un rival à l'aide à la coopération. Nous pensons, nous, que l'intérêt mutuel de deux parties qui collaborent ensemble, créent de la valeur économique, de la stabilité et de la sécurité des deux côtés est bien plus durable que des partenariats à sens unique. Prenons les matières premières critiques dont le ministre a parlé tout à l'heure. Leur accès est fondamental pour l'Union, mais l'enjeu, c'est que leur transformation se fasse aussi en Afrique, que la valeur ajoutée, les emplois, les compétences restent sur place. C'est cela aussi un partenariat équilibré.

En conclusion, monsieur le président, au-delà de cette résolution, nous encourageons évidemment le gouvernement à saisir pleinement l'opportunité du Global Gateway dans ses dimensions politiques, économiques, mais aussi solidaires. Nous soutiendrons cette résolution.

23.04 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, je pense qu'il y a eu une confusion dans la liste: il est inscrit M. Aouasti au lieu de M. Boukili.

Monsieur le président, chers collègues, nous nous abstiendrons sur cette résolution, même si nous saluons les amendements qui répondent à plusieurs critiques importantes formulées par les ONG lors des auditions. Malheureusement, ces améliorations ne changent toutefois pas le fond du problème.

Pour rappel, le Global Gateway a été lancé en 2021. Il s'agit de la stratégie d'investissement extérieur de l'Union européenne, qui prévoit de mobiliser jusqu'à 300 milliards d'euros entre 2021 et 2027, principalement dans les pays du Sud, avec une place importante accordée à l'Afrique. Les investissements se concentrent dans cinq domaines: le climat et l'énergie, les transports, le numérique, la santé, ainsi que l'éducation et la recherche.

Parmi les entreprises associées figurent de

grandes multinationales telles que Siemens, A.P. Moller, Suez ou BioNTech. Dans les instances consultatives figurent également TotalEnergies, Volvo, Brussels Airlines et Bayer. Le Global Gateway nous est présenté comme un partenariat gagnant-gagnant. Mais qui est réellement gagnant?

Pour répondre à la question, j'aimerais relever deux aspects. Le Global Gateway repose sur des investissements publics et privés. Or, les investissements publics serviront principalement à financer des infrastructures, mais aussi à limiter les risques supportés par les investisseurs privés. En d'autres termes, les risques sont socialisés tandis que les bénéfices sont privatisés. Voilà un premier élément problématique de cette stratégie.

Les grands gagnants ne sont ni les travailleurs européens, qui assument par l'argent public une partie des risques du secteur privé, ni les populations des pays du Sud, mais bien les multinationales qui investiront dans ces projets. Ce n'est d'ailleurs pas un hasard si les investissements se concentrent sur l'énergie, les minerais critiques, les ports et les corridors commerciaux. Ce sont précisément des secteurs stratégiques pour le contrôle des ressources, des infrastructures et des chaînes d'approvisionnement mondiales.

Prenons l'exemple du corridor de Lobito. Cette liaison ferroviaire relie le port angolais de Lobito aux régions minières du Katanga, en RDC, et à la Copperbelt, en Zambie. La RDC possède à elle seule plus de la moitié des réserves mondiales de cobalt, une matière première essentielle pour l'industrie européenne. À ce propos, et pour en revenir au débat, passionnant d'ailleurs, que nous avons eu tout à l'heure, cette ligne ferroviaire a été construite à l'époque coloniale, sous domination belge et portugaise, afin d'acheminer les minerais vers la côte atlantique. D'une certaine manière, nous reproduisons aujourd'hui la même logique, plus d'un siècle plus tard. Des financements européens et américains sont à nouveau mobilisés pour développer ce corridor reliant les mines au port d'exportation.

Or, rien dans cette stratégie ne nous garantit que ces investissements permettront au Congo et à la Zambie, par exemple, de transformer eux-mêmes leurs minerais, de développer leur industrie ou encore de conserver les richesses produites. Ces garanties n'existent pas. Or, nous savons ce qu'il advient lorsqu'elles font défaut. Nous risquons dès lors de reproduire les mêmes logiques que par le passé.

Pour conclure, je citerai M. Francken, ministre de la Défense. Lors d'un déplacement à Kinshasa, il a déclaré: "L'Europe et les États-Unis doivent de toute urgence acquérir une plus grande part du marché de l'extraction minière. Cela devra se faire ici, au Congo. La Belgique peut jouer un rôle clé à cet égard." Il existe donc une logique d'ensemble. Cette logique traverse les accords que nous avons examinés précédemment, cette résolution ainsi que l'accord avec le Chili.

Tout à l'heure, certains ont affirmé que je racontais n'importe quoi et que mes propos étaient grotesques. Pourtant, lorsque l'on met en perspective l'ensemble des mesures qui sont prises, ainsi que la politique de réarmement et de militarisation défendue par M. Francken, certaines choses deviennent plus claires. Je pense que les débats de cette séance plénière l'ont démontré.

23.05 Pierre Kompany (Les Engagés): Chers collègues, le Global Gateway est une importante stratégie européenne qui existe déjà depuis 2021. Elle vise à développer des connexions intelligentes, propres et sûres dans les domaines du numérique, de l'énergie et des transports, tout en renforçant les systèmes de santé, d'éducation et de recherche à travers le monde.

Par cette résolution, nos collègues du cd&v proposent une modernisation de cette stratégie. Ces dernières années, les crises se sont accentuées. Qu'elles soient climatiques, géopolitiques, sanitaires ou économiques, elles témoignent des nombreuses tensions auxquelles notre monde est confronté aujourd'hui.

En Belgique, ne dit-on pas que l'union fait la force? Ce qui était comme un adage assez reconnu dans beaucoup de pays est devenu pour la Belgique une devise officielle. C'est dans ce cadre que la Belgique rentre dans ce que recherche l'Union européenne et qu'elle en a une expertise plus pointue que la plupart des États européens qui courent vers les minerais et d'autres ressources.

Dans ce genre de situation, l'individualisme n'a jamais permis de progresser. En unissant les forces de nos États membres, l'action externe commune apporte un bénéfice supérieur à la somme des actions individuelles. C'est une philosophie basée sur l'approche "Team Europe" qui réunit l'Union européenne, ses États membres et leurs institutions financières et de développement, afin de mobiliser le secteur privé pour stimuler des investissements permettant de produire des effets générateurs de changement.

Du reste, nous avons la chance de pouvoir compter sur une implication remarquable des acteurs du développement et de la société civile au niveau belge.

Dans cette logique de construction de connexions durables et fiables qui servent les populations et la planète, nos partenariats et investissements à travers le monde doivent désormais s'imposer dans un cadre gagnant-gagnant et conduire à davantage d'autonomie de l'aide au développement pour les pays concernés par les projets de Global Gateway.

Au regard des projets phares pour 2026, la stratégie européenne se concentre géographiquement sur l'Afrique – je répète: sur l'Afrique! – et identifie les priorités sectorielles, telles que le climat et l'énergie. Nous attendons de l'Union européenne que celle-ci accorde davantage d'importance aux priorités, aux besoins et aux agendas des pays partenaires. C'est pourquoi nous parlons de "gagnant-gagnant".

Chers collègues, au nom des Engagés, je vous invite donc à soutenir cette proposition de résolution introduite par notre collègue Els Van Hoof, du CD&V. Je vous remercie.

Le président: Merci, cher collègue, de respecter le temps de parole.

23.06 Els Van Hoof (cd&v): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben blij dat deze resolutie, die ik in 2024 heb opgesteld, er nu is. We zullen echter nog heel wat moeten uitleggen voor de mensen begrijpen wat de Global Gateway is. Dat is jammer, want het is een van de belangrijkste en meest gefinancierde strategieën van het Europese buitenlands beleid. Voor de periode 2021-2027 wordt maar liefst 400 miljard euro wereldwijd geïnvesteerd in duurzame en betrouwbare infrastructuur en verbindingen. Daarmee poogt de Europese Unie haar naïviteit op te geven en een alternatief te voorzien voor de Chinese zijderoute, de Belt and Road Initiative, wat ook maar heel weinig mensen kennen. China probeert overal infrastructuur en verbindingen aan te leggen, zonder rekening te houden met de landen en met de mensen die daar wonen.

Net daarom is deze resolutie zo belangrijk, uiteraard om de naamsbekendheid te vergroten, maar ook voor onze bedrijven die willen investeren. Er zit heel veel potentieel in, maar we moeten de Global Gateway vooral sterker, geloofwaardiger en effectiever maken. Ik zie heel veel engagement vanwege de Europese instellingen en ook

vanwege een aantal stakeholders, zoals de private sector en ngo's, om iets van die strategie te willen maken.

Om er een echt succesverhaal van te maken, zijn er echter bijstellingen nodig die heel duidelijk zijn opgenomen in deze resolutie. Ook het Europees Parlement heeft er in maart 2026 een lijvig rapport over geschreven en legde een aantal pijnpunten en werkpunten bloot. Zoals mevrouw Samyn al zei, gaat het over de complexe en versnipperde beheerstructuur waaraan we willen werken. Het gaat ook over het verhogen van de transparantie en de monitoring en het voorzien van voldoende financiering, ook vanuit de private sector.

De belangrijkste boodschap die als een rode draad door heel de resolutie loopt, is dat, als dit een kans op slagen wil hebben, vooral in Afrika zoals de heer Kompany zei, oprechte evenwaardige partnerschappen nodig zijn, met inspraak van de landen in het globale zuiden. Partnerschappen zijn immers geen partnerschappen wanneer slechts een partner de agenda bepaalt. Wie duurzame relaties wil opbouwen, moet vertrekken vanuit gelijkwaardigheid, wederzijds respect en gedeelde belangen.

Europa heeft een USP dat ons onderscheidt van andere grootmachten, zoals Rusland, China en tegenwoordig ook de Verenigde Staten. Europa wil immers inzetten op de verbetering van de levenskwaliteit van mensen. Daarom moeten we sleutelen aan de inhoudelijke focus van de strategie. De strategie was weliswaar opgevat als een 360 gradenbenadering, maar we zien dat de inhoudelijke focus vrij beperkt blijft. Ze beperkt zich tot de harde sectoren. De flagshipprojecten zijn al aangehaald. Voor 2026 werden 256 projecten voorgesteld, waarvan de helft gericht is op klimaat en energie, 20 % op transport, 12 % op digitale infrastructuur en internet. Slechts 10 % is gericht op gezondheidszorg en amper 8 % op onderwijs. Die balans is scheefgetrokken.

Collega's, we zullen ons niet alleen met infrastructuurinvesteringen onderscheiden van andere grootmachten. We verschillen van elkaar doordat we onze waarden uitdragen. Dat is het principe van het Europese model: ook kansen creëren voor de mensen daar, zodat ze een goed leven kunnen leiden, hun levenskwaliteit kunnen verbeteren en perspectief krijgen.

Investerings in onderwijs, gezondheidszorg, waardig werk en sociale bescherming vormen voor ons ook een soort exportmodel. We zijn daar fier op. Daarom moeten die investeringen een

prominentere plaats krijgen in de Global Gateway, net als de betrokkenheid van lokale gemeenschappen en het middenveld. Dat alles onderscheidt ons van de Chinese aanpak. We moeten inderdaad fier durven zijn op dat USP. Onze specifieke waarden vormen onze sterkte.

Voorts mogen we ons niet laten verleiden om de ontwikkelingssamenwerking te laten vervangen door de Global Gateway. Beide moeten naast elkaar blijven bestaan. Het zijn immers twee communicerende vaten. U zegt dat het helemaal niet duidelijk is of het om infrastructuurprojecten dan wel om ontwikkelingssamenwerking gaat. Het gaat om een gedifferentieerde aanpak.

Er zijn heel wat fragiele landen en kwetsbare regio's in de wereld waar investeren inderdaad bijzonder moeilijk is. De risico's zijn er te groot. Daar moeten we vanuit de ontwikkelingssamenwerking blijven investeren aangezien de marktlogica er niet meteen zal werken. Het is er moeilijk investeren of de geostrategische belangen zijn er onvoldoende groot om de noden van de bevolking te beantwoorden.

Er is in dit Huis een nieuwe resolutie over terugverdieneffecten onderweg. Wel, ook ontwikkelingssamenwerking levert terugverdieneffecten op. We hebben ze lange tijd niet blootgelegd, maar ze zijn heel duidelijk aanwezig.

Met deze resolutie wil ik duidelijk maken dat de Global Gateway vandaag een prominente plaats inneemt in het Europese beleid, dat er noodzakelijke verbeteringen zijn en dat ik uiteraard op uw steun hoop. Dank u wel.

23.07 **Sandro Di Nunzio** (Anders.): Collega's, ook mijn fractie zal het voorliggende voorstel van resolutie goedkeuren. Wij voeren constructief oppositie en dus als een initiatief goed is, dan steunen we dat ook.

Verschillende collega's hebben al uitgelegd waarom de Global Gateway zo belangrijk is. We investeren honderden miljarden euro's vanuit de Europese Unie in vooral in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Zo bouwen we de strategische afhankelijkheid van ons land en van Europa ten opzichte van de betrokken landen en ten opzichte van China en Rusland af en verstevigen we de positie van Europa in de wereld, want die staat in de geopolitieke situatie waarin we de voorbije jaren verzeild zijn geraakt, onder druk.

Ook al stemmen we voor het voorstel, ik heb een puntje van kritiek. Terwijl de oorspronkelijke tekst een goede eerste aanzet was, zijn de focus en de helderheid van de tekst toch wat verwaterd door de tientallen amendementen van de meerderheid. Zodra men deel uitmaakt van de meerderheid, wordt men nu eenmaal door de kabinetten aangestuurd om een en ander te amenderen en ik begrijp die meerderheidslogica. Nochtans is het mijn inziens de bedoeling dat we in het Parlement net wat scherper zijn ten aanzien van de regering en duidelijk moeten aangeven welke richting het beleid moet uitgaan en hoe de regering zich moet positioneren.

Ik wil daarom nogmaals duidelijk maken waar onze partij de focus legt. Uiteraard steunen we investeringen in duurzame ontwikkeling, maar steeds met oog voor de economische belangen van Europa en België. We geloven in strategische partnerschappen, die zowel onze partners als onze eigen economie sterker maken. Wij zien de Global Gateway in de eerste plaats als een instrument om duurzame ontwikkeling te koppelen aan geopolitieke en economische slagkracht, uiteraard met een wederzijdse win-win in gesprek met de partners. Die doelstelling is voor ons belangrijk.

Het is jammer dat de focus enigszins verwaterd is. Hoe dan ook zijn de boodschap en de doelstelling voor ons nog voldoende helder om het voorstel van resolutie te steunen. We roepen de regering, hier vertegenwoordigd door minister Jambon, ook op om daar op Europees vlak werk van te maken. Ik dank u voor het initiatief. *Let's do it.*

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
 Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De bespreking is gesloten.
 La discussion est close.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.
 Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.

[24] Wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen (1705/1-3)

[24] Projet de loi portant dispositions financières diverses (1705/1-3)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
 La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Wim Van der Donckt, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
 Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
 La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (1705/3)
 Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (1705/3)

Het wetsontwerp telt 57 artikelen.
 Le projet de loi compte 57 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
 Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 57 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 57 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
 La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[25] Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2025/872 van de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot wijziging van de wet van 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen (1719/1-3)

[25] Projet de loi visant à transposer la directive (UE) 2025/872 du Conseil du 14 avril 2025 modifiant la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et à modifier la loi du 19 décembre 2023 concernant l'introduction d'un impôt minimum pour les groupes d'entreprises multinationales et les groupes nationaux de grande envergure (1719/1-3)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Le rapporteur, M. Stéphane Lasseaux, renvoie au rapport écrit.

Collega Verkeyn heeft het woord in de algemene bespreking.

25.01 Charlotte Verkeyn (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil kort aanstippen dat DAC9 gaat over de vereenvoudiging van de fiscale rapportering voor multinationals en alleen voortbouwt op pijler 2. Pijler 2 was een internationale afspraak die multinationale ondernemingen met een jaaromzet van minstens 750 miljoen euro ertoe verplicht om een effectieve minimumbelasting van 15 % te betalen. Die minimumbelasting bestaat al en daaraan wijzigt niets.

In de vorige legislatuur werd in de begroting geraamd dat die maatregel 650 miljoen euro aan inkomsten zou opleveren. Uiteindelijk werd slechts 50 miljoen euro aan inkomsten geïnvesteerd. Een vereenvoudiging drong zich dus op om buitenlandse investeringen niet te verjagen en de ingeschreven inkomsten in de toekomst te kunnen realiseren. Daarom is gekozen voor de omzetting via DAC9.

Het gaat om een administratieve vereenvoudiging, waarbij één onderneming centraal een rapport kan indienen voor de volledige groep.

25.02 Stéphane Lasseaux (Les Engagés): Monsieur le ministre, chers collègues, je voudrais préciser que ce projet vise à assurer la transposition de la directive européenne DAC9 qui organise l'échange automatique des informations relatives au Pilier Deux entre les administrations fiscales, comme notre collègue vient de le préciser.

Cette transposition constitue une étape importante dans la mise en œuvre du Pilier Deux de l'OCDE, qui instaure une imposition minimale de 15 % pour les grands groupes. Pour rappel, le Pilier Deux a pour objectif de lutter contre l'érosion de la base imposable et la concurrence fiscale dommageable, deux enjeux majeurs de la fiscalité mondiale.

Le projet de loi précise les modalités d'échange des informations contenues dans le rapport d'information des groupes: l'accès à des informations fiables sur la structure et les activités de ces groupes est indispensable pour garantir l'application correcte du système d'impôt minimum.

Le projet renforce ainsi la coopération fiscale internationale que nous soutenons pleinement car, face à des stratégies d'optimisation fiscale qui dépassent les frontières, la réponse doit nécessairement être internationale.

Enfin, le projet de loi prévoit le dépôt centralisé du rapport d'information du groupe, ce qui permet d'éviter de devoir déposer le rapport dans chaque État où le groupe est présent. Cette centralisation constitue une simplification administrative bienvenue dans une matière caractérisée par sa complexité.

Pour ces différentes raisons, notre groupe soutiendra naturellement ce projet de loi. Je vous remercie pour votre écoute.

25.03 Minister Jan Jambon: Na deze twee erudiete tussenkomsten verwijst ik naar het verslag van de commissievergadering. Ik denk dat alles erover gezegd is.

De **voorzitter:** Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (1719/3)
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (1719/3)

Het wetsontwerp telt 24 artikelen.
Le projet de loi compte 24 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 24 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 24 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

26 Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de btw-regels voor het digitale

tijdperk die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2027 en 1 juli 2029 (1718/1-3)

26 **Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne les règles en matière de TVA adaptées à l'ère numérique applicables à partir du 1er janvier 2027 et du 1er juillet 2029 (1718/1-3)**

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Wim Van der Donckt, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (1718/3)
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (1718/3)

Het wetsontwerp telt 14 artikelen.
Le projet de loi compte 14 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 14 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 14 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

27 **Wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/1-4)**

27 **Projet de loi concernant la norme énergétique (1715/1-4)**

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur, de heer Dieter Vanbesien, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Collega Verkeyn heeft het woord in de algemene bespreking.

27.01 **Charlotte Verkeyn** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooreerst laat ik opmerken dat het wetsontwerp alleen betrekking heeft op de kosten voor elektriciteit.

Mijnheer de minister, wij bedanken u omdat u hiermee werk maakt van de daling van de kosten voor elektriciteit voor zowel gezinnen als ondernemingen. U doet dat door een verlaging van de accijnzen. Dat is trouwens het enige wat binnen uw bevoegdheid als minister van Financiën valt. Collega's, onze minister heeft dus zijn deel van het werk gedaan om de elektriciteitskosten te doen dalen.

27.02 **Kurt Ravyts** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik ben natuurlijk niet de hoeder van mijn broeders, maar er zijn hier weinig ingeschreven sprekers aanwezig. Dat is jammer voor het debat.

Mijnheer de minister, u bent er gelukkig wel en dat is natuurlijk het belangrijkste.

27.03 Minister **Jan Jambon**: (...)

27.04 **Kurt Ravyts** (VB): Dat komt omdat ik geen lid ben van de commissie voor Financiën.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, de heer Ravyts heeft het woord. U krijgt dadelijk het woord.

27.05 **Kurt Ravyts** (VB): Ik heb in ieder geval het dossier vanuit de commissie voor Energie gevolgd. We kunnen rustig met elkaar in gesprek gaan.

In het licht van de ambitie van het regeerakkoord rond de energienorm en de onmiskenbare aantasting van de concurrentiekracht van onze energie-intensieve bedrijven door de hoge energieprijzen in dit land hebben we de beslissingen van de federale ministerraad van december 2025 verwelkomd. Concreet werd in december 2025 afgerond bijna 1 miljard euro uitgetrokken voor de toepassing van de energienorm.

Het is genoegzaam bekend dat de energieprijz vandaag een van de bepalende factoren is voor de concurrentiekracht van de industrie. De chemische sector is daarvan een sprekend voorbeeld.

In de praktijk is er bij de toepassing van de energienorm een tijdelijke en een structurele component. Er is op federaal niveau de structurele verlaging van de elektriciteitstransmissietarieven en de nettarieven. Daarnaast is er via het Europese kader voor staatssteun, CISAF, tijdelijke steun, die door de regionale regeringen in dit land moet worden uitgevoerd conform het advies van de Raad van State.

De totstandkoming van de energienorm heeft begin dit jaar toch wel wat voeten in de aarde gehad.

Op federaal niveau moeten we ons dus beperken tot de structurele verlaging van de elektriciteitstransmissienettarieven. We hebben eind april dan ook het wetsontwerp over het tarifair richtsnoer mee goedgekeurd in de commissie voor Energie. Daardoor kan de CREG een structurele interventie in het tariefregime invoeren om een optimaal en evenwichtig gebruik van het transmissienet te waarborgen, met een differentiatie van de netgebruikers op basis van hun verbruiksprofiel. De Raad van State heeft bevestigd dat het ontworpen tarifaire richtsnoer in overeenstemming is met het toepasselijke EU-recht. De regulator kan dus zijn discretionaire bevoegdheden inzake tarieven ten volle uitoefenen.

De betrachting van de CREG – en ongetwijfeld ook van de regering – is om de tariefvermindering voor bepaalde profielen vanaf 1 november 2026 in werking te laten treden. Dat betekende dus een ingreep in de tarifiering voor de lopende periode 2024-2027, ook voor de andere gebruikerscategorieën, omdat in ons systeem elke vermindering van de tariefbijdrage van een gebruikerscategorie die niet gepaard gaat met een overeenkomstige vermindering van de totale kosten van het systeem, noodzakelijkerwijs tot een relatieve stijging leidt van de tarieven die aan de andere gebruikers wordt aangerekend.

Gelukkig, en terecht, heeft men in de regering het politieke standpunt ingenomen dat de tariefvermindering niet zomaar kon worden afgewenteld op de tarieven van de andere verbruikerscategorieën. Het Vlaams Belang heeft van meet af aangedrongen op een evaluatie van de impact van de invoering van de tariefvermindering voor de bedrijven op de netverbruikers die daarvan niet zullen genieten. Dat geldt trouwens ook voor de kleine bedrijven.

Mijnheer de minister, we hebben toch een aantal

opmerkingen. *De Tijd* wees er op 14 oktober op dat de deelstaten hun deel van de regeling nog niet hebben geïmplementeerd. Ik heb het dan over het CISAF, het tijdelijk kader, dat blijkbaar deel uitmaakte van de begrotingsbesprekingen op Vlaams niveau. Mijnheer de minister, de industrie zit daarop te wachten. Zij heeft daarvoor trouwens ook een brief geschreven.

Ten tweede, het is wat kort door de bocht om deze compensatieregeling – want dat is het – voor 100 % in de markt te zetten als een verdere accijnsverlaging op elektriciteit, na de taxshift die u op 1 augustus hebt laten ingaan, conform de programmawet van mei. Het gaat immers om een loutere compensatie voor de stijging van de nettarieven, die het gevolg is van de gekozen methode voor de implementatie van de energienorm.

Ik kom tot mijn derde opmerking. Het federale ontwikkelingsplan van Elia, met miljarden euro's aan netinvesteringen, zal ervoor zorgen dat tijdens de volgende tariefperiodes een aanzienlijke verhoging van de transmissienettarieven wordt doorgevoerd. Vanaf 2028 kan die verhoging oplopen tot ongeveer 60 %.

Ten vierde mogen we niet vergeten dat de taxshift van elektriciteit naar gas de komende jaren stelselmatig verder zal oplopen. Tegen 2029 zou die, hoewel u dat in de commissie hebt ontkend, volgens de tabellen die de regering vorig jaar heeft verspreid, ongeveer 365 miljoen euro aan extra ontvangsten moeten opleveren. De verlaging van de accijnzen op elektriciteit die hier vandaag voorligt, bedraagt ongeveer 170 miljoen euro. Netto betekent dat voor de mensen nog altijd een verhoging van bijna 200 miljoen euro aan energiebelastingen.

Ten vijfde, de vraag is of de accijnsverlaging van vandaag de stijging van de transmissienettarieven voor gezinnen en bedrijven die niet van de korting genieten, volledig zal compenseren. In de commissie bleef u ontwijkend en verwees u naar de CREG.

Ten zesde, inzake de financiering bevestigde u in de commissie aan collega Coenegrachts dat het budget voor deze compenserende accijnsverlaging deel uitmaakt van de enveloppe van 949 miljoen euro. Dat betekent logischerwijs dat het daadwerkelijk beschikbare budget voor de energie-intensieve bedrijven lager ligt dan eerder was aangekondigd.

Nu kom ik tot nog enkele politieke opmerkingen.

Ik heb een vraag over het prijsbeschermingsmechanisme. In het voorjaar van 2023 werd de wet tot hervorming van de fiscaliteit op de energiefactuur aangenomen. Die wet voerde de federale bijzondere accijnzen op gas en elektriciteit in. Toen werd ook een prijsbeschermingsmechanisme ingevoerd, met als bedoeling om de btw-winst als gevolg van schommelingen van de marktprijzen automatisch te compenseren via de bijzondere accijnzen voor niet-zakelijke klanten.

Mijnheer de minister, de bovengrens voor aardgas werd vastgelegd op 100 euro per megawattuur. Mijnheer Wollants, we komen stilaan maar zeker in de buurt daarvan. Enkele dagen geleden stegen de prijzen zelfs even boven 90 euro per megawattuur. Dat is toch belangrijk, mijnheer de minister.

Het is jammer dat de heer Seuntjens van Vooruit niet aanwezig is. Wat heeft Vooruit, bij monde van de heer Seuntjens, een maand geleden allemaal voorgesteld? De bedragen moesten naar beneden worden bijgesteld, zodat er een beter prijsbeschermingsmechanisme zou komen. Dat was een volkomen terecht voorstel. Wij steunen die vraag, maar er gebeurt niets. Nochtans hebt u zelf in maart, toen de crisis in de Straat van Hormuz uitbrak, aangekondigd dat de regering het prijsbeschermingsmechanisme in de wet zou bekijken. Daar is niets van terechtgekomen.

Ik ga ervan uit dat u als minister van Financiën ook op de hoogte bent dat we best een weesgegroetje bidden voor een zachte winter. Er tekent zich immers een enorme prijsproblematiek af voor het gasverbruik in Europa als we een strenge winter krijgen.

Het volgende heeft me dan ook enigszins verrast, mijnheer de minister. U bent natuurlijk niet verantwoordelijk voor de uitspraken van uw premier, noch voor uitspraken van N-VA'ers die in het Vlaams Parlement zetelen. Ik las op de website van de N-VA, altijd boeiend om te volgen, een uitspraak van Andy Pieters, de uit Limburg afkomstige voorzitter van de commissie voor Economie in het Vlaams Parlement. Ik citeer: "Verder uitstel Europese CO₂-taks zou mildering energiefactuur tot 400 euro per gezin betekenen." Op Europees niveau zou het volgens de heer Pieters een kwestie van gezond verstand zijn om een verder uitstel van de koolstofheffing op verwarming en transport, ETS2, te bepleiten. Zo zou een verdere stijging van de energiefactuur per gezin kunnen worden voorkomen.

Wat zei evenwel de heer De Wever vorige week tijdens de Europese top? "*It's pointless* om dat uitstel te vragen." België heeft zich dus niet aangesloten bij de Europese landen die een verder uitstel van ETS2 bepleiten, ondanks de retoriek van Vlaams parlements lid Pieters. Ik ben misschien niet aanwezig in de commissie voor Financiën, maar ik kan nog altijd heel goed teksten lezen, mijnheer de minister. Dat is toch een bijzonder triestig tafereel.

Ik heb ook nog een uitsmijter ten aanzien van de leden van Vooruit. De Britse premier is een socialist, een sociaaldemocraat. Andy Burnham is vrij nieuw. Hij heeft groen licht gegeven voor de exploitatie van een nieuw gasveld in de Noordzee. Hij lijkt te navigeren in de richting van een fossielvriendelijker energie- en klimaatbeleid, onder druk van de bevolking. Drie vierde van de Engelsen verwarmt zich nog met gas, dat is een beetje vergelijkbaar met de situatie in Vlaanderen. Het Verenigd Koninkrijk is momenteel een netto-importeur van gas en olie. Andy Burnham kiest ervoor om dat een klein beetje te counteren met eigen productie en exploitatie.

De sociaaldemocraten hier hanteren voortdurend de mantra dat we op korte termijn sociale maatregelen moeten nemen rond het gebruik van gas, maar dat we op langere termijn van gas af moeten. De Britse premier denkt daar toch enigszins anders over.

Mijnheer de minister, ik kan hier nog de hele avond een aantal tegenstellingen aantonen, zowel met betrekking tot de Vooruitfractie als met betrekking tot de N-VA-fractie. Dat ga ik niet doen, want u zult toch niet antwoorden. Ik wil u wel verheugen met het nieuws dat we het wetsontwerp uiteraard zullen goedkeuren.

De **voorzitter**: Collega Ravyts, niemand houdt u tegen om uw spreekrecht uit te putten. Ik geef het woord aan collega Piedboeuf.

27.06 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, nous savons que le coût de l'énergie pèse sur la compétitivité de nos entreprises ainsi que sur les ménages. Le projet de loi qui nous est soumis aujourd'hui apporte une réponse en réduisant les accises sur l'électricité, ce qui offre une compensation face à la hausse des tarifs et encourage l'électrification.

Nous saluons également, monsieur le ministre, la simplification de la tarification. Avec une structure des accises rationalisée et moins de distinctions administratives inutiles, l'objectif est de rendre le

système plus lisible et plus simple à gérer, tant pour les fournisseurs que pour l'administration. C'est donc, comme souvent avec vous, une approche pragmatique qui allège la fiscalité énergétique et simplifie les règles pour soutenir notre économie. Nous soutiendrons évidemment ce projet avec plaisir.

27.07 Robin Tonniau (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, we zouden het bijna vergeten, maar enkele maanden geleden zijn de Verenigde Staten samen met Israël een oorlog tegen Iran begonnen. Ze dachten toen nog dat ze het land snel op de knieën konden krijgen om zich zo de grondstoffen toe te eigenen. Het zou ook niet de eerste keer zijn dat de Verenigde Staten dat in hun korte geschiedenis zouden doen.

Die oorlog is echter helemaal anders uitgedraaid dan ze zelf hadden verwacht. De gevolgen zijn dramatisch, in de eerste plaats voor de slachtoffers ter plaatse: doden, gewonden, kapotgeschoten scholen en gebombardeerde bruggen en wegen. Het is er een en al ellende.

Ook de wereldeconomie lijdt zwaar onder die oorlog. De gevolgen treffen eveneens de huishoudens, de werkende klasse en de bedrijven hier bij ons, in Europa en in de rest van de wereld. Dat komt omdat de energieprijzen stijgen en blijven stijgen. Mensen en bedrijven moeten vandaag veel meer uitgeven voor energie dan vroeger. Daardoor kunnen gezinnen minder uitgeven en daalt hun koopkracht. Bedrijven kunnen minder investeren, stoppen investeringen of stellen ze uit. Ondertussen loopt de inflatie op tot bijna 5 %.

Over een sneeuwbaaleffect gesproken: de oorlog van de Verenigde Staten en Israël tegen Iran leidt tot hoge energieprijzen. Die hoge energieprijzen leiden uiteindelijk tot hoge inflatie, die op haar beurt de rente doet stijgen. Die hogere rente zullen we uiteindelijk opnieuw moeten betalen. Jullie spreken soms over een Belgiëpremie, maar ik vind dat we stilaan mogen spreken over een Trumppremie.

Naast de vele verliezers levert de crisis vaak ook winnaars op. Ik noem die winnaars bewust oorlogsprofiteurs. In dit geval gaat het om enkele grote oliebedrijven. In drie maanden tijd boekten de acht grootste oliebedrijven samen meer dan 80 miljard euro winst. Dat zijn geen normale winstmarges meer, maar overwinsten op kap van de werkende mensen en de industrie.

Het geld dat mensen vandaag aan de pomp betalen, gaat natuurlijk ergens naartoe. Uiteindelijk komt het terecht bij die oliemultinationals, en voor

een deel ook bij de Staat. Daar weet u alles van.

Het wetsontwerp dat we vandaag bespreken, verlaagt uiteindelijk wel de accijnzen op elektriciteit voor de industrie, de bedrijven en de gezinnen. De verlaging voor de gezinnen kan een verhoging van de transporttarieven op de factuur van de werkende mensen compenseren. Het heeft dus eigenlijk geen effect op de koopkracht zelf.

We zullen dit wetsontwerp uiteraard steunen, want elke euro minder op de factuur is een euro minder voor de gezinnen en de werknemers, maar uw wetsontwerp zal de industrie niet redden. Het zal ook de gezinnen niet beschermen tegen de huidige energiecrisis.

Met betrekking tot de industrie legt deze regering uit dat het probleem bij de concurrentiepositie met onze Europese buurlanden, Frankrijk en Duitsland, ligt en dat het zou volstaan om onze nettarieven op het niveau van die buurlanden te brengen. Wat zien we echter als we rondom ons kijken? De Duitse economie ligt op zijn gat. De Franse economie krimpt. De hele Europese industrie verkeert vandaag in een crisis. Het grootste verschil zien we vandaag met de Verenigde Staten, waar energie zeven keer goedkoper is dan hier. Gas is er zelfs tien keer goedkoper. Tegenover dat verschil zijn enkele euro's accijnzen per megawattuur niet meer dan een pleister op een houten been.

Het probleem zit niet eens in de fiscaliteit, het probleem zit in het functioneren van de markt. In een markt waarin de elektriciteitsprijs wordt bepaald door de gasprijs, hebben de energiegianten miljarden aan overwinsten kunnen boeken, terwijl de industrie het moeilijk heeft en jobs bedreigd worden. Als we de industrie en de werkgelegenheid hier willen houden en verankeren, moeten we de energiesector zelf in eigen handen nemen en de afhankelijkheid van fossiele energie effectief aanpakken. Daarvoor zijn uiteraard grote publieke investeringen nodig in groene, overvloedige en betaalbare energie. We hebben dus ook een prijscontrole op energie nodig.

Met de energienorm heeft de regering de transporttarieven voor de grote industriële verbruikers verlaagd, maar Elia moet dezelfde inkomsten behouden. Het resultaat is dat de grote groepen niet meer betalen dan de gezinnen en de kmo's betalen voor hun nettarieven. De accijnsverlaging die u ons vandaag voorlegt, dient dus om een verhoging te compenseren die u zelf eerst hebt veroorzaakt. Voor een gemiddeld gezin komt dat neer op ongeveer 10 euro per jaar.

Dit is nog maar het begin. Onze netten vergen nog enorme investeringen om de energietransitie door te voeren. De vraag is wie dat gaat betalen. Vandaag betalen de mensen die investeringen in de infrastructuur via hun energiefactuur. Voor ons moeten die investeringen via de begroting worden gefinancierd en niet via de facturen van de mensen.

Tot slot geef ik nog een voorbeeld uit de industriële praktijk. De torenhoge energieprijzen vormen een groot concurrentieel nadeel, maar bedrijven moeten ook bereid zijn om de winsten die ze al massaal hebben geboekt, te gebruiken om te investeren in nieuwe technologieën en bij voorkeur ook in groene energie.

ArcelorMittal in Gent is daarvan een voorbeeld. Vijf jaar geleden heeft ArcelorMittal beloofd om 1,1 miljard euro te investeren in groen staal in Gent. Dat is nodig om zich klaar te maken voor de toekomst. Vandaag ligt het hele project stil. De directie spreekt alleen nog over een mogelijke elektrische oven ergens na 2030. Zelfs die investering blijft onzeker.

Wat geen detail is: tussen 2021 en 2025 heeft ArcelorMittal België meer dan 2 miljard euro winst geboekt. In diezelfde periode heeft de groep 1,25 miljard euro weggesluisd uit haar Belgische tak, deels naar aandeelhouders en deels naar de moedergroep. Dat bedrag komt bijna overeen met de volledige investering die in 2021 voor Gent werd beloofd. Het geld voor die noodzakelijke innovatie zat dus in de kassa. Het geld was er, maar het werd niet in Gent geïnvesteerd. Niet in de fabriek, niet in de energie-infrastructuur, maar elders, buiten Europa.

Mijnheer de minister, dat is eigenlijk het patroon waarover we het al hadden bij de energieprijzen zelf. De industrie houdt de hand open voor energiesteun en subsidies, terwijl diezelfde industrie en de energiesector tegelijkertijd miljarden uitkeren aan hun aandeelhouders.

Zo werkt het niet. Als mijn kinderen geld vragen om een cadeautje voor moederdag te kopen, zeg ik dat ze eerst in hun spaarpot moeten kijken in plaats van mij aan te spreken voor een cadeautje. Dat is exact wat ArcelorMittal doet. ArcelorMittal sluist bakken vol geld door naar zijn aandeelhouders in plaats van te investeren in innovatieve installaties.

Vergelijk het met de Europese automobiellindustrie. Die blijft winst boeken met de verkoop van thermische motoren en weigert te investeren in

nieuwe technologie. Ze weigert te investeren in elektrische wagens, tot ze technologisch zo ver achteropraakt dat ze de markt verliest.

Voorzitster: Marijke Dillen, oudste lid in jaren.

Présidente: Marijke Dillen, doyenne d'âge

Zolang dat mechanisme blijft bestaan, zal geen enkele accijns- of tariefverlaging het probleem oplossen. We zullen de energiefactuur van onze gezinnen en bedrijven nooit kunnen verlichten als we toelaten dat de winsten die daaruit voortvloeien, gewoon uit onze economie worden weggehaald. De winsten van ArcelorMittal zijn er dankzij het werk van de arbeiders en bedienden in Gent. Het is niet meer dan logisch dat die winsten ook opnieuw daar worden geïnvesteerd, in groen staal, in lagere energiekosten voor de fabriek zelf en in de toekomst van onze industrie. Niet in extra dividenden en niet in fabrieken elders, zoals vandaag gebeurt.

De vraag is waar de energiesteun die ArcelorMittal België ontvangt heen gaat? Gaat die naar investeringen in groen staal? Gaat die naar de arbeiders? Of gaat die naar de aandeelhouders? Naar investeringen in India of hier in Gent? Dat valt natuurlijk nog af te wachten.

Mijnheer de minister, we zullen deze accijnsverlaging steunen, maar we zullen onze industrie er niet mee redden. Men moet de oorlogsprofiteurs laten betalen, *follow the money*. Oliebedrijven worden slapend rijk dankzij de exploderende energieprijzen. Neem de energiesector in handen, investeer zelf mee in de transitie en controleer de energieprijzen. Dat is de enige manier om een toekomst te garanderen voor onze industrie, onze jobs en een rechtvaardige factuur voor de gezinnen.

[27.08] Xavier Dubois (Les Engagés): Monsieur le ministre, chers collègues, dans l'accord de gouvernement, nous avons fait un choix clair, celui d'une énergie compétitive au service d'une industrie et de sa résilience. C'est un enjeu essentiel pour un pays comme la Belgique dont une partie importante de l'industrie repose sur des activités particulièrement énergivores. C'est dans cette logique que s'inscrit la norme énergétique avec l'objectif de réduire le handicap de compétitivité de nos entreprises par rapport à leurs concurrentes européennes.

Notre groupe soutient évidemment ce projet qui permet d'alléger la charge des coûts du réseau pour nos industries électro-intensives via une diminution des accises sur l'électricité, tout en

veillant à ne pas faire peser cet effort sur les autres consommateurs, car nous devons pouvoir soutenir notre industrie sans opposer les entreprises aux ménages.

Chers collègues, notre industrie électro-intensive est en difficulté. La rendre plus résiliente, c'est aussi lui donner les moyens de participer pleinement à la transition énergétique, car nos besoins ne feront qu'augmenter dans les années à venir. Et si nous voulons réussir cette transition, nous devons faire en sorte que nos entreprises puissent continuer à investir, à produire et à créer de l'emploi chez nous.

La transition énergétique ne doit pas se faire au détriment de notre industrie. Elle doit, au contraire, être l'occasion de renforcer sa compétitivité. Notre groupe soutiendra bien entendu ce projet.

27.09 Steven Matheï (cd&v): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, collega's, onze bedrijven concurreren niet alleen met bedrijven in dezelfde straat of op hetzelfde industrieterrein, maar ook over de landsgrenzen heen met bedrijven in Nederland, Frankrijk en Duitsland. Als de energiekosten hier hoger liggen dan in die landen, is er natuurlijk een probleem. Het gaat niet zomaar om een abstract probleem, maar om een probleem met reële gevolgen voor de investeringen. Investeringsen worden in dat geval uitgesteld of afgewezen. Ook de economische activiteit en de werkgelegenheid ondervinden daarvan de gevolgen. Betaalbare energie is dan ook geen luxeproduct maar een pure noodzaak.

Wij juichen toe dat de regering in het regeerakkoord en ook daarna ervoor heeft gezorgd dat de nettarieven voor energie-intensieve bedrijven dalen om het concurrentievermogen te versterken. Onze gezinnen en kmo's mogen evenwel niet het slachtoffer worden van die verlaging. Daarom was een correctie noodzakelijk en laat net dat de strekking van onderhavig wetsontwerp zijn.

Het wetsontwerp voorziet niet alleen in administratieve vereenvoudiging door een logischere regeling, wat op zich belangrijk is, maar vooral in een gerichte accijnsverlaging op elektriciteit om de hogere nettarieven te compenseren. Wie investeert in warmtepompen of andere elektrische toepassingen, of dat nu een gezin of een kmo is, moet er immers op kunnen vertrouwen dat elektriciteit ook fiscaal een logische keuze blijft. Dat is belangrijk voor onze energietransitie.

Ook is het belangrijk dat bestaande vrijstellingen zoals het sociaal tarief en de vrijstellingen voor de landbouw, behouden blijven.

In de commissie hebben we ook gevraagd om te evalueren of de compensatie voor onze gezinnen en kmo's, die nu wordt ingevoerd, toereikend is. Belangrijk is alvast dat we daarmee een eerste stap zetten ter stimulering van elektrificatie en van de economie en ter bescherming van onze gezinnen en kmo's.

We zullen het wetsontwerp dan ook zeker goedkeuren.

27.10 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, onze fractie vindt onderhavig wetsontwerp een goede zaak. Voor de collega's die geen deel uitmaken van de commissie, zal ik onze belangrijkste argumenten nog eventjes toelichten.

We moeten met zijn allen in onze maatschappij, in de wereld, een omslag maken wat onze gebruikte energiebronnen betreft. We moeten namelijk weg van fossiele brandstoffen en ons richten op hernieuwbare energie. Die beweging is onherroepelijk in gang gezet en zal doorgaan. De voorbije zomer met recordtemperaturen, met droogte die de economie heeft stilgelegd, en met meer dan 3.000 extra overlijdens in ons land alleen, toont aan dat we daar dringend werk van moeten maken.

Dat betekent dat zowel de industrie, de huishoudens als het transport steeds meer zullen moeten elektrificeren. Om die transitie te ondersteunen, is het goed ervoor te zorgen dat het gebruik van elektriciteit wordt gestimuleerd boven dat van fossiele brandstoffen. Wat dat betreft, is elektriciteit trouwens nog altijd veel te duur. Dat werd hier al gezegd. Een van de manieren waarop de overheid daarbij kan helpen, is door de belasting op elektriciteit te verlagen. Dat is wat hier vandaag gebeurt in de vorm van een verlaging van de accijnzen op elektriciteit.

Zoals ik zei, is dat een goede zaak, maar het zal u wellicht niet verbazen dat het onze ambitie is om daarin sneller en verder te gaan. Een kilowattuur elektriciteit is in ons land nog steeds vier keer duurder dan een kilowattuur gas. Daarom heeft de Ecolo-Groenfractie een amendement ingediend om de accijnzen op elektriciteit zowel voor particulieren als voor bedrijven te verlagen tot het Europese minimum en dus een stap verder te gaan dan wat in het wetsontwerp staat.

Het voordeel daarvan voor een gemiddeld gezin zal dan niet 36 euro per jaar bedragen, zoals de minister heeft gezegd bij de toelichting van het wetsontwerp. Met ons voorstel zal een gemiddeld gezin er 150 euro op vooruit gaan. Dat zal een nog grotere stimulans vormen voor de huishoudens om de overstap te maken naar een elektrische wagen of naar een warmtepomp en het zal onze bedrijven helpen om de noodzakelijke transitie naar elektrificatie te maken.

Collega's, ik ben mij ervan bewust dat dat geld kost. Zo'n maatregel moet gefinancierd zijn. Wij vinden dat als we maatregelen voorstellen, we ook ideeën moeten aanbrengen voor de financiering ervan. Volgens onze inschatting zullen het deel voor de particulieren en het deel voor de bedrijven elk een half miljard meer kosten dan de maatregel die de regering hier voorstelt. Dat betekent dat in totaal een gat van 1 miljard euro moet worden gevuld.

Waar vinden we dat geld? Minister Jambon en zijn regering hebben zelf het initiatief genomen om een antwoord te bieden op die vraag, want ze hebben de FOD BOSA de opdracht gegeven om een *spending review* uit te voeren over de fossiele subsidies. De conclusies daarvan zijn onlangs gepubliceerd. Het gaat om een zeer interessant rapport.

Fossiele subsidies zijn de andere kant van dezelfde medaille. Als we willen afstappen van fossiele brandstoffen, zullen we niet alleen elektriciteit goedkoper moeten maken, maar ook de subsidies voor fossiele brandstoffen aan banden moeten leggen. Als we de financiering van ons voorstel halen uit een parallelle afbouw van een deel van die fossiele subsidies, slaan we twee vliegen in één klap. Het stimulerende beleid krijgt dan een dubbel effect.

In het rapport van de *spending review* van de FOD BOSA vindt u suggesties over welke subsidies we precies kunnen verminderen of aanpassen zonder de reële economie te impacteren.

Collega's, onze fractie zal dit wetsontwerp dus steunen, maar ik hoop ook steun te krijgen voor ons amendement om de transitie nog sterker te stimuleren dan vandaag het geval is.

27.11 Steven Coenegrachts (Anders.): Mijnheer de minister, collega's, in december vorig jaar kwam de eerste minister hier met een begrotingstabel. Hij kondigde aan om de elektriciteitsprijzen en de transmissienettarieven voor energie-intensieve bedrijven te verlagen ten belope van 1 miljard euro.

Dat bleek geen volledig miljard euro te zijn, maar 944 miljoen euro. We noemen dat dus het miljard dat geen miljard is.

We zouden dat bedrag investeren in de verlaging van de elektriciteitsprijzen voor energie-intensieve bedrijven. Dat is een zeer terechte maatregel, waarvoor de vorige regering trouwens de nodige wetgevende initiatieven had genomen en ook de nodige KB's had voorbereid. De huidige minister van Energie geloofde niet dat we met die KB's überhaupt aan de slag konden.

Intussen zijn we twee jaar verder en zijn we eindelijk bezig met de uitvoering van die energienorm. Eerlijk gezegd had die al twee jaar van kracht kunnen zijn. Dat miljard dat geen miljard was, bleek bovendien niet zo gemakkelijk uit te geven te zijn. Men wilde het bedrag besteden via CISAF, een Europees mechanisme om de staatssteunregels enigszins te omzeilen. Men wilde dat vervolgens via de federale begroting uitgeven, maar de Raad van State had daar bezwaren tegen. Dat mocht dan alleen via de deelstatelijke begrotingen. De oplossing was dus dat 45 % daarvan naar de deelstaten gaat, nog altijd via CISAF.

De minister van Energie heeft gisteren in de commissie geantwoord dat hij hoopte en bad dat de deelstaten dat geld effectief uitgeven aan energie-intensieve bedrijven. Laten we dus allemaal, collega's, afspreken om samen op bedevaart te gaan naar Scherpenheuvel, daar een kaarsje branden en hopen dat de Vlaamse, de Waalse en de Brusselse regering dat geld effectief aan de energie-intensieve bedrijven besteden. Daarvoor diende het uiteindelijk en daarvoor was het ook beloofd. We gaan daarop vandaag verder niet in, want dat is natuurlijk niet waarvoor de minister van Financiën hier komt. Daarvoor hadden we de minister van Energie moeten uitnodigen.

Van dat budget was 55 % federaal geld. Dat was de impact die we met de federale begroting wilden hebben op de energieprijzen voor energie-intensieve bedrijven. Dat is 55 % van een miljard dat geen miljard is, dus 550 miljoen, dat natuurlijk ook geen 550 miljoen is.

Dat geld zouden we vervolgens in opdracht geven aan de CREG. De CREG moest ervoor zorgen dat de energie-intensieve bedrijven een korting krijgen op hun transmissienettarieven, zodat we beter zouden kunnen concurreren met het buitenland. De CREG heeft geantwoord dat ze dat wel wil en ook kan doen, maar niet zonder de tarieven voor burgers en kleine en middelgrote ondernemingen

te compenseren.

Die compensatie moet gebeuren via de prijs van hun facturen; vandaar dat de minister van Financiën hier zit. De minister is daarover gedurende het hele proces, ook in de commissie, heel open en transparant geweest. Ik heb daarover niet te klagen. De minister is komen uitleggen dat hij ongeveer 220 à 250 miljoen euro ter beschikking heeft en dat hij die wil besteden aan de verlaging van de accijnzen voor burgers en bedrijven, omdat de verlaging van de transmissienettarieven voor de echt grote bedrijven eigenlijk een stijging betekent voor de rest. Die stijging wil hij compenseren. *So far so good*. We zullen dat steunen, *no problem*.

Van die 550 miljoen euro, die geen 550 miljoen is, is dus al 250 miljoen, dat wel 250 miljoen is, opgesoupeerd voor burgers en kleine en middelgrote ondernemingen. Er blijft 300 miljoen over. Niemand weet echt goed waar die 300 miljoen naartoe is, tenzij deze minister het weet. De minister van Energie zegt echter dat hij ook niet weet waar dat geld naartoe is. Hij verwoordt dat eigenlijk als: "Mijnheer Coenegrachts, u snapt het niet goed." Toch ontbreekt er volgens mij op dit moment 300 miljoen euro. Kunt u mij uitleggen waar die 300 miljoen euro naartoe is, mijnheer de minister? Ik kom in mijn berekening 300 miljoen euro tekort en weet niet waar die naartoe is.

(...): (...)

27.12 Steven Coenegrachts (Anders.): Nee, ze is niet naar Scherpenheuvel. Daar is die 450 miljoen euro die geen 450 miljoen is, al naartoe, maar daar wil ik het niet over hebben. Dat moeten de deelstaten maar oplossen. Die 300 miljoen euro die ik kwijt ben, zou worden gefinancierd via Fluxys. We zouden immers 300 miljoen euro afpakken van Fluxys. Die middelen waren nodig voor de energienorm en voor de competitiviteit van onze energie-intensieve bedrijven. Helaas kan ook niemand mij antwoorden op de vraag hoe we die 300 miljoen euro van Fluxys zullen afpakken, want Fluxys wil die middelen helemaal niet kwijt. Ze dienen namelijk om de gasprijs te stabiliseren, wat in deze tijden nochtans geen onbelangrijke doelstelling van het energiebeleid is.

We komen op dit moment dus 300 miljoen euro tekort. Fluxys wil die middelen niet afgeven en de regering weet niet hoe ze ze zal afpakken. Eigenlijk zouden we dat ook niet mogen doen, want we hebben die middelen nodig om de gasprijs te

stabiliseren. In de begroting ontbreekt dus minstens 300 miljoen euro.

Op de belangrijkste vraag kunt u misschien wel een antwoord geven, mijnheer de minister. De hele operatie waarover we vandaag stemmen, heeft betrekking op burgers en bedrijven. De energienorm is bedoeld voor energie-intensieve bedrijven en moet de competitiviteit van onze economie versterken. Niemand – toch minstens gisteren in de commissie voor Energie, collega Ravyts – kan een antwoord geven op de vraag wat de energie-intensieve bedrijven concreet zullen merken van die maatregel.

Mijnheer de minister, kunt u mij vertellen wat de energie-intensieve bedrijven in België zullen merken van wat we vandaag moeten goedkeuren? Ze zullen van deze maatregel niets merken, maar we compenseren wel iets waarvan niemand kan kwantificeren wat ermee wordt bereikt.

De energiefactuur van energie-intensieve bedrijven zou moeten dalen. Dat was de belofte: een vermindering met 944 miljoen euro. Het gaat dus om een miljard euro dat geen miljard blijkt te zijn. Op dit moment kan niemand van de regering – tenzij u mij nu zult verrassen – mij vertellen dat de energiefactuur van energie-intensieve bedrijven met 944 miljoen euro zal dalen. Niemand heeft mij de impact van die maatregel op de energiefactuur kunnen bevestigen.

De minister van Energie zegt dat hij mij dat niet hoeft te bevestigen, omdat ik gewoon niet begrijp waarover het gaat. Dat zou kunnen, mevrouw de voorzitter. Ik sluit dat niet uit, maar ik betwijfel ten eerste dat dat het geval is.

De eerste vraag is dus of de energiefactuur van energie-intensieve bedrijven met 944 miljoen euro zal dalen. De tweede vraag is hoe die 944 miljoen euro in de begroting wordt gefinancierd. Krijgt u met name 300 miljoen euro binnen van Fluxys?

Ten derde heeft collega Ravyts het over de ETS2-belasting en over Andy Pieters. Ik ben het er niet mee eens, collega, dat we ETS2 afwijzen. De regeling heeft een impact op onze burgers en onze bedrijven, en die impact is ongewenst. Daarmee ben ik het eens. Het mechanisme waarmee ETS2 werkt, is echter wel interessant.

Het probleem is niet dat ETS2 bestaat, maar dat geen enkele overheid in België – noch de federale, noch de Vlaamse, noch de Waalse, noch de Brusselse – die belasting compenseert via haar eigen belastingen. U zegt dat we het niet op

Europees niveau moeten invoeren. Ik zeg dat we het in België moeten compenseren.

Als men namelijk een belasting wil invoeren op diesel, benzine en mazout en die bijvoorbeeld wil compenseren via de btw op nieuwbouw, kan men ervoor zorgen dat de nieuwe gebouwen die we optrekken klimaatneutraal zijn. Dat is een interessante optie. Men kan dat geld ook gebruiken om de loonkosten met hetzelfde bedrag te verlagen.

Dat zijn allemaal interessante mogelijkheden. Als de heer Pieters en blijkbaar ook de heer Ravyts redeneren dat die belasting er alleen maar bovenop komt en Europa ze daarom niet mag invoeren, dan hebben ze een punt. Dat is vandaag de realiteit, maar dat hoeft niet zo te blijven. We kunnen die belasting op binnenlands niveau, op Belgisch, Vlaams of een ander niveau, compenseren via de eigen belastingtarieven. Dat gebeurt echter niet.

We zouden dus een efficiënt systeem kunnen invoeren waarbij we belastingen op verbruik en op milieuonvriendelijke brandstoffen compenseren via andere belastingen. Dat is een keuze die we hier in België zelfstandig kunnen maken, zonder dat we daarvoor 27 lidstaten nodig hebben. We kunnen dat op Belgisch niveau doen, maar we doen het niet, ongeacht welke afleidingsmanoeuvres Andy Pieters gebruikt.

Concluderend, mevrouw de voorzitter, gaat 45 % van de 944 miljoen euro naar de deelstaten. Over het miljard dat geen miljard is, zullen we het vandaag niet hebben. Daar zullen we het in de toekomst nog vaak over hebben. Van de 550 miljoen euro die geen 550 miljoen euro is, besteden we vandaag 250 miljoen euro aan burgers en bedrijven, terwijl dat bedrag bedoeld was voor energie-intensieve bedrijven, met name om de concurrentiekracht van onze maakindustrie te versterken. Ook dat geld gaat dus niet naar het beoogde doel. De overige 300 miljoen euro is gewoon niet gefinancierd, want we krijgen dat geld niet afgepakt van Fluxys.

Mijnheer de minister, ik stem met veel plezier voor elke belastingverlaging. Ook deze zal ik dus gewoon goedkeuren. Wat u nu effectief doet om de concurrentiekracht van de energie-intensieve bedrijven te versterken door de elektriciteitsprijs te verlagen, is mij vandaag echter totaal onduidelijk. Ik hoop oprecht dat me dat na deze avond wel duidelijk zal zijn.

27.13 Minister **Jan Jambon**: In de eerste plaats wil

ik alle fracties in het halfroond bedanken voor hun steun aan dit wetsontwerp. Dat was ook al duidelijk in de commissie, waar iedereen voor het wetsontwerp heeft gestemd. Ik ben blij te vernemen dat ook het Vlaams Belang, dat niet aanwezig was in de commissie, het zal steunen. Het is belangrijk dat dit kamerbreed wordt goedgekeurd.

Het is evident dat wanneer men één element uit het totale energiedebat neemt, namelijk de compensatie van de CREG-tarieven, de deur wordt geopend om het volledige energiedebat te voeren. Ik zit hier als minister van Financiën om deze wet te verdedigen, die betrekking heeft op de compensatie van beslissingen en voorstellen die door de CREG worden gedaan. Ik zal me daartoe beperken.

Mijnheer Ravyts, u verwees naar het Vlaams Parlement, naar wat daar allemaal moet gebeuren. Ik ben een Vlaams-nationalist en ben voorstander van de autonomie van de parlementen. Ik vind dat we ons hier in het federale Parlement absoluut niet moeten bemoeien met de bevoegdheden van het Vlaams Parlement. Het federale Parlement mag zich daar helemaal niet mee bezighouden. Gelukkig bestaat er geen hiërarchie tussen de parlementen. Geef aan Vlaanderen wat aan Vlaanderen toekomt en laat ons, zolang het nog duurt en voor mij hoeft dat niet meer zo lang te duren, de zaken regelen die hier moeten worden geregeld. Ik wil absoluut geen bevoegdheden van Vlaanderen afnemen en naar hier halen. Dat heeft me enigszins verwonderd van uw partij, maar zo zijn er nog dingen.

Mijnheer Tonniau, ook u hebt het debat opengetrokken naar andere elementen uit het energiedebat. Dat is uiteraard het goed recht van elk parlementslid, maar ik zal er niet op antwoorden. Het lijkt me logisch dat de communisten op een andere manier naar dit debat kijken dan andere mensen. Ik vind het normaal dat mensen die risico's nemen, investeren en mensen tewerkstellen, duizenden mensen en wereldwijd zelfs honderdduizenden, daarvoor een compensatie krijgen, vergoed worden voor het risico dat ze nemen en voor hun maatschappelijk engagement om zoveel mensen tewerk te stellen. Voor mij is dat normaal. Dat blijkt ook te werken.

Er bestaat geen enkel voorbeeld in de wereldgeschiedenis waar uw systeem, het systeem waarvoor u staat, gewerkt heeft. Gelukkig hebben we hier een meerderheid in het Parlement die de vrije markt verdedigt en bent u voorlopig nog in de minderheid.

27.14 Robin Tonniau (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik wil even ingaan op het aspect van risico nemen. Het risico dat de heer Mittal neemt door nu te investeren in zijn fabriek in Gent, staat in schril contrast met de risico's die de arbeiders elke dag nemen om staal te produceren. Weet u hoe vaak er arbeidsongevallen gebeuren bij ArcelorMittal in Gent? Er valt nooit iemand van de directie dood. Als er ongelukken gebeuren, zijn het altijd arbeiders die op de werkvloer staan. Zij nemen de risico's, zij produceren de waarde en zij produceren de winst die ArcelorMittal vervolgens doorsluisst naar de aandeelhouders of naar ArcelorMittal in India. Vervolgens staan ze hier bij u op de drempel, met hun handen open, om hulp te vragen of subsidies om te investeren in de productie van groen staal. Dat is het verhaal, mijnheer Jambon.

27.15 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Uw argument is absolute flauwekul, mijnheer Tonniau. Er gebeuren ongevallen op de werkvloer, niet bij de directie. Dat is wat u zegt. Dat is grote flauwekul.

U zou eigenlijk ontzettend tevreden moeten zijn dat ArcelorMittal in Gent blijft. Vandaag is de situatie zo dat ArcelorMittal alle groene subsidies heeft geweigerd, voor in totaal al meer dan 1 miljard euro. Zij moeten immers temperaturen van 1.400 graden bereiken. Daarvoor hebben ze cokes nodig, want dat is met elektriciteit heel moeilijk te realiseren.

ArcelorMittal is nu om verschillende redenen naar Noord-Frankrijk aan het verhuizen. Wij hebben een tekort aan elektriciteit. Wij hebben onze kerncentrales gesloten dankzij de groene verdwazing. We hebben dus een tekort aan elektriciteit. ArcelorMittal is momenteel aan het verhuizen naar Noord-Frankrijk, naar de omgeving van Duinkerke. Daar bouwen ze een modern, zogezegd groen bedrijf. Waarom? Omdat daar een kerncentrale staat. In die kerncentrale worden momenteel twee kernreactoren bijgeplaatst. Daarvoor hebben ze 400 ingenieurs uit Doel gehaald. Wij hebben onze centrales als onnozelaars gesloten. Ik zal dat woord niet meer herhalen, maar het is wel wat ik ervan denk. Als ArcelorMittal overschakelt op elektriciteit – want het heeft hier de subsidies geweigerd – zal het bedrijf naar Noord-Frankrijk trekken. U zult dan waarschijnlijk de eerste zijn om te klagen dat de arbeiders in Gent op straat staan.

27.16 Robin Tonniau (PVDA-PTB): Ik ken het dossier van ArcelorMittal redelijk goed. Ik volg het al een tijdje. Ik ben al naar Duinkerke geweest en

ik heb er ook met syndicalisten gesproken.

Onlangs lag er een wetsvoorstel ter stemming in de Assemblée nationale in Parijs. Dat voorstel beoogde de nationalisatie van ArcelorMittal Duinkerke. Het voorstel werd in eerste instantie aangenomen, maar in tweede instantie jammer genoeg niet meer. Het debat in Frankrijk wordt dus op een ander niveau gevoerd dan hier. Ook daar krijgt mijnheer Mittal subsidies. In Frankrijk wordt eigenlijk gewerkt met een prijscontrole. EDF produceert energie en bepaalt de prijs. Als ArcelorMittal aankondigt mensen te zullen ontslaan, dan volgt een debat over de nationalisatie van de fabriek. Daar gaat het in Frankrijk over.

Als ArcelorMittal beslist om hier uit Gent weg te gaan, komt dat doordat de markt faalt. Onze energieprijzen zijn te hoog en we kunnen niet eens voldoende energie leveren. Het bedrijf zegt in feite dat het veel subsidies wil en in ruil misschien zal blijven. Dat doet me een beetje denken aan GSK. We geven subsidies, maar wat staat daartegenover? Ondertussen sluist ArcelorMittal zijn geld door naar India en investeert het in dat land. In China produceren ze ondertussen met groene waterstof groen staal dat wij vervolgens importeren. Dat is wat er vandaag gebeurt omdat we de markt laten spelen. De markt werkt echter wereldwijd.

27.17 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Er wordt in India geen staal geproduceerd met groene waterstof. Hoeveel kolencentrales hebben ze daar momenteel bijgebouwd? Hebt u een idee? Dat zijn er 285. Daarmee produceren ze staal in India.

Dat is de grote Europese verdwazing. Ik heb me niet gemengd in het debat over ETS1 en ETS2. Onze energie kost zoveel omdat we voor de koolstofkredieten moeten betalen. Hier laten we Europa de subsidies afpakken waarna we ze mondjesmaat terugkrijgen. Ondertussen kost energie twee tot drie keer zoveel. Daarom verhuizen bedrijven. Door de verdwazing dat we onze kerncentrales hebben gesloten, gaan we de dieperik in. Duitsland alleen al heeft 35 miljard uitgetrokken om nieuwe gascentrales te bouwen, en wij gaan er nog een windmolentje bijzetten. Dat is echter een totaal ander debat. Ik zeg dat alleen maar om aan te geven hoe de situatie ervoor staat.

Veertien windmolens wil men in Middelkerke plaatsen van elk 300 meter hoog, ongeveer zo hoog als de Eiffeltoren. U zou beschaamd moeten zijn in plaats van ermee te lachen. Stel u voor: 14 Eiffeltorens in de tuin van een toeristische

gemeente! Ze dienen ook nergens voor. Sorry, eigenlijk is dat geen onderwerp voor een debat over financiën, maar hoe dan ook, voor elke megawatt aan zonnepanelen of windmolens moet evenveel vermogen worden bijgebouwd in gascentrales of kerncentrales, maar daarover hoor ik hier niets.

Waar zullen we onze elektriciteit vandaan halen? Vandaag hebben we 87 terawattuur nodig. Volgens de CREG wordt dat in de toekomst 250 terawattuur. Wat zullen we doen? Zult u energie uit waterstof halen? Dan wil ik een debat voeren over waterstof.

Er is geen enkele fabriek in België die nog waterstof produceert behalve Colruyt in Zeebrugge. Zes fabrieken hebben hun activiteiten al stopgezet. Wij blijven hier alleen maar oeverloos praten over windmolens en zonnepanelen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we de algemene bespreking afronden.

Mijnheer Coenegrachts, ik had niet gezien dat u nog het woord vroeg, maar ik stel wel voor om terug te keren tot de bespreking van het voorliggende wetsontwerp.

[27.18] Steven Coenegrachts (Anders.): Mijnheer de minister, ik begrijp dat u hier niet het hele energiedebat wenst te voeren in de plaats van uw collega, maar een concrete vraag waarop u niet hebt geantwoord en waarop u volgens mij wel zou kunnen antwoorden, is de volgende. Vandaag verlagen we de accijnzen ter waarde van 250 miljoen als compensatie voor de tariefverlaging voor de energie-intensieve bedrijven, een bedrag dat u in overleg met de CREG hebt bepaald. *So far so good*, maar wat u dus zou moeten weten, is wat de verlaging in cijfers betekent voor de energie-intensieve bedrijven. Dat kan geen *black box* zijn, daar moet een waarde op geplakt kunnen worden.

Kunt u mij zeggen wat de waarde is van de verlaging van de transmissienettarieven voor de energie-intensieve bedrijven? Kortom, wat betekent de maatregel die we vandaag goedkeuren in concrete cijfers voor de concurrentiekracht van onze energie-intensieve bedrijven in onze economie?

Ten slotte, wat maakt dat bedrijven hier blijven of niet? Dat is alvast niet om dividenden in het geniep te versluizen, zoals de heer Tonniau suggereert. Dat gebeurt trouwens allemaal heel transparant en open. Neen, dat is door de houding van de heer

Tonniau, de vakbonden en mensen zoals hem die de competitiviteit en de industriële activiteit in dit land zodanig naar de vaantjes helpen dat men liever verhuist naar een land als Frankrijk. Mijnheer Tonniau, ik snap dat dat een gidsland is voor u, want het staat er budgettair nog veel slechter voor dan ons land en moet dus wel een gidsland zijn voor de communisten. Ik weiger daaraan mee te doen. Ik wil werken aan een beter investeringsklimaat en aan een gezonder klimaat voor jobs in gezonde bedrijven.

[27.19] Minister Jan Jambon: Mijnheer Coenegrachts, de besprekingen in de commissie hebben hun waarde. Voor de vragen die u expliciet in de commissie gesteld hebt, verwijs ik naar het verslag van de commissie.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1715/4)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1715/4)**

Het wetsontwerp telt 6 artikelen.
Le projet de loi compte 6 articles.

Ingediend amendement:

Amendement déposé:

Art. 2

• 2 – *Dieter Vanbesien cs (1715/5)*

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Aangehouden: het amendement en artikel 2.

Réservés: l'amendement et l'article 2.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 en 3 tot 6.

Adoptés article par article: les articles 1 et 3 à 6.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur

l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

28 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/1-10)

28 Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/1-10)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Rapporteurs: Daniel Bacquelaine en Jean-François Gatelier.

Rapporteurs: Daniel Bacquelaine et Jean-François Gatelier.

28.01 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, dit is wellicht de meest ridicule tussenkomst ooit. Wat de diverse bepalingen betreft, hebben we eigenlijk geen bezwaar. Wat in de verschillende hoofdstukken staat, is zelfs een mijlpaal voor de kinesitherapeuten.

We hebben in de commissie echter een amendement besproken omdat er een fout stond in de benaming. De term 'fysieke geneeskunde' bestaat niet, het moet 'fysische geneeskunde' zijn. We hebben dat uitgebreid besproken en dienen daarvoor een amendement in. Dat werd weggestemd omdat het van het Vlaams Belang kwam. Er ligt nu dus een ontwerp voor met een fout erin.

Mevrouw Sneppe, ikzelf en onze medewerkster hebben vervolgens een e-mail gestuurd naar het team Taaladvies van de Vlaamse overheid om te vragen hoe het precies zit. Spreken we over een arts die de fysische geneeskunde uitvoert of over fysieke geneeskunde? We kregen een duidelijk antwoord: de geijkte benaming is 'fysische geneeskunde', niet 'fysieke geneeskunde'. Vandaag dienen we dat amendement dus opnieuw in, gewoon om ervoor te zorgen dat uw tekst klopt.

Mijnheer de minister, uw repliek was dat de Raad van State geen bezwaar had. Het kan natuurlijk zijn dat de Raad van State de kleine lapsus niet heeft opgemerkt. Als tweede punt zei u dat ook de juridische dienst daarover niets heeft gezegd in de juridische nota. Na de stemming over de artikelen hadden we een tweede lezing gevraagd om de tekst na te kijken. Het klopt dat de juridische dienst daarover niets heeft gezegd. Dat is ook logisch, want de juridische dienst bekijkt alleen de amendementen die worden aangenomen. Ons

amendement werd weggestemd.

Ik had dan ook graag van u gehoord dat u bereid bent om ons amendement te steunen en de tekst aan te passen, zodat het klopt.

Voorzitter: Peter De Roover, voorzitter.

Président: Peter De Roover, président.

28.02 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik wil nog verder ingaan op het moratorium op de A- en Sp-bedden. We hebben daarover al gediscussieerd in de commissie, maar we waren er nog niet helemaal uit.

Het voorliggende wetsontwerp houdende diverse bepalingen voert onder andere een moratorium in op een verdere reconversie naar A- en Sp-bedden. Dat klinkt voor de collega's in de zaal waarschijnlijk heel abstract, maar het is een eerste concrete maatregel die hier wordt besproken in het kader van de bredere ziekenhuishervorming. Dat maakt deel uit van een belangrijk debat dat we hier nog te weinig voeren.

Er is een hervorming op til. Nu die hervorming in de lucht hangt, beginnen ziekenhuisdirecties al allerlei wijzigingen door te voeren. Zo ontstaat er een soort koehandel in bedden. Om als acuut ziekenhuis te kunnen blijven bestaan, heeft men immers een bepaald aantal acute bedden nodig. Daarom zetten sommige ziekenhuizen bedden om in andere types bedden, die ze vervolgens doorverkopen aan andere ziekenhuizen, in het vooruitzicht van de nakende ziekenhuishervorming.

Onze negen ministers van Volksgezondheid werken aan een ziekenhuishervorming onder het motto kwaliteit en efficiëntie. In de praktijk wordt er echter gesnoeid in het aantal ziekenhuizen. Volgens die hervorming zijn 39 van de 132 ziekenhuissites in ons land namelijk te klein en moeten ze afbouwen, fuseren of zich omvormen tot dagziekenhuis zonder overnachtingen.

De hervorming wordt verkocht als een kwestie van kwaliteit. Voor sommige vormen van zorg is schaalvergroting effectief nodig. Dat vinden wij ook. Het probleem is echter dat de hervorming veel verder gaat en dat het argument van kwaliteit ook wordt gebruikt om de basiszorg dicht bij huis af te bouwen. Het gaat om de spoed, materniteit, pediatrie en gewone ziekenhuisopnames.

Voor die zorg is geen superspecialisatie nodig, maar wel nabijheid. Het echte probleem is niet dat er te veel ziekenhuizen zijn, maar dat er te weinig

personeel en middelen zijn. Bijna een op de twee ziekenhuizen zit vandaag al in de rode cijfers.

In plaats van de ziekenhuizen de middelen te geven die ze nodig hebben, wordt het tekort de maatstaf om te schrappen. Zo krijgen we minder sites, minder bedden en minder ligdagen. Dat is geen investering, maar het beheer van tekorten. Dat is niet de oplossing. De kwaliteit verbetert door te investeren in personeel, bedden en een toegankelijke eerste lijn, niet door ziekenhuizen weg te rekenen in een spreadsheet.

De patiënten en het zorgpersoneel zullen de prijs betalen voor die hervorming. Voor patiënten betekent dat dat ze verder moeten rijden naar de dichtstbijzijnde spoeddienst of materniteit. Dat is geen detail als men pijn heeft of niet over een auto beschikt, zeker wanneer ondertussen buslijnen en bushaltes worden geschrapt.

In Duitsland heeft een gelijkaardige hervorming van het ziekenhuislandschap plaatsgevonden. Daar zien we onder andere dat de aanrijtijden naar de materniteit langer worden.

Het aantal vrouwen dat meer dan veertig minuten moet rijden naar de dichtstbijzijnde materniteit, is in enkele jaren tijd verdubbeld van bijna 50.000 naar 100.000. Het aantal kinderen dat tijdens het vervoer naar het ziekenhuis wordt geboren, dus in de auto of op de parking, is toegenomen van 1.726 kinderen in 2011 tot 2.853 kinderen in 2025. Dat zijn de concrete gevolgen van een dergelijke hervorming.

Minder ziekenhuizen betekent niet dat er minder zieken zijn. Dezelfde patiënten zullen terechtkomen in minder ziekenhuizen, op spoeddiensten die nu al overvol zitten en op afdelingen waar ze sneller naar huis worden gestuurd, omdat de *turnover* hoger moet zijn en meer wordt ingezet op dagopnames. Dat verhoogt overal de druk, om nog maar te zwijgen van de werkdruk. Patiënten worden, nog groggy van hun operatie, nog niet volledig genezen of bij wijze van spreken met een infuus of met een nog aangespannen externe fixator, naar huis gestuurd. Vervolgens mag de thuisverpleging of de familie het oplossen. Echter, ook bij de thuisverpleging zijn de tekorten gigantisch.

Ook het personeel zal de impact van de hervorming voelen. Vandaag komen we al 20.000 verpleegkundigen tekort. In 2022 moest 80 % van de Vlaamse ziekenhuizen bedden sluiten wegens personeelstekort. Een op vier zorgverleners overweegt vandaag de sector te verlaten.

Alle fusies en omvormingen betekenen voor die zorgkundigen dat ze naar een andere locatie moeten verhuizen, langer moeten pendelen, in nieuwe teams terechtkomen, misschien hun nachtschift verliezen en onzekerheid over hun job ervaren.

Grote fusies komen bovendien de kwaliteit niet ten goede. Daar zijn al veel ervaringen mee. Nancy, die werkt in het Ziekenhuis aan de Stroom (ZAS), na een monsterfusie een van de grote ziekenhuizen met bijna 3.000 bedden en 10.000 personeelsleden, getuigt en dit is heel herkenbaar voor veel personeelsleden van ziekenhuizen waar fusies plaatsvinden: "Sinds de fusie gaat alles nog veel harder en niet ten goede. De tijd voor een gesprek, voor warmte en aandacht verdween onder strikt time management. Nu staat alles in een Excelbestand, hoelang elke handeling of techniek duurt, gebaseerd op een gemiddelde tijd bepaald door zorgmanagers die nooit op mijn afdeling hebben gewerkt".

Collega's, er zijn gigantische structuren ontwikkeld met directies en tussenlagen van zorgmanagers, die allemaal vanuit een managementlogica werken en niet meer aanwezig zijn op de werkvloer. Dat komt de kwaliteit van de zorg niet ten goede.

Op dat punt verschillen we dus sterk van visie.

Mijnheer de minister, u beweert dat de hervorming het personeelstekort zal oplossen, maar dat is wel heel kort door de bocht. Personeelsleden zullen immers vertrekken en anderen zullen uitvallen.

Wanneer een klein ziekenhuis sluit, keert het personeel vaak niet terug naar de zorg. Dat zien we ook in Duitsland. Men kan mensen die kinderen en een gezin hebben, niet zomaar vragen om een uur verderop te gaan werken. Het risico bestaat dat ze de sector verlaten. Men kan niet zomaar overstappen naar een ander ziekenhuis met een heel andere sfeer, andere patiënten en andere shiften. De mensen die overblijven, krijgen dan meer patiënten met minder collega's. Dat zal de situatie voor het personeel alleen maar verslechteren, terwijl we nu al met gigantische tekorten kampen.

De toekomst van onze ziekenhuizen raakt iedereen. Toch wordt het plan achter gesloten deuren uitgetekend door experts en ministers. Patiënten, lokale besturen, zorgpersoneel en vakbonden hebben geen echte stem gekregen. Ze vernemen druppelsgewijs via de pers wat er mogelijk met hun ziekenhuis zal gebeuren.

Vervolgens werpt u op dat er nog niets beslist is. Er is echter wel al de nota geweest en er vinden discussies plaats. Er hangt dus van alles in de lucht en de mensen moeten dat zo vernemen.

Ook hier in het Parlement hebben we nog geen echt debat kunnen voeren over de grond van die hervorming. We weten zelfs niet of en wanneer daarover een debat zal plaatsvinden. Terwijl er eigenlijk nog niets beslist of besproken is, is de hervorming op het terrein al bezig. Daarover gaat de voorgestelde kleine aanpassing.

Ik heb er u in de commissie voor geprezen dat u de koehandel in bedden, die nu al plaatsvindt, een halt wilt toeroepen. Er gebeurt echter veel meer. In Asse bijvoorbeeld is AZ Zorg zijn campus al aan het omvormen tot een dagziekenhuis. De materniteit en de pediatrie zullen er sluiten. In Lokeren is ziekenhuis Vitas ook omgevormd tot dagkliniek. In AZ Delta in Menen is de intensieve zorg al gesloten. De directies nemen al die maatregelen met het oog op de nakende ziekenhuishervorming, hoewel daarover officieel nog niets is beslist. Toch gebeuren die zaken al. Personeelsleden worden naar andere diensten verplaatst, roosters worden gewijzigd en teams worden opgesplitst. Dat leidt tot grote onzekerheid en ongerustheid bij het personeel.

Er gebeuren dus nu al aanpassingen. We krijgen veel signalen van het terrein, uit de ziekenhuizen dat het sociaal overleg daarbij niet wordt gerespecteerd. Ik heb u daarop ook al aangesproken in de commissie. U zei dat u wilt dat het sociaal overleg overall wordt gerespecteerd. Dat staat ook in het besluit van de interministeriële conferentie. De feiten tonen echter aan dat dat niet gebeurt. Al die hervormingen moeten in overleg gebeuren, maar dat overleg wordt niet gerespecteerd.

Het lijkt me ook niet juist om dergelijke grote hervorming voor het hele land door te voeren en vervolgens te verwachten dat elk ziekenhuis dat in de ondernemingsraad bespreekt. Er moet een nationaal kader komen, met de vakbond besproken, over de regels met betrekking tot aanpassingen, mutaties, arbeidsreglementen en shiftaanpassingen. Het mag niet dat elk ziekenhuis voor zich handelt. Er moet een nationaal kader voorhanden zijn, maar dat ontbreekt vandaag volledig.

Op het terrein verandert er van alles en nu holt u achter de feiten aan. We krijgen een kleine aanpassing in een wet houdende diverse bepalingen, waarbij een moratorium wordt

ingevoerd op de conversie van A- en Sp-bedden.

Ik heb in de commissie al gevraagd of u cijfers hebt over het aantal bedden en wat er precies aan het gebeuren is. Er bestaat immers een vermoeden dat dit om financiële redenen gebeurt en niet op basis van de effectieve noden. U had daar toen geen antwoord op. Ik vraag me dus af of u ondertussen wel over die cijfers beschikt.

Er is nog altijd een zekere nood aan bedden. Ook inzake bijvoorbeeld Sp-bedden is de behoefte nog niet geheel ingevuld. We hebben daarom in de commissie ook gevraagd of we niet met een probleem worden geconfronteerd als we die reconversie nu bevriezen.

Toen de ziekenhuishervorming voor het eerst door Maggie De Block werd aangekondigd, heeft het KCE een studie uitgevoerd naar de beddenbehoeften. Die studie dateert echter al van 2017. Zorgnet-Icuro heeft er terecht op gewezen dat het beter is om die studie bij te werken als we nu een hervorming doorvoeren, zeker gezien de verdere vergrijzing van de bevolking. We hebben deze zomer ook al hittedoden gehad. Heeft dat geen impact op het soort ziekenhuizen dat we nodig hebben en op de geografische spreiding ervan? Er wordt dus voor een stuk blind gevaren.

U hebt in de commissie gezegd dat de FOD Volksgezondheid zo snel mogelijk voorstellen moet uitwerken voor de aanpassing van de reconversie- en programmatieregels. Hoe staat het daar ondertussen mee? Die aanpassing vervangt natuurlijk geen studie van het KCE over de beddenbehoeften. Hoe ziet u dat verder? Gaat u ermee akkoord dat we een nationaal kader voor het sociaal overleg moeten voorzien?

Inzake het lokale overleg hebben we in de commissie een amendement ingediend. U hebt toen gezegd dat u daarmee eigenlijk buiten uw bevoegdheid treedt. Dat begrijp ik, maar gaat u ermee akkoord dat er op nationaal niveau iets moet gebeuren? U hebt mij in de commissie gezegd dat u de problematiek van het sociaal overleg opnieuw zou meenemen naar het interministerieel overleg. Is dat ondertussen gebeurd en wat is daaruit desgevallend voortgekomen?

Tot slot heb ik nog een vraag over de timing. In het principeakkoord van de interministeriële conferentie staat dat de hervorming in september zou moeten worden afgerond. We zijn nu eind oktober. Hoe staat het daarmee? Kunnen we een concrete timing krijgen? Wanneer komt u met het akkoord? Wanneer volgt het debat hier in het

Parlement, zodat we de hervorming op een degelijke manier kunnen behandelen?

28.03 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le président, monsieur le ministre, permettez-moi de m'attarder sur une partie de ces dispositions diverses en santé qui sont positives et qui vont améliorer la qualité des soins. Nous n'en avons pas encore parlé dans cet hémicycle: il s'agit de l'accès direct à la kinésithérapie. Nous touchons ici à une avancée majeure dans la transformation et la réforme de nos soins, une réforme que, tous, nous voulons, pour en améliorer la qualité, comme cela a déjà été fait par ce gouvernement et par le ministre de la Santé, avec la commission de la Santé, concernant une série de mesures qui ont été adoptées.

Je me permets de rappeler les mesures de santé qui s'inscrivent en parallèle avec l'accès direct à la kinésithérapie. C'est d'abord l'autorisation de vaccination des nourrissons par nos sage-femmes. C'est ensuite la délégation à nos infirmières d'actes qui auparavant étaient prescrits par le médecin. Je pense à la préparation et à l'administration de vaccins ou de certains médicaments, mais aussi au sondage urinaire. Ce sont peut-être des actes simples mais qui font gagner du temps. Les infirmières peuvent désormais aussi perfuser des solutions hydrosalines. Croyez-moi, lors de la vague et des pics de chaleur que nous avons connus, cela nous a permis d'anticiper les soins de personnes en détresse. Nos infirmières peuvent dorénavant également analyser, par des prises de sang ou autres actes de laboratoire, des choses qu'elles ne pouvaient pas faire précédemment.

Il en va de même pour nos pharmaciens, chers collègues, qui, depuis un an, peuvent vacciner très facilement tous les patients contre le covid et la grippe. Cela nous permet d'améliorer la couverture vaccinale, et je souhaite d'ailleurs que nous allions encore plus loin en la matière. Par ailleurs, en septembre dernier, nous avons également validé pour les logopèdes un accès aux consultations par visioconférence.

Toutes ces mesures s'inscrivent dans une réforme des soins où le patient n'est plus pris en charge de manière pyramidale, mais plutôt par une équipe multidisciplinaire dont le médecin généraliste, le médecin de famille, reste bien entendu le coordinateur. Quand on parle d'accès aux soins, ce n'est pas qu'une question d'argent ou de disponibilité des soignants, c'est aussi une question d'*appropriate care*, une approche à laquelle nous sommes tous attachés.

Concernant l'accès direct à la kinésithérapie, cela signifie concrètement que le patient pourra, sans passer par son médecin de famille, se rendre directement chez son kinésithérapeute. C'est un gain de temps et une consultation en moins à financer. Après un examen sommaire, le kinésithérapeute déterminera s'il peut débiter un traitement pour des troubles mineurs, tels que des douleurs lombaires, des douleurs cervicales mécaniques ou des tendinites.

Bien entendu, cette prise en charge sera limitée dans le temps. Si, au bout de sept séances de kinésithérapie, le résultat n'est pas concluant, le kinésithérapeute devra renvoyer le patient chez son médecin traitant pour une évaluation afin de vérifier si une pathologie plus grave ne se cache pas derrière ces symptômes.

En deuxième lecture en commission, puisque cette mesure était annoncée début septembre par M. le ministre, je pense que nous avons tous été interpellés par des kinésithérapeutes qui disaient que ce projet de loi ne leur permettait pas de pratiquer cet accès direct à la kinésithérapie. Il y a eu une contestation: que fait le ministre, que font les députés, que fait le politique pour ne pas permettre à des kinés qui ont une très longue expérience de pratiquer cette kinésithérapie directe?

Il faut savoir que le politique n'est pour rien dans cette histoire, puisque ce sont les instances qui représentent les kinés et les médecins qui ont déterminé les critères. Je me permets de le rappeler, pour que les choses soient claires. Ces instances ont déterminé que seuls les kinés qui ont un master, donc un niveau 7, depuis 2015 pourront d'emblée pratiquer des soins de kinésithérapie sans prescription par un médecin. Pourquoi? Parce que depuis 2015, leur cursus comprend une formation particulière à l'accès direct à la kinésithérapie.

Deux exceptions à cette règle sont les qualifications particulières officiellement reconnues que sont la thérapie manuelle et la kiné du sport. Dans ces deux cas de figure, ils pourront aussi pratiquer la kiné par voie directe.

Pour les autres kinés qui se sentent un peu abandonnés, il reste quand même une porte d'ouverture, parce qu'ils vont pouvoir, soit par une formation continue, soit par une certification officielle, obtenir le blanc-seing pour pratiquer cet accès direct. C'est une précision que je souhaitais vraiment faire, parce que je ne voulais pas que le secteur pense qu'une partie d'entre eux ont été

abandonnés.

Monsieur le ministre, je me permets également de revenir sur d'autres avancées majeures que nous devons aussi à cette profession qu'est la kinésithérapie, qui est un peu oubliée ou laissée pour compte par rapport à d'autres soignants. C'est bien sûr la revalorisation de leurs honoraires, et surtout de leurs déplacements. Je suis sûr que cela se fera dans le cadre de la future réforme de la nomenclature. L'accord Arizona prévoit en outre la suppression de la règle des 25 %. Nous en avons déjà parlé. Enfin, depuis le mois d'août, il faut absolument clarifier les modalités de la digitalisation obligatoire de cette profession.

Pour conclure, cette simplification administrative est importante. Le bon soin, au bon moment, au bon endroit, par le professionnel le plus adapté, c'est vraiment, monsieur le ministre, du bon sens qui permet de libérer les soignants, libérer du temps, faire des économies tout en augmentant l'accès aux soins et la qualité des soins. Cela veut dire aussi qu'en santé, on peut améliorer la qualité des soins sans pour autant dépenser plus.

C'est pour ces raisons que Les Engagés soutiendront, bien entendu, ce projet de loi.

Je vous remercie.

28.04 **Jan Bertels** (Vooruit): Collega's, ik zal het kort houden, aangezien voorgaande sprekers al heel wat hebben aangehaald.

Voor Vooruit is een van de belangrijke redenen om deel uit te maken van deze regering dat we kunnen investeren in de gezondheidszorg en ze kunnen hervormen. Tot spijt van wie het benijdt, we besteden meer geld aan onze zorg en we voorzien er meer middelen voor. Dat is ook nodig, wegens de technologische en demografische evoluties.

Tegelijkertijd willen we meer gezondheid voor ons geld. Dit wetsontwerp houdende diverse bepalingen is daarvan een uiting. De heer Gatelier heeft al toegelicht welke vooruitgang dit wetsontwerp inhoudt. Het gaat om maatregelen die een efficiëntere werking van de gezondheidszorg mogelijk maken, bijvoorbeeld door een aantal adviesorganen, zoals de Nationale Paritaire Commissie artsen-ziekenhuizen en de Federale raad voor ziekenhuisvoorzieningen, efficiënter te laten werken.

Daarnaast voeren we een aantal modernisering door voor de gezondheidszorgberoepen. Ik haal er één voorbeeld uit, dat al een mijlpaal is genoemd:

de directe toegang tot de kinesitherapeut. Kinesitherapeuten kunnen voortaan bepaalde handelingen rechtstreeks uitvoeren, zonder dat daarvoor eerst een arts moet worden geraadpleegd. Zoals de heer Gatelier ook heeft gezegd, is het belangrijk om te benadrukken dat die zaken allemaal tot stand is gekomen met alle betrokken actoren gekomen. Zij hebben zelf, in samenwerking met de verschillende adviesorganen, een voorstel uitgewerkt. Voor ons is dit dus een goed wetsontwerp.

Ook het moratorium is belangrijk om volksgezondheidsredenen en om bepaalde excessen te voorkomen. In de commissie hebben we daarover een uitgebreid en degelijk debat gevoerd, met alle nodige toelichting. Ik ben ervan overtuigd dat een tijdelijk moratorium een goede zaak is om excessen of ongewenste ontwikkelingen op het terrein te vermijden.

De voorzitter: Het woord is aan de minister.

28.05 Minister **Frank Vandenbroucke**: Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

We hebben in de commissie al uitgebreid over dit ontwerp gediscussieerd. De uiteenzettingen in de plenaire vergadering zijn inderdaad een goede samenvatting van de debatten die we hebben gevoerd.

Mevrouw Bury, ik zal in één zin herhalen wat ik ook in de commissie heb gezegd. Dat is meteen ook de motivatie om het amendement niet te aanvaarden. Het punt dat u aanhaalt, heeft geen enkele inhoudelijke consequentie. Het feit dat het niet door de Raad van State en de juridische diensten wordt aangestipt, is wel belangrijk. Ik zal er niet meer over zeggen. U hebt sterk aangedrongen, maar wij hebben al uitvoerig geantwoord. Ik vraag om het amendement te verwerpen.

Mevrouw Eggermont, u had het in uw uiteenzetting over een wezenlijk belangrijk onderwerp dat in dit ontwerp slechts in beperkte mate aan bod komt. Ik wil hier niet het volledige debat over de hervorming van het ziekenhuislandschap voeren, maar ik wil u wel het volgende zeggen. U stelt de noodzakelijke hervorming van het ziekenhuislandschap voor als een verhaal van sluitingen. U schetst een toekomst waarin verpleegkundigen geen job meer zullen hebben of op grote afstand een nieuwe job zullen moeten vinden. U gaat ook uitvoerig in op de materniteiten. Dat is ofwel enigszins naast de kwestie, ofwel ronduit verkeerd. Het is helemaal niet de bedoeling om ziekenhuiscampussen te sluiten. Absoluut niet. Het is de bedoeling om de

bestaande ziekenhuiscampussen beter te gebruiken.

We weten een aantal zaken. Geleidelijk aan kunnen steeds meer ingrepen in een dagziekenhuis plaatsvinden, waarna patiënten 's avonds veilig naar huis kunnen. Daardoor zijn minder overnachtingen nodig en hebben we minder verpleegkundigen, zorgkundigen en andere personeelsleden nodig om 's nachts rond te lopen, wachtdiensten te verzekeren en toezicht te houden. Dat is niet bepaald het interessantste werk.

Tegelijkertijd weten we dat meer mensen nood hebben aan een langdurig verblijf, zoals oudere mensen en mensen die langdurige revalidatie nodig hebben. Daar neemt de behoefte aan capaciteit om mensen in instellingen te laten overnachten toe.

We moeten het ziekenhuislandschap dus herbekijken. Het is niet verstandig om elke acute ziekenhuisdienst op elke campus wat kleiner te maken omdat de behoefte eraan afneemt. We moeten nadenken over hoe we de bestaande ziekenhuiscampussen beter kunnen inzetten, rekening houdend met het feit dat we enerzijds meer capaciteit voor langdurig verblijf nodig hebben, vaak ook voor oudere mensen, en anderzijds acute ingrepen en behandelingen steeds vaker in dagziekenhuizen kunnen plaatsvinden. Die trend zal zich voortzetten.

Daarom is de boodschap aan de ziekenhuizen dat we moeten nadenken over een landschap met campussen die zich richten op langdurig verblijf met overnachting en campussen die zich richten op dagactiviteiten. Daarnaast zijn er algemene ziekenhuizen met een intensieve dienst, waardoor ze ook over een gespecialiseerde spoeddienst kunnen beschikken.

Dat is overigens ook in het belang van de verpleegkundigen en de zorgkundigen. Niet elke verpleegkundige voelt zich geroepen om nachtdiensten te draaien. Sommige mensen wel, andere niet. Als we een ziekenhuiscampus kunnen aanbieden waar geen nachtwerk is, biedt dat misschien een interessant perspectief voor iemand die graag verpleegkundige is, maar voor wie nachtwerk geen roeping is.

We spelen daarmee in op de evoluties in de zorgbehoeften en op de vraag hoe we een aantrekkelijk perspectief kunnen creëren voor mensen die in de zorg werken en vaak heel verschillende aspiraties en verwachtingen hebben.

De ene is misschien sterk geïnteresseerd in het technische aspect, de acute zorg en ook het nachtwerk. De andere is daar misschien veel minder in geïnteresseerd.

Het gaat dus om een betere inzet van de bestaande campussen, niet om het sluiten ervan. We moeten een goed evenwicht vinden tussen nabijheid en een goede verdeling van de capaciteit over het landschap. Daarbij moeten we ook rekening houden met de taalspecificiteit van de regio's, de noodzakelijke concentratie en de goede inzet van het personeel.

In dat verband maken we ons inderdaad enigszins bezorgd over afspraken tussen ziekenhuizen die mogelijk niet ingegeven zijn door de doelstellingen van de hervorming die we voor ogen hebben, maar door andere doelstellingen. Om een halt toe te roepen aan bepaalde ontwikkelingen, willen we dus een tijdelijk moratorium op bepaalde operaties met bepaalde soorten bedden. U hebt dat zelf omschreven.

Ik begrijp de bezorgdheid die ook collega's van andere fracties tijdens het debat hebben geuit: maken we op die manier geen interessante evoluties onmogelijk? Grijpen we niet te rigide in op ontwikkelingen die we normaal mogelijk moeten maken? Daarom wil ik dit moratorium zo kort mogelijk houden. Zodra de oriëntaties van de hervorming van het landschap duidelijk zijn, kan het moratorium sneuvelen.

Dat hoeft dus niet lang te duren, maar het moet wel vermijden dat er zich bewegingen voordoen die niet stroken met onze doelstellingen. Dat debat hebben we echter al gevoerd.

De heer Gatelier heeft, met de hulp van de heer Bertels, goed samengevat waarover het gaat. Dit ontwerp past in een visie op gezondheidszorg waarbij meer soorten disciplines op een soepele manier kunnen samenwerken rond de patiënt op een efficiëntere manier. De heer Gatelier heeft op een interessante manier een hele reeks hervormingen van de voorbije periode aangestipt, zoals wat apothekers vandaag meer kunnen dan vroeger, wat logopedisten meer kunnen dan vroeger, wat we bij verpleegkundigen mogelijk maken om het beroep interessanter te maken en wat ze meer zullen kunnen doen dan vroeger.

Kinesithérapie ontbrak inderdaad enigszins in dat plaatje. We hebben daarover lang gesproken met vertegenwoordigers van de artsen en van de kinesitherapeuten. Op basis van hun advies is er nu een wezenlijk belangrijke doorbraak. Voor

bepaalde problemen kunnen kinesitherapeuten die over de nodige opleiding en ervaring beschikken, zelf een goede inschatting maken. Daarvoor is niet noodzakelijk eerst een raadpleging bij een arts nodig, al blijft goed overleg met de arts belangrijk. Voor die problemen kan de patiënt dus rechtstreeks naar een kinesitherapeut. Dat is een fundamentele doorbraak waarover lang is gesproken en die een breed draagvlak heeft bij zowel de vertegenwoordigers van de artsen als die van de kinesitherapeuten.

We zullen dat uiteraard nog concreet moeten uitwerken in een koninklijk besluit. De heer Gatelier heeft gelijk als hij zegt dat dit niet het einde is van het denkwerk over de herwaardering van de kinesitherapie. Toch denk ik dat dit een heel belangrijke stap is van een regering die niet alleen in de zorg wil investeren, maar ook wil hervormen.

Ik denk dat we daarover een nuttig debat hebben gevoerd. Ik zal vanavond erg tevreden zijn als we ten minste dit wetgevende kader goedkeuren, dat rechtstreekse toegang tot kinesitherapie mogelijk maakt voor welbepaalde problemen, bij kinesitherapeuten die daarvoor de nodige opleiding hebben gevolgd. Die poort is op verschillende plaatsen goed geopend. De heer Gatelier heeft daarop gewezen. Ik denk dat dit een heel belangrijke stap is. Dat is de essentie van dit ontwerp.

We nemen ook een obstakel weg dat volgens mij nuttig, constructief overleg met de vertegenwoordigers van de huisartsen over de organisatie van de wachtposten in de weg heeft gestaan. Er is die hele geschiedenis over de functionele samenwerkingsverbanden, waaraan het artsenkorps aanstoot had genomen. We stappen daar nu van af. We willen een goede samenwerking tussen wachtposten, maar we gaan geen nieuwe juridische en administratieve structuren opleggen die de mensen op het terrein niet willen.

Dat is ook een kwestie van respect voor en investeren in de eerste lijn.

De **voorzitter**: De leden krijgen nog de mogelijkheid om te repliceren. Mevrouw Gijbels vraagt het woord niet meer.

28.06 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, mijn collega fluisterde me zonet in dat Bart De Wever ooit in *De Zevende Dag* tegen Tom Van Grieken zei dat zelfs als die morgen een resolutie zou indienen dat de zon schijnt, hij die nog niet zou goedkeuren. Dat is precies wat u hier vandaag

doet.

Ik merk ook dat u in al uw regelgeving constant een enorme delegatie vraagt via koninklijke besluiten. U weet dat wij daar huiverachtig tegenover staan. U zegt daarop in de commissie dat als er dan in de toekomst iets niet klopt, dat geen probleem is, want dan hoeven wij maar een amendement in te dienen om dat aan te passen. U ziet dus waarom wij u niet in steunen in al die verregaande delegaties. U bent gewoon onbetrouwbaar en u weigert om zaken die niet kloppen en die wij er uithalen, aan te passen.

28.07 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Dat was een inhoudelijk zeer sterke replek.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het begin was op zich al veelzeggend. U zei dat het wezenlijk belangrijk is en dat het zijdelings in het wetsvoorstel staat. Ik heb aangekaart dat er in dit Huis momenteel een gebrek aan debat is over de ziekenhuishervorming, maar dan zegt u dat we dat debat hier nu niet helemaal zullen voeren. U hebt evenwel niet geantwoord op mijn vraag wanneer we dat debat dan wel zullen voeren. U poneert van alles, maar zonder dat te onderbouwen en feiten mee te geven. Er moet een debat worden gevoerd, maar dat gebeurt niet.

U zegt dat wij hebben gesteld dat die hervorming sluitingen inhoudt en dat verpleegkundigen verder zullen moeten gaan werken, maar dat dat niet zou kloppen. Mijnheer de minister, in het plan staan vier types ziekenhuizen. Om een volwaardig ziekenhuis te zijn, met dag en nacht spoedopnames, moet een ziekenhuis in de eerste fase minstens 150 acute bedden tellen, en na een evaluatie wordt overwogen om de lat op te trekken naar 180 bedden. Als men die lat niet haalt, moet men afbouwen, fuseren of omvormen tot een dagziekenhuis zonder overnachtingen. Het Kenniscentrum heeft vastgesteld dat 39 van de 132 huidige ziekenhuissites niet aan de norm voldoen. Dat betekent dus een proces van afbouw en fusie. Verschillende ziekenhuissites die ik heb genoemd, zijn daar al mee bezig, plaatsen waar bijvoorbeeld al de spoed, de IZ en de pediatrie gesloten worden. Het gaat niet om de sluiting van een volledig ziekenhuis, maar om de sluiting van bepaalde diensten en de omvorming tot een dagziekenhuis, die bezig is en een feit is.

U blijft zeggen dat die hervorming een oplossing biedt voor het personeel. Het is inderdaad positief dat een verpleegkundige die geen nachtdiensten wil doen, ook terecht kan in een ziekenhuis waar geen nachtschift zijn. Dat klopt.

Ik heb echter zelf op de spoeddienst van AZ Delta in Menen gewerkt. Als een spoeddienst in een ziekenhuis niet aan de normen voldoet, dreigt die te moeten sluiten. Ik had daar heel veel jonge collega's die bewust voor nachtdiensten kozen omdat die goed te combineren zijn met de zorg voor kleine kinderen. Ze werkten 's nachts en haalden 's ochtends hun kinderen op. Daarna deden ze een dutje, deden ze het huishouden en haalden ze hun kinderen weer op. Veel mensen kozen bewust voor die regeling.

Als die spoeddienst sluit, moeten ze op een andere dienst gaan werken. Ze verliezen dan ook de extra vergoeding voor spoed en intensieve zorg. Ze moeten bijvoorbeeld op een afdeling voor dagopname gaan werken of naar een ander ziekenhuis rijden, bijvoorbeeld in Kortrijk, als ze nachtdiensten willen blijven doen. Dat is de impact van dergelijke hervormingen. Die heeft wel degelijk gevolgen. Die verpleegkundigen hebben bewust voor nachtdiensten gekozen, maar kunnen die dan niet langer doen.

Welke mutatieregels gelden er dan? Hoe zit het met de overdracht van anciënniteit? Welke zekerheid hebben ze dat ze daar een job zullen vinden? Bovendien moeten ze zich ook verplaatsen.

U gaat daar niet op in. U zegt dat die hervormingen het personeel alleen maar ten goede zullen komen. Wat antwoordt u aan de mensen die met die situatie worden geconfronteerd? Bovendien zijn de directies nu al dergelijke maatregelen aan het nemen, zonder dat die wijzigingen zelfs maar in de ondernemingsraad worden besproken. Het klassieke sociaal overleg wordt niet gerespecteerd.

U hebt daar met geen woord over gerept. Ik vind dat erg voor een socialistische minister. Ik stel u vragen en kaart aan dat het sociaal overleg niet wordt gerespecteerd, maar u gaat daar niet op in.

U hebt ook gezegd dat we het ziekenhuislandschap in lijn brengen met de behoeften, zonder in te gaan op mijn opmerking dat de laatste studie over de beddenbehoeften dateert van 2017. Ondertussen is er ook veel veranderd in de maatschappij. Het lijkt me dan ook nuttig om die behoeften grondig in kaart te brengen, zodat we een echt debat kunnen voeren over de behoeften en over wat het personeel daar werkelijk van vindt.

Er was een studie van ACV Puls waaruit blijkt dat veel personeelsleden overuren maken en van plan zijn de sector te verlaten. Het zou interessant zijn om bij het zorgpersoneel een enquête te houden

over de uitstroomintentie in het kader van de nakende ziekenhuishervorming. Dan kunnen we daarover tenminste een debat voeren.

Nu zegt u namelijk dat verpleegkundigen blij moeten zijn dat er een ziekenhuis is waar geen nachtschift is. Dat geldt echter niet voor iedereen en evenmin voor het volledige zorgpersoneel. U beweert ook dat een evolutie naar meer dagziekenhuizen de kwaliteit ten goede zou komen. Ik heb u nochtans het voorbeeld gegeven van patiënten die nog met hun infuus in naar huis gaan, en van de gevolgen wanneer een spoeddienst verdwijnt. Die patiënten verdwijnen immers niet, ze komen dan gewoon op de spoeddienst van dat gigantische ziekenhuis terecht, waar het nu al pompen of verzuipen is en patiënten in de gang liggen. Alles wat u zegt, is dus nergens op gebaseerd.

Er is hier geen debat. U weigert dat debat te voeren en zegt evenmin wanneer we het dan wel zullen voeren. Er komen geen cijfers, geen studies, niets. Ik kan alleen maar herhalen wat ik in de commissie heb gezegd. Ik begrijp echt niet waarom u niet antwoordt op de vraag wanneer we dat debat ten gronde zullen voeren. Als u van mening bent dat dit het personeel en de patiënten ten goede komt, dan is dat uw goed recht. We moeten daar echter wel een debat over kunnen voeren.

Tot slot heb ik al verschillende keren aangehaald dat al die zaken momenteel al in gang worden gezet. U geeft ook toe dat dit gebeurt en dat het sociaal overleg niet wordt gerespecteerd. U hebt gezegd dat u er niet veel aan kunt doen, maar dat u het zult aankaarten bij uw collega's. Ik vraag u wat daarvan gekomen is, maar ik krijg geen antwoord, mijnheer de minister.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1641/10)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1641/10)**

Het wetsontwerp telt 54 artikelen.

Le projet de loi compte 54 articles.

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 11

- 6 – *Katleen Bury cs (1641/11)*

Art. 48

- 7 – *Caroline Désir cs (1641/11)*

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 11 en 48.

Réservés: les amendements et les articles 11 et 48.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 10, 12 tot 47 en 49 tot 54.

Adoptés article par article: les articles 1 à 10, 12 à 47 et 49 à 54.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[29] Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de militaire taalexamen (1695/1-3)

[29] Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux examens linguistiques militaires (1695/1-3)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De rapporteurs, de heren Stéphane Lasseaux en Axel Weydts, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

Collega Metsu heeft het woord in de algemene bespreking.

[29.01] Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal mijn uiteenzetting erg kort houden, want u hebt een heel goed wetsontwerp voorgelegd. Militairen krijgen hiermee nog een *tweedetaalkans*, wat eigenlijk betekent dat zij een derde en vierde mogelijkheid krijgen om te slagen voor het tweedetaalexamen.

Een aantal onder ons hier in plenaire vergadering

die hun taalexamen mochten afleggen, kunnen ervan getuigen dat het examen van hoog niveau tot zelfs afschrikwekkend is, zelfs voor wie meent tweetalig te zijn of denkt de tweede van de drie landstalen enigszins te beheersen. Het examen dat bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte voor een jury is helemaal niet van de poes. Welnu, dat examen kan voor de reservist of de hoger officier het einde van zijn traject betekenen. Immers, het is voorbij voor al wie na de militaire initiatiefase (MIF), de militaire opleiding en de praktijkopleiding, waarmee men toch een paar jaar zoet is, niet slaagt voor het taalexamen, dat op het einde van het traject komt. Dan is hij of zij zelfs geen reservist meer. Ik kan me dus inbeelden dat het voor de beroepsmilitairen behoorlijk spannend is. Tot nu toe hadden ze twee kansen. Als ze na de tweede kans niet slagen, komen ze nooit meer in aanmerking voor de verhoging van hun graad.

Onze minister van Defensie wou militairen stimuleren om hun tweede landstaal te blijven oefenen, want hij wil dat ze slagen en carrière kunnen maken. De minister heeft ons ook gegarandeerd dat de lat niet lager wordt gelegd. Dat zou gemakkelijk zijn. In dat geval slaagt natuurlijk iedereen. Het niveau blijft hetzelfde. Alleen krijgen de betrokkenen nadien nog een kans, dus voor een derde en vierde poging. Dat kan onze militairen alleen maar aanmoedigen om te blijven oefenen en de tweetaligheid daadwerkelijk te beheersen.

In commissie hebben we daarover een goed debat gevoerd, waarbij iedereen min of meer op dezelfde lijn zat. Het is dan ook enigszins verbazingwekkend dat de leden van het Vlaams Belang tegen het wetsontwerp waren. Het is de enige partij, die het niet heeft goedgekeurd. Dat is vreemd, aangezien het natuurlijk zowel om een taalexamen Frans-Nederlands als om Nederlands-Frans gaat.

Mijnheer de minister, onze fractie zal uw wetsontwerp volledig steunen.

De voorzitter: Er was dus een dissidente stem.

[29.02] Kristien Verbelen (VB): We hebben dit wetsontwerp uitvoerig besproken in de commissie, maar ik wil toch op een aantal zaken terugkomen. Ons bezwaar betreft de verdubbeling van het aantal examenkansen, van twee naar vier. De minister heeft in de commissie benadrukt dat het examen niet gemakkelijker wordt. Dat klopt, maar hij zei ook, en ik citeer: "We maken nu eigenlijk wetgeving die het voor hen makkelijker maakt om er finaal toch door te geraken."

Dat is precies ons punt. Het niveau van het examen blijft hetzelfde, maar de regeling wordt wel degelijk versoepeld. Wat ik vooral opmerkelijk vond, was dat de minister zelf uitgebreid inging op de onderliggende oorzaak. Hij stelde vast dat in de gegeven voorbeelden alleen Franstaligen bij de tweede poging niet slaagden. Hij schreef dat toe aan het gebrekkige onderwijs van het Nederlands. Daar geef ik hem volmondig gelijk in.

Ik denk ook dat het Frans in het Nederlandstalig onderwijs wellicht niet altijd even goed wordt onderwezen. Waarom pakken we dan niet in de eerste plaats dat probleem aan? Waarom zetten we niet sterker in op meer taalopleiding en een goede voorbereiding op het examen, ook binnen Defensie, in plaats van het aantal examenkansen te verdubbelen?

Daar komt voor onze fractie nog iets bij. Het aantal Nederlandstaligen binnen Defensie is de voorbije jaren gedaald en de 60/40-verhouding staat zwaar onder druk. De minister stelt zelf vast dat bij dit examen alleen Franstaligen bij de tweede poging niet slaagden. Als we net voor die kandidaten bijkomende kansen creëren, moeten we ons toch afvragen wat dat op termijn zal betekenen voor de taalverhoudingen bij de hogere officieren, ook op het niveau van bijvoorbeeld majoor.

Een ander argument dat bij de bespreking aan bod kwam, was dat militairen door langdurige buitenlandse opdrachten soms hun tweede examenkans zouden missen. We hebben daar ondertussen een schriftelijke vraag over ingediend, want ik ben benieuwd om hoeveel militairen het concreet gaat. Hoeveel militairen hebben hun tweede kans werkelijk gemist door een buitenlandse missie? Gaat het dan om Nederlandstaligen of Franstaligen? Ik kijk alleszins met veel belangstelling uit naar het antwoord.

Collega's, niemand wil de loopbaan van een goede militair blokkeren. Er bestaan vandaag echter al twee examenkansen. Ik denk niet dat we het aantal kansen moeten verdubbelen.

Daarom blijven we bij ons standpunt en zullen we tegen het wetsontwerp stemmen.

[29.03] Hervé Cornillie (MR): Chers collègues, donner à un candidat officier supérieur deux chances supplémentaires pour réussir l'examen sur la connaissance effective de la langue d'un autre régime linguistique est une mesure positive pour favoriser le multilinguisme au sein de notre Défense nationale, une Défense qui se veut réellement nationale.

Durant toute leur carrière, les militaires belges doivent pouvoir comprendre et s'exprimer en français, en néerlandais ainsi qu'en anglais alors qu'ils participent à des missions internationales. Ils doivent donc peaufiner, durant leurs années professionnelles, leurs compétences linguistiques à un niveau qui intègre des domaines de plus en plus techniques dans un cadre actif où la vie d'autrui est en jeu et où la sécurité est au cœur de leurs missions.

Comme nos diplomates, nos militaires doivent être de bons techniciens et ils doivent pouvoir maîtriser de façon optimale leur communication. Au nom du MR, je soutiens ce projet de loi. Je l'ai dit lors de nos débats en commission, le MR soutient ce projet de loi d'autant plus que le niveau des épreuves n'est pas revu à la baisse. Le niveau des examens linguistiques n'est pas remis en question, il n'y a pas de niveau A et de niveau B moindre, il n'y a pas de réussite honteuse.

Cette seconde chance intervient de façon fort opportune au moment où nous avons allongé le temps de carrière des militaires belges. Ce passage de deux à quatre tentatives évite qu'un échec bloque de façon malheureuse une évolution de carrière.

Chers collègues, nous avons eu lors de ces débats des échanges sur la qualité, ou plutôt l'absence de qualité linguistique de nos élèves, le manque de professeurs de langues qui pénalise l'enseignement en immersion en primaire et en secondaire. La Défense elle-même peut certainement aussi améliorer les formations nécessaires, pour lesquelles il faut pouvoir recruter des professeurs. La question se pose donc à nouveau. Même si une partie du débat concerne également les communautés, nous ne pouvons pas, en tant qu'élus de la Nation mais aussi en tant que parents d'enfants qui peuvent souffrir de lacunes en matière linguistique, fermer les yeux sur cet enjeu qui dépasse le cadre de l'armée et qui concerne en réalité l'ensemble du marché du travail de notre pays.

C'est donc une véritable réflexion globale qui s'impose à nous, à laquelle l'État doit apporter une réponse rapide et décisive. Je vous remercie.

[29.04] Luc Frank (Les Engagés): Meertaligheid is heel belangrijk bij defensie. *We could see this this week in Germany, where the Belgian army's briefings were given in English.*

Par conséquent, je pense qu'il très important –

vous l'avez entendu, on a parlé trois langues –, comme c'est déjà le cas à l'université, d'avoir quatre possibilités de réussir cet examen.

Sehr geehrter Herr Minister, Sie wissen auch, und Ihr Parteikollege Herr Metsu hat es gerade erwähnt, dass es noch eine dritte offizielle Landessprache gibt. Ich würde mir wünschen, dass wir auch für diese Landessprache eine Lösung finden, da es derzeit noch keine gibt. Ich bin sehr zuversichtlich, dass uns das gelingen wird. Sie erhalten einen Vertrauensvorschuss.

Nous allons approuver votre projet de loi.

29.05 Axel Weydts (Vooruit): Ik ben inderdaad ook een van de collega's die ooit een taalexamen heeft moeten afleggen, mijnheer Metsu. Dat is niet van de poes. Het is belangrijk om dat te vermelden, ook ten aanzien van de collega's van het Vlaams Belang. Zij doen alsof we het niveau naar beneden willen halen, maar dat is helemaal niet het geval. De lat wordt niet lager gelegd, ze blijft op hetzelfde niveau liggen. We geven mensen gewoon meer kansen om te slagen en een andere landstaal te leren. Dat komt de organisatie van defensie en onze mensen alleen maar ten goede.

Zoals wij hier heel vaak hebben gezegd, zullen we elk wetsontwerp steunen dat het statuut van onze militairen verbetert. Dat geldt dus ook voor dit wetsontwerp.

29.06 Koen Van den Heuvel (cd&v): Mijnheer de voorzitter, voor ons geldt hetzelfde. Het militair personeel vormt het hart van defensie. We moeten investeren in innovatief materieel, maar het is heel belangrijk dat we ook gemotiveerde militairen hebben. We moeten heel wat extra militairen aanwerven. Ze blijven ook langer in dienst. Daarom is het heel belangrijk dat we de procedures en het personeelsbeheer bij defensie moderniseren. Dit wetsontwerp is daar een mooi voorbeeld van. Het biedt onze militairen extra kansen, zonder de lat lager te leggen. Dat is voor ons heel belangrijk.

We steunen dit wetsontwerp, omdat het de loopbaanmogelijkheden bij defensie aanzienlijk versterkt. Het moedigt talenkennis aan en zorgt ervoor dat ervaring en talent niet nodeloos verloren gaan. We steunen dit wetsontwerp dus volop.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, iets zegt mij dat uw ontwerp kans maakt, maar u mag daar toch nog op reageren.

29.07 Minister Theo Francken: Geachte Kamerleden, merci beaucoup pour les échanges

de vue.

Mevrouw Verbelen, u zegt dat de 60/40-verhouding onder druk staat. Dat is absoluut geen probleem in het hogere officierenkader. Daar wordt die verhouding gerespecteerd. De problemen situeren zich vooral in het lagere kader, wegens de grote Franstalige instroom. De verhouding ligt daar momenteel dichter bij 50/50 dan bij 60/40. We kunnen daartegen zijn en stellen dat de verhouding 60/40 moet blijven, maar dan zal het resultaat gewoon een kleinere instroom zijn. Die discussie zullen we wel nog voeren naar aanleiding van de bespreking over het legercontingent, dat morgen op de regeringstafel ligt en daarna in het Parlement ter bespreking voorligt. In wat nu voorligt, gaat het om de 60/40-verhouding bij de hogere officieren en daar is er geen probleem.

Er is wel degelijk een grondige voorbereiding op het taalexamen. Die voorbereiding wordt aangeboden. Dat vormt dus zeker geen argument.

Het is een goede zaak dat er meer slaagkansen worden gecreëerd, aangezien de loopbaan van een militair ook langer wordt. In die zin lijkt me dat een logische evolutie.

Ik heb ook gezien dat ons bezoek deze week in het Engels verliep. Het is natuurlijk eigen aan NAVO-operaties en NAVO-oefeningen dat het Engels de voertaal is. We kunnen daar lang over doorbomen, maar dat is nu eenmaal een gegeven. Daar kunnen we niet omheen; die communicatie gebeurt in het Engels.

Er moet absoluut ook aandacht zijn voor het Duits.

Au sein de l'armée, nous devons assurément prêter attention aux germanophones de Belgique. Vous savez que j'y suis attentif. Vous avez donc raison, *Herr Frank*.

29.08 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de uiteenzettingen van de collega's waren heel treffend. Ik wil nog een kleine anekdote vertellen over toen ik zelf die les volgde aan de KMS. Die opleiding zat vol hoogvliegers. Dat waren mensen die veel meer militaire ervaring hadden dan ik misschien ooit zal hebben en die hun tweede landstaal mogelijk iets minder vlot spraken of nog niet zo goed beheersten.

Stel dat iemand op een bepaald ogenblik in zijn leven niet slaagt voor het taalexamen, maar het perspectief krijgt om het later nog eens te mogen proberen. Wie binnen Defensie wil doorgroeien, zal ongetwijfeld extra zijn best doen om die tweede of

derde landstaal te leren spreken.

Nogmaals, ik vind het oprecht heel vreemd dat dit goede wetsontwerp niet unaniem zal worden goedgekeurd.

29.09 Kristien Verbelen (VB): Ik wil nog kort iets verduidelijken.

Ik ben me ervan bewust dat de 60/40-verhouding en de scheeftrekking zich niet zozeer bij de hogere officieren voordoet. Ik vraag me echter af of dit wetsontwerp de situatie niet verder in die richting zal sturen. Vandaar mijn opmerking.

29.10 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, ik wil nog repliceren op wat u zei.

Mijn collega heeft al meer dan duidelijk genoeg gemaakt dat het verdubbelen van het aantal herkansingen uiteraard neerkomt op een versoepeling.

Mijnheer de minister, u zegt dat er een buitenproportionele Franstalige instroom is, maar dat als men daar strenger optreedt, er geen of minder instroom is. Zo heb ik het begrepen. Ik hoorde exact dezelfde redenering indertijd van minister Jambon. Ik vraag jaarlijks de cijfers op over het aantal politieagenten in Brussel dat Nederlands spreekt. Minister Jambon, toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, gaf exact hetzelfde antwoord, namelijk dat als men er strenger op toeziet, er te weinig agenten zijn. Hij voegde er dan de vraag aan toe of ik dan niet wou dat Brussel veilig was.

Door ervoor te zorgen dat de aanwervingen van Brusselse politieagenten niet volgens de taalwet verlopen, is de toestand alleen maar dramatischer geworden. Elk jaar worden de cijfers slechter. Onlangs heb ik minister Quintin daar opnieuw over geïnterpelleerd. Van de 292 nieuwe agenten die vorig jaar in Brussel werden aangeworven, waren er welgeteld 40 Nederlandstalig, ofwel 13,7 %.

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat het probleem erger wordt. Momenteel verstaat minder dan de helft van de agenten in Brussel nog Nederlands. Ook dat kan tot levensgevaarlijke situaties leiden. Meer dan 98 % van de agenten begrijpt Frans. Als Franstalige in Brussel is er geen taalprobleem.

Als Nederlandstalige in Brussel is dat echter een kwestie van geluk. Er is meer dan één kans op twee dat een burger en een agent elkaar niet begrijpen. In het beste geval leidt dat tot onbegrip

en misverstanden, maar het kan ook tot levensgevaarlijke situaties leiden. Er moet dus meer worden ingezet op aanwervingen die conform de taalwetgeving verlopen.

29.11 Minister Theo Francken: Dat is een interessant debat. We hebben het ook in de commissie gevoerd. Het is niet de bedoeling dat we het nu over de politie hebben, maar ik heb altijd veel goede ideeën over de politie. U hebt het deze week nog gelezen, denk ik. Ik had het idee namelijk zagezegd van u gestolen.

In elk geval is dat op zich een dilemma. Dat voelt u natuurlijk ook aan. Werft men dan aan of doet men dat niet? We hebben die mensen nodig. Het terrein snakt naar personeel. De eenheden raken niet ingevuld, noch bij Defensie, noch bij de Brusselse politie of in Anderlecht of in andere gemeenten en politiezones. Ofwel werft men mensen aan, ofwel doet men dat principieel niet.

Het fundamentele probleem ligt natuurlijk bij de basiskennis van het Nederlands. Daar ligt het probleem. In de Kamer hebben we daar echter niets over te zeggen. We hebben daar niets over te zeggen, omdat we ervoor hebben gekozen om het onderwijs te splitsen. Ik denk dat u daar zelfs bij was. We hebben gezegd dat onderwijs geen bevoegdheid is van de federale Kamer, maar van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. In die zin moeten de gemeenschappen zelf beslissen wat het curriculum inhoudt. Dat behoort tot hun autonomie en soevereiniteit: zij beslissen of ze het Nederlands als verplichte tweede taal in hun curriculum opnemen.

Wij doen dat wel in Vlaanderen, maar zij doen dat niet. Het is niet eens aan dit Parlement om daarover te spreken. Ik heb in de commissie heel uitdrukkelijk gezegd, mevrouw Pas, dat ik de keuzes van de Franse Gemeenschap betreur. Als nationalist respecteer ik echter die keuze. Als de Franse Gemeenschap zegt dat ze het Nederlands geen plaats geeft of niet verplicht maakt, en dat leerlingen kunnen kiezen tussen Nederlands en Engels, dan betreur ik dat, maar dat is *not my call*. Als ze die weg wil inslaan, moet ze dat zelf doen. Dat is een kwestie van soevereiniteit en van respect voor de Franse Gemeenschap en dus voor dat volk.

De voorzitter: Collega's, ik zou wel willen opletten. We hebben het al over de politie gehad en over een gemeenschapsbevoegdheid. Het debat over de militaire taalexamens dreigt zo een beetje overloos te worden.

29.12 Minister **Theo Francken**: Nee, het is helemaal niet oeverloos. Het gaat immers om een fundamentele discussie. Het Vlaams Belang betwist immers dat er meer kansen komen om te slagen voor dat taalexamen.

Ik vind net dat men die kansen wel moet geven. Als men mensen meer kansen geeft, zullen er ook meer slagen en zullen ze dus perfect Nederlands spreken. Ik heb geen klachten over de Nederlandse taalkennis van hogere officieren van Franstalige origine in het Belgische leger. Die spreken allemaal zeer goed Nederlands. Allemaal.

Laten we dat vooral zo houden. Door mensen meer kansen te geven, zullen ze net meer gemotiveerd zijn om het te doen. Ik bekijk de zaak dus gewoon van de andere kant. Ik heb echter niet ontkend dat er een probleem is. Het is een dilemma. We hebben de mensen nodig, zeker in Brussel voor de politie. Men kan dan principieel zijn en ze niet aanwerven, maar dan heeft men operationeel gewoon gigantische problemen, nog grotere dan nu.

Volgens mij kan men die lijn niet volhouden. Het is heel leuk om principieel te zijn als men in de oppositie zit, maar als u zelf aan de knoppen zit, zult u dat standpunt snel loslaten, want veiligheid is ook voor u een heel belangrijk punt.

De **voorzitter**: Uiteraard heeft het Parlement het laatste woord. In dit geval vermoed ik dat mevrouw Pas nog het woord zal vragen, maar graag bij het thema blijven.

29.13 **Barbara Pas** (VB): Dat het probleem ergens anders ligt, namelijk bij het onderwijs, heeft collega Verbelen zelf gezegd. Daar ga ik absoluut niet tegen in, want dat klopt. Dat kunnen we alleen maar vaststellen. Ik weiger me er echter bij neer te leggen dat Brussel verfranst en dat dat nu eenmaal zo is. Neen, we moeten proberen daar iets aan te doen. Als men aan de knoppen zit, moet men daar iets aan proberen te doen. Als men de taal niet kent, heeft dat consequenties. Als men echter herkansingen blijft geven, komt dat neer op een versoepeling. Men mag de lat dus niet lager leggen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, mijnheer de minister, om het hierbij te houden. Het thema van de lage lat is hier al een paar keer aangehaald. Het is nu tien voor negen. Ik ga u echter het woord niet beletten. Daarna mag mevrouw Pas natuurlijk opnieuw reageren over de hoogte van de lat.

29.14 Minister **Theo Francken**: Wat u zegt, klopt,

mevrouw Pas, maar ik vind niet dat het om een versoepeling gaat. Ik denk dat men mensen moet blijven stimuleren om hun examen af te leggen. Daar staan immers ook een aantal voordelen tegenover, zoals een tweetaligheidspremie bij de politie, en voor Defensie gaat het dan over het uitbouwen van een mooie verdere carrière als hogere officier. Zo neemt men hen ook mee in een traject waarin ze uiteindelijk wel perfect tweetalig zullen zijn.

Volgens mij zullen we alleen dergelijke oplossingen kunnen uitwerken zolang het basisprobleem blijft bestaan, namelijk dat het curriculum in het onderwijs niet verandert en daar hebben wij niets over te zeggen.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1695/3)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1695/3)**

Het wetsontwerp telt 14 artikelen.
Le projet de loi compte 14 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 14 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 14 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

30 **Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/1-4)**

30 **Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/1-4)**

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteurs, de heren Philippe Courard en Koen Van den Heuvel, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

30.01 Peter Buysrogge (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, van een onschuldig thema als de taalwet gaan we over naar een ander onschuldig thema, het koningshuis.

Iedereen aan het werk. Dat roept mijn fractieleider elke week opnieuw in het Parlement en dat is ook het beleid dat de regering wil voeren. Dat geldt voor iedereen, ook voor de leden van het koningshuis. Noch ik, noch mijn partij zijn voorstander van uitgebreide dotaties aan de koninklijke familie. Die kunnen een hangmat zijn, terwijl voor ons iedereen aan de slag moet.

We moeten daar dan ook consequent in zijn. Koningskinderen en prinsenkinderen mogen niet geconfronteerd worden met onnodige drempels op de arbeidsmarkt, ook niet bij defensie, maar die zijn er tot op heden nog steeds. Leden van de koninklijke familie die willen werken, krijgen door het ontwerp de mogelijkheid om een betaalde job bij Defensie uit te oefenen. Dat is dus een goede zaak en het zal geen verrassing zijn dat mijn fractie onderhavig wetsontwerp zal steunen.

De **voorzitter**: Dan willen we natuurlijk weten hoe mevrouw Verbelen daarover denkt.

30.02 Kristien Verbelen (VB): Ik breng nog maar eens een dissidente stem. Voor alle duidelijkheid, we hebben er geen enkel probleem mee dat de leden van de koninklijke familie bij Defensie werken, integendeel. Als een prins of een prinses aan de voorwaarden voldoet en de nodige opleiding volgt, dan moet dat ook kunnen. Wie militaire prestaties levert, moet daar ook correct voor betaald worden, zoals elke militair of reservist.

Dat betekent echter niet dat er uitzonderingen nodig zijn op de gewone regels voor de aanwerving en de militaire graden. Net daarom hebben wij amendementen ingediend. Gewone kandidaten moeten niet alleen slagen voor selectieproeven, ze worden nadien ook gerangschikt tegenover andere kandidaten en krijgen op basis daarvan een plaats toegewezen. Voor leden van de koninklijke familie voorziet het wetsontwerp echter in een uitzondering. Zij moeten net als ieder ander slagen voor de proeven, maar worden nadien buiten de gewone rangschikking gehouden.

De minister heeft in de commissie uitgelegd dat een prins of een prinses later andere verplichtingen kan krijgen in de monarchie en daardoor mogelijk Defensie moet verlaten. Dat begrijp ik, maar dat zal niet voor ieder lid van de koninklijke familie het geval zijn en ook bij gewone kandidaten weet Defensie niet op voorhand hoelang ze zullen blijven. Waarom moet die onzekerheid dan leiden tot een aparte rangschikking voor leden van de koninklijke familie?

Dan is er nog de kwestie van de militaire graden. Voor gewone militairen zijn daaraan voorwaarden verbonden, zoals opleiding, ervaring en bevordering. Dat is logisch. Dat is niet zomaar iets, een militaire graad moet ook echt iets betekenen.

Met het voorliggende wetsontwerp blijft het mogelijk om voor leden van de koninklijke familie af te wijken van de normale voorwaarden voor militaire graden, alleen omdat ze lid zijn van de koninklijke familie. Ook dat willen we met onze amendementen veranderen. Wie aan dezelfde voorwaarden voldoet, moet dezelfde kansen krijgen. Een koninklijke titel op zich mag geen reden zijn om een militaire graad te krijgen of bevorderd te worden.

Daarnaast hebben we een regeling voorgesteld om bestaande graden individueel te beoordelen. Het is niet de bedoeling om zomaar alle graden van de leden van de koninklijke familie te schrappen, maar om een voor een te bekijken of ze volgens de normale voorwaarden zijn toegekend.

Collega's, het wetsontwerp gaat dus niet alleen over de vraag of prinsen en prinsessen bij Defensie mogen werken en daarvoor betaald worden, maar ook over de vraag of er andere regels moeten gelden. Voor onze fractie is dat onderscheid heel belangrijk. We zijn voor gelijke kansen, maar dan ook onder dezelfde voorwaarden, zowel bij de aanwerving als bij het behalen van militaire graden. Zolang die uitzonderingen behouden blijven, kunnen we het wetsontwerp niet goedkeuren.

30.03 Hervé Cornillie (MR): Monsieur le président, chers collègues, dans notre monarchie constitutionnelle, le roi, la reine et la princesse Élisabeth perçoivent une dotation, conformément aux principes légaux fixés par la loi du 23 novembre 2013.

Les autres membres de la génération de la future reine des Belges, à savoir ses frères – le prince Gabriel et le prince Emmanuel –, sa sœur – la princesse Éléonore – ainsi que leurs cousins, sont

quant à eux considérés comme des citoyens presque comme les autres. Cela signifie qu'ils doivent travailler pour subvenir à leurs besoins et à ceux de leur future famille, ce qui est tout à fait normal.

Un travail très honorable, qui symbolise l'appartenance et l'unité de notre Royaume, est la fonction militaire rémunérée. Ce projet de loi vient justement supprimer les obstacles juridiques qui leur interdisaient d'exercer le métier de militaire. Le statut de réserviste leur est également ouvert.

Je soutiens, au nom du MR et de mon groupe, ce projet de loi. Il traduit la modernité de notre société, dont la monarchie fait pleinement partie, et il n'introduit aucun *distinguo*, aucune condition particulière d'admission qui favoriserait les membres de la famille royale par rapport à un autre candidat.

La réponse du ministre est sans ambiguïté. Oserais-je dire que le fils ou la fille du roi est, sous les drapeaux et dans les rangs de son régiment, au même niveau que tous les citoyens belges qui embrassent la carrière militaire, sans privilège de rang, sans privilège de naissance?

Un second aspect me paraît fondamental à rappeler et je partage pleinement l'avis de mon collègue Axel Weydts. Au moment où le ministre de la Défense prend de nombreuses mesures et initiatives pour renforcer l'attrait de la carrière militaire, avec un certain succès, il faut le dire, le choix d'une carrière militaire par les membres de la famille royale constitue une excellente promotion de la Défense.

Pour eux s'appliquent la même formation, les mêmes exigences et les mêmes conditions. Les grades militaires doivent être attribués sans passe-droit qui reposerait sur leur appartenance à la famille royale. Néanmoins, des exceptions ou flexibilités liées à une situation institutionnelle particulière permettent de tenir compte de leur place dans l'ordre de succession au trône. Il est donc préférable de placer les membres de la famille royale en dehors du classement, et de ne pas les prendre en compte afin qu'ils ne privent pas d'autres candidats de leur chance.

Au nom du Mouvement Réformateur, je réitère mon soutien à ce projet, qui intervient en temps opportun.

Je vous remercie de votre attention.

30.04 Philippe Courard (PS): Ce projet de loi

pose une question assez simple: comment permettre aux membres de la famille royale qui ne bénéficient pas d'une dotation publique, de construire une carrière professionnelle, tout en garantissant les principes d'égalité, de transparence et de sécurité juridique? Ce texte s'inscrit dans la continuité de la réforme de 2013 menée sous le gouvernement Di Rupo, qui visait à moderniser le régime des dotations royales, à renforcer le contrôle et la transparence et à mettre fin aux dotations automatiques pour tous les membres de la famille royale. Le principe est clair. Une fonction publique doit être liée à des responsabilités et à un statut, et une personne qui ne bénéficie d'une dotation doit pouvoir évidemment envisager une carrière rémunérée, y compris au sein de la Défense. Donc vous l'avez compris, nous soutenons ce projet, et nous ne comprenons pas celles et ceux qui n'y adhèrent pas.

Je tiens également à saluer la prise en compte des observations du Conseil d'État. Les garanties prévues en matière d'égalité, de statut et d'incompatibilité sont essentielles. Il ne s'agit pas de créer un régime de faveur, mais de tenir compte de certaines particularités institutionnelles, sans remettre en cause les principes qui s'appliquent à l'ensemble des militaires. L'appartenance à la famille royale ne peut constituer ni un avantage au recrutement ni un passe-droit dans l'évolution de carrière. Les exigences de compétence, de formation et de sélection doivent rester au cœur de la mise en œuvre de ce projet.

Je souhaite au Prince Gabriel une carrière militaire couronnée de succès, tout comme à celles et à ceux qui s'engagent pour protéger notre pays.

Je vous remercie.

30.05 Axel Weydts (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, het heeft misschien met het enigszins latere uur te maken, hoewel het nog maar 21.00 uur is, dat ik een paar vreemde zaken heb gehoord.

Zo verwijst de N-VA naar een mogelijke hangmat. Ik probeer mij daar iets bij voor te stellen. Een koninklijke hangmat, wat zou dat moeten zijn? Is dat een hangmat met een van Saksen-Coburg in?

Ik heb ook gehoord dat het Vlaams Belang hier vanavond pleit voor gelijke kansen. Ook dat is nieuw. Ik dank de partij daarvoor.

Collega's, alle gekheid op een stokje, in een moderne monarchie lijkt het ons niet meer dan

normaal dat ook leden van de koninklijke familie die geen aanspraak maken op de troonsopvolging, gewoon werken voor hun geld. Dat lijkt me niet meer dan normaal.

We geven hun met wat voorligt de kans om dat te doen in een van de mooiste beroepen ter wereld, zijnde het beroep van militair. Hoe mooi is het niet dat iemand van de koninklijke familie kiest voor een militaire carrière en ervoor kiest om een carrière uit te bouwen binnen onze defensie? Dat is goed voor het imago van de koninklijke familie, maar ook voor het imago van onze defensie. Daarvan ben ik echt overtuigd.

De keuze die prins Gabriel maakt voor een militaire carrière, kan mede publiciteit opleveren voor onze defensie en kan helpen bij de rekrutering. Als zelfs leden van de koninklijke familie kiezen voor het mooiste beroep ter wereld, kunnen heel veel mensen in ons land dat ook doen. We zullen die mensen meer dan nodig hebben.

30.06 Koen Van den Heuvel (cd&v): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn betoog heel kort houden.

Voorliggend wetsontwerp werkt een anachronistische situatie weg zonder nieuwe privileges te creëren. Dat is voor ons heel erg belangrijk.

De betrokken prins of prinses moet dezelfde selectieproeven afleggen en dezelfde basisopleiding succesvol doorlopen als alle andere kandidaten. Het wetsontwerp voorziet enkel in een heel beperkt aantal noodzakelijke afwijkingen, gelet op de bijzondere constitutionele positie.

Het wetsontwerp combineert dus gelijke kansen, institutionele voorzichtigheid en gezond verstand. Daarom steunen we het wetsontwerp volledig.

30.07 Minister Theo Francken: Geachte leden, het wetsontwerp is een belangrijke stap voorwaarts in de modernisering van onze monarchie. Ik had persoonlijk nooit gedacht dat dat zou lukken. Het is dus ook in die zin een grote stap voorwaarts. U ziet nu dat, wanneer men vele jaren op dezelfde nagel blijft kloppen, er vroeg of laat wel resultaat wordt geboekt.

Ik verheug me erop dat ik over twintig minuten de eerste werkgever zal zijn van een telg van de koninklijke familie. Daarmee is de cirkel rond. Ik vind het eigenlijk best wel ironisch.

Bij dit wetsontwerp is de positie van het Vlaams Belang wat vreemd. De partij is immers niet de

grootste fan van de monarchie, maar dient twee amendementen in die nergens op slaan. Ten eerste, de graden zijn puur ceremonieel. Ten tweede, inzake de lijst is het toch net goed dat ze niet de plaats van iemand anders innemen.

Ik begrijp echt niet, zoals ik in de commissie al zei, waarom u dat amendement opnieuw indient. Dat vind ik zo vreemd.

U zegt dat u zich niet zult onthouden, maar zult tegenstemmen, terwijl we hier een ongelooflijke stap voorwaarts zetten in de modernisering van de monarchie. Eindelijk zorgen we ervoor dat een aantal van de telgen gaat werken voor hun geld, in plaats van een dotatie van de belastingbetaler te krijgen. Ik vind uw positie een vreemde positie, maar wel heel interessant. Ik zal dat onthouden.

De **voorzitter:** Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

We vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1696/4)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1696/4)**

Het wetsontwerp telt 18 artikelen.
Le projet de loi compte 18 articles.

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 3

- 9 – Kristien Verbelen cs (1696/5)

Art. 12

- 7 – Kristien Verbelen cs (1696/5)
- 8 – Kristien Verbelen cs (1696/5)

Art. 15

- 10 – Kristien Verbelen cs (1696/5)

Art. 17/1(n)

- 11 – Kristien Verbelen cs (1696/5)

Art. 18

- 12 – Kristien Verbelen cs (1696/5)

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 9, 12, 15 en 18.

Réservés: les amendements et les articles 9, 12, 15 et 18.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 8, 10 en 11, 13 en 14, 16 en 17.

Adoptés article par article: les articles 1 à 8, 10 et 11, 13 et 14, 16 et 17.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Mededeling Communication

31 Wensen van Zijne Majesteit

31 Vœux de Sa Majesté

Bij brief van 16 oktober 2026 heeft de kabinetschef van de Koning mij de wensen van Zijne Majesteit de Koning voor het welslagen van de werkzaamheden van onze Vergadering overgezonden.

Par lettre du 16 octobre 2026, le chef de cabinet du Roi m'a transmis les vœux de Sa Majesté le Roi pour le succès des travaux de notre Assemblée.

32 Urgentieverzoek van de regering

32 Demande d'urgence émanant du gouvernement

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 7 mei 1999 houdende oprichting, binnen de Federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden, van een Staatsdienst genoemd "Belgisch telematica-onderzoeksnetwerk, BELNET", nr. 1801/1.

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant la loi du 7 mai 1999 portant création, au sein des Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, d'un service de l'État à gestion séparée dénommé "Réseau télématique belge de la recherche, BELNET", n° 1801/1.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

32.01 Minister **Theo Francken**: Mijnheer de voorzitter, de urgentie wordt ingegeven door de noodzaak om het wetsontwerp vóór 31 december goed te keuren, zodat de overdracht van Belnet naar de FOD BOSA vanaf begin 2027 kan worden voorbereid. Deze overdracht brengt immers aanzienlijke budgettaire, boekhoudkundige en administratieve gevolgen met zich mee, waarvan de voorbereiding binnen een volledig begrotingsjaar moet kunnen plaatsvinden, dat samenvalt met het kalenderjaar.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

33 Inoverwegingen

33 Prises en considération

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

34 Demandes d'urgence

34 Urgentieverzoeken

Monsieur De Smet, vous demandez l'urgence pour votre proposition de visant à instituer une commission d'enquête parlementaire sur les filières d'adoption internationale illégales en provenance de la République de Corée (1960-2005), la responsabilité des autorités publiques

belges, le rôle des organismes agréés et la garantie du droit inaliénable à l'identité et aux origines, n° 1805/1.

34.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, notre Assemblée a déjà eu plusieurs fois l'occasion de traiter ces questions d'adoptions illégales. Ce dossier comporte une dimension spécifique qui rend notre action nécessaire. Entre les années 1960 et le début des années 2000, entre 3 600 et 4 500 enfants sud-coréens sont arrivés en Belgique. On a longtemps présenté les choses comme une histoire de sauvetages. Or, pour beaucoup de ces enfants, il s'agit en réalité d'une histoire de faux statut d'enfants orphelins, de consentement arraché à des mères vulnérables et de documents falsifiés. Il y a des enfants dont le cachet d'entrée à Zaventem est antérieur à leur sortie officielle de l'orphelinat à Séoul. La Corée du Sud elle-même l'a reconnu. En 2025, sa Commission Vérité et Réconciliation a établi des violations de droits humains dans son système d'adoption et œuvre aujourd'hui à de nouvelles enquêtes.

Cette Assemblée a reconnu à l'unanimité, grâce notamment au travail notre collègue Michel De Maegd, en 2022 puis 2025, l'existence d'adoptions illégales en Belgique, mais ce cadre général n'a pas suffi. Les adoptés coréens se heurtent aujourd'hui à un mur: des ASBL refusent de transmettre leurs archives, la Fédération Wallonie-Bruxelles reconnaît par écrit qu'elle ne peut pas les y contraindre, des dossiers judiciaires n'ont été conservés qu'un mois sur 12, l'Office des étrangers a déclaré certaines pièces inexistantes.

La résolution de 2022 demandait un rapport pour 2023. Nous sommes en octobre 2026, et l'on nous annonce aujourd'hui deux ans voire deux ans et demi d'études préliminaires avant même que l'étude historique puisse proprement débuter. Or, dans ce dossier précis, il y a un ennemi: c'est le temps. En Corée du Sud, les mères, les pères, les frères, les sœurs vieillissent, sont malades et meurent. Chaque mois perdu est une chance de retrouvailles qui disparaît. Par conséquent, les adoptés et leurs familles constatent que les moyens d'agir s'épuisent et en ont conclu que seule une commission d'enquête dispose des pouvoirs nécessaires. Saisir les archives et entendre les témoins sous serment: aucun groupe de travail ni aucune étude ne peut le faire. C'est la demande que je relaie aujourd'hui.

Le 22 mai, la Cour de cassation l'a rappelé dans le contexte des métis, un État ne peut pas se réfugier indéfiniment derrière la complexité. C'est parce

que le temps presse et c'est pour ces familles que j'introduis cette demande de commission d'enquête. Et c'est aussi parce que le temps presse, chers collègues, que je vous demande l'urgence sur ce texte.

34.02 Michel De Maegd (Les Engagés): Monsieur le président, je voudrais d'abord remercier le collègue De Smet pour sa mention du travail accompli dans ce dossier.

Si nous ne votons pas cette urgence, la raison est toute simple, monsieur De Smet. C'est parce que, dans une résolution adoptée par ce Parlement à l'unanimité, nous avions demandé une enquête fédérale. Cette enquête fédérale est d'ores et déjà budgétisée dans le budget de la ministre de la Justice et va débiter dans quelques semaines, au mois de janvier. Je pense qu'il ne faut pas mettre la charrue avant les bœufs, puisque c'est précisément cette enquête fédérale qui nous permettra d'avoir les tenants et aboutissants et de savoir s'il faut aller un pas plus loin et faire une commission d'enquête. Beaucoup de choses ont été faites. Je peux vous en faire le résumé, mais je ne le ferai pas ici.

En tout cas, nous serons extrêmement attentifs aux résultats de l'enquête fédérale que nous avons sollicitée et obtenue, avant de franchir le pas que vous voulez franchir dès à présent.

Le président: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est rejetée par assis et levé.

De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.

34.03 Maaïke De Vreese (N-VA): Mijnheer de voorzitter, wij vragen de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1812/1 tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek betreffende de gebiedsomschrijving en zetel van hoven en rechtbanken teneinde de gemeente Dentergem in het gerechtelijk kanton Waregem op te nemen. Omdat dit op 1 januari 2027 rond moet zijn, vragen wij, ook op nadrukkelijke vraag van Koenraad Degroote, de burgemeester en voor velen ook een oud-collega, de urgentie hiervan.

De voorzitter: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en

opstaan.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

34.04 **Werner Somers** (VB): Mijnheer de voorzitter, wij vragen de urgentie voor ons voorstel van resolutie tot onmiddellijke staking van de voorbereidingen voor de viering van 200 jaar België, nr. 1819/1. De federale regering, meer bepaald de eerste minister, bereidt de viering van 200 jaar België nu al voor. Dat staat zwart op wit in het regeerakkoord. Blijkbaar is daar geld genoeg voor, terwijl de overheidsfinanciën zwaar onder druk staan.

De Kamer moet zich volgens ons hierover kunnen uitspreken voordat er nog meer belastinggeld voor deze viering wordt vastgelegd, want dat is pure verkwisting.

De oprichting van België in 1830 was voor Vlaanderen een regelrechte ramp en luidde een lange periode van achterstelling in. Het Nederlands werd uit het bestuur, het gerecht, het leger en het hoger onderwijs gebannen. Pas in 1930 konden Vlamingen in hun eigen taal hoger onderwijs volgen en werd de Gentse Universiteit vernederlandst. Pas in 1967 werd de Nederlandse tekst van de Belgische Grondwet aangenomen.

Ook vandaag vormt de Belgische staatsstructuur nog altijd een rem op de Vlaamse welvaart. Ze zorgt ervoor dat miljarden euro's aan Vlaams belastinggeld in de bodemloze Waalse putten worden gestort en verhindert dat een beleid wordt gevoerd dat tegemoetkomt aan de politieke voorkeuren en behoeften van de verschillende volkeren in dit land. De desastreuze budgettaire situatie waarin ons land verkeert, is eveneens het gevolg van de chronische institutionele inefficiëntie die België kenmerkt.

Voor het Vlaams Belang is 200 jaar België allesbehalve een reden om feest te vieren. Volgens ons is het daarentegen hoog tijd om België te ontbinden en werk te maken van Vlaamse onafhankelijkheid. In plaats van de viering van 200 jaar België voor te bereiden, kan de eerste minister dus beter de uitvaart van deze Staat regelen.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

34.05 **Nabil Boukili** (PVDA-PTB): Monsieur le président, nous demandons l'urgence pour la proposition de résolution visant à permettre l'évacuation des personnes autorisées à rejoindre la Belgique et des étudiants boursiers bloqués à Gaza, n° 828/1.

Pourquoi cette urgence? Parce que près de 1 800 Palestiniens qui disposent déjà d'une autorisation pour rejoindre la Belgique sont toujours bloqués à Gaza. Ce sont des enfants, des parents, des épouses et des époux qui attendent depuis des mois de pouvoir retrouver leurs proches. À leurs côtés, 13 étudiants et chercheurs palestiniens sélectionnés par des établissements belges et bénéficiaires de bourses attendent également de pouvoir poursuivre leurs études dans notre pays.

Pendant ce temps, le gouvernement belge est paralysé par ses propres divisions politiques. Le ministre Prévot avait proposé de reprendre progressivement les évacuations et de permettre l'arrivée des 13 étudiants, mais la N-VA a voulu lier ces opérations humanitaires à son agenda migratoire. Un compromis a ensuite été négocié avant qu'un nouveau blocage n'intervienne. Cette fois, c'était du côté du MR.

Au final, aucune décision n'est prise et aucune reprise des évacuations n'a lieu. Le 15 octobre, le ministre Prévot a même annoncé en séance plénière que le dossier était désormais clos. Sauf que derrière ces dossiers, il y a des êtres humains, des femmes et des enfants qui sont abandonnés ainsi du jour au lendemain. Comment peut-on déclarer que ce dossier est clos alors que ces personnes sont toujours enfermées et font face à un génocide qui est toujours en cours sous nos yeux?

Nous voulons aussi nous adresser aux autres partis de la majorité, à savoir Les Engagés, Vooruit et le cd&v. Tous ces partis disent qu'ils sont favorables à cette évacuation. Alors, à ce moment-là (...)

Le **président**: Je vous remercie, monsieur Boukili.

Ik denk dat iedereen weet wat u bedoelt.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.
Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

Mevrouw Merckx, u hebt nog een verzoek voor het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 13 februari 1998 houdende bepalingen tot bevordering van de tewerkstelling en van het koninklijk besluit van 24 mei 1976 betreffende het collectief ontslag, ten einde de economische redenen voor herstructurerende controleren, nr. 1836/1.

[34.06] Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le président, chers collègues, énormément de gens ont été choqués la semaine dernière à l'annonce de GSK de vouloir licencier 1 217 personnes alors même que l'entreprise est rentable, a distribué des dividendes et reçu énormément d'aides publiques. Tout le monde se dit que quelque chose cloche lorsque l'on peut tout à fait distribuer des dividendes, être rentable et recevoir des aides publiques et, simultanément, annoncer le licenciement de 1 217 personnes.

Dans notre pays, une loi encadre les licenciements collectifs – la loi Renault –, mais elle est d'évidence insuffisante. Nous souhaitons y insérer une disposition supplémentaire demandant que, si une entreprise veut recourir à un licenciement collectif, elle doit invoquer une raison économique sérieuse qui doit être examinée par les autorités et qui, en cas d'insuffisance, doit être refusée.

Quand une entreprise est florissante et bénéficiaire, c'est aussi grâce au travail de ses milliers de travailleurs, de chercheurs, d'employés et de cadres. Dès lors, annoncer du jour au lendemain un licenciement collectif dans une entreprise qui engrange de tels bénéfices, c'est indécent. Nous sommes aujourd'hui du côté des travailleurs et des travailleuses de GSK qui se battent pour leur emploi. Nous voulons l'être ici également et le traduire par cette nouvelle disposition à respecter à l'avenir.

En conséquence, j'espère que tous les collègues qui prennent au sérieux ce qui se passe à GSK et qui entendent montrer leur soutien à ces travailleurs menacés par ce licenciement qui est sur la table et ceux qui le seront par d'autres licenciements soutiendront notre demande d'urgence.

Je vous remercie.

De **voorzitter**: Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.

L'urgence est rejetée par assis et levé.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

Stemafspraken

Pairages

Collega's, alvorens we overgaan tot de naamstemmingen, vraag ik u de stemafspraken bekend te maken waarbij een lid zich onthoudt bij de stemming in overleg met een afwezig lid.

Chers collègues, avant de procéder aux votes nominatifs, je vous propose d'annoncer les pairages par lesquels un membre s'abstient de voter en accord avec un membre absent.

Zijn er stemafspraken? *(Nee)*

Y a-t-il des accords de pairage? *(Non)*

Dan gaan we nu over tot de naamstemmingen.

Nous allons donc maintenant procéder aux votes nominatifs.

[35] Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Kristien Verbelen over "De blijvende blootstelling van militairen en militaire locaties via Strava en andere locatieapps" (nr. 309)

[35] Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Kristien Verbelen sur "L'exposition permanente des militaires et des sites militaires via Strava et d'autres applications de localisation" (n° 309)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Landsverdediging van 14 oktober 2026.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Défense nationale du 14 octobre 2026.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 309/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Kristien Verbelen;

- een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Peter Buysrogge, Koen Metsu, Stéphane Lasseaux, Axel Weydts en Koen Van den Heuvel.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 309/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Kristien Verbelen;

- une motion pure et simple a été déposée par MM. Peter Buysrogge, Koen Metsu, Stéphane Lasseaux, Axel Weydts et Koen Van den Heuvel.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

35.01 Kristien Verbelen (VB): Collega's, vorig jaar nog moesten militairen hun gezicht bedekken tijdens het nationaal defilé om niet herkend te worden. Ook op officiële beelden worden hun gezichten afgeschermd. Via een gewone sportapp zoals Strava kunnen echter namen, looproutes en bewegingspatronen worden achterhaald. Dat kan zelfs op zeer gevoelige locaties, tot in Kleine-Brogel, Florennes of het NAVO-hoofdkwartier. Hoe consequent is dat eigenlijk?

Het ergste is dat het probleem niet nieuw is. Ik heb hierover al vragen teruggevonden uit 2018 en 2021. Zelf heb ik er vorig jaar en dit jaar ook vragen over gesteld. We horen echter telkens hetzelfde verhaal: er zijn richtlijnen en verboden en we voeren sensibiliseringscampagnes. Toch blijft gevoelige informatie in de openbaarheid komen.

Mijn motie vraagt daarom een aantal concrete maatregelen. Verbied privésmartphones en smartwatches tijdens operaties in gevoelige militaire zones, zonder uitzonderingen. Laat, zoals in Nederland, alleen goedgekeurde apps toe op defensietoestellen en blokkeer risicovolle apps op een technische manier.

Handhaaf die regels natuurlijk ook. Wie de regels bewust blijft overtreden, moet weten dat daar sancties tegenover staan. Ik vraag niet dat iedere militair die een fout maakt, onmiddellijk zwaar wordt gestraft. Wat hebben we echter aan veiligheidsvoorschriften, als we niet kunnen garanderen dat ze uiteindelijk ook worden toegepast?

De meerderheid kiest echter voor een eenvoudige motie, waardoor mijn concrete aanbevelingen niet afzonderlijk ter stemming kunnen komen. Ik roep de meerderheid daarom op om de eenvoudige motie niet goed te keuren, zodat het Parlement zich ook werkelijk over mijn aanbevelingen kan uitspreken.

De **voorzitter**: Bedankt, mevrouw Verbelen.

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	94	Oui
Nee	34	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

36 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Natalie Eggermont over "De besparingsplannen in de zorg" (nr. 322)

36 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Natalie Eggermont sur "Les plans d'économies dans les soins de santé" (n° 322)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen van 14 oktober 2026.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Santé et de l'Égalité des chances du 14 octobre 2026.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 322/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Natalie Eggermont;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Jan Bertels.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 322/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Natalie Eggermont;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Jan Bertels.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)		
Ja	76	Oui
Nee	54	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

(Mme Florence Reuter a voté comme son groupe.)

37 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Barbara Pas over "De gebrekkige taalkennis bij de Brusselse politie en de maatregelen om die te verbeteren" (nr. 307)

37 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Barbara Pas sur "Les lacunes linguistiques au sein de la police bruxelloise et les mesures visant à y remédier" (n° 307)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 20 oktober 2026.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 20 octobre 2026.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 307/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Barbara Pas;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Catherine Delcourt.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 307/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Barbara Pas;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Catherine Delcourt.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming. La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

37.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, we hebben het daarnet al kort gehad over het feit dat nog niet de helft van de agenten in Brussel het Nederlands verstaat. 45,1 % is effectief tweetalig.

We hebben daarnet besproken dat een en ander te wijten is aan de aanwerving, die niet conform de taalwetgeving verloopt. Vorig jaar beheerste minder dan 14 % van de aangeworvenen het Nederlands. Als we dat jaar na jaar blijven doen, wordt het probleem natuurlijk alsmaar groter.

Naast het gegeven dat die personeelsleden illegaal, tegen de taalwetgeving in, zijn aangenomen, is nog niet aan bod gekomen dat zij tijdens hun dienstverband alsnog in regel kunnen worden gebracht en de taal leren. Collega's, die cijfers heb ik u nog niet gegeven. Minder dan 2 % van wie die onwettig in dienst is, maakt daadwerkelijk gebruik van die mogelijkheid.

Met de fusie van de zes politiezones in Brussel doet zich nu een opportuniteit voor. Vandaag pakken die zes politiezones de kwestie op een bijzonder diffuse en inefficiënte manier aan. Voor de aangeworvenen is het bovendien veel te vrijblijvend als het gaat om het aanleren van een tweede taal. Dit is het moment bij uitstek om verandering aan te brengen.

We hebben het wetsontwerp over die fusie ook in die zin geamendeerd. Die amendementen zijn door u allen weggestemd. Daarom doen we vandaag een tweede poging om niet alleen het aanwervingsbeleid aan te pakken, maar ook om één gestroomlijnd beleid te voeren opdat personeelsleden in dienstverband de taal leren. Voor een Vlaming mag het geen kwestie van geluk zijn om in minder dan één op de twee kansen door een Brusselse agent te worden begrepen.

Daarnaast vragen we ook een extern handhavingmechanisme voor het geval de doelstellingen niet worden gehaald.

De voorzitter: Bedankt, mevrouw Pas.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	94	Oui
Nee	36	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est

caduque.

38 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- mevrouw Barbara Pas over "De begrotingsonderhandelingen en het uitblijven van de regeerverklaring" (nr. 318)
- de heer Kjell Vander Elst over "Het uitblijven van de regeringsverklaring: de begrotingsonderhandelingen en de staat van het land" (nr. 325)
- de heer Matti Vandemaele over "Het herhaaldelijk uitblijven van de regeringsverklaring" (nr. 329)
- de heer Raoul Hedebouw over "Het uitblijven van de regeringsverklaring en de begrotingsonderhandelingen" (nr. 331)
- mevrouw Sarah Schlitz over "De onderhandelingen voor een federale meerjarenbegroting" (nr. 333)

38 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- Mme Barbara Pas sur "Les négociations budgétaires et l'absence de déclaration gouvernementale" (n° 318)
- M. Kjell Vander Elst sur "L'absence de déclaration gouvernementale: les négociations budgétaires et l'état du pays" (n° 325)
- M. Matti Vandemaele sur "Le report répété de la déclaration de politique générale" (n° 329)
- M. Raoul Hedebouw sur "L'absence de déclaration gouvernementale et les négociations budgétaires" (n° 331)
- Mme Sarah Schlitz sur "Les négociations pour un budget fédéral pluriannuel" (n° 333)

Deze interpellaties werden gehouden in de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 21 oktober 2026. Ces interpellations ont été développées en commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 21 octobre 2026.

Vier moties werden ingediend (MOT nr. 318/1):

- een motie van wantrouwen werd ingediend door mevrouw Barbara Pas;
- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Kjell Vander Elst;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Matti Vandemaele en mevrouw Sarah Schlitz;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maaike Devreese.

Quatre motions ont été déposées (MOT n° 318/1):

- une motion de méfiance a été déposée par Mme Barbara Pas;
- une première motion de recommandation a été

déposée par M. Kjell Vander Elst;

- une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Matti Vandemaele et Mme Sarah Schlitz;

- une motion pure et simple a été déposée par Mme Maaike Devreese.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming. La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

38.01

38.02 Barbara Pas (VB): Het is heel gemakkelijk om met een eenvoudige motie over te gaan tot de orde van de dag en zich niet te moeten uitspreken over de motie die op tafel ligt. Wij doen daar principieel nooit aan mee. Soms zou ik moties heel graag wegstemmen, maar met die eenvoudige motie kan dat op een laffe manier niet.

Als u uw eigen premier gelooft, die hier niets anders doet dan grote doemscenario's schetsen als er niet snel een begroting komt, dan weet u dat er één ding is wat u op begrotingsvlak niet kunt doen, namelijk overgaan tot de orde van de dag. De eenvoudige motie steunen, is dan ook al te gek. Uiteraard had hier al een beleidsverklaring moeten liggen. De eerste minister had hier vorige week dinsdag al moeten staan en het vertrouwen moeten vragen aan dit Parlement.

Hij heeft dat niet gedaan. Daarom hebben wij dat in zijn plaats gedaan met die motie van wantrouwen, omdat het bij die begrotingsonderhandelingen helemaal de verkeerde kant uitgaat. Alles wat op tafel ligt, is opnieuw in de zakken van de Vlamingen zitten, terwijl dat voor niks nodig is. Er zijn zoveel andere zaken waarop kan worden bespaard: de Europese Unie, migratie, noem maar op. Ik heb ze allemaal opgesomd. We zullen dat blijven herhalen zolang aan die heilige huisjes niet wordt geraakt.

Vandaag moeten we vaststellen dat met de maatregelen die op tafel liggen, al diegenen die ons altijd hebben wijsgemaakt dat de migranten hier de pensioenen zouden komen betalen, ervoor hebben gezorgd dat het vandaag de gepensioneerden zijn die het migratiebeleid zullen moeten betalen. We willen dat het geweer van schouder verandert, dat het roer wordt omgegooid en dat werk wordt gemaakt van wat de grootste partij bij de verkiezingen aan de kiezer heeft beloofd, namelijk fiscale autonomie en de splitsing

van de sociale zekerheid. Zonder die fundamentele hervormingen kan je geen orde op zaken stellen.

De premier zei dat er na deze ronde geen saneringsronde meer mogelijk was en dat er dan institutionele hervormingen nodig zouden zijn. Hij bewijst volop dat ook deze saneringsronde niet meer lukt. Het moet en zal dus op een andere manier moeten gebeuren.

De **voorzitter**: Bedankt, mevrouw Pas.

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	77	Oui
Nee	54	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de overige moties.
La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les autres motions sont caduques.

39 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De oprichting van een drugsfonds" (nr. 317)

39 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "La création d'un fonds drogues" (n° 317)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 21 oktober 2026.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 21 octobre 2026.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 317/1):
- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Steven Matheï.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 317/1):
- une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Steven Matheï.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.
La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

39.01 Marijke Dillen (VB): Collega's, op vier jaar tijd is er een stijging van 236 % van de verbeurdverklaring van misdaadgeld uit de georganiseerde criminaliteit. Helaas verdwijnen die gelden vandaag in de algemene middelen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Het is belangrijk dat die middelen opnieuw in de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit worden geïnvesteerd.

Al jaren wordt vanuit diverse hoeken gepleit voor de oprichting van een drugsfonds, waarbij een systeem wordt uitgewerkt om justitie en politie rechtstreeks te financieren met de opbrengsten van verbeurdverklaarde vermogens. Met deze motie pleiten we voor de snelle oprichting van dat drugsfonds.

De **voorzitter**: Bedankt, collega Dillen.

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	83	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.
La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

40 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "De toestand binnen de gevangenissen in dit land" (nr. 330)

40 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "La situation au sein des prisons de ce pays" (n° 330)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 21 oktober 2026.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 21 octobre 2026.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 330/1):
 - een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen;
 - een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Steven Matheï.
 Deux motions ont été déposées (MOT n° 330/1):
 - une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen;
 - une motion pure et simple a été déposée par M. Steven Matheï.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.
 La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
 Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

40.01

40.02 Marijke Dillen (VB): De toestand in de gevangenissen in dit land is en blijft rondt dramatisch en zelfs schandalig te noemen. De problematiek sleept al decennialang aan, maar op het terrein is er nog altijd geen beterschap merkbaar. Het Parlement en de minister hebben inmiddels verschillende maatregelen genomen en noodwetten goedgekeurd, maar ten gronde verandert er niets. Integendeel, de situatie verslechtert. Vandaar dat wij pleiten voor een fundamenteel plan van aanpak om eindelijk het probleem ten gronde op te lossen, uiteraard gekoppeld aan de nodige financiële middelen.

De **voorzitter**: Bedankt, mevrouw Dillen.

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
 / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	95	Oui
Nee	34	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.
 La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

41 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Kirgizische Republiek inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige

diplomatieke paspoorten en officiële/dienstpaspooten, gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1409/1)

41 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République kirghize relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques, de service et officiels en cours de validité, fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1409/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
 (Nee)
 Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
 / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	123	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	7	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
 Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)
 Raison d'abstention? (Non)

(Mevrouw Nathalie Muylle heeft zoals haar fractie gestemd.)

42 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Belize inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke paspoorten, gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1410/1)

42 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et le Belize concernant l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques valables, fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1410/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
 Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 7)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

43 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en Mongolië inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een diplomatiek paspoort en houders van een officieel/dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1411/3)

43 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la Mongolie relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique et les titulaires d'un passeport de service/officiel, fait à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1411/3)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 7)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

44 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten en de Republiek Suriname inzake de vrijstelling van de visumplicht voor houders van een geldig diplomatiek, of dienstpaspoot, gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1412/1)

44 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux et la République du Suriname relatif à l'exemption de l'obligation de visa pour les titulaires d'un passeport diplomatique ou d'un passeport de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1412/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 7)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

45 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije inzake de wederzijdse vrijstelling van de visumplicht voor houders van geldige diplomatieke en dienstpaspooten, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1757/1)

45 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire relatif à l'exemption réciproque de l'obligation de visa pour les titulaires de passeports diplomatiques et de service en cours de validité, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1757/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 7)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

46 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Republiek Suriname betreffende de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 14 februari 2025 (1683/1)

46 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la République du Suriname concernant la réadmission de personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 14 février 2025 (1683/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	100	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	30	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden
voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de
loi. Il sera soumis à la sanction royale.

(Mme Sarah Schlitz a voté contre.)

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

47 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en Mongolië betreffende de terug- en overname van onregelmatig verblijvende personen, en Uitvoeringsprotocol, gedaan te Brussel op 9 januari 2024 (1684/1)

47 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas) et la Mongolie concernant la réadmission des personnes en séjour irrégulier, et Protocole d'application, faits à Bruxelles le 9 janvier 2024 (1684/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 8)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden
voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de
loi. Il sera soumis à la sanction royale.

48 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Kirgizische Republiek betreffende de terug- en overname van onregelmatig binnengekomen en /of verblijvende personen

(Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 18 juni 2025 (1685/1)

48 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et la République kirghize relatif à la réadmission des personnes entrées et/ou séjournant sans autorisation (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 18 juin 2025 (1685/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une
déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	99	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	29	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden
voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de
loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

49 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en Belize inzake de terug- en overname van personen die onregelmatig op het grondgebied verblijven (Terug- en overnameovereenkomst), gedaan te Brussel op 6 mei 2025 (1686/1)

49 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre les États du Benelux (le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg, le Royaume des Pays-Bas) et le Belize relatif à la réadmission des personnes en séjour irrégulier (Accord de réadmission), fait à Bruxelles le 6 mai 2025 (1686/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 9)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

50 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst over het verkeer van personen tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Volksrepubliek Algerije, gedaan te Brussel op 31 maart 2026 (1741/1)

50 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord sur la circulation des personnes entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République algérienne démocratique et populaire, fait à Bruxelles le 31 mars 2026 (1741/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 9)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

51 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Benin betreffende de status van het militair en burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten op missie op het grondgebied van de Republiek Benin, gedaan te Cotonou op 25 april 2023 (1637/1)

51 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République du Bénin relatif au statut des personnels militaire et civil des forces armées belges en mission sur le territoire de la République du Bénin, fait à Cotonou le 25 avril 2023 (1637/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	110	Oui
Nee	12	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

52 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Democratische Republiek Congo betreffende de status van de Belgische strijdkrachten aanwezig op het grondgebied van de Democratische Republiek Congo, gedaan te Brussel op 15 mei 2023 (1660/1)

52 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République Démocratique du Congo relatif au statut des forces belges présentes sur le territoire de la République Démocratique du Congo, fait à Bruxelles le 15 mai 2023 (1660/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 10)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

53 Wetsontwerp houdende instemming met de Geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, en met de gezamenlijke verklaring en de gezamenlijke interpretatieve verklaring, gedaan te Brussel op 13 december 2023 (1694/3)

53 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre avancé entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République du Chili, d'autre part, et à la déclaration commune**

et la déclaration interprétative commune, faits à Bruxelles le 13 décembre 2023 (1694/3)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 11)</i>		
Ja	97	Oui
Nee	19	Non
Onthoudingen	15	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

54 Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Thailand, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1702/1)

54 Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre global de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le Royaume de Thaïlande, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1702/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 12)</i>		
Ja	104	Oui
Nee	27	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

55 Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de regering van Maleisië, anderzijds, gedaan te Brussel op 14 december 2022 (1703/1)

55 Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et le gouvernement de la Malaisie, d'autre part, fait à Bruxelles le 14 décembre 2022 (1703/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 12)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

56 Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, gedaan te Hanoi op 30 juni 2019 (1700/1)

56 Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République socialiste du Viêt Nam, d'autre part, fait à Hanoï le 30 juin 2019 (1700/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	85	Oui
Nee	31	Non
Onthoudingen	15	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

57 Wetsontwerp houdende instemming met de Investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, gedaan te Brussel op 19 oktober 2018 (1701/1)

57 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de protection des investissements entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République de Singapour, d'autre part, fait à Bruxelles le 19 octobre 2018 (1701/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(Stemming/vote 13)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

58 Wetsontwerp houdende instemming met het Mondiaal verdrag over de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs, aangenomen te Parijs op 25 november 2019 (1636/1)

58 **Projet de loi portant assentiment à la Convention mondiale sur la reconnaissance des qualifications relatives à l'enseignement supérieur, adoptée à Paris le 25 novembre 2019 (1636/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

59 Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van de Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee, en Bijlage, gedaan te New York op 17 maart 1992, aangenomen bij Resolutie nr. 4 van 22 augustus 2003 (1638/1)

59 **Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'Accord sur la conservation des petits cétacés de la mer Baltique et de la mer du Nord, et Annexe, faits à New York le 17 mars 1992, adopté par la Résolution n° 4 du 22 août 2003 (1638/1)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	130	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

60 Voorstel van resolutie betreffende het Global Gateway-initiatief (129/4)

60 **Proposition de résolution concernant**

l'initiative Global Gateway (129/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une
déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)		
Ja	104	Oui
Nee	15	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van
resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering
worden gebracht.

En conséquence, la Chambre adopte la
proposition de résolution. Il en sera donné
connaissance au gouvernement.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

61 Wetsontwerp houdende diverse financiële bepalingen (1705/3)**61 Projet de loi portant dispositions financières diverses (1705/3)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une
déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)		
Ja	89	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	40	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden
voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de
loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

62 Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2025/872 van de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot wijziging van de wet van 19 december 2023 houdende de invoering van een minimumbelasting voor multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen (1719/3)**62 Projet de loi visant à transposer la directive (UE) 2025/872 du Conseil du 14 avril 2025 modifiant la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et à modifier la loi du 19 décembre 2023 concernant l'introduction d'un impôt minimum pour les groupes d'entreprises multinationales et les groupes nationaux de grande envergure (1719/3)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une
déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)		
Ja	125	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	126	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden
voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de
loi. Il sera soumis à la sanction royale.

(Mme Anne Pirson a voté comme son groupe.)

63 Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de btw-regels voor het digitale tijdperk die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2027 en 1 juli 2029 (1718/3)**63 Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne les règles en matière de TVA adaptées à l'ère numérique applicables à partir du 1er janvier 2027 et du 1er juillet 2029 (1718/3)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 19)		
Ja	100	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	30	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

64 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/1-5)

64 Amendement et article réservés du projet de loi concernant la norme énergétique (1715/1-5)

Stemming over amendement nr. 2 van Dieter Vanbesien cs op artikel 2.(1715/5)

Vote sur l'amendement n° 2 de Dieter Vanbesien cs à l'article 2.(1715/5)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 20)		
Ja	46	Oui
Nee	77	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

65 Geheel van het wetsontwerp betreffende de energienorm (1715/4)

65 Ensemble du projet de loi concernant la norme énergétique (1715/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

(Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)		
Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

66 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/1-11)

66 Amendements et articles réservés du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/1-11)

Stemming over amendement nr. 6 van Katleen Bury cs op artikel 11.(1641/11)

Vote sur l'amendement n° 6 de Katleen Bury cs à l'article 11.(1641/11)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 22)		
Ja	15	Oui
Nee	116	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 11 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 11 est adopté.

Stemming over amendement nr. 7 van Caroline Désir cs op artikel 48.(1641/11)

Vote sur l'amendement n° 7 de Caroline Désir cs à l'article 48.(1641/11)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 23)		
Ja	18	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 48 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 48 est adopté.

67 Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (1641/10)
67 Ensemble du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de santé (1641/10)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 24)		
Ja	77	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	54	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

68 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de militaire taalexamen (1695/3)
68 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives aux examens linguistiques militaires (1695/3)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
(Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une

déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 25)		
Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	15	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

69 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/1-5)
69 Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/1-5)

Stemming over amendement nr. 9 van Kristien Verbelen cs op artikel 3.(1696/5)
Vote sur l'amendement n° 9 de Kristien Verbelen cs à l'article 3.(1695/5)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
/ Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 26)		
Ja	15	Oui
Nee	115	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

(Mevrouw Sofie Merckx heeft tegengestemd.)

Stemming over amendement nr. 7 van Kristien Verbelen cs op artikel 12.(1696/5)

Vote sur l'amendement n° 7 de Kristien Verbelen
cs à l'article 12.(1695/5)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden
voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote
précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 26)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 8 van Kristien
Verbelen cs op artikel 12.(1696/5)
Vote sur l'amendement n° 8 de Kristien Verbelen
cs à l'article 12.(1695/5)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden
voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote
précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 26)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is
artikel 12 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et
l'article 12 est adopté.

Stemming over amendement nr. 10 van Kristien
Verbelen cs op artikel 15.(1696/5)
Vote sur l'amendement n° 10 de Kristien Verbelen
cs à l'article 15.(1695/5)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden
voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote
précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 26)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is
artikel 15 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et
l'article 15 est adopté.

Stemming over amendement nr. 11 van Kristien
Verbelen cs tot invoeging van een artikel
17/1n.(1696/5)
Vote sur l'amendement n° 11 de Kristien Verbelen
cs tendant à insérer un article 17/1n.(1695/5)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden
voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote
précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 26)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 12 van Kristien
Verbelen cs op artikel 18.(1696/5)
Vote sur l'amendement n° 12 de Kristien Verbelen
cs à l'article 18.(1695/5)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden
voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote
précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 26)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is
artikel 18 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et
l'article 18 est adopté.

70 Goedkeuring van de agenda

70 Adoption de l'ordre du jour

We moeten overgaan tot de goedkeuring van de
agenda voor de vergadering van
5 november 2026.

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du
jour de la séance du 5 novembre 2026.

Zijn er dienaangaande opmerkingen?
Y a-t-il une observation à ce sujet?

Motie tot agendawijziging

Motion de modification de l'ordre du jour

Overeenkomstig artikel 17, nr. 2, van het
Reglement mag de aan de Kamer ter goedkeuring
voorgelegde agenda na advies van de Conferentie
van voorzitters slechts worden gewijzigd door een
stemming uitgebracht:

- ofwel op initiatief van de voorzitter van de Kamer;
- ofwel op initiatief van de regering;
- ofwel op initiatief van een lid van de Kamer, wiens
voorstel dan de steun moet hebben van acht leden.
Conformément à l'article 17, n° 2, du Règlement,
l'ordre du jour soumis pour ratification à la
Chambre après avis de la Conférence des
présidents ne peut être modifié que par un vote
émis:
- soit sur l'initiative du président de la Chambre;
- soit sur l'initiative du gouvernement;
- soit sur l'initiative d'un membre de la Chambre
dont la proposition doit être appuyée par huit
membres.

Een voorstel in die zin werd ingediend door de heer

Van Quickenborne c.s. en luidt als volgt:

"De Kamer,

- gelet op de agenda van de plenaire vergadering voor de week van 2 tot 6 november 2026, zoals voorgesteld door de Conferentie van voorzitters op 21 oktober 2026;
 - overwegende dat deze agenda uitsluitend voorziet in een plenaire vergadering op donderdag 5 november 2026;
 - overwegende dat de eerste minister tot op heden geen verklaring van de regering heeft afgelegd over het begrotingsbeleid en de beleidsvoornemens van de regering;
 - overwegende dat het initiatief om een regeringsverklaring af te leggen bij de regering berust, maar dat het aan de Kamer toekomt haar werkzaamheden en vergaderagenda vast te stellen;
 - overwegende dat het parlementaire herfstreces geen beletsel hoeft te vormen voor het bijeenroepen van de Kamer en dat de eerste minister bijgevolg niet hoeft te wachten tot na het herfstreces om zijn verklaring af te leggen;
- beslist
- de door de Conferentie van voorzitters voorgestelde agenda voor de week van 2 tot 6 november 2026 te wijzigen door een plenaire vergadering toe te voegen op dinsdag 27 oktober 2026;
 - op de agenda van deze vergadering de verklaring van de regering in te schrijven, voor zover de regering bereid is die op die datum af te leggen;
 - de eerste minister onverwijld van deze beslissing in kennis te stellen en hem uitdrukkelijk uit te nodigen zijn regeringsverklaring op dinsdag 27 oktober 2026 voor de Kamer af te leggen.

Une proposition en ce sens a été déposée par M. Van Quickenborne et consorts et est libellée comme suit:

La Chambre,

- vu l'ordre du jour des séances plénières de la semaine du 2 au 6 novembre 2026, tel que proposé par la Conférence des présidents le 21 octobre 2026;
- considérant que cet ordre du jour prévoit uniquement une séance plénière le jeudi 5 novembre 2026;
- considérant que le premier ministre n'a, à ce jour, pas présenté de déclaration gouvernementale sur la politique budgétaire et les intentions politiques du gouvernement;
- considérant que l'initiative de présenter une déclaration gouvernementale appartient au gouvernement, mais qu'il revient à la Chambre d'organiser ses travaux et de fixer l'ordre du jour de ses réunions;
- considérant que les vacances parlementaires

d'automne ne doivent pas faire obstacle à la convocation de la Chambre et que le premier ministre n'a dès lors pas à attendre la fin de ces vacances pour présenter sa déclaration;

décide

- de modifier l'ordre du jour proposé par la Conférence des présidents pour la semaine du 2 au 6 novembre en y ajoutant une séance plénière le mardi 27 octobre 2026;
- d'inscrire à l'ordre du jour de cette séance la déclaration du gouvernement, pour autant que celui-ci soit disposé à la prononcer à cette date;
- d'informer sans délai le Premier ministre de cette décision et de l'inviter expressément à prononcer sa déclaration du gouvernement devant la Chambre le mardi 27 octobre 2026.

De heer Coenegrachts vraagt het woord om deze motie toe te lichten.

[70.01] Steven Coenegrachts (Anders.): Collega's, ik weet dat u allemaal gehaast bent op dit uur. Ik beloof u dat ik het vandaag niet over koning Bhumibol van Thailand zal hebben.

Ik wil het hebben over iets dat dringend en acuut is. Gisteren kwam de premier in dit Huis vertellen dat er dringend een begroting moet komen, dat de situatie zeer acuut is en dat de internationale markten ons in het vizier hebben. Griekse toestanden komen op ons af. De rentespread met Duitsland wordt onhoudbaar. Kortom, de *wall of darkness* komt gevaarlijk dichtbij. De premier voegde eraan toe: "Woensdagavond hoop ik een akkoord te bereiken, want dat is nodig."

Vandaag is het donderdagavond en er is geen akkoord. Bart De Wever is zijn eigen *wall of darkness* tegengekomen in de figuur van Frank Vandenbroucke. Meester Frank zei dit keer "no, no, no" in plaats van "go, go, go". Vandaag zitten we dus nog altijd zonder begroting, zonder State of the Union en zonder perspectief. De *wall of darkness* staat nog altijd recht voor onze neus.

We zijn ook allemaal wakker geworden met de premier die zei dat hij graag zou willen landen, hij was er bijna, maar helaas, het Parlement gaat in reces. Dat is spijtig. Die 150 Kamerleden gaan op vakantie, waardoor de premier zich genoodzaakt ziet om tien dagen langer voort te werken aan de begroting. Tien dagen lang, want volgende week kan hij helaas geen State of the Union geven, aangezien het Parlement met reces gaat.

De premier verbergt zich achter ons. Hij verbergt zich achter het Parlement om toch maar geen State of the Union te komen afleggen en geen begroting

te moeten indienen.

Nochtans is de situatie bijzonder dringend. De premier heeft gelijk, het is zeer dringend. Als er voor 31 oktober in dit Huis geen begrotingstabellen en begrotingsstukken zijn ingediend, werken we volgend jaar opnieuw met voorlopige twaalfden. Ik verzin dat niet zelf. Ik baseer me zelfs niet op de uitspraken van mijnheer Van Quickenborne. Ik heb naar *Villa Politica* gekeken, waar de voorzitter van deze Kamer, Peter De Roover, die boven alle verdenking is verheven, heeft gesproken over 31 oktober, omdat het anders niet meer lukt. Als de begrotingsdocumenten niet voor 31 oktober in dit Huis zijn neergelegd, lukt het niet meer.

Anders wordt het voor de tweede keer dé blamage voor deze regering: volheid van bevoegdheid en toch voorlopige twaalfden. Voor de tweede keer op rij in de geschiedenis van dit land, opnieuw met dezelfde regering en dezelfde premier.

Collega's, we hebben volgende week dus nodig. De premier moet volgende week zijn State of the Union komen geven. Hij zegt dat hij dat niet kan omdat we blijkbaar allemaal zo graag op vakantie willen. Het is inderdaad al van 15 september geleden dat ons vorige reces is afgelopen. Na een maand werd het dus ook wel tijd.

Zo zijn we echter niet. We willen volgende week verder werken. We willen dat de premier komt. We vinden die begroting belangrijk. We willen ervoor zorgen dat dit land perspectief krijgt, dat er eindelijk licht aan de horizon is, dat er eindelijk licht is aan het einde van de tunnel.

Daarom, collega's, dienen we dit voorstel in. We gaan niet met reces, we gaan niet op vakantie, we schorten ons reces op. Volgende week is de premier hier welkom om zijn State of the Union te geven. *No more excuses*. Welkom, Bart De Wever!

De **voorzitter**: Collega's, het is natuurlijk mijn plicht om politiek neutraal te zijn, maar ook om fake news tegen te spreken.

Wanneer de premier zich volgende week aandient, komt deze vergadering wel degelijk samen. Wat u hier hebt verteld, is dus feitelijk onjuist. Ik vind het mijn plicht om dat recht te zetten. Daarmee neem ik geen inhoudelijk standpunt in. U kent het Reglement, mijnheer Coenegrachts. Uw citaat van mij was ook onjuist, maar daar kan ik mee leven.

70.02 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, ik dank collega Coenegrachts om het debat dat we vorige week hebben gevoerd, gisteren in de

commissie voor Binnenlandse Zaken en daarstraks tijdens het vragenuurtje hebben overgedaan, vanavond nog eens te herhalen.

Hij heeft volledig gelijk. De regering mist begrotingsdeadline na begrotingsdeadline en de klok tikt verder. Er dreigen opnieuw voorlopige kredieten. We zitten in de blessuretijd van de blessuretijd, zoals dat wordt genoemd.

Dat betekent echter niet dat we ons moeten vastpinnen op één bepaalde dag. Mijnheer Coenegrachts, het is uw eerste legislatuur in dit huis en u kent het Kamerreglement misschien nog niet uit het hoofd. Als de regering een mededeling heeft, komen we samen. Daar is zelfs geen agendawijziging voor nodig.

Het heeft volgens mij dan ook weinig zin om nu een motie goed te keuren om vast te leggen op welke dag we volgende week bijeenkomen, aangezien we niet weten of de volgende deadline wordt gehaald. Voor mij hoeven we niet dinsdag bijeen te komen, dat mag voor mij al maandag, als er het komende weekend een akkoord wordt bereikt. Zelfs zondag mag, het maakt me niet uit.

Het is met de regering echter bijzonder moeilijk om een datum vast te leggen, want ze blijft de deadlines missen. Ik ben er ook niet zeker van dat ze er zomaar uit zal raken. Voor hetzelfde geld komt de eerste minister, als we een datum vastleggen, opnieuw een nietszeggend antwoord geven, zoals gisteren en daarstraks. Dat helpt ons natuurlijk ook niet vooruit.

We hebben trouwens in de Conferentie van voorzitters ook afgesproken dat het Parlement bijeenkomt, zodra er een akkoord is. Misschien heeft uw fractievoorzitter u daar niet over ingelicht. Het lijkt me dan ook nogal overbodig om een datum vast te pinnen.

70.03 Axel Ronse (N-VA): Ik wil toch spreken in naam van heel wat collega's van zowel de meerderheid als de oppositie.

Mijnheer Coenegrachts, er zijn heel weinig mensen die volgende week met vakantie gaan. Een reces is geen vakantie. Voor heel wat parlementsleden is een recesperiode een periode om stevig werk te verzetten. Uw vraag is inderdaad totaal zonder voorwerp.

Als de eerste minister en de kern een akkoord hebben, zullen ze aan de voorzitter van het Parlement vragen om dat hier in de Kamer te mogen toelichten. Dat kan op elk moment, ook

tijdens recesperiodes. Zoals mevrouw Pas terecht opmerkt, kan dat zelfs morgen, zaterdag, zondag, maandag of dinsdag. Het kan op elk moment.

Ik vind het jammer dat u, net zoals uw partijvoorzitter, hier onze stiel bederft door te zeggen dat recesperiodes verlofperiodes zijn. Ik raad u aan om met uw fractie tijdens recesperiodes niet meer op vakantie te gaan, zodat u grondig voorbereidend werk kunt verrichten. Dat zal u alleszins heel veel deugd doen.

70.04 Steven Coenegrachts (Anders.): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Coenegrachts, het Reglement is duidelijk. In dit debat mag elke fractie één afgevaardigde laten spreken. U kunt zich nog snel afscheuren van uw fractie en dan kunt u nog het woord vragen.

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
 Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De fractie telt acht leden, dus de vraag wordt gesteund door acht leden. Er is geen probleem wat dat betreft.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken bij zitten en opstaan.
 Je vous propose de nous prononcer sur cette demande par assis et levé.

*De motie tot agendawijziging wordt verworpen.
 La motion de modification de l'ordre du jour est rejetée.*

Collega's, om te vermijden dat we ook de daaropvolgende week niet bijeenkomen, stel ik voor om, zoals daarnet voorgesteld, de agenda voor de vergadering van 5 november 2026 goed te keuren.

Geen bezwaar? (*Nee*)
 Pas d'observation? (*Non*)

Bijgevolg is de agenda aangenomen.
 En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

71 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de leden van de koninklijke familie (1696/4)

71 Ensemble du projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des membres de la famille royale (1696/4)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)
 Quelqu'un demande-t-il la parole pour une

déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?
 / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 27)		
Ja	111	Oui
Nee	15	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	127	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

Reden van onthouding? (*Nee*)
 Raison d'abstention? (*Non*)

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 5 november 2026 om 14.15 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 5 novembre 2026 à 14 h 15.

*De vergadering wordt gesloten om 22.04 uur.
 La séance est levée à 22 h 04.*

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 56 PLEN 146 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 56 PLEN 146 annexe.

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**

Naamstemming - Vote nominatif: 1

Ja	94	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	34	Non
-----	----	-----

Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Coenegrachts Steven, D'Amico Roberto, De Knop Irina, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Ribaud Julien, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 2

Ja	76	Oui
----	----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vandeberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	54	Non
-----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, De Knop Irina, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedebouw Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Ribaudo Julien, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 3

Ja	94	Oui
----	----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaecker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Forêt Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tournier Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	36	Non
-----	----	-----

Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Coenegrachts Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Ribaudo Julien, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 4

Ja	77	Oui
----	----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	54	Non
-----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, De Knop Irina, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedebouw Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravys Kurt, Ribaud Julien, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 5

Ja	83	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Bacquelaine Daniel, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	46	Non
-----	----	-----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, De Knop Irina, Dermagne Pierre-Yves, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Ribaud Julien, Samyn Ellen, Sneepe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 6

Ja	95	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tournier Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	34	Non
-----	----	-----

Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Coenegrachts Steven, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Knop Irina, De Witte Kim, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Ribaud Julien, Samyn Ellen, Sneepe Dominiek, Somers Werner, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 7

Ja	123	Oui
----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane,

Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Tryuman Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	7	Abstentions
--------------	---	-------------

Aerts Staf, Hugon Lecharlier Claire, Schlitz Sarah, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen

Naamstemming - Vote nominatif: 8

Ja	100	Oui
----	-----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Tryuman Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	1	Non
-----	---	-----

Hugon Lecharlier Claire

Onthoudingen	30	Abstentions
--------------	----	-------------

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Prévot Patrick, Ribaud Julien, Schlitz Sarah, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 9

Ja	99	Oui
----	----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hilgsmann Serge, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truymen Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donck Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	2	Non
-----	---	-----

Hugon Lecharlier Claire, Van Hecke Stefaan

Onthoudingen	29	Abstentions
--------------	----	-------------

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Prévot Patrick, Ribaud Julien, Schlitz Sarah, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Lysebettens Jeroen, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 10

Ja	110	Oui
----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin

Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truyma Lieve, Vandeberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	12	Non
-----	----	-----

Boukili Nabil, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Merckx Sofie, Ribaudo Julien, Tonniau Robin, Van den Bosch Annik, Yigit Ayse

Onthoudingen	8	Abstentions
--------------	---	-------------

Aerts Staf, De Smet François, Hugon Lecharlier Claire, Schlitz Sarah, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen

Naamstemming - Vote nominatif: 11

Ja	97	Oui
----	----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vandeberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	19	Non
-----	----	-----

Aerts Staf, Boukili Nabil, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Merckx Sofie, Ribaudo Julien, Schlitz Sarah, Tonniau Robin, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen, Yigit Ayse

Onthoudingen	15	Abstentions
--------------	----	-------------

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Naamstemming - Vote nominatif: 12

Ja	104	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	27	Abstentions
--------------	----	-------------

Boukili Nabil, Bury Katleen, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Dillen Marijke, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Merckx Sofie, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Ribaudo Julien, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 13

Ja	85	Oui
----	----	-----

Bacquellaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der

Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	31	Non
-----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Prévot Patrick, Ribaud Julien, Schlitz Sarah, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen, Yigit Ayse

Onthoudingen	15	Abstentions
--------------	----	-------------

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Naamstemming - Vote nominatif: 14

Ja	131	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaîne Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaike, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Tryuman Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 15

Ja	130	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedeker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Snelpe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donck Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 16

Ja	104	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Daerden Frédéric, Dedeker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donck Wim, Vander Elst Kjell, Van

Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	15	Non
-----	----	-----

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Onthoudingen	12	Abstentions
--------------	----	-------------

Boukili Nabil, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Merckx Sofie, Ribaudou Julien, Tonniau Robin, Van den Bosch Annik, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 17

Ja	89	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	40	Abstentions
--------------	----	-------------

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, De Knop Irina, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Dillen Marijke, Eggermont Natalie, Hedebouw Raoul, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Ribaudou Julien, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Van den Bosch Annik, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 18

Ja	125	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Tryuman Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	1	Non
-----	---	-----

Pirson Anne

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 19

Ja	100	Oui
----	-----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Tryuman Lieve, Vandeberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	30	Abstentions
--------------	----	-------------

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dermagne Pierre-Yves, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Prévot Patrick, Ribaudou Julien, Schlitz Sarah, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 20

Ja	46	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Dillen Marijke, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Ribaudou Julien, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Sneepe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Nee	77	Non
-----	----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, van Riet Katrijn, Vanrobbaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Onthoudingen	8	Abstentions
--------------	---	-------------

Bertrand Alexia, Coenegrachts Steven, De Knop Irina, Di Nunzio Sandro, Gabriëls Katja, Orlans Arthur, Vander Elst Kjell, Van Quickenborne Vincent

Naamstemming - Vote nominatif: 21

Ja	131	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover

Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 22

Ja	15	Oui
----	----	-----

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Nee	116	Non
-----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaïne Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorian, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedeker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan,

Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Onthoudingen	0	Abstentions
--------------	---	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 23

Ja	18	Oui
----	----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Chahid Ridouane, Courard Philippe, Daerden Frédéric, Dermagne Pierre-Yves, Hugon Lecharlier Claire, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Prévot Patrick, Schlitz Sarah, Thémont Sophie, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van Hecke Stefaan, Van Lysebettens Jeroen

Nee	101	Non
-----	-----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaecker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Keuten Dieter, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Moons Kurt, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Pas Barbara, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Troosters Frank, Truymen Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hoecke Alexander, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Rooy Sam, Van Vaerenbergh Kristien, Verbelen Kristien, Verkeyn Charlotte, Vermeersch Wouter, Weydts Axel, Wollants Bert

Onthoudingen	12	Abstentions
--------------	----	-------------

Boukili Nabil, Daems Greet, D'Amico Roberto, De Witte Kim, Eggermont Natalie, Hedeboom Raoul, Jacquet Farah, Merckx Sofie, Ribaudo Julien, Tonniau Robin, Van den Bosch Annik, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 24

Ja	77	Oui
----	----	-----

Bacquelaine Daniel, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Buysrogge Peter, Cornillie Hervé, Cuylaerts Dorien, Daenen Nele, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaecker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hiligsmann Serge, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Lejeune Marc, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Oru

Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vandenberg Victoria, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	54	Abstentions
--------------	----	-------------

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertrand Alexia, Boukili Nabil, Bury Katleen, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Courard Philippe, Daems Greet, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, De Knop Irina, Dermagne Pierre-Yves, De Smet François, De Witte Kim, Dillen Marijke, Di Nunzio Sandro, Eggermont Natalie, Gabriëls Katja, Hedebouw Raoul, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Keuten Dieter, Lacroix Christophe, Legasse Dimitri, Magnette Paul, Merckx Sofie, Moons Kurt, Orlans Arthur, Pas Barbara, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Ribaudou Julien, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Troosters Frank, Vanbesien Dieter, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter, Yigit Ayse

Naamstemming - Vote nominatif: 25

Ja	115	Oui
----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaeker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hilgsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaudou Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Truymen Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	0	Non
-----	---	-----

Onthoudingen	15	Abstentions
--------------	----	-------------

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Naamstemming - Vote nominatif: 26

Ja	15	Oui
----	----	-----

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Nee	115	Non
-----	-----	-----

Aerts Staf, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaecker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lacroix Christophe, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît, Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandenberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donck Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verkeyn Charlotte, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Onthoudingen	1	Abstentions
--------------	---	-------------

Merckx Sofie

Naamstemming - Vote nominatif: 27

Ja	111	Oui
----	-----	-----

Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bergers Jeroen, Bertels Jan, Bertrand Alexia, Bombled Christophe, Bouchez Georges-Louis, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Chahid Ridouane, Coenegrachts Steven, Cornillie Hervé, Courard Philippe, Cuylaerts Dorien, Daems Greet, Daenen Nele, Daerden Frédéric, D'Amico Roberto, Dedecker Jean-Marie, De Knop Irina, Delcourt Catherine, De Maegd Michel, Demesmaecker Eva, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dermagne Pierre-Yves, De Roover Peter, De Smet François, De Vreese Maaïke, De Wit Sophie, De Witte Kim, D'Haese Christoph, Di Nunzio Sandro, Dubois Xavier, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Eggermont Natalie, El Yakhoulfi Achraf, Farih Nawal, Foret Gilles, Frank Luc, Gabriëls Katja, Gatelier Jean-François, Gielis Tine, Gijbels Frieda, Goffin Philippe, Grillaert Leentje, Handichi Youssef, Hansez Isabelle, Hedebouw Raoul, Hiligsmann Serge, Hugon Lecharlier Claire, Jacquet Farah, Jadoul Pierre, Kompany Pierre, Lamarti Fatima, Lambrecht Annick, Lasseaux Stéphane, Legasse Dimitri, Lejeune Marc, Magnette Paul, Mahdi Sammy, Matagne Julien, Matheï Steven, Merckx Sofie, Metsu Koen, Meuleman Brent, Michel Mathieu, Muylle Nathalie, Nuino Ismaël, Orlans Arthur, Oru Funda, Peeters Lotte, Piedboeuf Benoît,

Pirson Anne, Prévot Patrick, Ramlot Carmen, Raskin Wouter, Reuter Florence, Ribaud Julien, Ronse Axel, Safai Darya, Salenbien Jessy, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Seuntjens Oskar, Tas Niels, Taton Julie, Thémont Sophie, Tonniau Robin, Tourneur Aurore, Truyma Lieve, Vanbesien Dieter, Vandeberg Victoria, Vandemaele Matti, Van den Bosch Annik, Van den Heuvel Koen, Vandeput Steven, Van der Donckt Wim, Vander Elst Kjell, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Keymolen Phaedra, Van Lysebettens Jeroen, Van Quickenborne Vincent, van Riet Katrijn, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Weydts Axel, Wollants Bert, Yigit Ayse

Nee	15	Non
-----	----	-----

Bury Katleen, Dillen Marijke, Keuten Dieter, Moons Kurt, Pas Barbara, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Somers Werner, Troosters Frank, Van Hoecke Alexander, Van Lommel Reccino, Van Rooy Sam, Verbelen Kristien, Vermeersch Wouter

Onthoudingen	1	Abstentions
--------------	---	-------------

Lacroix Christophe